

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերջագործական համայնքներ
ուչ անուորային իրավասուքյուն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել կոպիք լիակարգած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ տարածել անկա կոպիք ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2413

243

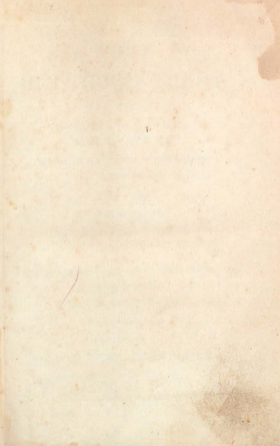
7

9-61

13

ms. n 6

2010

243

Գ-61 56

Գ.Ի.Ր.Ք

ՍԱՂԻՄԱՆՑ ԳՆԻԹԻ

Ի ԿԱՅՐԱԳԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ. Տ. ԳԷՈՐԳԱՅ

ՆՈՐԱՆՏԻՐ ՎԵՎԱԺԱԹ ԿԱԹՈՒՂՈՒԳՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ԿԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

Տ. Տ. ԵՍԱՅԵԱՅ

ՄԻՐԱԶԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ Ս. ԵՐՈՒՍԱՆՆԵՄԱՅ

ԵՒ

ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍՑ

Տ. Տ. ՊՕՂՈՍԻ

ՄԻՐԱԶԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՏՊԱԳԻԵԱԼ

Ի ՎԱՆՍ ՄՐԻՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՅ

ՅԵՐՈՒՍԱՆԵՄ

67-

696 E 64/45 200/

1153342

2061

Չեւր իմ արարի շնորհաստանս եւ
մատուկ իմ կայսնցի զգործի օրնս լիանս

Մանկ Գրքի Գրքի Գրքի Գրքի
ՏՅԲ ԵՂԵՒ ԳԻՐԻՆՆԻ ԵՂԵՒԻՆ
ԿՈՒՆԻՍՏԱՆՍ ԳՐԱԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 1870 ՅՈՒՆ 25

ՍԵՆՏՐԱԼՆԻ ԳՐԱԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՆԻՍՏԱՆՍ

ՍԵՆՏՐԱԼՆԻ

ԵՐԱՆԵԱԼ է այս՝ որ ոչ գնաց ՚ի խորհուրդս անբարեխոսաց . ՚ի ճանապարհսի մեղաւորաց նա ոչ եկաց , ե յախճառս ժամեակաց ոչ նստաւ :

ԸՄ յարե՛նա տեսանն են կամքս նորա , ե յարե՛նա նորա խորհեացի նա ՚ի սառե ե ՚ի գիշերի . ե եղիցի նա սրաքէս ծառ , որ սրիւկեաց է ՚ի գնացս ջուրց :

Ար գրասուղ իւր ՚ի ժամաւ տացէ , ե տեսերէ նորա մի խափեացի . ե զամենայն զոր ինչ արասցէ , յախաղեացի նստա :

Աչ սրաքէս են անբարեխոսք , ե ոչ սրաքէս , այլ սրաքէս գիտչի , զոր հասէ հարժ ՚ի մերաց երկուայ երկրի :

Վասն այսորիկն ոչ յարիցենն անբարիչաք ՚ի
 դատաստանն , և ոչ մեղաւորք ՚ի խորհուրդս
 արդարաց :

Վանդի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդա-
 րաց . ճանապարհք անբարիչաց կարիցենն :

Տու՛ք զ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Բ :

Ընդունի՛ր ՚ի Գերդեցոյն . երկոյնն սոս ընդ Գ
 Կանդ ին :

Մեղէ՛ր խոսեցանն հեթանոսք , և ժողո-
 վաւրդք խորհեցանն ՚ի սնտախ :

Հանդիմանն եղենն թաղաւորք երկրի , և իշ-
 խանք ժողովեցանն ՚ի միասին՝ զսանն տեւանն
 և զսանն օձերցն նարա :

Կղեւցուք զկատրանն նայա , և ընկեւցուք
 ՚ի մեծ զլուծ նայա :

Մեծկեպն յերկինս ծիծաղեացի զնորք , և
 տէր արհամարհեացէ զնոսա :

Հայնժամ իտակեացի ընդ նոսա բարկա թեւակ
 իւրով , և սրտանաւ թեւակք իւրով իտակե-
 ցուացէ զնոսա :

Եւ կացի թաղաւոր ՚ի նեմոնէ , ՚ի սերայ
 յերկն սիանի որբոց նարա՝ ՚ի սրտակէ զհրաւ-
 ժանա տեւանն :

Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ եւս դու , եւ եւս
 սցաօք ծնաց զքեզ :

Ինչքեւս յինէն , եւ ասաց քեզ զհեթանոսս
 ՚ի ժառանգութիւն , եւ իշխանութիւն քեզ
 ընդ ամենայն ծագս երկրի :

Հոգի եւսցեա զնս՝ գաւազանս . երկաթեա ,
 եւ որպէս զանօթ բրախի փշքեւսցեա զնոսս :

Այդ թագաւորք՝ զայս ՚ի միտ ասէք , եւ
 խրատեցարաք ամենեւեքեան , ոչք դատէք
 զերկիր :

Օտաւսեցէք ակասն երկիր զիս , եւ զքն
 ծայէք աստի՛ն նորա գողութեամբ :

Ի՛նչարարաք զխրատ նորա , զի մի բարկաւ
 զի ակք , եւ կրնչիցիր ՚ի ճանապարհայն
 արդարութեան :

Ի՛ ժանանակի՛ յարժամ բարբոքեացի բարկաւ
 թիւն նորա :

Աշտնի ամենեւցուն՝ ոչք յուսացեալ են ՚ի նք :
 Տւնք զգ :

Ս Ա Ղ Մ Ա Ս Գ .

Սաղմոս Դ . Ի ժամանակի՛ զի ի՛նչայն լի է
 նա յերկիր Աբիւղի՛ն զԲոն ի՛նչ :

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիւք իմ , եւ բաւ
 դու մի յարեան ՚ի վերաց իմ :

Ի՛նչու մի ասեմն զանձնէ իմնէ , թէ չիք

փրկու թիւն սարս առ սասաւած իւր :
 Այլ դու աւեր՝ օգնական իմ ես , փառք իմ
 և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :
 Չայնիս իմով ես առ աւեր կարգացի , և
 լուսս ինձ ՚ի յեանել սրբոյ իւրակ :
 Այս ննջեցի և ՚ի բաւն եղի . զարթեաց՝ և
 աւեր ընդունելի իմ է :
 Աչ երկեացց ես ՚ի բիւրաւսր գրաց նոցա ,
 որք շուրջանակի պատեաց պաշարեաց պա
 ճէին զիս :
 Այբ աւեր՝ և փրկեա զիս սասաւած իմ . զի
 դու հարեր զանկեանսն , որք էին ընդ իս
 թշնամու թեանք ՚ի սարսպարաուց . և զու
 սամու նս մեզու որաց փշրեացեա :
 Տեառնդ է փրկու թիւն . ՚ի վերայ Տաք
 փրկանքոյ օրհնութիւնքս :
 Տաճք ը . Գորգո իւ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Դ .

Ի կարգաց իմու մ լուսս ինձ սասաւած լուս
 սարսարու թեանս , ՚ի նեզու թեանել ինձ անդոր
 սարսեր . սղարմեա ինձ և լուք աղօթից իմոյ :
 Արդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք իսասա

սիրայք . ընդէր սիրելք զնաներու թիւն , և
խնդրելք զստու թիւն :

Պաներուք՝ զի սքանչելիս արայք անք սրբոյ
իւրուս . և անք ըստցել ինն՝ ՚ի կարգայ ի
մուս մա նա :

Ի արկանայք և մի մեղանչելք . զոր ինչ ասելք
՚ի սիրտս ներք , յանկարխնս ներք զզնացարուք :
Սասուցելք սքանչարայս արգարու թեանն ,
և յուսացարուք ՚ի անք :

Ի արուսք ասելին՝ թէ ո՞չ ցուցցել մեզ զքու
բու թիւն անասնն . նշանեցաւ առմեզ ըյս
եքեւայք , և ետարք աբախու թիւն սրբ
ախց մերոյ :

Ի պարոյ ցորենոյ գինոյ և նիթոյ իւրեանոյ
ըսուցելք զնաս :

Ի սաղաղու թեամք յայս և ՚ի այնն ննջեացուք
և զարթիցուք . զի դու անք միայնն առանն
նին յուսով քս բնակեցուցելք զմեզ :
Տուք է :

Ս Ա Ն Ա Ռ Ս Ե .

Ի իստարած զանն զիմնիւնն . Սաղմոս Դասիի :

Ի անխց խնոյ ունկնդիր անք , և ՚ի միտ առ
զազարակ իմ :

Նրոյեա ՚ի նայն արգիթից խնոյ , թարգաւսր
իմ և աստուած իմ :

Ան գրեզ ազաչեմ տէր , ընդ առաւօտս ք-
ւիցես ձայնի խնում . ընդ առաւօտս պատ-
րաստ եղէց՝ յանդիման լինել առ քեզ :

Այ թէ դու՝ աստուած , կամիս զանօրէնու-
թիւն . և ոչ բնակիին առ քեզ շարք . և ա-
նօրէնք մի բնակեացին առաջի աչաց քոց :
Անեցեր զայնասիկ՝ ոչք գործեն զանօրէնու-
թիւն . կարուսանես զամենեւեանն ոչք խա-
սին զսուս :

Օչոյք արիւնահեղ և զնեղասոր պիղծ
ասնես դու տէր . այլ ևս ըստ բազում սղար-
մու թեանքում՝ մտից ՚ի սուսն քա , և երկիր-
պագից ՚ի սաւնար սուրբ քա երկիւղիւ քա :
Տէր՝ առաջնորդես ինձ յարդարութեան
քում . վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ պատ-
ասաջի իմ՝ զճանապարհս քա :

Օ ի ոչ գոց ՚ի բերանս նոցա ճշմարտու-
թիւն , և սիրտք նոցա նանթեալք են :

Արդէս գերեզմանք քոց են կոկորդք նոցա .
և լեզուք իւրեանց նեղասորք եղին :

Մասեա զնտաս աստուած՝ զի անկցին ՚ի խոր-
հրդոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում ամ-
բարչաութեան նոցա մերժեա զնտաս , զի
զասնացուցին գրեզ :

Արախ լիցին ամենեւեանն՝ ոչք յուսացեալ
են ՚ի քեզ . յախանան զնձապցեն , և բնա-

կեցցիս դու ՚ի նսաս :

Պարծեացին ՚ի բեզ սիրելիք անուան ըս , զի
 արհնեացես դու զարդարն . առք՝ սրալեօ զի
 նու հաճու թեամք ըս սրահեցեր զնսաս :
 Տաճք ժք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Զ .

Ի ի-տ-ր-ծ ընդ օրհն-թի-ն լ-ան -թի-ր-ր-ո-յ .
 Ս-ղ-ն Դ-ն-թի :

Տէր , մի սրամտութեամք ըս յանդ իմաներ
 զիս , և մի բարկու թեամք ըս ի սրասեր զիս :
 Ողորմես ինձ առք , զի հիս անդ եմ ես . բժրչ
 կեա զանձն իմ , զի իս ամեցան սակերք իմ :
 Լ'նձն իմ յոյժ իս ամեցաս . և դու առք
 միտելու յերբ :

Պարծ առք և սիրկեա զանձն իմ . կեցս զիս
 առք՝ ըսս սրարմութեան ըսմ :

Օ ՚ի ոչ սք է՝ սք ՚ի մահու յիշէ զբեզ , կամ
 ՚ի դժսիս իսստարման առնիցիս առ բեզ :
 Ո սստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում .
 ըսացի զամենայն զիշեր զմահիճս իմ , և
 սրտասառք իմովք զանեկացինս իմ թացի :
 իս ամեցաս ՚ի սրամտութեան՝ ահն իմ , և մա
 շեցայ ես ՚ի մերայ ամենայն թշնամեաց իմոյ :
 Ի բայ կացեք յինէն ամենեքեան , սք զսք
 ձեք զանօրէնս թիսն :

ընք 'ի սպասել թշնամեաց խնաց .

Օտրթիք տէր աստուած իմ 'ի հրամանա
քս՝ զոր սպասուելոցեր , և ժողովք ժողո
վարդաց շաբջ եզիցին գրեա :

Վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր , և
տէր գաստե զժողովուրդս իւր :

'Կաստարս ինձ տէր՝ ըստ արդարութեան ի
մաւմ , և ըստ անբժութեան իմաւմ՝ որ յիս :

Կաստարեացին շարիք 'ի վերաց մեղաւորաց .
և յաջարեացեա գու արդարաց :

Արքնեկ զսիրաս և զերիկամունս աստուած
արդար . յիրաւի է ինձ օգնութիւն յա
ստուծոյ՝ որ ապրեցուցանեկ զայնտիկ ոչք ու
զիզ են սրախք :

Վաստուած գաստաւոր արդար հզօր և եր
կայնամիրս . որ ոչ անեկ զբարկութիւն իւր
զորհանապազ :

Վորս թէ ոչ գասնացք առ նա , զտուր իւր
արեալ է , և զազեզն իւր ըստեալ , և 'ի նմա
սրատրաստեալ է զանթթս մահա , և զնեոս
իւր այրեցելովք է գործեալ :

Վհաւասիկ երկնեաց զանօրկնութիւն . յը
զացաւ զցաւս , և ձնաւ զանիրասութիւն :

'Վաքն՝ զոր փարեաց և սկզբեաց , 'ի նայն
անկցի 'ի խորհարասս՝ զոր և գործեաց :

'Կարձցին զսաք 'ի գրախ նորս , և 'ի վերաց

լեր ՚ի սպասել թշնամեաց խնաց .

Օտարթիր տէր աստուած իմ ՚ի հրամանա
քս՝ զար սպասուիրեցեր , և ժողովք ժողո
վարդաց շարջ կզիցին գրեա :

Վասն այսորիկ ՚ի բարձունս դարձ տէր , և
տէր գաստ զժողովուրդս իւր :

Դաստ արա ինձ տէր՝ ըստ արդարութեան ի
մաւմ , և ըստ անբժութեան իմաւմ՝ որ յիս :

Կատարեացին շարիր ՚ի վերաց մեղաւորաց .
և յաջարեացեա գու արդարաց :

Ար քննե զսիրաս և զերիկամունս աստուած
արդար . յիրաւի է ինձ օգնութիւն յա
տուծոյ՝ որ ապրեցուցանե զայնտիկ սքս ու
զիզ են սրախք :

Վաստուած գաստաւոր արդար հզօր և եր
կայնամիրս . որ ոչ անէ զբարկութիւն իւր
զորհանապազ :

Վորա թէ ոչ գասնացք առ նա , զտուր իւր
սրեալ է , և զազեզն իւր ըսրեալ , և ՚ի նմա
սրատրաստեալ է զանթա մահա , և զնեոս
իւր այրեցելովք է գործեալ :

Վհաւասիկ երկնեաց զանօրկնութիւն . յը
զացաւ զցաւս , և ձնաւ զանիրաւութիւն :

Վուրն՝ զար փարեաց և սրեղեաց , ՚ի նայն
անկցի ՚ի խորխորասս՝ զար և գործեաց :

Վարձցին ջաւք ՚ի գրախ նորա , և ՚ի վերաց

գաղափարն նորա անօրէնու թիւնք իւր իջնելու
 խառնութան եղևց տեսան ըստ արդարու
 թեան նորա, և սազմա առաջից անուան
 տեսան բարձրելոյ :
 Յուլի 26 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ը :

Ի Կ—+—բ—ծ 7 Էրոյ հիշման. Ս—զ— Դ—ի :

Տեր տէր մեր, զի սքանչելի է անուանքս 'ի
 վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծփայտելու թիւնքս 'ի վերայ
 քան զերկինս. 'ի բերանոց մանկանոց աղաչոց
 և անողեաց հասարակելք զօրհնու թիւն :

Ստան թշնամեաց քոյ տէր, զի եզճցի
 թշնամին և հակառակսրդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանոց քոյ, զու
 սին և զաստեղս՝ զորս գու հասարակելք :

Մի է մարգ, զի յիշես դու զնա, կամ օրդի
 մարգոյ, թէ սոց ինչ արասցես դու նմա :
 Փոքր ինչ խնամք՝ արարեր զնա քան զհրեշ
 սակս քո. փառօք և սրտաօք պատկեցեր
 զնա, և կացուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն
 ձեռակերտաց քոյ :

Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներ
 քոյ ոսից նորա, զխաշն և զարջառ՝ և զա
 մենայն ինչ :

Լըս ե զերե վայրի, զթաշունս երկնից, և
զձեռնս ծախա՝ որք շրջին բնոց շաւիրս ծախա:
Տէր աէր մեր, զի սքանչելի է անունքս
ի վերայ ամենայն երկրի:

Տաճոք Թ. Գորգոս եզ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Թ .

Ի Խոսր-ծ շուն Գ-լուի-ցն զԴ-ոյ . Ս-լն
Դ-ս-իի :

Պահարաց զքէն աէր՝ բարբառ զսախա ի
մով. սպասնեցից զամենայն սքանչելիս քս:

Իբարս եզէց և ցնծացաց ի բեզ. սաղմա
սասցից անուանս անուանոց բարձրեցոյ:

Ի դասնայ յետս Թշնամեաց խնոց, ախա
բասցին և կորիցեն յերեսաց քոց:

Մարեր զգատատանն իմ և զկրառունս.
նասար յաթա՛ զատուս որ արդարու թեան:

Սասնեցեր ի հեթանոսս, և կորեաւ ամ
բարիչան. զանուանս նոցա ջնկեցեր յաւի
անանս յախտենից, և թշնամեոյն զէն սպա
կասեաց մինչ խարաւ:

Օքաղաքս աւերեցեր, և կորեաւ յիշատակ
նոցա ազազակաւ:

Լըսուած կայ՝ և մնաց յախտեանս. սրատրաստ
արար զաթառ իւր ի դատատաննի:

Ինչո՞ն դասե՞լ զաշխարհս արդարաւ թեամբ ,
 և զժողովուրդս իւր ուղղաւ թեամբ :

Լիցեւ տէր տարաւէն անանկի , օգնական ՚ի
 նեղաւ թեան ՚ի դէպ ժամանակի :

Յուսացին ՚ի բեզ ամենեկեան՝ ոչք գի-
 տեն զանու՛նքս . զի ոչ թողցես զայնասիկ ,
 ոչք խնդրեն զբեզ տէր :

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն է ՚ի
 սիօն . պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորս .
 Ի խնդրել զարիւն նայա՛ յիշեաց . և ոչ մե-
 ռացաւ տէր զազարակս անանկաց :

Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխնարհաւ թիւն
 իմ ՚ի թշնամեաց իմոց . ո՞ր բարձր արարեր
 զիս ՚ի գրանց մահու :

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնաւ թիւնս
 քս ՚ի գրունս դասեր սիօնի , և շնծացայց
 ՚ի սրկաւ թեան քում :

Ի՛նկրան հեթանոսք յարարանաւ թեան իւ-
 բեանց՝ զոր արարին . և որոպայթ՝ զոր թա-
 գուցին , առչէ զոսս նայա :

Ճանաչի տէր յառնել զգաստատանս իւր .
 և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեացին մե-
 զաւորք :

Իսարձցին մեզաւ որք անդ բէն ՚ի դժոխս , և ա-
 մենայն հեթանոսք որք մեռացան զաստուած :

Ոչ խաբաւ մեռանայ տէր զանդ բարան . հաւճ

բերաւ թիւն անանկաց մի կորիցի, խաբար :

Արի աւեր՛ և մի զգրասցի մարդ . գտանեցին
հեթանոսք առաջի քո :

Կացս աւեր՛ արհնագիր ՚ի վերաց նոցա , և նա
նիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

Անդէր աւեր՛ կացեր ՚ի հեռատանն , անտես
արարեր ՚ի գէղ նեղութեանն ժամանակի :

Յամբարտաւ անից ամբարշտին , սորի ազբաւ
արն . արդեցին ՚ի խորհուրդս իւրեանց՝ զոր
և խորհեցան :

Օ ՚ի գտի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն անձին
իւրաց . որ պիկեն , և նա գտի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զատուան ,
բաւ բազում բարկութեանն իւրում , թէ ոչ
խնդրի :

59
69
79
89
99

Այլ է տատան առաջի աչաց նորա . սխիզ
են ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :

Բարձեւալ են իրաւունք յերեսաց նորա . ՚ի
վերաց ամենայն թշնամեաց իւրաց անբեւոյն :

Ասաց ՚ի սրտի իւրում , թէ ոչ տատանեցոյց
ազգէ յազգ առանց շարի :

Անթիւք և գառնութեամբ և նեղութեամբ
ի է բերան նորա , և ՚ի նեղաց լե-
զուի նորա ցաւք և փառասկք :

Նստի գարանեաց ընդ մեծամեծս ՚ի գազա
նիստն .

Մէջ նորա 'ի անանկս հայնն, գարանի 'ի դազա
նիս, որպէս դասիւն 'ի մարտի իբրում:

Գարանի յափշտակել զաղբասն, յափշտա
կել զաղբասն, և ձգել զնա:

Յարագայթ իւր խնարհեցուցէ զնա. իս
նարհեցի և անկցի 'ի ակօղ իբրում 'ի վե
րայ անանկայ:

Օ 'ի սասց 'ի սրտի իբրում՝ թէ մտացաւ
սասուած. գարձաց զերեսս իւր, զի մի ակա
ցի իտպա:

Մի ակր սասուած իմ, բարձր եղիցի ձեռն
քս, և մի մտանար զանանկս:

Իսկ ընդէր բարկացցայ ամբարիշտն զասա
ւած, զի սասց 'ի սրտի իբրում՝ թէ ոչ քննի:

Տեսանես գու զնա 'ի ցաս, և 'ի սրտմտա
թիւնս՝ հայիս. 'ի բեղ թալեալ է աղբասն,
և որբոյն գու ես ակնակնն:

Խորասակեացի բազուկ մեղաւորի եւ շարի.
Ինդրեացին մեզք նորա, և նա մի գացի:

Տեր թագաւոր յախանանս յախանկից.
Կարիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա:

Օ քանկա թիւն անանկայ բաւ ակր 'ի սրտա
բաւառ թիւն սրտից նոցա հայեցաւ ակն քս:

Կասա աննել որբոյն և անանկի, զի մի եւս
յաւելցի մարդ 'ի մեծարանել իբրում 'ի վե
րայ երեսայ երկրի:

Ի Խորհրդ. Սաղմո Դաւիթ :

Ի ակեր յուսացաց . սրբէս ստիցեք զանձն իմ . փախախտեաց ՚ի ընթինս որպէս ճնճղակ :

Օ ՚ի ահա մեղաւորք ընթեցին զազեղունս իւրեանց . սրատրաստ արարին զնեւոս ՚ի կաւ պարծա . ձգել ընդ իսուար այնոցիկ՝ այք ազից են արախք :

Օ ՚ի զոր դու շնեցեր . նորա աւերեցին . իսկ արդարն զի՛ արար :

Տեր ՚ի սասձար սուրբ իւրում . ակեր յերկինս յախճա իւրում :

Աճք նորա ՚ի տեսնելս հայցին . և արտեւաւ նաւեր նորա ընենեն զորդ իւ մարդկան :

Տեր ընեն զարդարն և զամբարիշտն . որ սիւրե զմեզս . սակ զանձն իւր :

Տեղապի ՚ի վերաց մեղաւորաց որոգացի՞մ հաւք և ծծու՞մք . այս միջիկ՝ բաժին բաժաւ կի նոցա :

Արդար է ակեր՝ և զարդարութիւն սիրել . և զազգութիւն տեսնեն երեսք նորա :

Յու՞ք ը :

ՍԱՆԿՈՍ ԺԱՆ

Ի իսկոյնս Դիւրոյ Գործարարի .
 Առջեւ Դարձի :

Ապրեցա զիս տէր . զի նաւապետաց սուրբ .
 նաւապետան ճշմարտութիւնք յարդարաց Ի
 մարդկանէ :

Ի նանիրս խառնեցաւ այր ընդ ընկերսի իւրում .
 շրթամերք նենդաւորքս պրակ Ի սիրա խա
 սեցաւ :

Ստատակէ տէր գամենայն շրթունա նենդաւ
 ւորս և պեղաւ մեծարանս :

Աւր սասայնն . պեղաւ մեր մեծա արտա
 ցաւք . շրթունք մեր առ մեզ են , և արդ
 մեր սով է տէր :

Սասն ստաւարանաց ազբասան և հեծութե
 անանկինն , այժմ յարեացց ասէ տէր . Եղից
 զգրկու թիւն իմ , և համարձակեցացց Ի նասա
 Իանք տեառն են բանք սուրբ , որպէս զար
 ծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբ
 բեալ և պարզեալ Եօթնադասակ Ի հարց :

Դու տէր պահեցեր զմեզ , և ապրեցուցեր
 զմեզ յարդէ յայտնանէ մինչև յախառնանն :
 Հարջանակի ամբարիշտք շրթինն . լաս բարձ
 րութեան քում մեծա արտայնա գու զար
 զիս մարդկանն :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Ժ Բ .

Ի Կարգած . Սաղմոս Դասակի :

Մինչև երբք անբ՛ մեռանա ցիս խաղառ . մինչ
չև երբք դարձաւ ցանկես զերեսս քո յինկն :

Մինչև երբք գնեմ զխորհուրդս ցանձն իմ .
և ցաւք սրտի իմց զաւաւրս :

Մինչև զերբք բարձրանայ թշնամին ՚ի վերայ
իմ . նայես և քոք ինձ անբ աստուած իմ :

Երբ ասեք անբ աչաց իմց , զի մի կրբէք
նեղցից ՚ի մահ :

Մի ասացե թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա .
կամ նեղիք իմ՝ զնձացեն , թէ ևս սա
սանեցայ :

Երբ յարմա թխնա քո անբ յաւայաց , զնե
ծացաւ սիրտ իմ ՚ի սրկաւ թեան քոմ . որն
նեցից զանբ զբարեբարդ իմ :

Տաճք Գ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Ժ Գ .

Ի Կարգած . Սաղմոս Դասակի :

Երբ անդգամն ՚ի սրտի իւրում . թէ ոչ
գոց աստուած :

Երբանե ցան և սղծեցան յանորէնա թեան
իւրեանց . և ոչ որ է՝ որ ասնե գրազգ
բա թխն :

Տէր յերկնից նաշեցաւ յամենայն սրգիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ որ խնամաւուն,
որ խնդրիցէ զաւսուան :

Ամենեքեան խնամարեցան ՚ի միասին և սնե
պիտանացան :

Աչ որ է որ առնէ զբարի . եւ չէ որ մին
չեւ ՚ի մի :

Արդե՛ս ոչ ծանօցեն ամենեքեան, ոչք գործ
նեն զանարե՛նութիւն :

Այք առտէն զժողովուրդ իմ որպէ՛ս կերաւ
կուր հացի, և առ տէր ոչ կարգացին :

Անդ երկիցեն զերկիս զ՝ աւր ոչ իցէ եր
կիսդ . զի տէր է յազգս արդարաց :

Օ խորհուրդ ազբասին յանթ արարին .
զի տէր է յոյս նորա :

Ա՛ տացէ ՚ի սրանէ զփրկութիւն խորացելի .
՚ի դարձուցանել տեսան զգերութիւն մա
զփրկեան իւրաց . յնձաացէ յակար՝ և աւ
րախ և զիցի խորացել :

Տունք մ : Գորգոս Կ :

Ս Ա Ղ Մ Ա Ս Ժ Դ .

Ի Ի Կ Կ Կ Կ . Ս ա շ ն ա Դ ա ռ ի Կ :

Տէր ո՞վ կապցէ ՚ի խորանի քաւմ, կամ ո՞վ
բնակեացէ ՚ի լեւան սուրբ քո :

զմասանոց ու թխնե իմ յիս :

Վ իճանկբ ելինն ինձ ընդ ընտիրա, և ժառանգ
զու թխնե իմ հաճոց եղևու ինձ :

Օրհնեցից զանբ՝ որ խնամաւնե արար զիս .
մինչ ՚ի գիշերի եւս խորամեջին զիս երթիւ
մունք իմ :

Զառաջացոյն տեսանեի զանբ առաջի իմ
յամենայն ժամ՝ զի ե ընդ աջմէ խննէ, զի մի
սասանեցայց :

Վ ասն այսպիսի ուրախ եղև սիրտ իմ, եւ
ցնծացաւ զի զու իմ, եւս և մարմնն իմ բնա
կեացի յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի գժտիս, և ոչ տա
ցես սրբոց քում տեսանել զայսպիսմա թխնն .
Զուցեր ինձ զճանապարհս քս կենաց, լրա
ցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց ՚ի
քաղցրութենէ վայելու թեան աջոց քս մինչ
խաղա :

հաճոց ժա :

Ս Ա Մ Ո Ս Ժ Զ .

Լ՛ւնիւ . Ս-ըն . Դ-ի .

Վ ուր տեր արդարութեանն, և նայես ՚ի
իննքաւածս իմ . աւնին զիս ազօթից խնց,
զի ոչ չթմամբ նե՛նդաւ որոք :

Յերեսաց քոց խաւանք ինձ ելցեն, և ոչ ք

խմ անուցեն զու զզու թիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր 'ի գիշերի .
 փորձեցեր զիմ և ոչ գտաւ յիս անիրտուս թիւն :
 Այն խառնուցի բերանս իմ զգարձա սրբաւոց մարդ-
 կանս . փսսն բանեաց շրթանոց քոց եւս սրահեցից
 զճանապարհս խիստս :

Հաստատեալ զլուսիցս իմ 'ի ճանապարհի
 քու մ , զի մի գայթակղեացին գնացք իմ :
 Այս առ քեզ անբ կարգացի՝ զի լուսր ինձ առ-
 տաւս . խանարհեցաւ առ իս զանկն քս եւ
 լուր բանեաց իմոց :

Աքանջելի արարեր զզգարմութիւնս քս . ո՛ր
 փրկեալ գայնասիկ ոչք յուսացեալ են 'ի քեզ ,
 յայնցանէ ոչք հակառակ կանս աջոց քս :

Պահեալ զիս սրբեալ բիրտ անան . բնդ հոխա-
 նեալս թեւոց քոց ծածկեացես զիս յերեսաց
 ամբարշտաց , ոչք ստաւսպեցաւ զին զիս :

Թշնամիք զանձնս իմ սրաշարեցինս , և 'ի ճարպո
 իւրեանց արդեցին . և բերանս նոցա խառնցան
 զամբարտաւանս թիւն :

Անբեղցին զիս , և այժմ զարձեալ սրաւեցան
 զինեւ . ուշ եղին խանարհեցաւ զանեղ զիս
 յերկիր :

Համարեցան ինձ սրբեալ առ իւձ զի սրաւ-
 ըստասի յորս , և սրբեալ կարիւնս առ իւձու զի
 նասի գարանեալ :

Արի առի՛ր՝ ժամանեալս նոցա եւ խաղաղութեան
 զնոսա . փրկեալ զանձնս իմ՝ յամբարշտաց ՚ի
 սրաց՝ եւ ՚ի ձեռաց թշնամեցնս :

Տե՛ր կորս զնոսա յերկրէ . բաժանեալս եւ խա
 ժանեալս զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց .

Գաղանեացք բա՛լք լցան սրտացնէր նոցա . յա
 գեցան կերակրովք . եւ թողին զննացաւանս
 արացոց իւրեանց :

Եւ արգարու թեամբ երկեցացոց երկեաց
 քոց . եւ յագեցացոց յերկւիս փառաց քոց :
 Յանք թէ . Գորգոս Ե :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս թէ .

Ի ի՛րարած ՚ի վերայ պատերազմոյ նահապետի ծառայի
 տեան զառի՛ի . լըր իճեցաւ ընր Տեառն զբան
 օրհնութեան . յառար յարձ վրի՛եաց ըն Տե՛ր՝ ՚ի յեռաց
 անկնյն իշնամեաց . եւ ՚ի յեռաց Սառազայ . եւ առէ :

Արեւցից զբեզ՝ առի՛ր զարու թխնե իմ՝ . առի՛ր
 հաստատափչ իմ՝ . սարսուէնս իմ՝ եւ փրկիչս իմ՝ :
 Ըստուան օգնականս իմ՝ եւ ես յուսամ ՚ի նա .
 սարսուէնս իմ՝ . եղջիւր փրկաւ թեամնս իմոց ըն
 դանեցի իմ է :

Օրհնելով կարգացից առ առի՛ր . եւ ՚ի թշնա
 մեաց իմոց ապրեցացոց :

Հուրջ եղևն գինեւ երկու նք մահաւ . եւ
ուղիք անարե նա թեան խառնեցաւ զնն գիւ :

Վ իշար գժտաց պաշարեցնն գիւ . եւ ժամաւ
նեցնն ինձ արայ սցթք մահաւ :

Ի նեղութեանն իմաւ մեա առ ակր կարգացի .
եւ առ աստուած իմ աղաղակեցի :

Եւ առ ինձ ՚ի ասածարե սրբոց իւրեկն ձայնի
ազթից իմոց . եւ աղաղակ իմ առ ակր նորա .
մայե յականջաւ նորա :

Խառնեցաւ եւ գողաց երկիր . եւ հիմաւ նք ըն-
թանց աստանեցանն եւ խառնեցանն . զի բարկաւ
ցաւ ՚ի վերայ նացա աստուած :

Եւ ծախ ՚ի բարկաւ թե՛նէ նորա . եւ հուր յե-
րեանց նորա բարբառեցաւ . եւ փայլատակաւ նք
հասանն ՚ի նեանն :

Խանարհեցոց զերկինն եւ եր . եւ մեզ ՚ի նեբոց
ասից նորա :

Եւ ՚ի քրտիթեա եւ թաւաւ . սրացաւ նա ՚ի
թեւա հազնոց :

Եւզ գիտաւար ՚ի ծածկոցթ իւր . եւ շուրջ գնա-
վաւ են յարկք իւր . եւ խառնարայնն ընդ
մինչեւ յանգաւ արայ :

Ի փայլատակելոց նորա առ ակր նացա . անդք
անցաւ զնն զկարկաւա . եւ զկայծակաւ նա հուր :

Արատաց ակր յերկնոց . եւ բարձրեալն եւս
զձայն իւր ՚ի կարկաւա եւ ՚ի կայծակաւ նա հուր :

Մասկուայ գնեաւ իւր և զբուեայ գնաւ :
 յաճախեայ զփայլաստեալնս իւր , և խառ
 վեցայ գնաւ :

Արեւեցան աղբերք ջուրց , և յայանեցան
 հիմունք աշխարհի :

Ի սասակ քաւձիկ տէր , և ՚ի շնորհ հոգւոյ
 բարկու թեան քս :

Մասկուայ ՚ի բարձանց և բնեպառ գիւ . ըն
 կարաւ գիւ ՚ի ջուրց բազմաց :

Քրկեացէ գիւ տէր ՚ի թշնամեաց խնց հզօրաց ,
 և յասեղեաց խնց՝ զի հզօրք եղևն քան գիւ :

Դասեանեցին ինձ առուք շարչարանաց խնց .
 եղև տէր հզօրիչ իմ , և եհան գիւ յանդօրք :

Եւ փրկեայ գիւ տէր՝ զի կամեցաւ գիւ :

Հասաւ սցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան
 իմում , ըստ ամբժու թեան իմում հասաւ սցէ
 ինձ :

Աս սրահեցից զճանապարհս տեաան , և ոչ
 ամբարշտեցայց յասաւձաց իմիկ :

Վնեայն իբառունք նարս առաջի իմ են , և
 զարդարութի իւր ոչ ՚ի բայեայ արար յինէն :

Աղէց և ես ամբ ինձ ընդ նմա , և զգուշացայց
 յանօրէնութեան իմիկ :

Հասաւ սցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան
 իմում , ըստ սրբութեան ձեռաց խնց առաջի
 աչաց խնց :

Մեզ արբոյն սուրբ եղիցիս, ընդ առն ամբձի
ամբիծ եղիցիս, ընդ ընարեալսն ընարեալ
եղիցիս, և զթիւ բան կործանեալսն :

Դու զժաղարհս բոցս խանարհն կեցուցանես .
և զաչս ամբարտաւանից դու խանարհեցու-
ցանես :

Դու ըստ սր առնես զճրագ իմ տէր . առ-
տաւան իմ, ըստ արտ ինձ ՚ի խաւարի :

Քեւ փրկեցայց ՚ի փորձու թե՛նէ . առտուծով
իմով անցից ընդ սրարիսս :

Աստուած իմ, ամբիծ ե՛ն ճանապարհս քո .
և բանք տեսան ընարեալ ե՛ն, և սարսէ՛ն
ամենեկցուն որք յասան ՚ի նա :

Ասան զի սօլ է առտուած բաց ՚ի տեսանէ,
կամ սօլ է առտուած բաց յառտուծոց մերսէ :

Աստուած, որ զգեցուցեր ինձ զգրութիւն,
և եզեր յամբձու թե՛ան զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զաս իմ որպէս զեզջերու ի .
և ՚ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս :

Ասուցեր զձեռս իմ ՚ի պատերազմ, և ա-
րարեր զբազուկ իմ որպէս զազեղն հաստ .
և ետուր ինձ զպաշտպանութիւն փրկու-
թե՛անս քո :

Աջքս ընկարու զիս, և խրատս քո կանգնեաց
զիս խալատ, և խրատս քո տասուցէ զիս :

Մեզարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ստարէ իմսն :

և ոչ տկարացան շախոյք իմ :

Հարածեցից զթշնամիս իմ և հասից նոցա :
և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչեւ սպասեցից
զնաւս :

Վեղեցից զնաւս , և այլ մի կարասցեն կեալ .
և անկցին ՚ի ներքոց ստից իմոց :

Օ գեցուցեր ինձ դարս թիւն ՚ի սրտերսդ
մի . և դարս ցեալն ՚ի վերայ իմ ներքոց
իմ արարեր :

Օ թշնամիս իմ հարածականս արարեր , և
զասեցիս իմ աստակեցեր :

Ղաղաղակեցին , և ոչ որ էք որ փրկէք զնաւս .
կարգացին սա տէր և ոչ լուս նոցա :

Սանրեցից զնաւս սրպէս փռչի սա ալի հաղմոց .
և սրպէս կաւ գա եհաց կոխեցից զնաւս :

Փրկեացէ զիս տէր ՚ի հակառակու թե՛նէ ժողո
փրդոց , և կացուացէ զիս դ լուս հեթանոսաց :

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց ինձ .
և ՚ի լուր ականջաց լուս ինձ :

Որդիք օտարաց ասեցին ինձ . որդիք օտա
րաց մաշեցան , և կարգացան ՚ի շաղաց իւ
րեանց :

Կենդանի է տէր և սրհնեալ է աստուած . և
բարձր եղիցի աստուած փրկու թե՛անէ իմոց :

Ղաւսած է որ ինդրէ զփրկ թ իմ , և հնա
զանդ ասնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց խնց բարկացազաց .
 յայնչանել որք յարա զեւոյ են 'ի վերաց իմ'
 բարձր արարելք զիս , և յառնէ անխառն
 փրկելցեր զիս :

Վասն այսարիկ խոտասխան եղևց քեզ 'ի հե-
 թանտա , և անուան քու՛մ սաղմնա սառցից :
 Սե՛ծ արարելք զփրկութիւն թագաւորի նա-
 յա . առնել սղարմութիւն ընդ աներոյ նորա
 գաւթի , և ընդ զաւակի նորա ազգէ մին-
 շեւ յազգ :

Տուք ծ :

Կանան Գորգաւ Է , Սաղմն թե :

Տուք ՎԾ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻԹԵ ՄՈՎՍԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅՆ

ԻՍՐԱԵԵԼԻ

Եւէ թե :

Օրհնեացաք զանք , զի փառայ՞է փառաւ
 ւարեալ :

Օ հե՛ծեաք և զերթխարս ընկեց 'ի ծով , սղ-
 նակսն ընդառնելի իմ ակք , և եղև ինձ 'ի
 փրկութիւն :

Վա է իմ առաւած , և փառաւոր առնել՛մ զառ-
 սառաւած հօր խնց , և բարձր արարից զառ :
 Տէր խորասակէ զպատերազմն նա , և ակք է

անուն նորա :

Օ ընտիրա արանց և զընտիրա ազառապննաց ,
 գիտաւ և գերբխարա և զամենայն զօրութիւնս
 փարաւ սնի ընկէց ՚ի ծով :

Ծով ծածկեաց զնոսա , ընկրան յանգաւոցա
 խորաց իբրև գիւմն :

Եւ քս տէր՝ փառաւ որեւոյ և զօրութեամբ
 իւրով , և աջ քս տէր՝ խորամակեաց զթշնու
 միա քս :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրեցեր
 զհակառակորդս քո , սաւաքեցեր զսարկու
 թիւն որամտութեան քոց , և եկեր զնոսա
 որպէս զեղէգն :

Հազով զօրութեան որամտութեան քո՝
 սրատաւեցան ջուրք , գիզան՝ կացին որպէս
 սրաբաց քարեաց ջուրք ծովուն , և սրաղեցան
 գիզան ախր ջուրցն ՚ի մէջ ծովուն :

Եւսաց թշնամին , սակ , հարածեցից՝ հասից՝
 հարից , բաժանեցից զուսպն , և լլուցից
 ՚ի նայանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ աղից զնոսա , ախրեւոյ և բարձ
 րացի ՚ի վերայ նոցա աջ իմ :

Եւսաւքեցեր զհազին քո , և ծածկեաց զնոսա
 ծով , ընկզմեցան , և իջին որպէս կապար ՚ի
 ջուրս սասախիս :

Մեծանի բեզ յառաւածս տէր , կամ ո՞վ

Նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ, 'ի սուրբս :
 Աքանչեի փառաւորեալ՝ որ առնեա զնշանս
 և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն քո, և եկուք
 զնոսա երկիր :

Առաջնորդեցեր արգարու թեամբ ժողովոյս
 դեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :

Միխիթարեցեր զնոսա զորու թեամբ քով 'ի
 բանակեաց արբու թեան քո . լուան ազգք
 և բարկացան, և երկունք կարան զբնակիչան
 փղշապցւոց :

Հայնժամ փութացան դատասօրք և դով-
 մաց, և իշխանք մովարացւոց :

Կարաւ զնոսա դողումն . հարկեցան ամենայն
 բնակիչք բանանացւոց :

Անկի 'ի վերայ նոցա ահ և դողումն, և 'ի
 զորու թենէ բազկի քո բարասցին :

Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո տէր, մինչեւ
 անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ անկեացես զնոսա 'ի լերին ժառանգ
 դու թեան քոյ, 'ի սրատրաստու թիւն բնա-
 կու թեան ժառանգու թեան քոյ :

Օր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստացար
 արբու թեամբ՝ զոր սրատրաստեցին ձեռք
 քո . տէր թագաւոր յախտեանս յախտե-
 նից, և եւս :

Օ ի եմուտ փարասն կառօք և երկխորք

ւաւրն պատասխանատուութեան, զո՛ր աս :
 Սան հոգւոյն հանդուցեցոյ՝ որք ճշմարիտ և
 ուղիղ հաւատով ՚ի բրիտանա ննջեցին, զո՛ր աս :
 Լուսն՝ միարան փանն ճշմարիտ և սուրբ
 հաւատոցս մերոյ զո՛ր աս :

Օւնձինս մեր և զսխեանս ակառնատու
 Ծոյ ամենակային յանձն պատուոք :

Ազգակաց մեզ ակ՛ր ստուած մեր բոս մե
 ծի ողորմութեան բու՛մ, ստուոցսք ամենե
 րեան միարանութեամբ :

Տէր ողորմես, ակ՛ր ողորմես, ակ՛ր ողորմես :

Ա՛՛՛՛ :

Տէր սուրնջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ,
 որ արարեր զտիս ՚ի դրօսանս բարեգործու
 թեան ՚ի փրկութիւն անձանոց մերոյ, և զգի
 շեր ՚ի հանդիսս քնոյ տխարացեալ բնու
 թեան մերոյ : Իսկ այժմ՝ զարթուցեալ բու
 ցեր դեբանս մեր յորհնարանս թիւն՝ ահա
 ւոր և փառաւորեալ անուանոց բու՛մ սրբոյ :
 Ինկալ և այժմ՝ զազաշանս մեր, և յանպեւ
 մեզ ուղիղ հաւատով և սուսքինսակ՛ր փա
 բուք ՚ի նոյն պաշտանս բո կանխել միշտ, և նա
 փին կանանխաւ անդայ որ փառաւորել զհոյս
 և զսրգի և զսուրբ հոգիոց, այժմ՝ և միշտ
 և յախանանս յախանինոյ, ամէն :

Իսաղաղ-ի-ն ամեն-ն :

Լ-տ-ծոյ երկր-գիտ-ս :

Օքեզ՝ որ յամենայնի գթած և մարդասէր
 տէրդ ևս, աղաչեմք հանապազ, զի դորա
 ցուսցես զմեզ որ ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի
 կրօնաւ որա թեան մերա մ. Թ-ե թեւ այս տէր՝
 զբարոյք լուծ քո՝ զոր եղեր ՚ի մերայ մեր,
 զի կարասցուք կալ ՚ի պատու-իրանի քում,
 և զհաճոցն առնել առաջի քո յամենայն ժամ
 ՚ի սուէ և ՚ի գիշերի : Հքեշտակայն երգակ
 ցու թեամք զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, և
 քեզ գահաւ թիւն և փառս մատուցանել ա
 մենազօր տէրու թեանդ այժմ և միշտ և յա
 ռիտեանս յառիտեանից, ամէն :

Ս-ղ-նս :

Սաղմոսիք և օրհնու թեամք և երգք հա
 գեւորք անդադար փառաւորեմք զհայր և
 զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յա
 ռիտեանս յառիտեանից, ամէն :

(Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն :
 Հայր մեր որ յերկնս :

Ընթ դուռնոր և, տես, իտարնկցո զուկն քո,
մաս շնորհաբոք քո և, զուսն հոր քոյ : զի
զանկացաւ : Ընթ, մար դեցոյ քոյ :

Ի Կարգի . Սուրբ Դավիթ :

Երկինք պատմեն զխառն աստուծոց , եւ
չարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստա
տա թիւն :

Որ աւար բղխէ գրան , եւ գիշեր գիշերի
չուցանէ զգիտութիւն :

Ալ կեն բանք եւ . ոչ կեն խոսք , որոց ոչ բնի
ձայնք նոցա :

Ինչ անկնայնէ երկիր ել բարբառ նոցա , եւ
մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի կեն խոսք նոցա :

Յարեւու եհար զխորան իւր . եւ ինչն որ
պէս փեաց զի կրնի , յաւայաստէ իւրմէ .
եւ զնծոց նա որպէս հակոյց զնեթանայ զձա
նարարհա իւր :

Ի ծագաց երկնաց կեն ելք նորա . եւ հանդիսաւ
նորա մինչեւ ՚ի ծագս նորան . եւ ոչ որ իցէ ,
որ թագիցէ ՚ի սաւոյց նորա :

Որէնք անառն անթիմ կեն , եւ զարձաւ ցանկեն
զհարիս . մկայութիւն անառն հաւատարիս
է , եւ իսկաստան աննէ զապոցա :

Մրդարար թիւն տեւան աղից է, և աբախ
 առնել գոխրատ, սրատու իրանց տեւան լոյս են,
 և լոյս առնե աչաց, երկինդ տեւան սուրբ է,
 և մնայ յաբախան:

Դատաւատան տեւան ճշմարիտ է, և արդար
 է ՚ի նայն:

Յանկարի է նա քան զսակի և քան զսկանոս
 սրատու սկանոս բազումն, բազար է նա քան
 զմեզու խորխախ:

Քանդի ծառայ քո սրահեացէ զայս, ՚ի սրա
 հել նահ զհաստ զու մե բազում:

Օ յանցաւածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ ՚ի միտ,
 ՚ի գաղանեաց խնց աւրբ արա զիս տէր, և
 յառարէն սրահեա զծառայս քո:

Միտ թէ ոչ տիրեացեն ինձ, յայնժամ անբիժ
 եղէց, և սուրբ եղէց ՚ի մեզաց մեծաց:

Ղգիցին բեզ հաճոց բանք բերանոց խնց, և
 խորհուրդք սրախ խնց առաջի քո յամենայն
 ժամ, տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ:
 Տուր թո:

Ս Ա Ն Մ Ո Ս թիւ .

Ի Կոտայի . Սուրբ Դավիթ :

Ի սիրցի բեզ տէր յաւուր անձկութեան .
 օգնական եղիցի բեզ անաւնն սատուծոց յա
 կորաց :

Մասքեացիք թեզ անբ արեալ թիւն ՚ի սրբա-
 թեան իւրակ, և ՚ի սրբանէ ընկապցի գրեզ:

Յիշեացի անբ զամենայն պատարագս քս, և
 զուխտս քս ընդ աւելիս արասցի:

Տացի թեզ անբ ըստ սրտի քում, և զամե-
 նայն խորհարգս քս նա կատարեացի:

Յնծասցուք մեք ՚ի փրկութեան քում. յա-
 նուն ստատուծոյ մերոյ մեք մեծք եղկցուք:

Ղուսցի անբ զամենայն խնդրս ածս քս այժմ
 նանկայք, զի կեցոյց անբ զօժեալ իւր:

Մաւ ահա յերկնաց ՚ի սրբութեան իւրակ,
 ՚ի զօրութիւն փրկութեան անբ իւրոյ:

Մարա կատար և սքաւ երթիւարար. այլ մեք զա-
 նուն անտան ստատուծոյ մերոյ կարգասցուք:

Մարա խափանեցան և անկան. մեք յարեաց
 և ուղիք եղացք:

Տէր կեցո զթագաւորն, և ըւր մեզ յաւուր
 յարմ մ կարգասցուք սա թեզ:

Տոմար մ.

Ս Ա Ն Ա Ր Ո Ս Ի .

Ի իւրաքանչիւր . Սուրբ Դասարկի .

Տէր ՚ի զօրութեան քում մարտի եղկցի
 թագաւորն . ՚ի փրկութեան քում զնծաս-
 ցի յոյժ:

Օ քանկութիւն սրտի նորա ետաւք նմա, և

զկամես շրթանոց նորսա ոչ արգելիք ՚ի նմանել :
 Դամանե արարելք զնա յորհնու թխն քաղց-
 րու թեանս քոյ . և եղևք ՚ի գլուխ նորսա պատկ
 ՚ի քարէ պատուակմանէ :

Կեանես խնդրեաց ՚ի քէն , և ետար նմա ընդ
 երկայն աւարտ յաւիտեանս յաւիտեմից :

Մեծ են գառք նորսա ՚ի միջև թեանս քում .
 զգառաւ մեծմիջերէս թեանս քո զիցես ՚ի վե-
 րաց նորսա :

Տայլես զնա յորհնու թխն յաւիտեանս յա-
 շիտեմից . և աքախ արարցես զնա յաքա-
 խաւ թխն երեւաց քոյ :

Թագ աւար յաւացաւ ՚ի տէր . յարգմու թէնէ
 բարձրելոյն նա մի սասանել սցի :

Վայցի ձեռն քո ՚ի վերաց թշնամեաց քոյ .
 և աջ քո գացէ զամենայն ստեղծաքո :

Վիցես զնոսս սրայէս հնոց ՚ի հաբ ՚ի մա-
 մանակի երեւաց քոյ :

Տէր բարկու թեանք իրավ ինտիցու սցէ
 զնոսս . և հաբ կերիցէ զնոսս :

Պառզ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ նոցա
 յորդւոց ՚ի մարդկանէ :

Խառարկցան ՚ի քէն շարու թեանք . խորհեցան
 զխորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն հաստատել :

Մտայլես զնոսս հարամեալս . ՚ի մնացուածս
 քո սխառտատեացես զերեսու նոցա :

Վարձք ընք տեք 'ի գորութեանքս մ. արհ
 նեւցուք, և ստղծուս ստացուք 'ի գորութեան
 քս մ:

Տուր ժ: Գորչչս լս:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ա .

Ի կարգի . լան ստացին զմեզմեզմեզ .
 Սաղմ Ղ. 100:

Վաստեան ստացան իմ նայեաց առ իս .
 քնդէք թողքոք զիս . հեռի եզի 'ի փրկութեան
 իմէ՛ զմանք քանից յանցանաց իմաց :

Վաստեան իմ, 'ի տուէ կարգացի առ քեզ,
 և ինձ ոչ լաւար . 'ի գիշերի, և ինձ ոչ ան-
 սացեր :

'Իս 'ի սուրբս քնակեաց ես, և գովեաց
 խորացի՛ն :

Ի քեզ յաւայցան հարքն մեր . յաւայցան 'ի
 քեզ, և փրկեցեր զնոս :

Վա քեզ աղաղակեցին, և կեցին . 'ի քեզ
 յաւայցան, և ոչ ամաշեցին :

Վա ես սրգնե եմ, և ոչ եմ մարդ . նախա
 ւինք մարդկան, և արհամարհանք մ աղափոցոց :

Վննեքեան սրք տեսանել ին զիս, արհամարհ
 հէ ին զինեա . խոսէ ին շրթամբք, և շարժէ ին
 զգլուխս իս քեանց :

Յուսացաւ 'ի տէր , և մտկեացէ զնա . կե-
ցուացէ զնա , զի կամի զնա :

'Իս ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ , յոյս իմ
'ի ստեանց մօր իմոյ :

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ , յարմայնէ մօր
իմոյ դու ես ստասւած իմ :

Ա'ի 'ի բացեաց առնիր յինէն՝ զի նեղութիւնք
մերձեաց են , և ոչ որ է՝ որ օգնէ ինձ :

Շուքը եզեն զինեւ . դու արակք բազումք , և
ցուք զերբ պաշարեցին զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ՝ զբերանս իւրեանց , որ
պէս առ իւճ՝ զի մննչէ և յափշտակէ :

Եւս արպէս զնուր հեղաց , և զբուեցան ամե-
նայն սակերք իմ , և եղև սիրտ իմ արպէս
մամ հարեաց 'ի մէջ արմայնի իմոյ :

Չարացաւ արպէս ինչի զօրութիւն իմ , լե-
զու իմ 'ի քիտն իմ կցեցաւ . և 'ի հող մա
հաւ իջուցին զիս :

Շուքը եզեն զինեւ . շունք բազումք , և ժո-
ղովք շարաց պաշարեցին զիս :

Օսակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ , և թուե-
ցին զամենայն սակերս իմ . նաքա հայեցան
և տեսին զիս :

Բամանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց ,
և 'ի վերայ պատմութանի իմոյ զիճակա որ
կանէ ին :

Դու տէր՝ մի հեռի առնե՛ր զօգնու թիւն քո
 յինե՛ն . և տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ, և ՚ի ձեռաց շանց
 զսխաւորու թիւն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի բերանց առիւծու . յեղջերե
 միեղջերու ի զխանարհու թիւն իմ :

Պատմեցից զանաւն քո եղբարց իմոց . և ՚ի
 մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Լըրկիս զածք տեսանն օրհնեցիք զտէր . և ա
 մենայն զաւակն յակորեանն իսաւաւոր ա
 րացենն զնա :

Լըրկիցէ ՚ի տեսանե՛ տմենայն զաւակն իս
 րայելի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անար
 գեաց տէր զազոթս աղքատի, և ոչ դարձոց
 զերեսս իւր յինե՛ն . այլ ՚ի կարգալ իսու մ
 առ նա՝ լուա ինձ :

Իքե՛ն է գոգու թիւն իմ տէր, յեկեղեցիս
 մեծս օրհնեցից զքեզ :

Օրսխաս իմ կատարեցից սուաջի տմենայն
 երկիս զանաց նորս :

Կերիցենն անանկք և յագեացին . օրհնեացեն
 զտէր՝ ոչք ինդրենն զնա :

Կեցցենն սիրար նոցա յախտեանս յախտե
 նից . յիշեացենն, և դարձցին առ տէր տմենայն
 ծագք երկրի :

Լըրկիրպագցենն նսն տմենայն սահմք ազանց .

զի անուանն է արքայութիւնն . և նա արիւն ՚ի
 մերաց անկեանցն հեթանոսաց :

Կերբին և երկիրագացիս նմա անկեանցն պա-
 րարաք երկրիս . առաջի նորա անկիցիս անկեան-
 քեանն՝ որք իջանեան ՚ի հող :

Ընձն իմ՝ նախա կեաց . և զառակ իմ՝ ծա-
 ւայեացի նմա :

Պատմեացի անուանն ազգ՝ որ պարցն է . պառ-
 մեացնն զարգարութիւնն նորա մարտիրոսանն .
 որ ծնանեալացն է՝ զոր արար անբ :

Տոնք ք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ր .

Ի Կարգի . Սղոս Գաւթի :

Տէր հախուեացի զիս , և ինձ ինչ ոչ պա-
 կասեացի :

Ի վարբի պարարաւջ՝ անոք բնակեցաց զիս , և
 առ ինքս հանդամեանն անոց զիս :

Վարձոց զանձն իմ առ իս , և առաջնորդեաց
 ինձ ՚ի ճանտարարհա արգարութեանն վանն
 անուանն իւրոց :

Թէպէտ եւ պեացից ես ՚ի միջ սառեքաց
 մահաւ , ոչ երկեաց ՚ի շարե , զի պառ անբ
 բնոք իս ես :

Յուպ քս և պառազանն՝ նորա մխիթարեա-
 ցնն զիս :

Պատարաստ արարելք առաջի իմ զսեզանն՝ ակն
յանդ իմանն ներգաց իմոց :

(Ծեր ի զով զգլա ի իմ, բամակ քա սրպէս
անասակ արբեցոց զիս :

Արարմա թիւն քա ակբ զհեա իմ եկեացէ զա
մե՛նայն առաք կե՛նայ իմոց . բնակել ինն
ի ասն ակաան ընդ երկայն առաք :

Տաճք Ը՛ :

ՍԱՆՄՈՍ ԻԳ .

Ա-ըն . Դ--ի . Դ--ի--ն .

Տեսան է երկիր ըսի ի իմ . աշխարհ է
անե՛նայն բնակիչք նարա :

Ղա ինչն ի վերայ ծախու հիմունա էարկ նը
մա . ի վերայ գեաց պատարաստեաց զնա :

Ալ ելլէ ի լեաան ակաան . կամ սի կայցէ
ի ակզ սլ սրբա թեանն նարա :

Ար առք է ձեռք է ամբիծ սրախ . որ ոչ
է առ զնանքա թիւն յաննն ի իմ . և ոչ երգ
առա ընդ ընկերի ի իմ . նե՛նդ ա թեամբ :

Առ առցէ զպնա թիւն ի ակաանէ , զոզը
մա թիւն յաստա՛ծոց փրկչէ ի իմ :

Այս ազգ է՝ որ ինդրէ զակբ . ինդրէ ակաա
նել զերեա աասա՛ծոց յակսրայ :

Համբարձէք իշխանք զգրանն ձեր ի վեր .
համբարձցին գրանք յա իաննից , և մացէ

Թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա Թագաւոր փառաց . տէր հօգօր զգրու
Թեանք իւրով . տէր հօգօր 'ի սրբաւերացմի :
Համբարձէք իշխանք զգրու՛նս ձեր 'ի վեր .
Համբարձչին զգրու՛նք յախաննից , և մտցէ

Թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա Թագաւոր փառաց . տէր զգրու
Թեանց՝ սա ինչն է Թագաւոր փառաց :

Տունք ձ : Գորգոյս ծ :

Ս Ա Ղ Վ Մ Ո Ս Ի Դ .

Ի Կոթորձ . Սըն Գոթի :

Առ քեզ տէր Համբարձի զանձն իմ . ասա
ուսած իմ 'ի քեզ յաւայցայ , մի ամաչեցից .
և մի ծիծաղեացին զինեւ Թշնամիք իմ :

Ըմենեքեան ոյք Համբերեն քեզ , մի ամաչեա
ցեն . այլ ամաչեացեն անօրէնք յա՛նայեա .
Թեան իւրեանց :

Օ՛ ճանապարհս քս տէր ցոյց ինձ , և զչախզս
քս ուս ինձ :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութեան քս մ
և ուս զիս , զի զուեա ասատւած փրկիչ իմ .
և եա քեզ Համբերի զարհանապաղ :

Յիշեա տէր զգթութիւնս քս և զպարմա

Թիւնս քա, որք են յախանելոց :

Սմեղս մանկոս Թեանս խնոց և զանոց խառն Թեանս
խնոց մի յիշեր . այլ յիշեա զիս տէր քառս ողոր
մա Թեանս քա մ' զխանս քաղցրու Թեանս քա . զի
քաղցր և ուղիղ ես :

Վասն այսարիկ արկնադէտ աանեա զմեզս որս
ի ճանապարհի . առաջնորդ ես հեզոց ի դա
տատանի . և առաջանեա հեզոց զճանա
պարհս քա :

Վանայն ճանապարհք տեսանն սղորմա Թք
և ճշմարտութեանք են այնոցիկ , որք խնոց
րենն զուխա և զսկացա Թիւն նորս :

Վասն անուան քա տէր քառեա զմեզս իմ ,
զի քաղու մ' եղենն . մի է մարդ որ երկնոց ի
տեսանն . արկնադէտ աանն զիս ի ճանա
պարհի յոր և համեցա :

Վանն նորս ի քարութեանս հանոց խոյն . և
զառակ նորս մառանդեոցն զերկիր :

Սորս Թիւն է տէր երկիր զանոց իւրոց . և
զիսակարանս իւր առաջանն նայա :

Նք իմ յամենայն մամ առ տէր են . և նա
հանն յորոցայն է դատս իմ :

Նայեա առ իս և սղորմեա քեզ , զի միանոր
և աղքատ եմ ես :

Նեղութիւնք որախ խնոց քաղու մ' եղենն յոյժ ,
և ի մչոաց խնոց հանն զիս :

Տեա գիտնարհաւ թիւն իմ և գիտաստակ իմ,
 և թող ինձ զամենայն զմեզս իմ:

Տեա զթշնամիան իմ, զի բազում եղևնն, և
 տեղս թեամբ՝ որք ՚ի նանկք ասեցիքն զիս:

Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս. և մի յա
 մօթ եղևց, զի յաւայցոյ ՚ի բեզ:

Ըմբիծք և ուղիղք կցորդք եղևնն ինձ. և ես
 բեզ համբերի. փրկեա սաստուան զխորացել
 յամենայն նեղս թեանց նորս:

Հաճք ժբ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ե .

Ի Կ Ե Ր Ե Տ . Ս ա ղ ն ա Դ ա Մ ի Ի :

Դասս արա ինձ տէր՝ զի ես յամբձու թեանն
 իմում գնացի, ՚ի տէր յաւայցոյ՝ զի մի ե
 ղևց հիւանդ:

Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս. փորձեա
 զերթիւմսնս իմ և զսիրտ իմ:

Ազորսնս թիւնն քս տէր առաջի աչաց իմոց .
 և հաճոյ եղևց ճշմարտութեանն քում:

Այ նասացք ես յաթոռս նանկաց, և բնդ ա
 նորէնս ես ոչ մտայ:

Ըտեցի ես զժողովս շարաց, և բնդ ասիրա
 բիշտս ես ոչ նասացք:

Ըուայցից որբութեամբ զձեռսս իմ, և շաբթ
 եղևց զսեզանտով ըսով տէր:

Ի սել ինձ գնայն օրհնու թեանքս և պատ
մել զամենայն պանելիսքս քս :

Տէր սիրեցի գիտելու թիւն տանքս, և բոլ
անդի յարկի փառաց քոց :

Մի կարու սաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ,
և մի ընդ արս արիւնասնդս զկեանս իմ :

Արաց ձեռք իւրեանց յանօրէնու թեան ևն,
և աջ նոցա թի է կաշտս քո :

Ըս յամբժու թեան իմու՞մ գնայի . փրկեա
ցիս անք և սպարմեա ինձ :

Ինն իմ կապիէ յուղղու թեան . յեկեղէցիս
մեծս օրհնեցից զբեզ :

Տաճք ժբ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Զ :

Ս-Ղ-Ս Դ--ԻԻ . ԲԻՆԷ-ՕԾԵ-ԱԼԵՐ :

Տէր քոս իմ և կեանք իմ՝ ես յու՞մէ՞ եր
կեացց . անք սարաւէն կեանց իմոց՝ ես յու՞մ
մէ՞ գողացայց :

Ի մերձենալ առ իս շարաց ուսել զմարմն
իմ՝ նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նոցա սար
կարացան և անկան :

Թէ պատարասանայի 'ի վերաց իմ՝ պատեցա
զմ՝, ոչ երկիցէ սիրա իմ . թէ յարկեցէ 'ի վե
րաց իմ՝ ճակատամարտ , սակայն և սպաս իկ
'ի բեզ անք յու՞սայց :

Օ մի խնդրեցիք ՚ի անուանել, և զայն աղա
 շեմ. բնակից ինձ ՚ի սասն անուան զսակնայն
 աւարս կենաց խնդ :

Տեսանել ինձ զգոցեք թաթիւն անուան, և
 հրամանս առ ՚ի արձարի նարս :

Օ անկեաց զիս ՚ի խարանի իւրում յաւար
 շարի. ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոցի
 խարանի իւրում :

Ի սիւնէ բարձր արարեր զիս. և այժմ՝ բարձր
 արս զգրս իս իմ ՚ի վերաց թշնամեաց խնդ :

Շարժ և գեղ՝ և մասաւոցից ՚ի խարանի նարս
 պատարաց օրհնութեան. օրհնեցից և առ
 մասսայից անուան :

Եւր ակր ձայնի իմում, զի կարգացի սա
 ղեզ. պարմեա ինձ և լուր ինձ, զի քեզ
 սասց սիրս իմ. և խնդրեցին և բերք իմ, զե
 բեա քս ակր խնդրեցին :

Մի գարձաւոցաներ գերեա քս յինէն, և մի
 խաարիք բարկութիւն ՚ի ծառայէ քումսն :

Օգնական իմ ընր ակր, մի անարդեր զիս,
 և մի թողուր զիս սասաւած վրկիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և ակր իմ
 ընկալաւ զիս :

Օ քննողէա արս զիս ակր ՚ի ձանապարհի
 քում, և առաջնորդեա ինձ ՚ի շախզ քս
 աղիս :

Վասն թշնամեաց խնայ, մի ժամանակ դիտ ՚ի
 ձեռս նեղաց խնայ:

Յարեան ՚ի վերաց խճ մկայք մեղաց, և սր-
 տեցին ինձ յանօրէնս թեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զքարս թիւն տեսան
 յերկրին կենդանեաց, համբեր տեսան և
 քաջալերեաց, զգրացի սիրտ քս և համ-
 բեր տեսան:

Յուք մի, Գորգոյս խղ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Է:

Ս Ղ Է Գ Մ Ի Ի:

Աքեղ տէր կարգացի սաստաւս խճ, մի
 լսեր յինէն, մի ևրբէք լսեացես յինէն, նը
 մանկիստ այնոցիկ՝ սք իջանէն ՚ի գութ:

Աք տէր ձայնի ինդրսւածաց խնայ յաղա-
 ճել ինձ առ քեզ, ՚ի համբաւնայ ձեռաց ի
 մայ ՚ի սաւնար սուրբ քս:

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն խճ, և
 մի ընդ այնոսիկ՝ սք զարձե՛ն զանօրէնս
 թիւն, կորուսաներ դիտ:

Աք խաւսին գիտաղարս թիւն ընդ ընկերս
 իւրեանց, և շարս թիւն է ՚ի սիրտս նոցա:
 Տուք նոցա տէր լստ գործաց նոցա, և լստ
 անօրէնս թեան գնացից նոցա հաստ նոցա:

Ի սա գործոց ձեռաց նորա հաստ նայա՛ր ըզ
հաստցու մե նայա նային :

Ալ խնայան նորա գգործս ակառն , և ոչ ՚ի
գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործանեա
ցես զնոսս , և այլ մի շինեացին :

() Բհնեալ է ահր՛ զի ըւ.ա. ձայնի աղօթից
խնայ . ահր օգնական իմ և պաշտպան իմ .
Ի նա յուսացաւ սիրա իմ . օգակցաւ և ւ
զուարձացաւ . մարմին իմ . և ևս կամօք ի
մովք խառտօքն եղէց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոց , ապա
ւէն փրկութեան օծերց իւրոց :

Փրկեա զժողովուրդս քս , և օրհնեա զժա
ռանդութիւնս քս . հախուեա և բարձրացո
զնոսս մինչեւ յու խոտան :

Տունք ժա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ը .

Սաղմո Գ.ա-իի . օրհնո-իեանց նոս-իստաց
օ-նարին :

Մատուցէք ակառն՝ սրգիք սաստուծոց , մա
տուցէք ակառն՝ զարգիս խոցոց :

Մատուցէք ակառն՝ զփառս և ւ զպատիւ .
մատուցէք ակառն՝ զփառս անաւան նորա .
և ւ երկիրպագէք ակառն ՚ի սրահ սրբա
թեան նորա :

Չայն անտանն ՚ի վերայ ջուրոյ՝ և աստուած
 փառաց որստաց . և անկ ինքն ՚ի վերայ
 ջուրոյ բարկաց :

Չայն անտանն զօրութեանց , և ձայն անտանն
 անձփայտքս թեանց :

Չայն անտանն փշթէ զհայրս , և մանրէ անկ
 զհայրսն իբրանանու :

Մանրեացէ դնաս որպէս զնստապատանին
 իբրանանու . որ սիրելին է որպէս զարդիս մի
 և զքերսի :

Չայն անտանն հաստանէ զքոյ ՚ի հրոյ . ձայն
 անտանն շարժէ զանաստանն , և խռակցու
 ցանէ անկ զանաստանն կարէս :

Չայն անտանն հաստանէ զեզնէրսս . և և
 յայանիս աննէ զանաստան :

Ի սասնարի նորս անննէքեանն աստացնն բո
 փառս նորս :

Տէր զքհեզեզա նստուցանէ և ցածուցա
 նէ . թայտուսքեացէ անկ յախանանն :

Տէր զօրութիւնն մարտիրոսանն իւրոյ տայէ .
 և և օրհնեացէ զմարտիրոս իւր ՚ի խաղա
 զութիւնն :

Յոյն մարտիրոս :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Ի Թ .

Սուրբ Գրքի . Ի նոյն .

Սարձը առնեմ գրեզ տէր , զի ընկալաք զիս ,
 և ոչ ուրախ արարեք զթշուառս իմ յիս :

Տէր առաւած իմ կարգացի առ քեզ , և
 բռնկեցեր զիս , տէր հաներ ՚ի գժոխաց զանձն
 իմ , և սքիւեցեր զիս յայնչանէ , սք իջանէն
 ՚ի գուր :

Սաղմա ստացէք տեսանե սարք նորա . և
 խառափանե եղևորք յիշատակի սքում թեան
 նորա :

Արամտա թիւն է ՚ի բարկա թեան նորա , և
 կեանք են ՚ի կամայ նորա :

Նոգ երեկոյս հանդիցեն լալիք , առաւտա
 եղիցի ուրախա թիւն :

Կո ստացի ՚ի բարեկենդանա թեան իմում ,
 թէ ոչ սասանեցայց յա իանան :

Տէր ՚ի կանա քա ետաւք զեղոյ իմոյ զորա
 թիւն , դարձուցեր զերեսս քա յիմէն , և ես
 եզէ իսպիւղ :

Ղա քեզ տէր կարգացի , և առ առաւած
 իմ աղաղակեցի , զի՛նչ օգուտ է քեզ յարե
 նէ իմնէ , թէ իջանեմ ես յարականա թիւն :

Մի թէ հոգ խառափանե առնիցէ առ քեզ ,
 կամ սրտակեցէ զձշմարտա թիւնս քա :

Եւ աւսն ինձ տէր եւ սղարմեցաւ, եւ տէր
եղիւ ինձ սգնակիան :

Դարձոյց զառ զ իմ յաբախաթիւն, եղերձ
յննէն զբարձ, եւ ինձ զգեցոյց զաբա-
խաթիւն :

Արպէս սաղմոս աստուծոն թեզ փառք իմ, եւ
այլ մի եւս զգնացոյց. տէր աստուած իմ
յաբախաթիւն իսաստիան եղէց թեզ :

Տունք Ժբ : Գորոցոս 19 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ .

Ի Իսրայէլ . նահապիթիւն Գալիթիւն .

Սաղմոս Գաթի :

Ի թեզ տէր յաւասցոյց, մի ամհալեցից յա-
բախաթիւն . յարգարաթիւն յառմ փրկեաւ եւ
սաղմոս զիս :

Իսնարհեցաւ առ իս զառնէն քո . փաղխաղեա
կեցաւ զանեղ զիս :

Ի եր իմ աստուած սրաշապան եւ ասուն ա-
րաթիթի սաղմոս զանեղ զիս . զի հզորից իմ
եւ սարաէն իմ զառ եւ :

Ս անն անուանն քոյ տէր աստիարեկեցեր
ինձ, եւ անուցեր զիս . եւ հանցեա զիս յարա-
զայթէ յայսմանէ . որ թաղարցաւ ինձ :

Յաւ եւս պաշտարանն իմ տէր , ե ՚ի ձեռս քս
յանձնն առնեմ՝ զհոգի իմ :

Քրիկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտու-
թեամբ քով , առեցեր զայնասիկ՝ որք պահեն
զերկիր զ ՚ի սնտախ :

Եւ ՚ի տէր յաւայցայ , զնծայցայց եւ աբախ
եղէց ՚ի փրկութեանն քում :

Օ ՚ի հայեցար ՚ի խնայհոհութիւնն իմ , եւ
փրկեցեր ՚ի վշտաց զանձնն իմ , եւ ոչ մտանե-
ցեր զիս ՚ի ձեռս նեղաց խնց . ե կայսու-
ցեր յանդարտու զտա իմ :

Ազարմեա ինձ տէր , զի նեղեալ եմ եւս , խը
սպեցաւ ՚ի սրտմտութենէ՝ ակնն իմ , անձն
իմ եւ փոք իմ :

Պակասեցան ՚ի ցաւոց կեանք իմ , ե ակք իմ
յոգւոց երանելոց :

Ղգրատացաւ ՚ի տկարութենէ՝ զքրութիւնն
իմ . ե ակերք իմ խապեցան :

Բանն զաննեացն թնամախ իմ եղէ եւս նա
խառս զբացեաց խնց . յոյժ ահ եւ երկիր զ
ձանձաթից խնց :

Ղմեներեանն որք ակասնէ ին զիս , արտաքս
փախչէ ին յնեկն :

Ստացեալ եղէ եւս սրպէս մեռեալ ՚ի սրտէ ,
ե եղէ եւս սրպէս զանձաթ կարս սեւալ :

Օ ՚ի լուոց եւս զքամբաւանա բազմաց՝ որք

չաբջ էին գննու . 'ի ժողովից նոցա 'ի միտ
սին , առնուլ զանձն իմ խորհեցան . այլ ես
'ի քեզ տէր յառայցայ :

Ասացի գու ես առտուած իմ , եւ 'ի ձեռա
քա է ժառանգու թիւն իմ :

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց խնայ , ե
'ի հարած շաց խնայ :

Աշուեցս գերեա քս 'ի ծառաց քս , սպրե
ցս զիս տէր բառ սղարմու թեան քու մ . տէր'
մի յանժեմ եղէց , զի կարգացի առ քեզ :

Ամաշեացեն ամբարիշտք , ե իջցեն 'ի գծա
խրա . համբ եզիցին շրթունք նենդաւորք , սք
խաւին զարգարաց զանխրաւս թիւն յամ
բարտաւանիչ ե յանդամեղ իւրեանց :

Արախս զի բաղամ է սղարմու թիւն քաղց
բու թեան քոց տէր , զոր սրահեցեր երկիւ
զամաց քոց :

Աբարեր գու այնոցիկ՝ սք յառայեալ են
'ի քեզ , առաջի սրդւոց մարդկան :

Ամաշուցեր գնտա 'ի ծանկցիթ երեսաց քոց
'ի խաւիւ թե՛նե՛ն մարդկան :

Ծածկեցեր գնտա 'ի խորանի քու մ , 'ի հա
կառակաւ թե՛նե՛ն լեզուաց :

Դհնեալ է տէր , զի սքանչելիս արար , զս
ղարմու թիւն իւր 'ի քաղաք ամաբ :

Առ սասացի 'ի զարմանալ խնու մ . թէ ընկեցայ

ու բերնն յերկեսաց աչաց քաց :

Վ ասն արարիկ լուար ձայնի ազգթից խնց
յարարակել խնում առ քեզ :

Սերեցէք զակբ ամենայն սուրբք նորա , զի
ստուգութիւնն խնդրէ ակբ , և հաստա ցանկ
այնոցիկ , սրբ առ աւել առ նեն զամբարտա
ւ ամեութիւնն :

Քաջաբերացարուք , և զարասցին սիրաք ձեր ,
ամենեկքեան՝ ոչք յաւասցեալ էք ՚ի ակբ :
Տո՛ւք էք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Ա .

Ի Տ ա ռ ի ի ն , Ս ա շ ռ Գ ա թ ի :

Լ շ ր ա ն ի , ու մ թ ա ղ ու թ ի խ ն ե ղ եւ մ ե ղ ա յ , և
ճ ա մ կ ե ջ ա ն ամենայն յանցանք նորա :

Լ շ ր ա ն ի առ ն՝ սրու մ ոչ հասնարի ակբ զմեզ
նորա , և ոչ դոց նենդութի ՚ի բերանն նորա :

Լ ա ե ջ ի ես՝ և մ ա շ լ ե ջ ա ն ամենայն սակերք խմ ,
առ ա զարարակել ինձ առ ակբ զօրհանապաղ
՚ի սառէ և ՚ի գիշերի :

Օ ղ անբարցաւ ձեռն քս ՚ի մերաց խմ , դարձայ
՚ի թքշու առ ա թ ի , զի հարանն յիս փուշք :

Օ մեզա խմ ցուցից քեզ , և զանարկ նու թ ի խ ն
խմ ոչ ճաճկեցից ՚ի քէն :

Լ ա ս ո յ ի թ է սրաամեցից ինձէն զմեզա խմ , և

դու թողցես զամենայն անբարչաւ թիւնս
մեզայ խնց :

Վասն այսորիկ յաղօթիս կայցցեն առ քեզ ա
մենայն առ բքք ՚ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն ՚ի իւրցն հեղեղայ բարեմայ ,
արք առ նաւա ինչ ոչ մերձեացին :

Իսկ եւ ապաւհն իմ ՚ի նեղութենէ յայտ
մանէ , որ շաքի կղեն գինեւ :

Յիմա թիւն իմ , միկեւս զիս յայնչանէ՝ որք
պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ եւ խելամուտ ՚ի
ճանապարհ , յոր ե գնացցես . եւ հաստա
տեցից ՚ի վերայ քս զաշտ իմ :

Մի թնկիք որպէս զձիս եւ զնորիս , զի ոչ գոյ
՚ի նաւա իմաստա թիւն . ՚ի սանձս եւ ՚ի գանձ
գանձաւանդս ճակեացես պիղակիս նայա , որք
առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բազում տանխանք են մեզաւ արայ , բայց
որք յուսան ՚ի տէր , որորմա թիւն տեառն
շաքի կղցի գնորք :

Աբախ կղերուք եւ յնձուցէք արդարք . ՚ի
տէր պարձեցարաք ամենեկեան՝ որք ուղիղ
էք արախք :

Յոնք ժգ . Գորգոս եր :

ՍԱՆՄԱՍ ԼԲ .

Սուրբ Գրքի :

Յնձացէք արդարք ՚ի տէր . ազգաց վայելէ
 օրհնու թիւն . խոստովանե՛ կողե՛ աք տեառն
 օրհնու թեամբք . տասնազեառ սաղմոսարա
 նաւ սաղմոս սասայէք նմա :

(Քհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր , բարի
 է . սաղմոս սասայէք նմա օրհնու թեամբք :

Ուզից են պատգամք տեառն , եւ ամենայն
 գործք նորա հաւաստիք են . եւ սիրէ զպաշտ
 օն թիւն եւ զկրօնաւնա տէր :

Ողբում թեամբք տեառն լի կողեւ կրկիթ , եւ
 բանիւ տեառն կրկինք հաստատեցան , եւ
 հազում բերանոց նորա ամենայն զօրա
 թիւնք նոցա :

Մարտիրոս արպէս ՚ի տիկ զբարս ծախա . եւ
 գնէ ՚ի խորս զգանձս իւր :

Լքիկցէ ՚ի տեառնէ ամենայն կրկիթ . եւ ՚ի
 նմանէ գողացին ամենայն բնակիչք աշ
 խարհի :

Օ ՚ի նա սասայ՝ եւ կողեն . ինքն հրամայեաց՝
 եւ հաստատեցան :

Տէր զբաւէ զխորհուրդս հեթանոսաց . ա
 նարպէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց . եւ աբ
 համարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խաբհուքս քո տեսանն յաւ քանեանն մնաց, և խաբ-
հուքս քո սրախն նորա ազգէ մնելու յազգ :

Աշխանի ազգին սրոյ տէր սաստաւ անձ ազնականն
է նմա : Ժողովուքս քո զոք ընտրեաց ՚ի ժա-
ւանդաւ թխն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն սրգիս
մարդկանն ՚ի պատարասաւ բնակաւ թե՛նէ իւրակ-
հայեցաւ յամենայն բնակիչաւ աշխարհի :

Ա տակ զձ առանձինն զսիրաս նոցա, ՚ի միս
առնու զամենայն գործա նոցա :

Աչ թէ ՚ի բազում գորա իւր ապրեացի թա-
գաւոր, և ոչ հակաց ՚ի բազում գորա թե՛նն
իւրում :

Սուս է ձի ՚ի մրկաւ թե՛նն իւրում, ՚ի բա-
զում գորա թե՛նն իւրում ոչ ապրեցաւ ցանկէ
զհե՛ծեալն :

Աչք տեսանն ՚ի վերաց երկիս զամաց իւրոց,
և ոչք յաւանն յազգանն թխն նորա :

Քրկել ՚ի մահաւանէ զանձինն նոցա, և կե-
րակրել զնոսա ՚ի սախա :

Անձինք մեր համբերեացին տեսանն, զի ազ-
նականն և պաշտպանն մեր է :

Ի նա սրախն և զկային սիրաք մեր, և յանուն
սուքս նորա յա սասցաք :

Ազկցի սղարանն թխն քո տէր ՚ի վերաց մեր-
սրախն յա սասցաք ՚ի քեզ :

Յ.բ խնդրեն զակ.բ, մի պակասեացի ՚ի նոցանէ
ամենայն բարութիւն :

Եկացք սրգեակք իմ ըստարութիւնն, և զեր
կիւզ տեսանն առաջից ձեզ :

Մի է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ զա
ւարս իւր տեսանել ՚ի բարութեան :

Եւ եցա զլեզու քա ՚ի չարութենէ, և շար
թունք քա մի խոսեացի զնենգութիւն :

Խոսարեա ՚ի չարէ, և սրա զքարի, խնդ
րեա զխաղաղութիւն, և երթ զհետ նորա :

Ըջք տեսանն ՚ի վերայ արգարաց, և ա
կանջք նորա ՚ի վերայ ազգեմից նոցա :

Ըրեար տեսանն ՚ի վերայ շարագործաց, առ
տակել յերկրէ զփշտատակս նոցա :

Կարգացին արգարքն առ աէր, և աէր ը
ւառ նոցա, յամենայն նեղութենէ նոցա
փրկեաց զնոսա :

Մերձ է աէր առ այնտիկ՝ որք մաշեալ են
սրտիւք, և զխանարհա հոգւով կեցաք ցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արգարաց, յա
մենայնէ փրկէ զնոսա աէր, և սրահէ զա
մենայն տակերս նոցա, և մի ՚ի նոցանէ մի
փշրեացի :

Մահ մեղաւորին չար է, բայց որ առէ զար
գարն, զգնացի :

Փրկէ աէր զանձինս ծառայից իւրաց, մի

զգխացին ամենեկքեան՝ սքք յաւաստեալ են
 ՚ի նա :

Տաճք իա . Գորգոյս ի :

ՍԱՆՄԻՍ ԼԴ .

Ի Ի-գորգոյս . Ս-լե- Գ-ս-ի :

Գ . ամեաւ անք զայնասին՝ սքք դասեն զիս .
 մարտիր ընդ այնասին՝ սքք մարտնչին ընդ իա :
 Լ . ք զգէնե և զաստարք քս , և արի յաղնել ինձ .
 հանն զասք քս ընդ գէմ հարած շայ խնայ . ար
 գել զնասա , և ասա դա . ցանձն իմ . իմէ
 փրկու թիւն քս ևս ևս :

Լ . մարտնչեն և յանթ ընցին՝ սքք խնդքեին
 գանձն իմ . դարձցին յասա և ամարտնչեն
 սքք իարհեին ինձ շար :

Լ . զիցին նոցա սրակա փաշի առաջի հարձայ .
 և հրեշտակ անասն նեղնչե զնասա :

Լ . զիցին ճանաստարհք նոցա ՚ի իսաւար և ՚ի
 գայթակդու թիւն . և հրեշտակ ասասածոյ
 հարձեւոյն զնասա :

Ի . նանիր թաղաւցին ինձ սրտայթ յարաւ
 կանու թեան իսքեանոյ , և ՚ի նանիր նախա
 անցին գանձն իմ :

Հ . ասոյն ՚ի վերայ նոցա սրտայթ , զար ոչ

զխառային . եւ որսն՝ զոր թաղուցին , առ չի
 գտաւ նոցա , եւ յարագչիթ 'ի նոյն անկոյսին :

Մի անձն իմ զնձառայի 'ի սեբ , աւրախ եւ
 զնոյի 'ի փրկութեանն նորա . եւ ամենայն աւ
 կերբ իմ առառայեն , սեբ օ՛ն նման է քեզ :

Ս 'ի փրկեաց զայ բաւան 'ի ձեռաց հօգրի ,
 զայ բաւան եւ զանունն յայնչանեմ՝ որք յա
 փրչաւակենն զնա :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք շարաց , եւ զոր
 ինչ ոչ գիտի 'ի հարցանեմն զիս :

Հաստուցին ինձ շար փոխանեակ ընդ բարուց .
 անեմ առ անդեղ զանձն իմ խորհեցան յարգուց
 'ի մարդկանեմ :

Ար 'ի նեղեղ նոցա բարձ զգնեսուի . խանարհ
 առնելի պահօք զանձն իմ . եւ աղօթք իմ 'ի
 ծոց իմ դարձցին :

Արաբն զեղբայր եւ զնեկեր՝ այսպէս հաճոց
 ինեկի . որպէս զպաւոր եւ գորաւմ , այնպէս
 խանարհ առնելի :

Ի վերայ իմ աւրախ եղին եւ ժողովեցան .
 ժողովեցան զիս առնեցանք , եւ եւ ոչ ծանեաց .
 զբաւեցան , եւ ոչ զզբաւցան :

Փորձեցին զիս՝ եւ արհամարհեցին արհամարհ
 հանօք . կրճակեցին 'ի վերայ իմ զառամնուս
 իւրեանոց , սեբ երբ անայնս :

Ի բաց այսա զանձն իմ 'ի խորանանկաւ թեւեւ

Նոցա, և յառիճուց զվստմորս թիւն իմ :
 Խառատման և զէջ քեզ աւեր՝ յեկեզեցիս մեծս :

Ե ՚ի ժողովս բազմաց սրհնեցից զքեզ :

Մի ուրախ և զիցիս յիս թշնամիք իմ, ոչք ու
 աւելն զիս ՚ի սաարազարտուց, ակնարկի առ-
 նելին յիս աչքս իւրեանց :

Ընդ իս զխաղաղութիւն խառնին, և ինքեանք
 բարկու թեամք զնե՛նդու թիւն խորհելին :

Ընդիս ՚ի վերաց իմ՝ զհերանա իւրեանց, և
 սաացին, այս այս աւետին աչք մեր :

Տեսեր աւեր՝ և մի լուեր. աւեր մի ՚ի բացեաց
 առնիք յինէն :

Օտքթիք և հոցեաց աւեր՝ յիրառուն իմ,
 սառուած իմ ևւ աւեր իմ ՚ի դասաստանս
 իմ, և իրաւ սրտս ինձ, ըստ արդարութեան
 քու՛մ, աւեր սառուած իմ :

Մի ուրախ և զիցիս յիս թշնամիք իմ, և մի
 սասացնն ՚ի սիրտս իւրեանց, թէ վաշ վաշ
 անձանց մերաց, զի ընկրու զաք զնա :

Մտաշեացնն և յամոթ լիցին՝ ոչք ինդան ընդ
 ար իմ, զգեցցին զամոթ ևւ զանարգանս՝
 ոչք մեծարաննն ՚ի վերաց իմ :

Տնձաացնն ևւ ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեւ-
 քեան, ոչք կամին ընդ արդարութիւն իմ :

Մտացնն յամենայն ժամ, մեծ է սառուած .
 և ոչք կամին զխաղաղութիւն ճառայի քս :

Լեզու իմ խօսեացի զարդարու թխնաքս ,
 զորհանապաղ զգտխութիւնաքս :
 Տաճք ին :

ՍՐԴՄ ՈՍ ԼԵ .

Ի իստուծ , ծառայի Կեանն . Սալմ Դաւթի :

Մեծ անօրէնն ի սեղանեղ ընդ միտս իւր , թէ
 չեք յերկիւղ աստուծոց առաջի աչաց նորա .
 Մեղեաց առաջի նորա՝ դասանել զանօրէն
 նա թխնաքս , եւ ասուել զնա :

Նանք բերանոց նորա անօրէնաքս թխնաքս եւ նե՛ն ,
 գա թխնաքս ե՛ն :

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի . զանօրէն
 նա թխնաքս խորհեցաւ յանկողնի իւրում :

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ , որ ոչ է
 բարի . եւ ի շարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տէր՝ յերկինս է սղարմութիւնաքս . ճշմար
 ստութիւնաքս մինչեւ յամպ :

Մրդարու թխնաքս սրպէս յերկնք աստուած .
 իրաւունքքս սրպէս խորք բազու մի . զմար
 գիկ եւ զանասուն կեցաւ զանեւս գաւտէր :

Որպէս զի բազու մ՝ արարեց զսղարմութիւն
 քս աստուած . այլ որդիք մարդկան ի հա
 վանի թեւոց քոց յասանցին :

Մրբեացին նորա ի պարարտութենէ ասան

բա . եւ զուզես սխալիս թեանքս տառիս
բնակել նայա :

Ի քե՛ն է աւեր ապրիսք կենաց . եւ լուսով
երկնաց քոյ տեսանեմք զքոս :

Վասպեա զազարմա թիւնս քո՛ սյք ուզիզ են
սրտիսք :

Արեկեացեն ՚ի վերաց մեր ապր ամբարտաւ
ւանից , եւ ձեռք մեզաւ սրաց մի գողացու
ցեն զմեզ :

Վնդ անկցիս անկեքեան՝ սյք գործեն զա
նորէնա թիւն . մերժեացիս՝ եւ սյլ մի կարաւ
ցեն հաստասից :

Տունք ժգ : Գորգոս Ի :

Կանուս Գորգոս Ե : Մարմա ժը :

Տունք ժը :

Օ Ր Է Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Մ Ե Ծ Ի Ն Մ Ո Վ Ս Ե Ս Ի

Ե Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ա Տ Ե Ս Մ Ա Ր Չ Ա Ր Ե Ի

Բ • Օգիտ : Ը :

Վայեցարուք երկինք , եւ խօսեցայց . լա իցե
կրկիք զսրտոյանս բերանոց իմոց :

Վնդունելի լիցի սրպէս անձրեւ բարբաա
իմ , եւ իջցեն սրպէս ցոլ սրտոյանք իմ :

Արպէս անձրեւ ՚ի վերաց սիզոյ , սրպէս տա
րաւի ՚ի վերաց խաւոյ , զի զանուն անառն

Կարգացուք . և սուք որհնու թիւն տեառն
սասունոց մերոց :

Մտաւ ամ՝ որոց ճշմարտութեամբք ևն գործք
նորա , և ամենայն ճանապարհք նորա իրա
ւամբք ևն :

Մտաւ ամ հաւատարիմ է , և ոչ ոց ՚ի նմա
անկրաւութիւն . արդար և ճշմարիտ է տէր :

Սեղան՝ եւ ոչ նմա՝ արգիլին արատոց , ծք
նունդք խաւարեացք և թիւրեացք :

Ոչ ոցոց այն է՝ զոր տեառն հաստուցանելիք
գուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ իմաստներ :

Ոչ սա ինքն է հայրքս , որ ստացաւ ըզ
բեզ , արար զբեզ , և ստեղծ զբեզ :

Յուշ ինչին բեզ աւուրին յախակնից . իմա
ցարուք զանն ազգաց մինչեւ յազգս :

Հարցիիր գուցհարսքս , և պատմեցեն
բեզ . ցնեքսքս , և ստացենք բեզ :

Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց բարձ
բեան զազգս ամենայն . որպէս ախուեաց նա
զարգիան ազամաց :

Կացոց սահմանս հեթանոսաց ըստ թուոց
հրեշտակաց սասունոց :

Լզու բաժին տեառն ժողովուրդ իւր յա
կոք , և միճակ ժառանգութեան իւրոց իւ
րացել :

Մաւախան եղև նմա յանապատի . ՚ի նորա

տաժոյ յանկողւոյ պաշտարանեաց զնա :
 Իդրասեաց զնա , և պահեաց սրպէս բիբ ա-
 կանն . սրպէս զարժուի ՚ի թեւս իւր ընկալա-
 զնա , և սրպէս ՚ի վերայ ձագուց իւրոց գը-
 թացաւ :

Տարածեաց զթեւս իւր , և ընկալաւ զնա .
 և բարձեաց բերեբ զնա ՚ի վերայ միջնադայ
 իւրոց :

Տէր մտայն սնէր զնասա , և ոչ գոյր ընդ
 նասա սասաւ սն՝ ասար :

Ի սն՝ և հանն զնասա ՚ի գորս թիւնս երկբի .
 և Կերակրեաց զնասա արդեամբք անդաս
 տանայ :

Վիւցոց նայրս մեզք ՚ի միակէ , և իւղ յապա
 սաւ միակէ :

Իւղ կալուց և Կաթն մաքեաց , ձարպով
 հանդերձ խոցոց արժուց ցրուց և նախադայ :

Օ պարարտս թիւնս երիկամանոց ցարենայ , և
 զարիւն խաղաղայ էարք զմեի :

Ի կեր յակախ և յաղեցաւ , և անդուշեաց
 զսիրելին :

Վիրացաւ սասարայրս ընկնացաւ , և թող
 զսնէր սասաւ սն՝ զարարիչ իւր , և յետս և
 կաց յասասնոց սիրելէ իւրակէ :

Ի արկացուցին զնա ասարսախք իւրեանոց , և
 կռովք իւրեանոց գասնացուցին զնա :

Օրհնեցին գիւտաց՝ և ոչ աստուծոց . գիցն՝
զորս ոչ գիտէին , նորք եւ ամսանցնք ,
զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք նոցա :

Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնստաւ . մտազան
զաստուած՝ որ կերակրեաց զնստաւ :

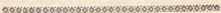
Լշտեա տէր և նախանձեցաւ , եւ սրամտե-
ցաւ ՚ի վերաց սուտերաց և դատերաց նոցա ,
և տակ :

Բարձուցից զերեսս իմ՝ ՚ի նոցանէ , և զու-
ցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յազոց ժամաւ
նակի :

Ո՛ր ՚ի ազդ մի թիւր են նոցա՝ և սրգիք ան-
հաւանք , նոցա նախանձեցաւ զին գիտ ՚ի շաւ-
տուածս իւրեանց , և դատնոցաւ զին գիտ ՚ի
կուսս իւրեանց :

Ըրդ եւ ես նախանձեցաւ զնստաւ յազդ-
անպիտան , եւ անմիտ ազդաւ զկնեցաւ զից
զնստաւ :

Փառք հօր և սրգւոց և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տաք փառս աստուծոց , տաք օրհնաւ թիւն
մարդասիրին թաղաւորին յախակնից , որ
փրկէ զժառանգս իւր և կեցուցանէ :

Մարդ առէր տէր, վասն սրբու հւոյ անարարաբե
 մոր քոյ եւ կուսի, եւ վասն խառնի քոյ պատա
 աւականի, ընկալ զազգայանս մեր, եւ կեցո
 զմեզ :

Քարոյ Է աշխարհի քրիստոսի պատմելու Ե Տէր
 ազգու էն կանանցն :

Վասն ՚ի գիշերի եւ ՚ի սուտնիւան եւ յանե
 նայն ժամու խառնի մեզ զքան տեսանե, զտէր
 ազգայեացուք : Տէր ազգակեա :

Վասն շանկանեցոյ մեզ ՚ի ստորձա թիւն, ու
 բուժ աչ կարեմիք հանդու բոկել, զտէր ազգա :

Վասն անբիժ եւ անգատարարա կալ մեզ
 առաջի ահեզ աստե՛նիս քրիստոսի, զտէր ա :

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւ ահանդ խան
 կենաց անփախձանից, զտէր ազգա :

Վասն արժանի ընտելոյ մեզ վերին կոչմանն եւ
 երկնից արքայութեանն, զտէր ազգա :

Վասն հազարն հանդու ցեղոյ՝ սրբ ճշմարիտ եւ
 աղիւզ հաւատար ՚ի քրիստոս ննիւցին, զտէր ա :

Եւ եւս՝ միարան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ
 հաւատաց մեղոյ՝ զտէր ազգա :

Օրանձինս մեր եւ զմեզմանս տեսանն ստու
 ծոյ ամենակալին յանձն արարցուք :

Ողորակեաց մեզ տէր առաւուած մեր բաւ մե :

Աղբիւր

Ի գիշերքի ե ՚ի ամենօրեանս ե յամենայն ժամ
 մաւրդքեաց ապաշխարէք, ե ՚ի քէն խնդրեմք մաւր-
 դասէք տէր: Աւր մեզ աստուած փրկիչ
 մեր, խնայարհեացի աւելին քա ՚ի խնդրուածս
 մեր, զի մի աւելայն լիցնին փաստակք ծառայից
 քոց: այլ համարեալ զաշխատութիւնս մեր
 ՚ի գործ արդարութեանս ե ՚ի պատու աստ-
 ւածաբաշխութեանս: Վեկազ տէր՝ զազօթս
 ե զեկրպարսութիւնս մեր, ե հաստ մեզ
 զազօրմութիւն քա աստատապէս, ծածկեալ քո
 մեզ քնդ հասնանս ամենագոր աջոց քոց, զա-
 րացս զմեզ տէր՝ զարութեամբ ասքք հագ-
 ւացք, պահեալ զմեզ սրպէս բիրտ ահանս, ե ա-
 րաւ աս մեզ նշանս բարի ՚ի գոսկեալս ե ՚ի փա-
 ապրանութիւն անուանեց քում սրբոց: Օ ՚ի
 ՚ի քոց փառս կատարի ամենայն արարածոց
 մշանօրեանս սր փառաբանութի ՚ի բարձունս,
 հօր ե սրբւոց ե հագւոյն սրբոց, այժմ ե
 միշտ ե յաւիտեանս յաւիտեանց, ամէն:

Խաչաղ-ի-ն ամենայն:
 Ար-ծոյ երկր-գագնաց:

Հասիւ քաջ հասիւ բարի ե յաւիտեանս,
 նայեալ ե այլ արա բանասր հօտի քա, զոր

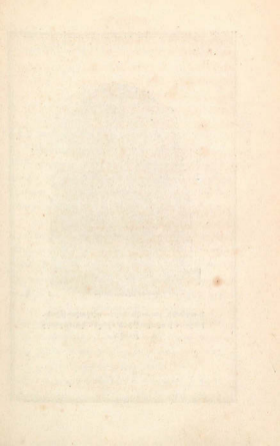
ժողովեցեր առ թեզ գիծու թեանք քամ: Օ ի
 քա առաջի կանք տէր, և առ ՚ի քէն ողոր
 մու թեանցդ և գիծու թեանցդ ակն աւնիւնք:
 Օ ամենեւեւեան արհնեւա. զամենեւեւեան իմաստ
 նայն. զամենեւեւեան քա առ սրեւա, և ամենեւ
 ցուն սրարդ եւ եւս զեթնից սրքացու թիւնդ:
 Վ անն զի գաւ եւս տէր կենաց և սաստան
 ողորմու թեանց, և թեզ փայլելի փառք իշխա
 նու թիւն և սրամիւ, այժմ և միշտ և յաւի
 տեանս յաւ իտեմից, ամէն:

Վ՛-Գ՛-Ա՛:

Ի գիշերի և ՚ի սասնեղեան և յամենայն ժա
 մու անդադար փառաւորեմք զհայր և զոր
 դի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւի
 տեանս յաւ իտեմից, ամէն:

(Քհնեւալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն:
 Հայր մեր սր յերկնս:

Ծնողեացի յաւուրս երբս արգարտ. թիւն .
բարսւմ խաղարտ. թիւն միջև. կանուղեացի
չուսին :

ՍԵՂՄՈՍ ԼԶ.

Սաղմո Դ, ա-ԻԻ.

Սի նախանձիք ընդ շարս, և մի ընդ այնու
սիկ՝ սչք գարծնն զանօրէ՛նու թխն:

Չի սրպէ՛ւ խստ վաղվաղակի ջանօրէւոյնն .
սրպէ՛ւ զգարչի խստոյ վաղվաղակի անոջնն .

Հաւաս ՚ի ակբ, և արս գբաղցրութխն .
բնակեա յերկրի, և հախուեւոյխ ՚ի մեծու-
թեանն նարս :

Վտեա ՚ի ակաանն, և նա ստոյէ քնդ բզ-
խնոցբաւանս սրախ քս . յայանեա առաջի
ակաանն զձանապարհս քս, և յաւաս ՚ի նա :

Նա արասոյէ և հանոյէ սրպէ՛ւ զոյս զարդա-
բութխնս քս, և զիրաւունս քս սրպէ՛ւ զօր-
հասարակ :

Հնազանդ ընթ ակաանն, և ծաւայեա նմա .
և մի նախանձիք ընդ այնասիկ՝ սրոյ առա-
կեալ իցնն ձանապարհս ի րեանոց ընդ մար-
գոյ՝ սր գարծէ զանօրէ՛նու թխն :

Սեա ՚ի բարկութե՛նէ, և հանոյիք ՚ի սրբա-
միտութե՛նէ, և մի նախանձիք ընդ շարս :

Օ ի շարք վարդապետի սասակեացին , բայց
 այք համբերեն տեսան , նորա ժառանգեա-
 ցեն զերկիր :

Փայք մի եւ այլ ոչ եւ ա իցէ ամբարշտան .
 ինդրեացեա զանգի նորա , ե ոչ գացեա :

Եւ այք հեղքն են՝ նորա ժառանգեացեն
 զերկիր , ե վարդապետին ի բազում խաղա-
 զութեան ի բեանց :

Սարակ մեզաւորն արդարաց , ե կրճակ ի
 վերաց նորա զատանու նա իւր , այլ աէր ծի-
 ճաղեացի պնախա :

Վանդի յառաջադրին տեսանէ , զի հասեաց
 է որ նորա :

Սուք հանին մեզաւորք , ե բարեցին զաղե-
 զութեա ի բեանց՝ հարկանել զաղքաանն ե բո-
 ւանանին , սպանանել զայն՝ որ խանարհն է
 սրախ :

Սուքք նոցա մացեն ի սիրտս նոցա , ե աղե-
 զութեա նոցա փշրեացին :

Եւ է սակաւ իկ ինչ արդարաց , քան զքա-
 զութ մեծութիւնն մեզաւորաց , ե բազում էք
 ամբարշտաց խորատակեացին :

Հաստատակ աէր զարդարա , ե ճանաչէ զա-
 ւարա ամբձից , ժառանգութիւնն նոցա յա-
 ւաբանն ե զիցի :

Սի աւաղեացեն նորա ի ժամանակս շարա-

Թեանն . այլ յառաքա ստիա յազեացին :
 Ահա մեզաւորք կոթիցենն . այլ թշնամիք
 տեառնն ՚ի փառաւորից և ՚ի բարձրանալ
 իւրեանց պակասեացին սրպէս ծախ՝ զի
 պակասի :

Փոխա առնու մեզաւորն , և ոչ հաստա ջանել .
 այլ որ սրպարն է , սղարմի և սայ :

Այք որհնենն զակք , ժառանգեացենն զեր
 կիր . եւ ոչք անիծանենն , սարտակեացին ՚ի
 նմանել :

Ի տեառնել ուղղին զնայք առնն . զձանու
 սրարհա նարա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ եւ գայթակղեացի , նա մի կարծա
 նեացի , զի ակք ձեռնեկարա է նարա :

Մանուկ էի եւ ձեռացայ , և ոչ տեսի
 զսրպարնն սրհամարհեալ , և ոչ զառակ նա
 բա՝ թէ մաբանայ հայ :

Օ սրհամասարալ սղարմի և սայ փոխ . զառակ
 նարա որհնեալ և զիցի յառ փառանն :

Իստարեա ՚ի շարէ , և արա զբարի , և բնա
 կեացիս յառ փառանա յառ փառնեից ՚ի նմա :

Տէր սիրել զիրաւ ունա , և ոչ բնոց փայք հար
 կանել զառ բբա իւր . այլ յառ փառանն պա
 հէ զնորա :

Անորէնք հարանեացին ՚ի միասին , և զառակք
 ամբարշտայ սարտակեացին :

Այլ արդարք ժամանակացեն զերկիր , և բընակեացին յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա :
 Իւրանս արդարոյ խորհի պիտաւորութիւն ,
 և ըզու նորա խակացի պիտաւորն :

(Պրէնք ստաւուծոց իւրոյ են ՚ի սրափ իւրում ,
 և մի գայթակղեացին գնացք նորա :

Հայի մեզաւորն ընդ արդար , եւ խնդրեացանանել գնա , այլ տէր ոչ թագու գնա ՚ի ձեռս նորա , և ոչ գատարարան գնա յըժամ գատե գնա :

Համբեր տեսան եւ պահեա զձանապարհս նորա , և բարձր արասցէ դքեղ ՚ի ժամանակել զերկիր , և զաստակու մեզաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ եւ բարձրացեալ սրպէս գնացան յիւրանանս :

Անցի , և ահա ոչ էր , խնդրեցի , և ոչ գրասա տեղի նորա :

Պահեա զամբձութիւն , եւ տես զազգութիւն , զի գան մեացաւնք առն իւրապարտաբի :

Անորէնք հարածեացին ՚ի միտսին , և զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկութիւն արդարոյ ՚ի տեսանել է , վերապայտ է նոցա ՚ի ժամանակա նեզութիւն :

(Գնեացէ նոցա տէր , և փրկեացէ գնասա :

ապրեցաւ սցէ 'ի մեղաւ որաց , և կեցաւ սցէ
 ցնտաւ , զի յաւաստանս 'ի նա :

Տաճք 10 :

ՍԱՆԿՈՒՄ ԼԵ .

Սընտ Գաւ-Կ . → 'ի յիշատի շէ-Կ-Կ :

Տե՛ր մի սրտմտաւ թեւանք քով յանդիմաւ
 ներ գիտ , և մի բարկաւ թեւանք քով խրաւ
 անք գիտ :

Չ 'ի ներք քո հարանս յիտ , և յիտ հաստաւ
 տեցաւ ձեռն քո :

Աչ գոյ բժշկաւ թիւն մարմնոց խնոց յերեւոց
 բարկաւ թեւան քո :

Աչ է խաղաղաւ թիւն սակերոց խնոց յերեւ
 աց մեղաց խնոց :

Մարէնաւ թիւնք իմ բարձրացան քան բզ
 գլաւ իմ , որպէս բեռն ծանր ծանրացան
 'ի վերոց իմ :

'Վիխեցան եւ փտեցան վերք իմ յերեւոց
 անդգամաւ թեւան խնոց :

Տաւապեցոց և խանարհ եղէ յոյժ . զորհա
 նապոց սրտաւ մ' գնայի . զի անձն իմ լի է
 զեւ շարշարանոք . և ոչ գոյ բժշկաւ թիւն
 մարմնոց խնոց :

Չարչարեցոց և խանարհ եղէ մինչեւ յոյժ .

- Տեսնելի սա հեծու թեանն սրափ խնոց :
- Տեր առաջիքս է ամենայն զանկու թիւն խո՛ւ,
 և հեծու թիւն խո՛ւ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ :
- Արա խո՛ւ առաջեցաւ յիս, և եթող զիս որ
 բա թիւն խո՛ւ, բոս աչաց խնոց, և այս ոչ ե-
 ղու ընդ խո :
- Բարեկամք խո՛ւ և մերձաւորք խո՛ւ առաջի խո՛ւ
 մերձեցան և կացին, և մերձաւորք խո՛ւ հե-
 սի եղին յիննն :
- Բանազ առեփն զիս և խնդրեփն զանձն խո՛ւ,
 որք խորհեփն շար ՚ի վերաց խո՛ւ, խաւեցան
 զանօրէնաւ թիւն, և զնե՛նդու թիւն զորհաւ
 նարազ խորհեցան :
- Ըս ևս որպէս խաւ զի ոչ լե՛ւ, որպէս
 համք՝ որ ոչ բանոց պերանն խո՛ւ :
- Ըզէ ևս որպէս մարդ՝ որ ոչ լե՛ւ, և ոչ գան
 խորք ՚ի բերանն նարա :
- Ըս ՚ի քեզ աւեր յաւասոց, և դու լուխցես
 քնձ աւեր սառաւան խո՛ւ,
- Ըսայի՛ թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք
 խո՛ւ, ՚ի սառանիղ առից խնոց՝ ՚ի վերաց խո՛ւ
 մեծամեծս խաւեցան :
- Ըս ՚ի սանկանս սրադրատու եմ, և զաւք խո՛ւ
 առաջի խո՛ւ ևն յամենայն ժամ :
- Օանօրէնաւ թիւնս խո՛ւ սրամեղից, և հոգաւ
 զայց վանն մեղաց խնոց :

Իսկ արդ թ՛նամկեր իմ կենդանիս ե՛ն , և դա
բացեալք ե՛ն քան զիս . և բազումք է՛ին .
այք ասե՛ին զիս 'ի սարսաղարսուց :

Այք հաստացին ինձ շար փախանակ քնդ
բարոց . շարսխակին զինե՛ն , զի եւ երթայի
զհետ արդարութեան :

Աի թողուք զիս ակէք աստուած իմ , և մի
'ի բացեաց ասե՛նիք յինե՛ն . հայեաց յազնել
ինձ՝ ակէք փրկութեան իմոյ .
հա՛նք իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ .

Ի Իսրայէլ . յԻրթնակ զհնոթի .
Սաղմո յսոթի :

Ըսացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ . զի
մի մեղաց ըզուս իմով :

Լիցի պահապան բերանոց իմոյ՝ 'ի հակառակ
կից մեղաւորին աստի՛ի իմ :

Իսուլ եզե՛ և խանարհեցայ . ընցի 'ի բարս
թե՛նէ , և ցաւք իմ նարգեցան յիս :

Տեբաւ սիրս իմ 'ի փոքի իմում . եւ 'ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ . հա՛նք :

Իրակցայ ըզուս իմով և սասցի . ցոյց ինձ
ակէք զխաւարած իմ , և զթիւ աւուրց իմոյ՝
քանի՛ն է , զի զխաւցից թէ սրշափ ինչ պա
կասեալ է յինե՛ն :

Միտ շարժումը եղևոր դուռ ու բուխը՝ և կարգի գա-
 թու թեանն խնայ սրտէս ոչինչ է առաջի խո-
 աակայնն ամենեւեւ ինն ընդ աւանդն է ամենայնն
 մարդ մեկընդ ինն :

Մարտիկն սրտէս ՚ի պատկերսի շքնի մարդ .
 աակայնն ՚ի գուր խառնի . գանձն է և ոչ գիտն
 մե՛ծ ժողովն :

Իսկ արդ մի է համբերութիւնն ինն , թէ ոչ
 դու աւեր . կամ կարգի դարս թեանն խնայ՝ թէ
 ոչ ՚ի քէնն :

Համենայնն անտրեւում թեանն խնայն զբոկեցևոր
 զխա . նախառնիւն անգգամայն արարելը զխա :

Մեռ եղև և ոչ բայնի զբերանն ինն , զի դու
 արարելը :

Ի բայն արա յիտնն գրանն ըմբա ինն , զի ՚ի գա-
 թու թեանն ձեռնին քո և սրտակառնցայն :

Ղարամբում թեանն զամեն մեզայն խորամտեցևոր
 զմարդ . մաշեցևոր սրտէս արդ խառնայնն զանձն
 նարա . աակայնն ընդ աւանդն է ամենայնն մարդ :

Մեռ աւեր ազգածից խնայ , ունին գիր խնայ-
 դրաւ ամայն խնայ , արտառաւ այն խնայ մի բեր :

Պանդուխտ ե՛մ և առաջի քո , նձգե՛հ և
 անցաւ սր սրտէս ամենայնն հարք ինն :

Թող արա ինն զի հանդեպայն միտընեւ եր-
 թեալ իցե՛մ , և այլ ոչ եւս գրանն իցե՛մ :

Ի կարգի . Սաղմոս Գ. 111 :

Համբերեբեքով համբերեքի տեւանն . և նայեցաւ
ասիս , և լուսաւ ազոթից խնայ :

Կհանն զիս ՚ի գրոց սաստապանաց , ՚ի կուսոց
և ՚ի ազնոց :

Հաստատեաց ՚ի վերաց օրհմի զսաս խմ , և
ուզընաց զգնացս խմ :

Կարկ ՚ի բերանն խմ օրհմու թիւն նոր , զօրհ
նու թիւն տեւանն սաստաւնոց վերոց :

Տեղեկն բարու մք և երկիցեկն . և յուսասցին
՚ի տէր . երանեալ է այր՝ որոց անուն տեւանն
յոցս է նորս :

Այ հայեցաւ նա ՚ի նանքու թիւն , և ոչ ՚ի
մարութիւն սուս :

Կարու մ՝ արարեբ գու տէր սաստաւն խմ
զգրանելիս քս . և խորհրդոց քոց՝ ոչ որ է
որ նմանիցի քեզ :

Կասմեցի և խառնեցայ , և բարու մք եղևն
քանն զթիւս . բնոզ զօհա և բնոզ պաստապազս
ոչ հանեցար , բնելիս հաստատեցեր ինն .
զօրհակն զս և զիսանն մեղացին ոչ իննդ բեցեր .
Յայնժամ սասայի՝ թէ ահաւ տախկ զամ ևս .

՚ի գրուիս գրոց գրեալ է իսանն խմ :

Կանել զիսանն քս սաստաւն խմ կամեցայ :

և զօրէնս քո 'ի մէջ սրտայնի խնայ :
 Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո յե-
 կեղեցիս մեծս . ահա գշտմունս իմ ոչ ար-
 գելից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
 քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի խնամ, զճշմարտու-
 թիւնս քո և զփրկութիւնս քո :

Արացի և ոչ թաղուցի զպարմութիւնս քո,
 և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ :

Այլ դու տէր մի հեռի ասնէր գլխութիւնս
 քո յինէն . զի սղարմութիւնս քո և ճշմար-
 տութիւնս քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս :

Շուրջ եղևն զհնու շարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ-
 հատին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ
 կարացի տեսանել :

Եազում եղևն քան զհեր գիտց խնայ . և սիրտ
 իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր՝ փրկել զիս, եւ տէր յօգնել
 ինձ նայեաց :

Ամաշեացեն եւ յանօթ լիցին՝ ոչք ինօգրէին
 զանձն իմ բառնայ զուս . դարձցին յետս և
 ամաշեացեն՝ ոչք խորհէին ինձ շար :

Կրեացեն զանօթ աս ժամայն վաղվաղակի,
 ոչք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յիծուացեն եւ ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե-
 րեան, ոչք ինօգրեն գրեզ տէր :

Ասացելն յամենայն ժամ մեծ է աստուած,
 և ոչք սիրելն գիրկու թիւնս քո :

Եւ աղբատ և անունի կեմ, աստուած խոր
 հետս գիտ . օգնականն և պաշտպանն իմ ես, և
 դու աստուած իմ մի յամենայն :

Տանգ եր . Գորգըս Եր .

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի :

Ի Խորանք . Սաղմոս Դասնի :

Երանի որ խորհի զաղբատն և զանանկն .
 յաւուր շարի սիրի . զնա աւեր :

Տեր սիրի . զնա և և կեցուցանի . Երանելի
 առնի . զնա ՚ի վերայ երկրի . և ոչ մտանի
 զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրաց :

Տեր օգնականն է նմա ՚ի մահի՞ծս ցուաց իւրաց .
 զամենայն անկողինս նորս գարձուցանի
 ՚ի հիւանդու թե՛նե . նորս :

Եւ ասացի աւեր սղարմեա ինձ . բժշկեա զանձն
 իմ . ես մեղաց քեզ :

Թշնամիք իմ ասացին ինձ շար . երբ կցի զի
 մեռցի . և կորիցի անունս նորս :

Մտանէր սեռանել զնանորս թիւն . խօսէր
 ՚ի սրտի իւրում . և մտաղիք զանօրէնաւ .
 թիւն յանձն իւր :

Արտաքս ելանէր և զնայն խօսէր . գինելն

չնչելին ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան շար ՚ի վերայ իմ . բան անօրէ-
նա թեանն կգին ՚ի վերայ իմ :

Մի թէ որ ննջիցէ , այլ ոչ եւս յաւերջի յաւ-
նել . քանզի եւ այլն խաղաղութեանն իմոց ,
յար եւ եան յաւացայ :

Ար աւեր գհաց իմ , յաճախեաց առնել ինձ
խարէութիւն :

Այլ գու աւեր սղարմեա ինձ ե կանգնեա
զիս , ե ես հասաւ զից նոցա :

Հայսմ՝ ծանեաց՝ թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի
ուրասի կզիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբձութեանն իմու մ ընկարար , ե
հաստատեցեր զիս առաջի քս յա իսեանն :

Պահեաց աւեր աստուած խորացելի յա ի-
սեանն յա իսեանն . կզիցի կզիցի :

Յոճք ժգ :

Ս Ա Վ Ո Ս Ի Ա :

Ի խորամբ . իմարտիւն զբոցն կրիւն :

Սղեա զստի :

Արարեա փայտագի կզիցեաւ յազերա ջուրոց .
այնպէս փայտագի անձն իմ առ քեզ առ-
տուած :

Պարտի է անձն իմ՝ առ քեզ աստուած
հոգր ե կե՛նդանի . երբ եկից երեւեցայ

Երևանացի աստուծոյ :

Ղզղեն ինձ արատաւք իմ կերակուր ՚ի առե
 և ՚ի գիշերի . և այն զի առե ին զիս զօրհանա
 պաղ՝ թէ անք է աստուած քս :

Չպս սրպէս յիշէի . աստուայէր յիս^ն անձն
 իմ . քաղաքիս , զի մահաց ընդ յարկաւ ըս
 քանչեղեաց ասնն աստուծոյ :

Ի ձայն զնձ աթեանս խառափանա թեան , և
 ՚ի ձայն բարեկենդանա թեան :

Ղբգ ընդէր արատ մ ես անձն իմ , կամ ընդ
 էր խապեա զիս . յուսա առ աստուած , խա
 ափանեա նմա՝ փրկիչ երևանց իմաց ան է :

Ղնձն իմ յոյժ խապեցաւ . փանն այսարիկ յի
 շեցի զքեզ յերկրէն յարդանանա , ՚ի հեր
 մանէ ըսնէ փոքուէ :

Խարք՝ խարոց կարգացին առ քեզ , ՚ի ձայն
 սահանաց քոց :

Ղննայն զբաւանք քս , և ախր քս անցին ՚ի
 վերաց իմ :

Ի առե սրատա իրեաց տէր զպարմա թխն
 իւր , ՚ի գիշերի զօրհնա թխն նոր . և ա
 զթժք իմ առ աստուած փանն կենաց իմաց :

Ղսացի աստուծոյ՝ ընդ աւնող իմ ես . ընդէր
 մերժեցեր զիս , ընդէր արատ մ գնամ ես
 ՚ի նեղել թնամս ոյ իմաց :

Ի փշրիլ սակերաց իմաց նախատեցին զիս թըշ

Նամիք իմ, յառեղ զիս զօրհանարանդ թե
 ուր է աստուած քո:

Արդ ընդէր արտում եւս անձն իմ, կամ ընդ-
 էր խառնեա զիս, յուստ առ աստուած, խառ-
 տախմեա նմա՝ փրկիչ երկեսաց խնայ ամ է:
 Տուք 84:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ:

Սաղմոս Գառնի:

Կաստ արաս ինձ աստուած, եւ իբրև արտ
 ինձ ՚ի դատաստանն իմում:

Յազդէ որ ոչ է սուրբ, ՚ի մարդոց մեղաւն
 բէ նենդաւ որբ փրկեա զիս:

Կա աստուած հզօրիչ իմ եւս, ընդէր մաս
 ցօր զիս, ընդէր արտում գնամ եւս ՚ի նե-
 զել թշնամեաց խնայ:

Առաքեա աէր գրչս քո եւ զճշմարտութիւն
 քո, զի առաջնարդեացնն ինձ, եւ հանցնն զիս
 ՚ի լեառն սուրբ եւ ՚ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոց աստուծոց առ աստ-
 ուած՝ որ աւրախ առնէ զմանկս թիւն իմ:
 Խառտախմե եզէց քեզ օրհնաւ թեամբ աստ-
 ուած աստուած իմ:

Արդ ընդէր արտում եւս անձն իմ, կամ ընդ-
 էր խառնեա զիս, յուստ առ աստուած, խառ-
 տախմեա նմա՝ փրկիչ երկեսաց խնայ ամ է:
 Տուք է: Գործք 17:

Ի Խառարած . Իմաստ-Ի՛նն որդ-ոյն կ'ըրիայ .
 Սընն Դ.ա-ԻԻ :

Մասու ան՝ ականնիար մերտովք լաւար , զոր
 հարքն մեր պատմեցին մեզ :

Օգործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա ,
 յաւուրսն սասանինս :

Չեանքս իսկեաց զհեթանոսս , և գնասս ան
 կեցեր . շարչարեցեր զժողովուրդս քս , և
 հաներ գնասս :

Օ ի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
 զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց գնասս :

Մաջ քս և բազուկ քս և լոյս երկուաց
 քոց , զի հաննեցար դու ընդ նոսս :

Իսկ ինքն ևս՝ թաղաւ որ իմ՝ և սասու ան իմ՝
 որ հրամայեցեր զփրկու թիւնն յակարաց :

Ինչ զթնամիս մեր հարցուք , և անու անք
 քով որ համարհեացուք զյարուցեարն ի
 փերաց մեր :

Աչ թէ յողնդն իմ յաւայեաց ևս՝ , և ոչ
 սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Մադու փրկեցեր զմեզ ի թնամեաց մե-
 քոց և զստեփոս մեր յամեթ արարեր :

Մասու ծով պարծեացուք զոր հանուարազ , և ան
 ու ան նորա իսաստիանն և զիցուք յաւ իսկեանն :

Բայց արդ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ .
 և ոչ ելեր աստուած ընդ գոյս մեր :

Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնամիս
 մեր . և ասեցիք մեր յափշտակեցին զմեզ :
 Ետտ ք զմեզ սրախ և գոչխար ՚ի գեճու մե , և
 ընդ հեթանոսս զքու եցեր զմեզ :

Ստճառեցեր զժողովուրդս քս ասանց գը
 նոց , և ոչ գոց թիւ աղաղակի մերոց :

Երարեր զմեզ նախաստիւս գրայեաց մերոց .
 ծագք և սչայն կատականոց սչնայիկ , սքք
 շուք էին զմեզ :

Երարեր զմեզ յառակա հեթանոսաց ՚ի շար
 ժեղ գգչուխ ժողովոցս :

Օգր ասենայն նախաստիւք իմ ասալի իմ
 են . և ամոթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի ձայնե նախաստարգին և շարախոսի , յերե
 սաց թշնամե այն և հարած չի :

Եյս ասենայն եկն ՚ի գերաց մեր , և մեր քզ
 բեզ ոչ մտացար , և ոչ ասեցար սխաթ
 քու մ' , և ոչ դարձար յետս սրախք մերովք :

Դարձուցեր զշուխոս մեր ՚ի ճանապարհաց
 քոց , խնարհ արարեր զմեզ ՚ի ակզի շարշա
 բանաց , և ծածկեցին զմեզ ասու եքք մահու :
 Թէ մտացեալ իցէ մեր զանուն աստուծոց
 մերոց , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր յասու
 ուսնս ասարս :

Սակայն աստուած խնդրէ զայս . զի նա քրն-
նէ զգաղանէիս սրտից մերոց :

Վասն քս մեռանիսն զարհամարագ . համարե-
ցաք որպէս գոշաօր 'ի զննու մն :

Չարթիք՝ քնդէր ննջեա աւեր . աբի և մի
մերժեր զմեզ խաբար :

Չմէ դարձուցանեա զերևոս քս 'ի մե՛նջ . մե-
ռանաս զազ քատու թխն և զնեղութիւնս
մեր :

Խանարհ եղևն մինջեր . 'ի հոզ անձինք մեր ,
և յերկիր կշեցան մեջք մեր :

Ըբի աւեր օգնեա մեզ . և փրկեա զմեզ վասն
անուան քս :
Տուք ի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Դ .

Ի կարախ . շտանցելոյ թմանից . զդոյն
Կրից ինաս-թեան . Սաշն օրհնութեան վան
փրէլոյն :

Ի զնեպէ սիրտ իմ զպատգամն քս բարի .
և ասացից զգարձս իմ թագաւորի :

Ի եզու իմ որպէս գրիչ արադադիր գպրի .
զեզեցիկ անպեամբ քան զամենայն որդւոց
մարդկան :

Սխեցան շարհք 'ի չթանց քոց . վասն աչ-
արիկ արհնեաց զքեզ աստուած յախանան :

Վ՛ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, փայլելու թեան
 և զեզոյ քո :

Սրբեաւ ուղղեաւ և թաղաւ սրբեաւ փանն ճրջ,
 մարտաւ թեան հեզու թեան ևւ արդարու,
 թեան, և սաաջնարդեացէ քեզ սքանչելիս
 պէս աջ քո :

Վեաք քո սրբալ են հզօր, և ժողովուրդք ՚ի
 ներքոյ քո անկցին, ՚ի սիրտս թշնամեաց թա-
 գաւ սրի :

Վ՛թա քո սաստաւած յաւ խաւանա յաւ խաւ-
 նից, գաւ ազանն ուղղու թեան՝ գաւ ազանն ալ
 քայու թեան քո :

Մերեցեր զարդարու թխն, և սասեցեր զա-
 նօրէնաւ թխն :

Վ՛ասն սցարիկ էօ՞՞՞ զքեզ սաստաւած սաս-
 տաւած քո իւղով ու բախու թեան, սասաւել
 քան զքեցերս քո :

Օ՛մաւ ուս և սասաշխն և կասաց ՚ի զգեաակ
 քու մեկ, ՚ի սասմարաց փղակրէից, ու սալ
 ու բախարարին զքեզ գասերք թաղաւ սրաց
 ՚ի սքասիւ :

Կացցէ զշխոյ ընդ աջմէ քու մեկ՝ ՚ի հանդեր
 ձրս սակեհու ուս զարդարեալ և սքամաւ մեալ

Սուր գաւ սալ և սեւս, խանարհեցս զաւնի
 քո : մաւա զժողովուրդ քո ևւ գաւաւն հա-
 քո, զի ցանկացաւ թաղաւ սր զեզոյ քո :

Սա ինքն է աւեր քո՝ երկիր պապցեա սնա . և
 դուստր ծուրաց երկիր պապցե սնա . և պա-
 տարապօք զերեւոս սորա պաշտօնացնն մեծա-
 մեծք ՚ի ժողովոցաց :

Ամենայն փառք դասեր թագաւորի ՚ի ներ-
 քոց , ՚ի վերջաւորս ոսկեհուսս զարգարեալ
 և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա ,
 և զընկերս նորա տարցին նսնա :

Աճցին ցնծու թեամք և ուրախու թեամք , և
 տարցին ՚ի սաճար թագաւորի , և փոխանակ
 հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Կացուսցեա զնստս իշխանս ընդ ամենայն եր-
 կիր . և յիշեցի անուն քո ընդ ամենայն
 ազգս ազգաց :

Վասն պարտիկ ժողովուքդք խոստովան եղի-
 ցին առ քեզ յախտեան , և յախտեանս
 յախտենից :

Տունք ժգ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ե .

Ի Խոսրած . որդոյն Կրիայ Դ Քրոյ Գալսեաց :

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . ոգ-
 նական ՚ի վերայ նեղութեանց , որք գտին
 զմեզ յոյժ :

Վասն պարտիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի խոսից
 7

Երկրի . ՚ի փոփոխելի լեռանց ՚ի սկրտս ծովու :
 Մոլեցին և խռովեցան ջուրք նոցա . խռովեցան լեռինք ՚ի զօրութենե նորա :

Մնայք գեաոց ուրախ առնեն գրազարն առաւծոց . և սուրբ արար գլխակս իւր բարձրեայն :

Աստուած ՚ի մէջ նոցա , և նորա մի սասանեացին . օգնեացէ նոցա սասուած ՚ի վազարգացնէ մինչեւ ՚ի վազարգայն :

Խռովեցան հեթանոսք , և խանարհեցան թագաւորութիւնք . և ազնայն իւր բարձրեայն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր սասուած յակորաց :

Լիայք և տեսէք զգործս սասուծոց , որ աւրար զնշանս և զարուեսաս ՚ի վերայ երկրի :

Լիար զգրասեբաղմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զգնես խորտակեաց , և զասպարս սցրեաց հրով :

Անխեցէք և ծաներուք , զի ևս եմ սասուած . բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս , և բարձրացայց ՚ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր սասուած յակորաց :

Տանք ծաւ Գորգոջս ծղ :

ՍԱՂՆԱԿ Ի Զ .

Ի Խորհրդ . Հան որդոցն Կրիտայ :

Սաղնա Դասիի :

Օտիա հարեք ամենայն հեթանոսք , ազա
զակեցեք առ աստուած ՚ի ձայն ցնծութեան :
Տեր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր մեծ
՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնազանդ արայք զժողովաւ ընդ մեզ , և
զհեթանոսս ՚ի ներքայ սոխց մերայ :

Մեարեաց զմեզ իւր ՚ի ժառանգութիւն , ըզ
զեղեցիութիւն յակորայ՝ զայ և սիրեաց :

Համբարձաւ աստուած որհնութեամբ , և
տէր մեր ձայնիս փողայ :

Սաղնա ասացեք աստուծոյ մերում , սաղ
նա ասացեք թագաւորին մերում , սաղնա
ասացեք :

Թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի առ
ասուած է , սաղնա ասացեք նմա խնաստու
թեամբ :

Թագաւորեաց աստուած ՚ի վերայ հեթանո
սայ . աստուած նստու յաթոք սրբութեան
իւրայ :

Իշխանք ժողովեցոց ժողովեցան առ աստուած
արբահանու , զի աստուծոյ զգրութիւնք յեր
կրէ յոյժ համբարձան :

Յանց թ :

Սաղմս օրհնութիւնն որդւոցն Կրիստոյ . Երկուրդ
լիւթիւնն :

Սեճ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ 'ի քաղաք
աստուծոյ մերոյ , 'ի լեառնն սուրբ նոցա .
Հաստարմատ ցնծաացէ ցնծութեամբ ամե-
նայն երկիր . լերինք սիամիս , կողմանք հիւ-
սիսոյ՝ քաղաք թաղաւորին մեճի :

Մտաւ ած 'ի տաճարի իւրու մ' յայտնի , 'ի ժա-
մանակի որպէս օգնական լինէր նոցա :

Մհաւ ապիկ թաղաւորութիւնք երկրի ժողո-
վեցան , և անցին 'ի միասին :

Մեքեանք տեսին այսպէս և զարմացան , իսկ
վեցան աստանեցան , և դարձան կարաւ զնստաւ

Մեզ երկունք որպէս 'ի ծննդեան , և հողմն
ստասիկ փշրեացէ զնաւս 'ի թարսիս :

Մրպէս ըսար , այնպէս և տեսար 'ի քաղաք
տեսառն զօրութեանց՝ 'ի քաղաք աստուծոյ
մերոյ :

Մտաւ ած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան .
ընկարաք աստուած զաղարմութիւնն քս 'ի մէջ
ժողովրդեան քս :

Մաս անուան քս մ' , այնպէս և օրհնութիւն
քս ընդ ամենայն ակնզերս . և արգարու-
թեամբ լի է ալ քս :

Ուրախ եղիցի լեառնն սիամիս , և ցնծացնն

դասերք յազայ վասն իրաւանց բոց սեբ :
 Շքեցարուք զսխալնիւ , պաշարեցէք զնա և
 պատեցէք զաշտարակս նորա :

Միք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ զօրութեանց նորա . բաժանեցէք զամբարս նորա , զի պատմեղ կարասիք յազգ յայլ :

Սա է աստուած , աստուած մեր յախտեաներս յախտնից . և սա հախուեացէ զմեզ մինչեւ յախտեանս :
 Տո՛ճք ժգ .

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ը .

Ի խորած շէշ-շն կրիւն . Սաղմ օրնա-թիւն
 Դ-ի :

Լուարուք զայս ամենայն ազգք . աւնկնդիր լերուք ամենեքեանս , ոչք բնակեալ էք յաշխարհի :

Շնունդք երկրի և սրգիք մարդկան , ՚ի միասին մեծամեծք և անանկք :

Մերան իմ խօսեացի զխնաստութիւն , և խորհուրդք սրտի իմից զհանձար :

Խանարհեցուցից յառակումն զաւնկն իմ . բացից առակաւ զեւրան իմ , և խօսեցայց զառակս ՚ի ակզանէ :

Մեղէք բնաւ երկնիս իմ եւս յառաք շարի . զի անօրհնութիւնք զնայից իմից շուրջ եղևն զմեւ :

Հաւասարեացք ՚ի դարս թիւն իւրեանց , ՚ի
բարձու թիւն մեծաւ թեան իւրեանց սրաք
ձեռցին :

Եղբայր ոչ փրկել՝ ե ոչ փրկել մարդ , ե ոչ սոց
սասունաց փրկանաւ իւր , ե ոչ դպինս փրք
կանաց անձինս իւրոց :

Վաստակեալ յաւիտեան , ե կեցցեալ մինչ
խաղառ , ե ոչ անոցեալ դասականաւ թիւն :

Հարժամ անոցեալ թէ իմաստաւնք մեռանին՝
՚ի միասին անդգամք ե անմիայք կորցնեն , ե
թողցեն սասարաց զմեծաւ թիւն իւրեանց :

Վերեդաննք նոցա սուսնք նոցա ե զկցին յաւի-
տեան , ե յարկք նոցա ազգէ մինչե յազգ . ե
կարգացցին անուանք նոցա ՚ի հարս իւրեանց :

Մարդ ՚ի սրասա իւր ե ոչ իմացաւ , հաւասա-
րեցաւ անասնոց անբանից ե նմանեցաւ նոցա :
Ես ճանտարարս է գայթակղաւ թեան նոցա
նոցին . յեաւ սլասքիկ բերանոցք իւրեանց հաւ
ձեռցին :

Որպէս իտան ՚ի դժսխաւ մատնեացին , ե մահ
հարաւեացէ գնասա , ե անխեացեն նոցա ու-
զեղք բնոց սուսա սուս :

() զնա թիւնք նոցա մաշեացին ՚ի դժսխաւ , ե
՚ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բաց սակայն սասաւանձ փրկեացէ զանձն իմ
՚ի ձեռաց դժսխոց , յարժամ բնոցանինս զիս :

Մի երկնէփր յարժամ մեծանայ մարդ, և յարժամ բարում իննիս փառք ասն նորա:

Օ ի աչ թէ ՚ի մեռանիցի իւրում առցէ ընդ իւր զանկեացն, և աչ թէ իջցեն փառք ասն նորա ընդ նմա:

Այս անձն նորա ՚ի կեանս իւրում օրհնեալ չի. և խառնալան եղիցի ընդ յարժամ բարի արասցես դու նմա:

Մայր նա մինչև յարդ հարց իւրաց. մինչև յախտեան գոյս մի անայցի:

Մարդ ՚ի պատու ի էր և աչ իմացաւ. հաւսաւ թեցաւ անասնայ անբանից և նմանեցաւ նայալ հաճո ի Գործար էր:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Թ .

Ս ա շ լ ա ղ .

Աստուած աստուծոց անբխտեցաւ, և կա շեաց զերկփր յարեւելից մինչև ՚ի մեռաւ արեւու:

Ի սխալեմ մեծփայլ ընդ թիւն փրկաւ թեան զեղոյ նորա:

Աստուած մեր յարմարացէս եկեացէ, և աստուած մեր մի դադարեացէ:

Հաւր առաջի նորա բարբարեացի, և շաբղ զնախա մարիկ յոյժ:

Կրչեացէ զերկինս ՚ի վերուստ՝ և զերկիր ՚ի
 դասակ զժողովուրդ իւր, ժողովել առ ինքն
 զսուրբս իւր, և ոչք զնեն զարատարագոս ու իւ
 ակց ՚ի վերայ սեղանոց նորս :

Պատմեացեն երկինք զարդարութիւն նորս ,
 զի աստուած դատար է :

Եւ իւր ժողովուրդ իմ և խօսեցացց ընդ քեզ ,
 և խորացել՝ քեզ վկայեցից . զի աստուած
 աստուած քո ես եմ :

Այ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամբեմ
 զքեզ , զի սոխակէզք քո առաջի իմ են յա
 մենայն ժամ :

Այ ընդունիմ ՚ի սանեկ քումմէ զուարակս ,
 և ոչ ՚ի հօտից քոց նոխազս :

Իմ է ամենայն գազան անասախ , երէ ընթանց
 և ամենայն անասուն :

Վիտեմ ես զամենայն թռչունս երկնից , զե
 զեցիւթիւն վայրի ընդ իս է :

Թէ քաղցեացց , քեզ ինչ ոչ ասացից , զի իմ
 է աշխարհ լիս իւրով :

Այ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց , և ոչ
 զարխն նոխազաց քոց ընկեմ :

Աստու աստուծոց պատարագ որհնա թեան ,
 կատարես բարձրելոյն զուխոսս քո :

Կարգացես առ իս յաւուր նեղութեան
 քո , ես փրկեցից զքեզ , և գու փառասոր

արասցես զիս :

Մահացն մեզու որին սակ աստուած . իսկ
 Գու ընդէր բնաւ պատմես զարդարութիւն
 իմ, կամ ասնաւս զուխա իմ ՚ի բերան քո :

Օ ՚ի դու ստեղծեր զիգրաս իմ, մերժեցեր և
 յետ ընկեցեր զամենայն բանս բերանոց իմոց
 թէ անասնէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ նո
 սա, և ընդ շունս գնէիր զբամբն քո :

Մերան քո յաճախէր զչարութիւն, և լեզու
 քո նիւթէր գնե՛նդութիւն :

Մտեալ զեղբորէ քումմէ շարախակէիր, և
 ՚ի վերայ որդւոց մօր քո գնէիր զգայթակ
 զութիւն :

Օ այս ամենայն արարեր, և լուցի բեզ .
 կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես
 բե՛զ նմանիցեմ :

Լրդ յանդիմանեցից և կայուցից զայս ա
 մենայն սաւոյի քո . իմացարաք ամենեքեան՝
 սրոց մտացեալ իցէ զաստուած :

Մուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ որ իցէ՝
 որ փրկիցէ :

Պատարազ օրհնութեան փառաւոր արասցէ
 զիս, և անդ է ճանապարհ, ուր զուցից նը
 մա զփրկութիւն աստուծոց :

ՍԱՆՄԱՍ Ծ .

Ի կտարած . Սաղմոս դասնի . Ի թամնալի՝ զի եկի
 — նա Նախան ճարգարէ . իբրեւ — զի ճարալ եր ն
 — Բերսբեկէ :

Աղարսեալս ինձ աստուած ըստ մեծի սղարսեալ
 թեանս ըստ մ. ըստ բազում պիթու թեանս ըստ մ
 ըստ եա զանօրէնու թիւնս իմ :

Ըստ եր ըստ զիս յանօրէնու թեանս իմիկէ .
 և Ի մեզոց իմոց սուրբ սղար զիս :

Չանօրէնու թիւնս իմ ես ինձէն պիտեմ . և
 մեզք իմ առաջի իմ են յաննայն ժամ :

Վեզ միայն մեզոց տեր և ըստ առաջի ըս
 սղարսի :

Աղարս արդար եղիցիս Ի բանս ըս . և յաղ
 թուց Ի պատել գաս :

Ընօրէնու թեանք յղացաւ . և Ի մեզս ծնու
 զիս մայր իմ :

Իստ տեր զճշարտու թիւնս սկսեցեր . զան
 յայտ և զճանկեալս իստուու թեանք ըս
 յայանեցեր ինձ :

Յոգեալ յիս մշակաւ . և սուրբ եղից . ըստ
 և բանս զճիւնս սպիտակ եղից :

Ի սկիս սղար ինձ զցնծու թիւնս և զու բախու
 թիւնս . և ցնծասցեն տակերք իմ տառասպեացք :

Իստ զերեալս ըս Ի մեզոց իմոց . և զամե

Եւ այն անարկե՛նաւ թիւնս իմ՝ քաւեա յի՛նկէն :
 Ահա սաքս հաստատեա յիս սասաւած ,
 և հոգի ազնոյ նորազեա ՚ի փոքի խնւմ :
 Աի բնկե՛նաւք զիս տէր յերեսաց քոց , և բոլ
 հոգի քս սաքս մի հաներ յի՛նկէն :
 Տաքս ինձ յնձաւ թիւնս փրկաւ թեւան քս , և
 հոգւով պետաւ թեւան քոց հաստատեա զիս :
 Ասա զից անարկեաց զճանապարհս քս , և աւ
 բարիչար սա քեզ դարձցին :
 Փրկեա զիս յարե՛նէ սասաւած՝ սասաւած
 փրկաւ թեւան խոյ . յնձաացէ լեզաւ իմ յար
 դարաւ թեւան քում :
 Տէր եթէ գրթաւնս իմ բանաս , բերանս իմ
 երգեացէ զգր՛նաւ թիւնս քս :
 Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մասաւ զա
 նկար . բայց դա ընդ սոցնակէ քս իակ աչ հա
 ճեցար :
 Պատարագ սասաւծոյ հոգի խանարհ . զփրս
 սաքս և զհոգի խանարհ սասաւած ոչ ար
 հանարհէ :
 Բարի արա տէր կանոք բովք սխմի . և շի
 նեացին պարխապ ըն երաւ ապղմի :
 Այնժամ հաճեացիս ընդ պատարագս ար
 դարաւ թեւան , յորժամ ախաից պատարագս
 հանցին ՚ի սեզանս քս զաւրակս :

ի խորարած իմաստ-իման . Սաղմոս Դաս-իկ . Դժու-
 մանակ լի էի՛ն Դավիթի Երգ-վայ . պատճառ Սա-
 լմ . ինչ ահա-սովի Դաս-իկ Դասն Արթի-վիւնայ է :

Օ ի սրարծի ի շարու-թեան հզոր՝ զանօրե-
 նու-թիւն . զորհանասարգ զանխրու-ու-թիւն
 խորհեցաւ ի լեզու-ի իւրում :

Արտեւս զանեղի սուր՝ սրեաց զնե՛նդու-թիւն ,
 սրեաց զշարու-թիւն քան զսարու-թիւն , զա-
 նօրէնու-թիւն քան զխոսս արդարու-թեան :

Արեւաց նա զամենայն խոսս կործանման , և
 զլեզու-ս նե՛նդու-սրս :

Աման այսարիկ աստուած կործանեացէ զնա
 խայտա . խլեացէ և հանցէ զնա յարկաց իւ-
 րաց , և զարմատա նարս յերկրէն կենդանեաց :
 Տեացն արդարք և երկիցնն . զնախա ծիծա-
 զեացին և սասայնն :

Այս այրէ , որ ոչ արար զաստուած իւր օգ-
 նական . այլ յուսացաւ սա ի բազու-մ՝ մե-
 ծու-թիւն իւր , և զօրացաւ ի նանդու-թեան
 իւրում :

Այլ ևս որովո՞ւս ձիթե՛նի սրազարից ի սան-
 աստուծոց . յուսացայ յողորմու-թիւն աստու-
 ծոց յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտեանից :
 Խոստովան և զէց քեզ ահր յաւիտեան , զի

արարելք . և համբերից անուան թու՛մ, զի
բազմք ևս առաջի սրբոց քոց .

Տո՛մք ը : Գորշոք ծք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Բ .

Ի Ի սրբոց . Ըն՛ն Մ-ըղի-իւց . Իմաստ-ի-ն
Գ-ս-ի :

Ասաց անդգամն ՚ի սրափ իւրում թէ ոչ գոց
առատւած . սարականեցան և պղծեցան յա
նօրէնու թեան իւրեանց . և ոչ սք է սք առ
նէ գբազցրու թիւն :

Ատուած յերկնից նայեցաւ յամենայն սք
դիւս մարդկան , տեսանել թէ իցէ սք իմաս
տուն՝ սք ինդրիցէ զատուած :

Ամենեքեան խառտրեցան ՚ի միասին , և ան
սխառանայան :

Ոչ սք է սք սռնէ գբարի , և չէ սք մինչեւ ՚ի մի .
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոչք գոց
ծեն զանօրէնու թիւն :

Ոչք ուտելին զժողովուրդ իմ որպէս կերաւ
կուր հացի , և առ առատւած ոչ կարգացին :

Անդ երկիցեն զերկիս զ՝ ուր ոչ իցէ երկիս զ . զի
առատւած սքուեացէ զսակերս մարդ ահաճացից :

Ամաշեացեն և յամեն լիցին , զի առատւած
անարգեաց զնոսա :

Ո՞ր առայցե՛ ՚ի սիրովնէ՛ զփրկեալ թխան խորացելի .
 ՚ի դարձաւ զաննել տեսանն զգերաւ թխան ժողով
 վարեանն իւրաց , զնծառայցե՛ յակաբ , և աւրախ
 և զփոյցի խորացել ,
 Տաճար թ :

Ս Ա Ղ Վ Ռ Ս Ծ Գ .

Ի իւրարած . ընդ օրննո-իի-նն ի մասսո-իկան զ...
 իի՛ ՚ի ժամանակի զի՛ իկն Ջիվացիք . և ստե՛ն յՈւ-
 ... շ Մհարաթի զ... ի թագաւոր-ընդի սա Ռ զ :

Մատուան յանուանն յաւ մ՛ կեցա զիս , և ՚ի զգ
 բաւ թեանն յաւ մ՛ իրաւ արաւ իննն :

Մատուան լուր արգթից իմաց . ունկնդ իր բաւ
 նից բերանաց իմաց :

Օտարք յարեանն ՚ի վերայ իմ՛ , և հզարք խնդ-
 բեցին զաննն իմ՛ , և ոչ հասկարեցանն զբեզ
 ստատուանն առաջի իւրեանց :

Մհա ստատուանն օգնականն իմ՛ , և տե՛ր ընդու-
 նազ հազւոց իմաց :

Ի դարձաւ զաննել զչարնն ՚ի թշնամիս իմ՛ , ճրչ-
 մարաւ թեանն յաւ լ ստատակեաւ զնստա :

Լիս կամօք իմովք սրատարազս մատուցից
 բեզ . և խատարանն և զե՛ց անուանն յաւ մ՛
 տե՛ր , զի բարբի է :

Յարմենացն նեղաւ թեանն իմնն իփրկեցնք զիս .
 և ՚ի թշնամիս իմ՛ ետեսա ակնն իմ՛ .
 Տաճար է :

ՅԱՆՄԱՍ ԾԻՒ

Ի կարգի . շնորհակալութիւնս իմաստ-խիւն .

Սաղմոս Դասիի :

Ունկնդիրս աստուած ազգածից խնայ . և մի
անտես առնելք զհինգրուսածս իմ :

Ղայեա առ իս և շուք ինձ , զի արամեցայ ես
'ի ձանձրանալ իմուս' , և իսասեցայ :

Ի ձայնէ թշնամեցի և 'ի նեղել մեզաւ արհիս
խաւարեցան յիս անիրաւութեամբ , բարե-
կութեամբ սիս սրահէն ինձ :

Միտ իմ իսասեցաւ յիս , և երկխաղ մահաւ
անկաւ 'ի վերայ իմ :

Մէ և գողումն եկն 'ի վերայ իմ , և ծած-
կեաց զիս իսաս :

Ղայցի սայք որ ինձ թեւս որպէս զազաւ-
նաց . զի թռչի վերանայի , և հեռացեալ
զազարէի յանապատի :

Ղն առնի աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս 'ի կարճ
մտութենէ , 'ի գայրանայոց , և 'ի մրցիեալ
նեղարտութենէ :

Ղնկաւ եր և բաժանեալ զեզուս նոցա . զի
անսի զանօրէնութիւնս և զհակառակութիւնս
'ի բազարի :

Ի սուէ և 'ի գիշերի շուք եղն զգայարար
նորս անօրէնութիւնք , շարիք և մեղք են

Ի մէջ նոցա . և ոչ պակասեաց ՚ի հրապարակաց նոցա փաշխ և նե՛նդու թիւն :

Օ ի թէ թշնամւոյն նախասեւալ էր , համբերէի արդեօք . կամ առեւըոյն մեծարանեալ էր ՚ի վերայ իմ , թագչէի արդեօք ՚ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւատար իմ , առաջնորդ իմ և նմաթ իմ :

Մարտէն ՚ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր . զի գնացար միարանու թեամբ ՚ի սան սասուծոյ :

Եկեացէ մահ ՚ի վերայ նոցա , և կե՛նդանոյն իջնեն ՚ի գոփա . զի շարութիւն է ՚ի բնակութեան նոցա և ՚ի մէջ նոցա :

Եւ առ սասուած կարգացի . և նա լուսսինձ յերեկոց , ՚ի փաղարդոյն և ՚ի հասարակ առ ուր :

Պատմեցի և սասցի , և լուսցէ ձայնի իմուս . փրկեացէ խաղաղութեամբ զանձն իմ ՚ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք հասին ՚ի վերայ իմ :
Եւ իցէ սասուած և իմնարհ արացէ զնա առ . որ յառաջն է քան զյառիտեան :

Օ ի ոչ գոցր նոցա փոխանակ . և ոչ երկեան յասուծոյ :

Չգեաց զձեան իւր ՚ի հասուցանել նոցա . և նորա պղծեցին զօրէն նորա :

Բաժանեցան ի սրամտութենէ երեսաց նա
րա, և եհաս ի սիրտս նոցա :

Կրկնող էին բանք նոցա քան զձէթ, և ին
քեանք սրպէս սլաք :

Ինկեա ի տէր զհազար, և նա կերակրէ զքեզ
և ոչ մայ յախանեա սասանութի արդարաց :

Իս սասանած իջուսցես գնասա ի գուք
ապահանութեան . արք արխ նահեզք եւ

նենդ աւարք մի հասարակեցեն զաւաթա իւ
րեանց . սյլ ես ի քեզ տէր յաւացաց :

Տանք էր : Գորգըս ւ :

Կանան Գորգըս է : Սաղմա ժի :

Տանք յի :

Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Մ Ե Ծ Ի Ն Մ Ո Վ Ս Ե Ս Ի

Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ա Տ Ե Ս Մ Ա Ր Գ Ա Ր Ե Ի

Բ . Օգնուց . ը :

Օ ի հուք բարբաբեցաւ ի բարկութենէ իմ
մէ . այրեացէ և իջցէ մինչև ի գժտիս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զանննայն ըսցաւ երկրի նա
ցա . զայրեացին հրով, և բարբաբեացին հի
մաւնք լերանց նոցա :

Կաւեցից զարխա ամենայն ի վերաց նոցա,
և նեախաք խնովք ապաւեցից գնասա :

Մաշեալ և հիւժեալք ի ստից, զապանարեկ

գէշ անկեալ ամենայն թաշնոց երկնից ։
 | արա սաւանց բժշիւ թեան արձակեցից ՚ի
 վերաց նոցա՝ զգազանս անասրափ , սրբ աչ-
 սրբ և անգր քարշեպենն զնասս ընդ երկիր ։
 Մասորս սա մանկակատարս արասցէ զնասս
 սաւր , և ՚ի ներքուսա շտեմարանոց նոցա
 անափ արհասիրք ա՛հից ։

Օ երբասասարգս նոցա կուսանօք հանդերձ ,
 և զազայս հասասասելովք ծերովք հանդերձ ։
 Մասցի թէ զբեցից զնասս , և զագարեցու-
 ջից զխշատակս նոցա յազգաց ։

Թէ ոչ ժանն բարկու թեան սրտնու թեան
 թշնամե այն , զի մի երկայնակեացք եղիցին ,
 և մի բարձրացին հարարացեալ թշնամիքն ,
 և ասացենն ։

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ մեր
 հզօր , և ոչ տէր աստուած արար զայս ա-
 մենայն ։

Օ ՚ի ազգ մի խորհրդակարոցք են նոքա և
 ոչ գոյ ՚ի նասս իմաստու թիւն , և ոչ խորհե-
 ցանն ՚ի միտ սանուլ զայս ամենայն , և արդ
 ընկայցին զամօթ յանձնու իւրեանց ։

Օ արեանք մի մեծ սցս են , զհաճոյ մին ըզ-
 հազարս հարածեցէ , կամ երկուք զբիւրս
 շարժեցենն ։

Թէ ոչ տեառն աստուծոյ մասնեալ էր ըզ-

Նստաւ, և առեալ իցէ զնստաւ ՚ի ձեռս թըշ-
նամեաց նոցա :

Օ ՚ի ոչ են զիք նոցա որպէս զառաւած մեր,
այլ թշնամիք մեր վաստախորհուրդք :

Յայգւոյն սողանայ էր որթ նոցա, և առնել
նոցա ՚ի գանդաց :

Խաղաղ նոցա խաղաղ դառնաւ թեան և ոչ-
կոչ նոցա ՚ի դառնաւ թեան ըզուոյ :

Արամնաւ թիւն բարկաւ թեանն փշաւոցայ գի-
նի նոցա, արամնաւ թիւն իմից՝ անհնարփն
առանց բռնիւ թեանն :

Աչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս, և
կնքեալ պահի ՚ի գանձի խնում :

Յառաք փոխուց հասաւ ցեան հասաւ ցից
նոցա, ՚ի ժամանակի յորում հարցի գրարի
անն նոցա :

Աերձ է որ կորսաւանն նոցա, հասեալ է
պարսասաւ թեանք տէր ՚ի փերաց նոցա :
Վաստէ տէր զժողովուրդ իւր, և ՚ի ծառայս
իւր մխիթարի :

Օ ՚ի ետեա զնստաւ ըքեալս, ըս ձեալս և մտա
նեալս ՚ի գերաւ թիւն :

Լը սախցէ տէր, ուր են զիքն ձեր՝ յորս
յուսացեալ էիք դուք ՚ի նստաւ, զարոց զձաք
պրս սպանդիցն ուտելիք, և ըմպելիք զգինի
զահիցն :

Մոգ յարկոցն օգնեացնն , և եզկոյնն ձեզ
Թիկունք :

ՆՈՐԻՆ ՄՈՂՍԵՍԻ

Օ՛ւնեքուք և սեռեք՝ դի ես եմ , և ոչ
դոյ սղ ստառած բաց յիննն :

Եւս սարմանեմ , և ես կեցուցանեմ . հարկու
նեմ , և ես բժշկեմ . և ոչ որ իցե՝ որ հանի
ցե՝ դձեզ ՚ի ձեռաց խնայ :

Համբարձի յերկինս դձեռս իմ . երգուաց
աջով խնով և ստացի՝ թէ կենդանի եմ ես
յաւխակնն :

Արեցից սրպէս փայլակն զառսեր իմ , և ՚ի
խնդիր վրժուց արձակեցից զաջ իմ :

Հասաւցից զհասաւցումն թշնամեաց խնայ .
և սանկեաց խնայ հասաւցից զհասաւցումն
նոցա նոցին :

Մրեցուցից զնեռս իմ յարենն նոցա , և
սաբ իմ կերկոցն միս , յարենն վիրաւորերաց
գերերաց գիտաց իշխանաց՝ թշնամեաց նոցա .
Աբախ եզկոյնն երկինք նախա . և երկիրպապ-
ցնն նմա ամենայն որդիք ստառծոյ :

Աբախ եզերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդ-
գեանն նոցա , և զորացուցնն զնա ամենայն
հրեշտակք ստառծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրժժ արեանն որդւոց

նոցա . և հասուցումն թշնամեաց նոցա հա
ասացաւ նոցա :

Հասուցումն ասեցեաց նոցա հասուցաւ
նոցա . և սրբեացէ տէր գերկից Տաղալից
գեանն իւրոց :

Փառք հօր և սրբւոց և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Վաւ ես տէր մեր , դու ես քրիստոս փրկ
կիչ մեր , դքեզ օրհնեմն անձինք մեր :

Մարգատէր տէր , զանն սրբուհւոց անարաւ
տի մօր քոց և կուսի , և զանն խաչի քոց
սրասուտեանի , բնկալ զազաչանես մեր , և կեցա
զմեզ :

Վարդ և աղբի՛ս՝ Մի նախանձիր և խոտատխան
կաննացն :

Վանն ուղբերոց զգնացա մեր ՚ի Ճանապարհ
հրօ խաղաղութեանն , զտէր ազաւեսցաւք :

Տէր աղարմես :

Վանն զբերոց ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս
չարին , զտէր աղա :

Վանն սրբաբեւերոց մեզ առաջ խորհուրդս
և առաքինի փոլա , զտէր աղա :

Վասն պահելոց զմեզ ընդ հախանեալս ամեն
նապօք ամպն իւրոց, զտէր ազա :

Վասն խորատակելոց զհակառակորդն վազիւ
զակի ընդ սախւք մերովք, զտէր ազա :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ ե
ւ զից հաւատով ՚ի բրիտանա ննջեցին, զորս ա :
Լէ եււ՝ միաբանս վասն ճշմարիտ ե սուրբ
հաւատոցս մերոց՝ զտէր ազա :

Օ անձինս մեր ե զմիմեանս տեսան տառու
ծոց ամենակային յանձն արատոցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր տառուած մեր ըստ մե
ծի ողորմութեանքս մ՝, տառոցուք ամենե
րեան միաբանու թեամեր :

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա, տէր ողորմեա :

Մ. շէր :

Տէր երկնի ե երկրի, արարիչ ամենայնս ա
րարածոց՝ երեւելեաց ե աներեւու թից : Մ
քեզ կարգամք յամենայն ժամ, զի ընդ ա
մենայն տեղիս է տէրութիւնքս, ե արքա
յութիւնքս ամենեկուն տիրել : Շնորհեա
մեզ երկիր զիւ ՚ի սուշանսքս կանխել հանու
արազ, տիրել զքեզ ՚ի բոլոր սրտե ե ՚ի բախան
զակ մտաց, ե յամենայն զարութեան մերմէ :

պահել զպատուիրանն թա : Համբառնալ
 առ թեզ զձեռս մեր ՚ի սրբութիւնն առանց
 բարկութեանն և երկմտութեանն . և գտանել
 ՚ի թէն զնորհս և զպարտութիւնն , և զառա
 քինաւեր գործոցն յաջողութիւնն : Այսն զի
 գու ևս տէր կենաց և աստուած պարտու
 թեանց . և թեզ փայելէ փառք իշխանութի
 և պատիւ սցծմ և միշտ և յաւիտեանն յա
 ւիտենից . ամէն :

Խ-Ը-Ը-ԲԻ-Ն - ԲԵՒԵՆ-Ն :

Ա-Գ-Ի-Ծ-Գ ԵՐԻՐԴԱՓԵՆԵՆ-Ն :

Քու՛մ ամենազօր և յազթող տէրութեանց
 կրկնի ամենայն ծունր յերկրագագութիւնն ,
 և փառասորի յամենեկունց թագաւորու
 թիւնն թա : Արցես յերկրագագութիւնն մեր ,
 և ուսս մեզ առնել զարդարութիւնն ճշմար
 տութեանն : Այսն զի գու ևս աստուած խա
 զաղութեանն , որ բարձեր զթշնամութիւնն
 ՚ի միջոց , և արարեր զխաղաղութիւնն յեր
 կինս և յերկրի . հեռաւորաց և մերձաւորաց
 աւետարանեցեր զնոր պարգևս թոյնն բա
 թեացդ : Արու՛մ և զմեզ մեծի շնորհացդ ար
 ժանաւորս արացես՝ գասերով ընդ ճշմա
 ըխս երկրագագուս թա , աստուած մեր և

տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս : Արև
 օրհնեալ ընդ հոր և ընդ սուրբ հոգւոց
 պատճ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Մարտի :

Յերգս օրհնութեան և ՚ի ձայն տաղմասց
 անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և
 զսուրբ հոգից պատճ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Հոգի Տեառնի 'ի ձկնայ խորսոյ : եւ լրաստան փռանայ սրտանայ : եւ ճկր թիճի 'ի ձկնայ խորսոյ բազմայ :

Ի իւրարած . լուծ ժողովրդեանն , որ ի յրբոյն կեանս
յեւել էին . ի ժամանակի զի իւրն ըստ յընդիման
ի գեթ : Յարյանագիր . Սաղմոս Գ. 11 :

Ազգրակեալ ինձ աստուած , զի կոխակաց զիս
մարդ . զորհանապազ պատերազմու նք նեղե-
ցին զիս :

Կոխակցին զիս թշնամիք իմ զորհանապազ .
բազումք էին՝ որք մարանդէին ընդ իս ի
բարձանց :

Ի ասուէ կս ոչ երկեացց , զի ի ակբ յուսա-
ցայ . աստուծով գոցեցից պրանս իմ . յասա-
ուած յուսացայ՝ և ոչ երկեացց . զի պրապե-
ինձ մարդ :

Չորհանապազ պրանս իմ անարդեցին . զի
նէն էին իարհուրդք նայալ ի շարս թեանն .
Պանդուխտք եղցին , և թաքթաքութի շք-
ջեացին . նարս գարշապարսի իմու մ՝ սպասեա-
ցին , որպէս և սպասէին անձին իմն :

Արպէս առ ոչնչէ մերժեացին զնոսա , բար-

Կու թի զժողովուրդս հնազանդեցաւ այնս :
 Աստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ . եղից
 զարտասուս իմ առաջի քս , որպէս խառա
 ջար դու ինձ :

Դարձցին թշնամիք իմ յեստ իւրեանց , յա
 ւուր յորում կարգացից առ քեզ :

Ահա ծանեաց զի սատուած իմ ես դու .
 զաստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ , եւ զակբ
 դավեցից 'ի խոսս իմ . յաստուած յուսացայ
 եւ ոչ երկեաց . զի արասցէ ինձ մարդ :

Նինէն եւն ուխտք իմ , զար տայ քեզ օրհնու
 թեամբս սատուած սատուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաչս իմ
 յարտասուաց , եւ զտես իմ 'ի գայթակղու
 թենէ . հաճոց եղէց առաջի ակառն յերկ
 բնս կենդանեաց :
 Տունք մա :

ՍԱՆՄԻՍ Ծ.2.

Ի կարգած Բ' աղակներ . Սընո Դարիի յը
 յանգիր . Ի ժամանի զի Իսիւղեւ Ե Ռագու
 յեւէր նա յերեսոյ Սուրբոյ յայրի անդ :

Աղբակեա ինձ սատուած՝ աղբակեա ինձ , զի
 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց , մինչեւ
 անցցէ անօրենա թիւն :

Մշտադատեցի առ աստուած բարձրեաց, առ
 աստուած բարերայք իմ :

Մաւրեաց յերկինս, և կեցոցց զիս, և զ ՚ի
 նախաստինս, որք կոխեցին զիս :

Մաւրեաց աստուած զողորմութիւն և զճշմարտութիւն իւր, և փրկեաց զանձն իմ ՚ի
 միջոց գազանաց, զի նենջի ի ևս խառնեաց :

Որդւոց մարդկան աստամունք իւրեանց զէն
 և նեայք են, և ըզուք նայա որպէս զառք
 առ սերբ :

Բարձրեաց ևս դու յերկինս աստուած, և
 յամենայն երկրի են փառք քա :

Որպայնք պատրաստեցին ստից իմաց, իսկ
 նարհ որարին զանձն իմ, փորեցին առաջի
 իմ խորհորտս, և անկան ինքեանք ՚ի նայն :
 Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատրաստ
 է սիրտ իմ որհնել և սաղմս ասել զեզ փառ
 ուր իմովք :

Չարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմսիւք և
 որհնու թիւ, և ևս զարթեացց առաւօտուց :
 Խառնախան եղէց զեզ ՚ի մողախուրդս անբ,
 և սաղմս ասացից զեզ յազնս :

Մեծ եղև մինչև երկինս սղորմութիւն
 քա, մինչև յամայս ճշմարտութիւն քա :

Բարձրեաց ևս դու յերկինս աստուած, և
 յամենայն երկրի են փառք քա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ե .

Ի կարգաճ . Քի ազակե՛նէր . յարձանգի՛ր .
Սարճս Դասի՛ն :

Թի՛ւ արդարեւ . զարդարաւ թիւն խօսելիք . և
ուղիցս դասակիք սրգիք մարդկան :

Քանցի և արդ խակ ՚ի սրաթի ձերաւ մ՛ զանա-
թիւնաւ թիւն գործէք յերկրի . զանիցաւ ա-
թիւն ձեռք ձեր նիւ թիւն :

Օտար եղևն մեղաւ սրք ՚ի մօրէ . խարեցան
յարգանդէ . և խօսեցան զաւա :

Արամաւ թիւն նոցա ըստ նմանաւ թեան և
ձի . սրպէս թիւ և բարբի . զի խցեալ է զա-
կանջս իւր :

Օ ՚ի մի ըս խցէ նա զձայն թաղ չի ճարասրի .
և մի առցէ զգեզ ՚ի գեղասաւէ իմասանց :

Ըստաւ ած միջրեացի զաստմաւ նա նոցա ՚ի բե-
րանա իւրեանց . և զժանիս առ իւճուց խար-
ասակեաց տէր :

Ընարդ եղիցին նոցա սրպէս ջուր՝ զի հեղա-
նի . ՚ի բարբի ազեղան նոցա տկարասցին սրպէս
մամ զի հալի . և սպասեացին :

Ընիսա հաւր՝ և ոչ տեսին զարև . մինչև ՚ի
միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . սրպէս
գժեթի բարկաւ թեամբ կենդանուցն կիզցէ
զնոսա :

Աբախա եղիցի արդարն՝ յարժամ տեսցէ զհա-
տուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ յարեան
մեզաւորի :

Եւ ասացէ մարդ , թէ արդարեւ գուցէ
պատու զարդարաց . և է ասասուած որ դասի
զնասա յերկրի :

Տանք մ՝ Գործոց ԸԳ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.Ը.

Ի իստորմծ . Ք՛ ապոխաներ , յարյնն֊գիր . Սաշէ-
Դաւիթ . Ի յաւանիք զէ աստեաց Սաւաղ , և
գալարեաց զսան նորս , զէ սղանցէ զնս :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց խնոց ասասուած ,
յայնցանէ՛ սք յարուցեալ են ՚ի վերաց իմ՝
ասպրեցս զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ՛ սք գործեն զան֊որե-
նու թի՛ . յարանց արխանահեղաց ասպրեցս զիս .
Արասղ զանձն իմ կամեցան , և հասին ՚ի վե-
րաց իմ հզորք :

Աչ մեզք իմ և ոչ յանցանք . ասանց մեղաց
ընթացաց և ուղիզ եղէ :

Չարթիր ընդ ասաղ իմ , և տես . գու տէր
գորու թեանց ասասուած իարայլ լի :

Նայեաց և սցց արա ամենայն հեթանոսաց .

Մի ողորմիր ամենեկուն , ոչք գործեն զանա
բէնա թիւն :

Վարձցին ընդ երեկոյս , սասնացին պապէս
չունք , և շրջեացին գրազարսա :

Նքա գողանէնացեն բերանօք իւրեանց , և
սուք է ՚ի շրթունա նոցա :

Իսկ արդ ամ լուսա զայս . զի գուտեք ծի
ճաղեացիս զնօքք , և արհամարհեացես զա
մենայն հեթանոս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի
սատուած օգնական իմ է :

Լստուած իմ , ողորմութիւն նոքա կանխես
ցէ առ իս , և սատուած իմ ցուցցէ ինձ ՚ի
թշնամիս իմ :

Մի տարանաներ զնոսա , զի մի մասացին
զձողովուրդս քս :

Յոսեա զնոսա զօրութեանք քով , և ընկ
ձեա զնոսա , զի գուտեք պաշտպան իմ տեք :

Մեզք բերանոց նոցա և բանք շրթանոց նո
ցա , ընկցին նոքա յամբարտաւանութեան
իւրեանց :

Յանձն և ՚ի ստութիւն մասնեացին , ՚ի
կատարածի բարկութեան սպառեացին , և մի
գացին :

Վիտացեն զի սատուած տիրէ յակոբայ և
ամենայն ճաղաց երկրի :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սասնեցին որպէս
չունք , և շքեացին գրազարսա :

Նորս սխեւացին յաւտել . ասա թէ ոչ յա
գեացին , արանջեացին :

Աս օրհնեցից զօրհնութիա տեառն , և ցնծա
ցաց աստասաց յազարմութեան քում :

Օ ի եղևր իմ պաշտարան և ասն ասա ինի ,
յաւուր նեզութեան իմոց օգնական իմ :

Ինզ սազմա սասցից՝ ասաււած ասաւէն
իմ , ասաււած սազարմութեան իմոց :

Յանք իս :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Թ .

Աւնա Դասի . արձանգիր . ի կարած , շառան
ջելոց խանանից աս ասանկ , ի խանակի լի
հնիք արար նա զՄիջագետ և զԱրեգանն Սիւ
շոյ . և ի Երջի՞ն հարկաներ Յովսէփ լիւրն աշտից
յերիտասն հազար :

Ասաււած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .
բարկացար , և գթացիս ՚ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր՝ և իսասնեցաւցեր զաս .
բժշկեա գհարաււծա արա , զի սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովոցեան քում իսասութիւն , և
եաուր ընտել մեզ գինի յանարութեան :

Ասաւր երկիս զաւսաց քոց նշան , զի սայրեա
ցին յերեւոյց աղեղան :

Արագէս փրկեցան սիրելիք քս . կեցս աժափ
քով , և լուր մեզ :

Ղառուած խառնցար . ՚ի սրբութեանէ իւրմէ .
ցնծացայց՝ բարձր եղևց , բաժանեցից ըզ
սիրքեմ , և գհասխաան յարկաց շափեցից :

Իմ է գաղայագ , և իմ է մանասան . եփրեմ
հզարիչ գլխայ իմց :

Յուգաց թագաւոր իմ . մախար աւազան
յուսց իմց :

Յեգափէ ուղղեցից գգնացս իմ . և ինձ աղ
ազիք հնազանդ եղեն :

Մտարցէ գլխ ՚ի քաղաք ամուր , կամ սփ ա
ռաջնարգեացէ ինձ մինչև յեզամ :

Լիթէ ոչ գու ասաուած , որ մերժեցեր ըզ
մեզ , և ոչ ելեր ասաուած ընդ զորս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան , գի
ընդանայն է փրկութիւն մարդոց :

Ղառուծով արասցար զգրութիւն . և նա
արհամարհեացէ զայնասիկ՝ ոչք նեղեն զմեզ :
Տոճք ժգ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Կ .

Ի կաթարած . ընդ օրհնութիւն .

Սաղմո Դաւթի :

Լուր ասաուած ազգից իմց , և նայեա
ակք յազգիս իմ :

Ի ծագաց երկրի կարգացի առ քեզ, մինչ
 ՚ի վաստակիչ սրաի խնց :

Ի միակ բարձր արարեր զիս, առաջնորդե-
 յեր ինձ, և իմ եղեր յոյս, և աշտարակ հզօր
 եղեր ինձ յերեսաց թշնամե սյն :

Վեակեցացց ես ՚ի յարկս քս յառիակուն, և
 ծածկեցացց ընդ հասնեալս թերւոյ քոց :

Ղա. սասաւած լուսր ազգթից խնց, և աւար
 ժառանգութիւն, այք երկնչին յանուանե-
 քու մեկ :

Ղ. ու քս յաւար յաւեր թագաւորի անոց
 նարս, աւար ազգաց մինչեւ յազգս :

Ղոց և մնաց յառիակուն առաջի սասաւծոց
 ազարեւ թիւն և ճշմարտութիւն, այք խրտո-
 րեւն ՚ի նմանե :

Ղ յարկա ապրեալս սասոցից անուան քու մ յա-
 ռիակունս յառիակոց, և սոց քեզ զազգթս
 իմ որ քստ օրե :

Տուճք ք : Գորգոս Եր :

ՍԸՂԾՈՍ ԿԸ.

Ի Իսրայել . ՚ի Քերայ Իսրիւնչայ :

Սղև Դսնի :

Ղաց միայն սասաւծոց հնարանդ ըրս անուն
 իմ, զի ՚ի նմանե է ինձ սրկաւ թիւն :

Մտ է ստատուած իմ և փրկիչ իմ, ապառ էն իմ՝ զի մի ստատուեցաւց առտուել :

Մինչեւ յերբ յառնէք ՚ի վերայ մարդոց՝ ըստ արանանել առնելքեան, որպէս յարմոց թխրերոց և ՚ի զանեկոց մերսելոց :

Ընց միայն զարտախ իմ խորհեցան մերսել յիմնն, և ընթացան ՚ի ծարառս իւրեանց :

Ընդանոք իւրեանց օրհնէին, և սրտաք աւնիծանէին :

Ընց սակայն ստատուծոց հնազանդ ըր անձն իմ, զի ՚ի նմանէ և ինձ համբերութիւն :

Մտ է ստատուած իմ և փրկիչ իմ, ապառ էն իմ՝ զի մի ստատուեցաւց :

Յստատուծոց է զօրութիւն իմ և փառք իմ, ստատուած օգնութեան իմոց, յոյս իմ առ ստատուած է :

Յաւացարութիւնս առնեալն ժողովք ժողովրդոց, ախակցէք առաջի նորս զսիրտս ձեր, զի ստատուած օգնական է մեր յախտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան, առտ են որդիք մարդկան, ՚ի կշիռս իւրեանց մեղանելն, և ինքեանք յունայնութեան են ՚ի միասին :

Մի յաւացք յանիրտութիւն, յափշտակութեան մի զանեկոցք, և մեծութիւն թէ ա

աւելի գայլէ, մի յամարեացիս սիրաք ձեր :
 Միանգամ խօսեցաւ աստուած, և երկուս
 զայս ըստ :

Հաստուծոց է զգրութիւն, և քա տէր սղար
 մաթիւն, և գու հաստուցանեա իւրաքան
 շիւր ըստ գործոց նոցա :
 Տաճոց մո :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Բ .

Սընդ Դ. - Բի . Բիւլիւն նոքիւր նա յանդարտի անդ
 շիւր անդ :

Մասուած աստուած իմ, ևս աս քեզ ասաւ
 լաս ասնեմ, ծարաւեաց աս քեզ հոգի իմ,
 քանիստսիկ եւս և մարմնիս իմ :

Արաքէս երկիր անաստա և անշուր, սը սը
 գոց ի նեմա ճանտարաք :

Մյաքէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսաւ
 նեղ ինձ զգրութիւն քա և գիտաս քա :

Վասն պի ըսէ է ինձ սղարմութիւն քա քան
 զկեանս իմ, և շրթանդ իմ գոսկեացնէ գքեզ :

Մյաքէս օրհնեցից գքեզ ի կեանս իմ, և
 յանուն քա համարածից զձեռս իմ :

Արաքէս ի ճարաց պարարտութեան լոցի ան
 ձրն իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեացի
 գքեզ բերանս իմ :

Օ ի թէ յիշի գքեզ յանկարնի իմում, ընդ

առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ :

Օ ի եղեր իմ օգնականն , ՚ի հախանի թեւոց
քոց յնճարացոյ :

Եկն զկնի քս անձն իմ , և զիս ընկարաւ աջ
քս , և նորս ՚ի նամիր ինդրեցին զանձն իմ :

Մայնն ՚ի ներքոց անդնդոց երկրի . մասնեալ
ցին ՚ի ձեռս սրոց , և բաժինք ազուեաւց
եղիցին :

Թաղաւոր յաւայտաւ ՚ի տեր . գովեացին ա-
մենեքեան՝ ոչք երգնաւն նախա . խոցին բե-
րանք այնոցիկ՝ ոչք խօսին զանիրաւս թիւն
հուշք մա :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Կ Գ .

Ի Իսրայէլ . Սղոս Դաւիթ :

Ի սբ առաւած ազաթից իմոց յազարել ինձ
առ քեզ . յերկիւղէ թնամեոյն փրկեա
զանձն իմ :

Օ անկեացեա զիս ՚ի մարտոց շարաց , ՚ի բազ-
մա թե՛նէ՝ ոչք գործեն զանորէնա թիւն :

Այք սրեցին որպէս սաւսեր զլեզուս իւր
եանց . ըսրեցին զաղեզունս իւրեանց յիս
գառնա թեան :

Չգեղ ՚ի գաղանիս այնոցիկ՝ ոչք ուղիղ են
որախք . յանկարծակի ձգեացեն ՚ի նասա , և
մի երկիցեն :

Այք զօրացուցին յանձննա իւրեանց զբանս
 շարութեան . խորհեցան թագուցանել ինձ
 որպայժ , և սասցին՝ ոչ տեսանէ՞ զայս տէր :
 Քննեցին զանօրէնաւ թիւն , պատրաստեցան
 ՚ի բննել զքննաւ թիւն :

Սասիցէ սյր ՚ի խորութիւն որափ իւրոյ , և
 բարձր եղիցի սասուած :

Ղետք ազայոց եղեն մերք նոցա . տկարացան
 ՚ի նաս լեզաք նոցա , և խառնեցան ամենեւե-
 քեան՝ սք հայեփն ընդ նաս :

Լքիկաւ ամենայն մարդ , ՚ի պատմել զգործս
 սասուծոյ , և զարարածս նորա ՚ի միտ առին :

Սքափ եղիցի արդար ՚ի տէր , և յաւասցի
 ՚ի նա . նախա գովեացին ամենեւեքեան , սք
 աղիզ են սքափք :
 Տանք մ . Գորգըս 13 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Դ .

Ի իւրդած . Սղնո գաթի : Օրհնթիւն երէ-
 փոյ՛ ելիկի և ժղղրեանն . յոթմ ՚ի դաւ
 րիտթիւնն իւրին իւնիլ :

Քեզ փայելէ որհնաւ թիւն սասուած ՚ի սի-
 ան , և քեզ սացին աղօթք յերաւասողմ :

Լուք աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամենայն
 մարմին եկեացի :

Իսկ անտրինաց զորացանն ՚ի վերաց մեր , և զամբարշտութիւնս մեր գու քաւեցեա :

Այսմեի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և բնուկեացին ՚ի գաւիթս քս :

Այցաք մեր ՚ի բարութեանէ սանն քս . սարք է սաճար քս սքանչելի արդարութեամբ :

Աւր մեզ սաստած փրկիչ մեր , յոյս սակնայնն ծագաց երկրի , և որ ՚ի ծով հեռի :

Ապարտասակ զերթնա զորութեամբ իւրով , և զգեցեալ է զորութիւնն :

Աստեղացանէ զմեծութիւնն ծախա , և զձայն արեաց նորա ցածուցանէ :

Աստեղցին հեթանոսք , և երկիցենն բնուկիցք երկրի ՚ի նշանաց քոց :

Յերս սաւառսու՝ ընդ երեկոցս զուարճացին . հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա , և բազում արարեր զմեծութիւնն նորա :

Վեանն սաստածոյ լի եղէւ ջուրք . սրատարտաարարեր զկերակար նորա , զի սցապէս է սրատարտաութիւնն :

Օձկա նորա արբեցուցեր , և բազում արարեր զարմար նորա :

Ի յողել նորա զուարթ եղեցի բոյս նորա . որհնեացի սգակ սարուոյ քաղցրութեանն քոց :

Իաշար քս լլցին սրատարտութեամբ . սրատարտացին զեղեցիութիւնք անտարտաի :

Մըբբ պնծաւ թիւն զգեցցին , և զգեցցին
խոյք մարեաց :

Հասկոյք բազում արասցեն զցարեան , ազա
զակեացեն և սրհնեացեն :

Յոճք ժշ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Ե .

I. Խարած . Սաղն Ղա-ԻԿ . յար-ԻԿան :

Մըսզակեցէք առ սասաւած ամենայն երկիր .
սազմա սասացէք անուան նարա , և սաքք բոլ
սխառ սրհնաւ թեան նարա :

Մասցէք սասաւծոյ , նրպէս զի ահեղ են
գործք քա . Ի բազում զօրաւ թեան քում
սակցին քեզ թնամկք քա :

Մենայն երկիր երկիրարացեն քեզ . սազմա
սասացեն քեզ , և սազմա սասացեն անուան
քում :

Նիսցք և տեակէք զգործս սասաւծոյ , նրպէս
զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն սր
գւոյ մարդկան :

II գարծոյ զմայն Ի ցամայք , և ընդ գեաս
անցին սասանաւորք :

Մեզ աբախ և զիցուք մեք Ի նա , որ ախրէն
զօրաւ թեամբ իւրով յախանից :

Մէք նք Ի հեթանոսս հայն . ոյք գասնացու
ցին զնա , մի բարձրացցին յանձնա իւրեանց :

- (Օրհնեցէք հեթանոսք զստուած մեր . քսեցի արարէք զձայն օրհնութեան նորա :
- Այն օր եւս զանձն իմ 'ի կեանս , եւ ոչ եւս զազութիւն տախ խնայ :
- Փորձեցեր զմեզ ստուած եւ քննեցեր , որ պէտ եւ քննի արծաթ :
- Իջուցեր զմեզ յարդայթ , եղեր զնեղութիւն 'ի թիկունս մեր . եւ անցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխաց մերայ :
- Անցար մէք ընդ հուր եւ ընդ ջուր , եւ հուներ զմեզ 'ի հանդիսս :
- Մտից 'ի սուն քս սպասարագօք . տայ քեզ զուխտ իմ , զոր խատապան քեզ շքեմնք իմ , զոր բերան իմ խտեցաւ 'ի նեղութեան :
- Օղբակէզս ազգայիցս մատուցից քեզ խոյովք եւ խնկովք , եւ քեզ մատուցից զուարակս եւ նախագս :
- Լիպք ըստարք ինձ , եւ պատմեցից ձեզ ա մենեքեանս որ երկնչիք յատուծայ , զոր ինչ արար անձիտ խնայ :
- Առ նա բերանով իմով կարգացի , եւ բարձր արարի զնա ըզուս իմով :
- Օմեզս թէ տեսանե՛ի 'ի սրտի իմում , մի թէ ընէր ինձ տէր :
- Վասն պարբիկ ըստ ինձ ստուած , եւ նա յեցաւ 'ի ձայն ինչբուածայ խնայ :

Օրհնեալ է աստուած՝ որ ոչ ՚ի բացեալ պարս
 զաղբթա իմ, և ոչ զպարսնս թխն իւր յիննն :
 Յուր ԺԲ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Զ .

Ի խորհրդ . ընդ օրհնութիւնս . Սուրբ Էրզնայ :

Աստուած սղարմեա մեզ և օրհնեալ զմեզ, և
 բերեցոս զերեւոս քս ՚ի մեզ, և սղարմեա մեզ :
 Նանաչել յերկրի զճանապարհս քս, յազնն
 ամենայն զերկու թխնս քս :

Խաւատփան և զխոյնն առ քեզ ժողովուրդք
 աստուած . խաւատփան և զխոյնն առ քեզ ժո
 ղովուրդք ամենայն :

Իբրախ և զխոյնն և զնճասցենն աղինք, զի դու
 դասեա զժողովուրդս ուզու թեամք . և աղ
 զայ և բերի դու առաջնորդես :

Խաւատփան և զխոյնն առ քեզ ժողովուրդք
 աստուած . զահայնն զբնն ժողովուրդք
 ամենայն :

Արկիբ և ա զպատու իւր, և օրհնեալ բզ
 մեզ աստուած աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեալ զմեզ, և ՚ի նմանե
 և բիկնն ամենայն ճայք և բերի :
 Յուր Է . Գարգար Էր :

Ի խորաբան . Սաղմոս Դասկի :

Յարիցե ստատուած՝ և զքուեացիս անկեացն
Թշուամիք նորա, փախիցեն ասեցիք նորա յե-
րեսաց նորա :

Արպէս պակասի ծուխ՝ պակասեացին . որ-
պէս հալի մտ առաջի հրոյ, այնպէս կորի-
ցեն մեղաւորք յերեսաց աստուծոյ :

Արդարք ուրախ եղիցին՝ և յնծառցեն ասա-
ջի նորա, և զուարձացին յուրախութեան
իւրեանց :

Օրհնեցէք դաստուած մեր և սարգնս ասա-
ցէք անուան նորա . ճանապարհ արարէք
այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեւմտաս, և տէր
է անուն նորա :

Յնծառցեն ասաջի նորա, և խառնեացին յե-
րեսաց նորա :

Ար հայրն է սրբոյ և դաստուոր պրեւոյ,
աստուած ՚ի տեղւոջ սրբութեան իւրոյ :

Աստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի ասն,
և հանէ զկապեարս քաջութեամբ իւրով .
այնպէս և զգաստնացողս՝ որք բնակեալ են
՚ի զերեզմանս :

Աստուած ընդ երանելն քա ասաջի ժողովոր-
դեան քա, ընդ անցանելն քա ընդ անապաս

Երկիր շարժեցաւ :

Վանդի և երկինք ցօղեացին յերեսաց սասաւ-
ծոց ՚ի սինացէ առաջի սասաւծոց խորայէ լի :

Մեծքու կանոց սրասրասակցեր սասաւած
ժառանգութեան քու մ. թէ պէտ և հիւանե
գացաւ , սակայն գու հասարակցեր գնաւ :

և գազանք քո բնակեացին ՚ի նա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով
աղքատի սասաւած . աէր սացէ գրան , ոչք
առետարանեն գորութեամբ բազմա :

Թագաւոր գորութեանց սիրելոց , գեղեց
կութիւն տան քո բաժանեալ քաւարի . թէ
պէտ և ննջեալիք ՚ի մէջ փնտհաց :

Թեւք աղանւոց արձաթագաւ , և թիկնա
մէջ նորս ՚ի գոյն ոսկոց :

Ի գուժարել երկնաւորին գթագաւորս ՚ի սե-
րաց նորս , ձիւնացին ՚ի սաղմն :

Եւանն սասաւծոց լեւանն սրարարս , լեւան
ժանեալ և լեւանն սրարարս , և գնեղ կարծէք
լերինք հոսարակցեալք :

Եւանն ընդ որ հաճեցաւ սասաւած բնա-
կել ՚ի նա , քանցի և աէր իսկ բնակեացի ՚ի
նա խաղա :

Կրտք սասաւծոց բիբապատիկք , հազարք
ուղղեք , և աէր ՚ի նաս ՚ի սինէ սրբա-
թեանն իւրոց :

Այլ ՚ի բարձունս և գերեաց զգերութիւնս .
 Էսա աւար՝ բաշխեաց պարգեւս և ետ որ
 գւոց մարդկանս . քանզի թերահաս առից և ս
 բնակեալ եղիցին ՚ի նսա :

Տեր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր զօր
 հանապաղ, առաջնորդեացէ մեզ աստուած
 փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար, և ՚ի
 տեսանէ են ելք մահա :

Իացց տակայն աստուած փշրեացէ զգլուխ
 թշնամեաց մերոց, և զհերն կարճնափն, ոչք
 դնան յանօրէնութեան իւրեանց :

Ասաց տէր՝ ՚ի խորոց անդնդոց դարձուցից,
 և ՚ի միջոց ժանեաց զայն ՚ի դուրս կորցեցից :

Արդէս թաղցի տան քո յարեան, և լի դուք
 շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :

Աշուէկցան զնացք քո աստուած . զնացք
 աստուծոց թագաւորին մերոց որբոց :

Աստիակցին իշխանք հանել զօրհնութիւն ՚ի
 մէջ կուսանաց և գախաց :

Յեկեղեցիա օրհնեցէք զաստուած, և զտէր
 յայրերայն իորայն լի :

Անդ բենիամին ՚ի տղայութեան զարմանալի,
 իշխանք յուզոց առաջնորդք նորա՝ իշխանք
 զարուգանի և իշխանք նեփթալիսիաց :

Հրամայեա աստուած զօրութեանք քով .

- զգրացս զայս , զոր հաստատակցեր 'ի մեզ :
 Ի սաճարէ քու մեծէ յերս սաղէ մէ քեզ մա-
 տու սցեն թաղար սրբ զգրատարագս :
 Սասանեա 'ի գաղանն եղեգանն , 'ի ժողովա
 զուարակաց ե 'ի գասս երնից :
 Իստակային այնպիսի՝ սրբ ընարեալ են արծա
 թով . զքու եա գէեթանտա , ե ոչք կամին
 ընդ սրտակրագի :
 Եկեացեն հրեշտակք յեղիպատակ . հեգիկք
 յառաջագոյն ձեռնտու թիցին առ սասուամ :
 Թաղար սրբ թիւնք երկրի օրհնեցէք զասս
 աւամ ե սաղմա սասցէք աեառն :
 Ղանասարհ՝ սրարէք այնմիկ , որ նասի յեր
 կինա երկնից ընդ արեւերս :
 Եհա սասցէ գձայն իւր 'ի ձայն զգրու թեանն .
 ե սաք գիտաւ սասուայ :
 Ի վերաց խորացելի մեծ գայեղա թիւն նորա . ե
 զգրու թիւն նորա մինչեւ յամպս երկնից :
 Աքանելի է սասուամ 'ի վերաց սրբոց իւ-
 րոց , սասուամ խորացելի :
 Աս սասցէ զգրու թիւն հաստատու թեանն ժա
 զախրդեանն իւրոց . օրհնեալ է սասուամ :
 հոմք ր :

Ի կոթորած . Սընն Դսնի . Լնն շնանցելընն .

Այնչա զհա առառւած , զի հասին ջուրք յանն
ձրն իս . բնկրաց ես ՚ի խարս անդնդաց , ուր
աչ գոց ինն հանդխառ :

Այնի ես ՚ի խարս ծագաւ , և շրջանք բնկրակցին
զհա :

Վաստակեցաց ես առ ազազակել , և կերակե-
րեցաւ կսկորդ իս :

Ղուարկեցանն աչք իս առ յուսաղ ինն առ
տէր ապարւած իս :

Բարաւ մք եղնն բանն զհեր գլխոց իսնոց , ոչք
ասակին զհա ՚ի սարսարսարաւց :

Օգրացանն յիս թշնամիք իս և սակիք իս ՚ի
նանիք . ինչ զար աչ յափշտակեալ էի , սու-
ժէի նոցա :

Ըստուած գու ծանեաք զանդգամու թխն
իս , և յանցանք իս ՚ի քէնն աչ ծանկեցանն :

Մի ամաշկուցնն փանն իս , ոչք համբերեն
քեզ տէր գորու թեց . մի պատկառուցինն փանն
իս , ոչք ինդրենն գքեզ առառւած խորացի ի :

Վասն յա համբերի նախառանոց , և ծան-
կեաց ամօթ զերեսս իս :

Օտար եղէ ես յեղբարոց իսնոց , և հաւր որ
գւոց մօր իսնոց :

Նախանձ սասն քս եկեր զիս . և նախասինք
 նախասուչաց քոց անկան ՚ի վերաց իմ :

Խանարհեցու զի պահօք զանձն իմ , և եղևն
 ինձ այս նախասինք : արարի զհամուցերձս իմ
 քու բձ , և եղէ առակ նոցա :

Օ ինե՛ն խորհէին , այք նստէին առ գրու-
 նքս . զիս այցն առնէին , այք ընդէին զգինի :
 Եւ յաղթմս կայի առ քեզ տէր ՚ի ժամանակ
 ընդունելի :

Ըստուած ՚ի բազում սղորմութեան քում
 ըւր ինձ , ՚ի ճշմարտութիւն փրկութեան քս :
 Ըսքեցս զիս ՚ի կաւոյ , զի մի ընկրացց . սաք
 բեցացց եւ յատելաց իմոց , և ՚ի խորոց
 ջուրց բազմաց :

Մի ընկրցեն զիս սրացաք ջուրց , և մի ընկրգ-
 մեացեն զիս անդունդք խորոց , և ջրհոր մի
 կափուսցէ զբերան իւր ՚ի վերաց իմ :

Եւր ինձ տէր , զի բազայք է սղորմութիւն
 քս , ըսա բազում գթութեան քում հայեա
 զիս , և մի դարձուցաներ զբերես քս ՚ի ծա-
 ոսցէ քումիկ . զի նեղեալ եմ եւ , փաղփա
 զակի ըւր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս , և փան
 թնամեաց իմոց սաքեցս զիս :

Օ ի գու գիտես զնախասինս իմ , զամօթ
 իմ և զպատկառանս իմ :

Մաւրիքի քո են ասե՛նայն ներդիչք անձին խնայ .
 նախաստանեաց հասկեր սիրա խ՛ ե թշուա
 առ թեան :

Մին ա՛նէի թէ որ արամեացի ընդ իս , ե ոչ
 որ էր . ե միտթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ :

Դասուն ՚ի կերակուր ինձ ընդի , ե ՚ի ճարաւ
 խ՛ արբուցին ինձ քացախ :

Մղկցին սերտնք նոցա առաջի նոցա յար
 գայթ , ՚ի հաստուցումն ե ՚ի գայթակղու
 թիւն :

Իսաւարեացին աչք նոցա , զի մի տեսցեն . ե
 զթիկումն նոցա հանապաղ կորացա :

Մկնցեա ՚ի մերաց նոցա զքարկու թիւն քո .
 ե սրամտութիւն քարկու թեան քո հասցի
 ՚ի մերաց նոցա :

Մղկցին բնակու թիւնք նոցա աւերակ . ե ՚ի
 յարկա նոցա մի որ իցէ՝ որ բնակիցի :

Օ ՚ի որդ գու հարեր՝ հարածեցին , ե ՚ի մէքս
 ցաւոց խնայ յաւերին :

Վիթ զմեզս ՚ի մերաց մեզոց նոցա , զի մի միտ
 ցեն յարգարութիւն քո :

Տ նթեացին նոքա ՚ի գպրութենէլ քումն կե
 նաց , ե ընդ արդարս քո մի գրեացին :

Մքրատ ե ցաւած եւ՛ ես , միկու թիւն քո
 աստուած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուն աստուծոց խնայ որհնու

Թեամբ, և բարձր արարից զնա գովութք :
 Հանց կոչիցի աստուծոց քան զորթ մատաղ,
 որ բերեց զեղջիւրս և զկնձզակս :

Տեսցեն ազբասոք և ուրախ կոչիցին. խնդրեցեք
 զաստուած, և կեցցեն անձինք ձեր :

Օ ի լուսա տէր անանկաց, և զկապեալս
 իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեացեն զնա երկինք և երկիր, ծով և
 ասե՛նայն որ զեռաց ՚ի նոսա :

Ըստուած փրկե զսմե, և շինեացին քաղաքք
 հրէաստանի. շինեացեն բնակեացեն և ժառանգեացեն
 ՚ի նմա :

Օ լուսկ ծառայից քոց հաստատեացի անդ.
 և այք սիրեն զանունքս, բնակեացեն ՚ի նմա :

Տաճք Թ՛

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Թ .

Ի խորհրդ. Սաղմո Դ. 114. — Ի յիշատի իրիւց
 զնա թեամբ :

Ըստուած յօգնել քնձ նայեաց, և տէր յրե
 կերել քնձ փութա :

Ըմայեացեն և յամսթ լիցին, այք խնդրեին
 զանձն իմ. գարձցին յետս և անայեացեն, այք
 խորհեին քնձ շար :

Դարձցին առ ժամայն անայեցեալք, այք ա
 սէին քնձ վաշ վաշ :

Յիմապե՛ն և ուրախ լիցի՛ն ՚ի քեզ ամե՛նե-
քեան , ոչք խնդրե՛ն զքեզ ակր :

Ասացե՛ն յամենայն ժամ՝ մեծ է աստուած ,
և ոչք սիրե՛ն գիրկու թխնա քո :

Այս ապրատ և անանկ եմ , աստուած օգնեա
մեծ , օգնական և սիրկիչ իմ եա , և դու ակր
իմ՝ մի յամենայր :

Տոմար Գրգարս Իր :

ՍԱՂԱԲՈՍ Է .

Ի Խորհրդ զբարոյն Երեմիայ . յիս ասալնոյ
գերբարեան . Սաղմո Գաթի :

Ի քեզ ակր յուսացայ , մի անաշխոյց յաւի
ակեան . յարգարու թեան քու՛մ սիրկեա և ապ-
քեցո զիս :

Խանարհեցո առ իս գունիս քո , և կեցո զիս :

Ի եր իմ աստուած ապաւէն , և ակզի ամուր
կեցո ցանկոյ զիս . զի հաստատու թխն իմ և
ապաւէն իմ դու եա :

Աստուած իմ , սիրկեա զիս ՚ի ձեռաց մեղա-
ւորի , ՚ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :

Դու եա համբերութիւն իմ ակր , յոյս իմ ՚ի
մանկութեան իմմէ :

Ի քեզ հաստատակցայ եա յարգանդէ . յարմայ
նէ մօր իմոյ դու եա ապաւէն իմ , և առ ՚ի

բէն է օգնու թիւն իմ յամենայն ժամ :
 Արպէս զի նշաւակ եղէ եւս բազմաց . եւ զու
 օգնականն իմ եւ հզօրիչ իմ :

Վ զի բերանն իմ գոխութեամբ . որպէս օրհ-
 նեցից զփառս քո , զօրհանապազ զմեծփայլե-
 շու թիւնս քո :

Մի բնկենուք զիս տէր 'ի ժամանակս ձե-
 բու թեան . 'ի սրահասիչ զօրութեանն իմոց մի
 թաղուք զիս :

Մտացին թշնամիք իմ ինձ , եւ որք սրաշարեցին
 զանձն իմ , խորհեցան 'ի միտսին եւ ասացին .

Մտուած եթող զիս , հաղածեացուք եւ հաս-
 յուք նմա , զի ոչ որ է որ փրկէ զիս :

Մտուած իմ , մի հեռի առնիր յիննն . եւ
 ասուած յօգնել ինձ նայեաց :

Մնաշեացին եւ սրահասեացին՝ ոչք շարափառ
 կային զանձնն իմնն . զգեցցին զանօթ եւ բզ-
 սրահասանա՝ ոչք ինդրէին ինձ շար :

Եւ յամենայն ժամ յուսացայց . եւ յուեցից
 յօրհնու թիւնս քո :

Ներանն իմ սրամեացէ զարդարու թիւնս քո ,
 զօրհանապազ զգոխութիւնս քո :

Արպէս ոչ թէ խարդասխու թիւնն ինչ գիտէի
 գոխութեանն , այլ մտից 'ի զօրութիւնս տեա-
 ւրն . եւ տէր յիշեցի զարդարու թիւնս քո
 միայն :

Աստուած իմ աւուցեր զիս 'ի մանկութե-
նէ իմմէ, և շարդ և ս պատմեցից զարդարու-
թիւնս քս :

Մինչեւ յարեւորիչ և 'ի ծերամուտ, աստուած
իմ մի թողութ զիս :

Մինչեւ պատմեացի բազուկ քս ազգի ամե-
նայնի որ դարացն է :

Օ զգրութիւնս քս և զարդարութիւնս քս
մինչեւ 'ի բարձունս, զոր արարեր մեծամեծս .
աստուած ս նման է քեզ :

Արշափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում և
չարչարանս, դարձեալ միտթարեցեր զիս, և
'ի խորոց անգնոց երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զգորութիւնս քս, դարձար և
միտթարեցեր զիս, և 'ի խորոց երկրի միւս
անդամ հաներ զիս :

Երգ և ես խառնովան եղէց քեզ 'ի սրտարու-
տու թիւն սաղմասաց՝ ճշմարտագ սաստուած .
սաղմաս սասցից քեզ որհնութեամբ՝ սուրբդ
խորացէ լի :

Յնծասցեն շիթունք իմ յորժամ սաղմաս ա-
սիցեմ քեզ, և անձն իմ զոր մտկեցեր :

Եւս և լեզու իմ զորհանապազ խօսեացի
զարդարութիւնս քս :

Ի ժամանակի որպէս յանթ լիցին և ամա-
չեացեն, ոչք խնդրէին ինձ շար :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է Ա .

Ի Ս Ղ Ճ Ն Ս Ղ Ճ Ն :

Մատուանդ զիրաւանաքս արքայի սաւք , և
զարդարութիւնս քս սրգւոց թագաւորի :
Մատել զժողովաւրդս քս արդարութեամբ ,
և զաղքատս քս իրաւամբք :

Մացեն ըբինք զխաղաղութիւն ժողովողեան ,
և բլաքք զարդարութիւն :

Իրաւ արասցէ սոգբատաց ժողովողեան , և
կեցուսցէ զարդիս անանկաց , և խանարհե-
ցուսցէ զամբարտաւանս :

Կրօցցէ և մնացէ բնոց արեւու , յաւաջ քան
զուսին ազգէ մինչեւ յազգ :

Լիցէ սրակս զանձրեւ ՚ի վերաց գեղեան , որ
պէս ջոզ զի ջոզէ յերկիր :

Մագեացի յաւուքս նորա արդարութիւն .
բազում խաղաղութիւն՝ մինչեւ կատարեա-
ցի լուսին :

Տիրեացէ նա ՚ի ծովէ մինչեւ ՚ի ծով , ՚ի գե-
աց մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի :

Մաւթի նորա նախ հնդիկք անկցին , և թըշ-
նամիր նորա հոգ կերպեն :

Թագաւորք թարսաթի և կղզեաց սրատարագս
մատուսցեն նմա . թագաւորք արարաց և սա-
բաց սրատարագս բերցեն նմա :

Երկիրագրաց ցե'ն նմա ամենայն թագաւորք երկրի , և ամենայն ազգք ծառայեցե'ն նմա : Օյ ի փրկեաց զազբասն ՚ի ձեռաց հզորի . զազբասն և զանանկն , որաց ոչ է իւր օգնական :

Ենթացեացէ նա յազբասն և ՚ի անանկն , և զանձնաւ անանկաց կեցաւ սցէ . ՚ի վաշխից չարաց փրկեացէ զանձնաւ նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա . կեցցէ , և սացի նմա յակեոյն արարացւոց : Հազոթա կացցե'ն առ նա յամենայն ժամ , և զօրհանարաց օրհնեացե'ն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր , և ՚ի վերայ գլխաց լերանց :

Բարձրացի քան գլխանան պատու նորա , և ծաղկեացի ՚ի քաղաքի տեառն ուղ խառ երկրի : Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յախտեան , զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա :

Ի նա օրհնեցցին ամենայն ազգք երկրի , և ամենայն ազնիւք երանիցե'ն նմա :

Օրհնեալ տէր ստաւամ խորայելի որ առնէ պանշելիա միայն , և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յախտեան . ըլլցի փառք նորա ամենայն երկիր , և զիցի և զիցի :
 Տաճք ՚ի Գորգոս եղ :

Սաննա Գորգոս է : Սուգնա ժէ :
 Տաճք ժձ :

ԱՆՕԹՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԵԼԻ

ա . թ = 4 . ր :

Հաստատեցաւ սկսալ իմ 'ի տէր , և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ :
 Ինդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց . աբախ եղէց 'ի փոկու թեանքում :

Օ, ի ոչ գոց սուրբ սրպէս զտէր , և ոչ աբգար սրպէս զաստուած մեր , և շիր սուրբ բաց յաստուծոց մերսէ :

Մի սարժիր և մի խօսիր զամբարտուանս , և մի ելլի ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծարանու թեան :

Աստուած գիտու թեանց , տէր սաստուած պատրաստել իւրով իմաստութեանք զգիտութիւն յարարածս իւր :

Հզօրաց հասաւ ազնեղունք թուրացան , և սրկարք փարեցան զօրութեանք :

Յազք և լիք հայիւ նաւազնցին , և բաղցեալք լինն զերկիր :

Վնալն ծնաւ եօթն , և բազմածինն նաւազնաց 'ի ծննդոց :

Տէր մեռացանէ և տէր կեցացանէ , ինչացանէ 'ի գժօխս և հանէ :

Մ Ա Ն Թ Ա Ն Բ

Տարձրացաւ եղջիւր իմ յառաւան փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր տերութիւնք եւ հաւատաւք :

Սարդատէր տէր, փառն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ եւ կուսի, եւ փառն խաչի քո պատուաւ կանխ, ընկալ զազաչանս մեր, եւ կեցա զմեզ :

Քարչ եւ աշխի՛ն՝ Ողորմեաւ եւ ՚նեզաթեան կանանցն :

Սառն գտանելոց մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւն ՚ի բարեբար տեսանէ մերմէ, զտէր ազաչեացոք : Տէր ողորմեա :

Սառն փրկելոց զմեզ ՚ի զրաբարտութեան մարդկան եւ յարգայթից ստատանայի, զտէր ազա :

Սառն ամենայն անձանց քրիստանելից եւ սանց հաւատացելոց, զտէր ազա :

Սառն սրբ ՚ի ըրբինս յայրս եւ ՚ի փառարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր ազա :

Սառն սրբ սաղմոսիսք եւ օրհնութեամբ կուտարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զտէր ազա :

Սառն հոգւոցն հանն : Սը եւս միաբանն : Օանձինս : Ողորմեաց :

Մ Ա Ն Թ Ա Ն Բ

Տարձրացաւ եղջիւր իմ յառաւան փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր տերութիւնք եւ հաւատաւք :

Սարդատէր տէր, փառն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ եւ կուսի, եւ փառն խաչի քո պատուաւ կանխ, ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցա զմեզ :

Քարչ եւ աշխի՛ն՝ Ողորմեաւ եւ ՚նեզաթեան կանանցն :

Ս ասն գտանելոց մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւնն ՚ի բարեբար տեսանէ մերմէ, զտէր աղաչեացուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն փրկելոց զմեզ ՚ի զրաբարտութեանէ մարդկան եւ յարգայթից ստատանայի, զտէր աղա :

Ս ասն ամենայն անձանց քրիստանելից եւ սանց հաւատացելոց, զտէր աղա :

Ս ասն սրբ ՚ի ըրբինս յայրս եւ ՚ի փառարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր աղա :

Ս ասն սրբ սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ կուտարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զտէր աղա :

Ս ասն հոգւոցն հանն : Սը եւս միաբանն : Օ անձինս : Ողորմեաց :

Աշխարհ :

Գոհանաւոր գրե՛ն աւեր աստուած մեր , որ
 զարթաւ զեր զմեզ ՚ի հանդամե՛նէ քնոյ շնոր-
 հիւ սղարմաւ թեան քո : Արթա զմիտս մեր
 արդարաւ թեամք առ քեզ աւեր աստուած
 մեր , զի աւուցե՛ն աչք մեր զփրկու թիւն քո :
 Աշխարհք և բնակեացէ առ մեզ աստուածու-
 թիւն քո , և սղարմաւ թիւն քո հախնի և
 սրահապան լիցի ՚ի մերոց սրահանե՛կոց քոց :
 Աշխարհք զճաստաց քո արծանի սրահ ՚ի տաւ-
 ք և ՚ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խոր-
 հիլ ՚ի աւեր սրահաւ իրանաց քոց : Աշխարհք
 ըստ փառաստուծոց զհոգի և զարդի և զաւրբ
 հոգիոց այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տե՛նից . ամէն :

Իսաղաղ-Քի-ն ամեն-ն :

Ա-դ-ճոյ երկր-դ-գե-յ-ս :

Արեւոյանայրար զարա թիւն և աղբիւր անմա-
 հաւ թեան , որ ևս քրիստոս աստուած փրկ-
 կիլ մեր : Ար շնորհեցեր մեզ ՚ի մեզ գիշերի
 յաւնել և խոտաոխան լինիլ առ քեզ փան-
 իրաւանց և արդարաւ թեան քո : Աշխարհք
 աղաւթեմք զքեզ աւեր աստուած մեր , սրահ
 զմեզ արթաւնաւ և սրահապանս ՚ի ժամ առա-

և ասու ընդ սուրբս քո : Այլ ընդ նասին գ.ս.
 հանազալ փառաս որել զքեզ ընդ հօր և ընդ
 հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ և յախտեանս
 յախտենից : ամէն :

Սուղեանք :

Պահաթեանք և ճշմարիտ խոստովանու-
 թեանք անդադար փառաս որելք զհայր և
 զսրգի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յա-
 խտեանս յախտենից , ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Ճակեցին զձեռս իմ եւ զտես իմ , եւ իտե-
ցին զամենայն ոտկերս իմ . նորա հոգեցան
եւ սեպին զիս :

Ս-ըն- յԱստի . օրհնութիւն :

Իբրև զի բարի է խորացելի աստուած , և
 այք ուղիղ են սրախք :

Իսոց զի խճճ փոքր մի եւս աստանեալ է ին
 սոց . սակա իկ մի և գոցթակղեալ է ին
 գնացք խճ :

Նախանձեցոց ես ընդ անօրհնա . զխաղաղու
 թիւն մեղա սրաց սրախ անաննի , զի ոչ
 գոցք փեւս մահա նոցա :

Հաստասուն են ասնջանք նոցա . ի փա
 սակա մարդկան շեն նոցա , և ըստ մարդկան
 ոչ ասնջեպցին :

Ս ասն սրաքիկ կալա զնաս ամբարտաւ
 նա թիւն . արկին զի բեամբք զամբարշտու
 թիւն և զանիրաւ թիւն ի բեանց :

Այլի սրախ ի ճարաց անիրաւ թիւն նա
 զա . զի գնացին նոցա ըստ խորհրդոց սրախ
 ի բեանց :

Խորհեցան և խօսեցան շարութեամբ, և զապիրատութիւն ՚ի բարձունս խորհեցան :

Եղին յերկինս զքերանս իւրեանց, և զլուս իւրեանց անէին զերկրա :

Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ գարձցի այս բէն . և աւարք իմ ՚ի կատարեալ գացին ՚ի նսաս :

Մացին գիւոր գիտաց աստուած . կամ գուցե՞ արդեօք գիտութիւն առ ՚ի բարձրեցնե :

Ե՛հա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա . կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :

Մացի ՚ի զուր ուրեմն արգարացուցի ըզսիրտ իմ, ըւացից սրտութեամբ զձեռս իմ . և եղէ ես խաշտանկեալ զորհմնապաղ . և կշտանքանք իմ ընդ առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի՝ Թէ այսպէս պատմեցից . ահաւասիկ յողզ որդւոց քոց՝ որոց և ուրեւեցից :

Ի մտի եզի, Թէ սակայն և այս ջան է առաջի իմ, մինչև ը մտից ՚ի սրբութիւնն աստուծոց, և ՚ի միտ առից զկատարած նոցա :

Սակայն վասն նե՛նդութեան նոցա սարապից արասցեա զնստա, և կործանեացեա զնստա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Իսկ զգիւոր եղեն յաւեր յանկարծակի . սատակեցան պակասեցան կորեան վասն անա

քէնու թեան իւրեանց , և եղևն արաքս ե-
րազք զարթուցեաց :

Տէր ՚ի քաղաքի քաւ՝ զարտակերտ նացաւ ա-
նարդեացեա , զի հաւք բարբոքեցաւ ՚ի սրտի
խնււ , և երթկանուէր իմ՝ սպառաւ նեցան :

Առ արհամարհեալ եղև , և ոչ գիտացի . որ-
պէս զանառան համարեցայ առաջի քա , և
եա յամենայն ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զուրց ձեռանե իմն , ՚ի խորհուրդս
քա առաջնարդեցեր ինձ , և ժառար ընկալար
զիս :

Օ ինչ կոչ իմ ընաւ յարկինս , կամ ՚ի քէն
զինչ եւս ինդրեցից յերկրի :

Մուտղեցաւ սիրտ իմ և մարմինս իմ . առա-
ւած սրտի իմց , բամ ին իմ՝ առառւած յա-
ւիտեան :

Ահա առիկ արհ հեռի արարին զանձինս իւր-
եանց ՚ի քէն , կարիցեն . առտակեացեա զա-
մենեակեան՝ պք ապառաւք եղևն ՚ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ առառւած բարբէ , և
զնեղ առ աէր գոյս իմ :

Պատմել զամենայն արհնու թիւնս քա , ՚ի որ
բունս գտաւք սխալիքի :

Յուր իդ :

ՄԱՂՄՈՍ ԷԳ .

Իմաստ-իմն յԱստի :

Ինչէք մերժեցեր աստուած խարստ . բարեկացաւ սրտեմաւ թիւնքս ՚ի վերայ խաշին սրտաիքս :

Յիշեալ զժողովուրդքս , զոր ասացար ՚ի սկզբանէ . մերկեցեր զփեճակ ժառանգու թեանքս :

Ի կամն սխալն այն՝ ուր բնակեցար դու ՚ի սնա . համբարձ զձեռնքս ՚ի վերայ ամբարտաւանու թեան նոցա խարստ :

Ար ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբութեանքս մ . պարծեցան ասելիքքս ՚ի մեջ բարեկենդանու թեան իւրեանց :

Եղին զնշանա իւրեանց ՚ի նշանա , և ինքեանց ոչ ծանեան զեքս ՚ի վերաւաս :

Արդեա յանասաի փայտատօք կտարեցին զգրունա նոցա , ՚ի միասին փայտատօք և միջ ճօք կործանեցին զնա :

Ընթեցին ՚ի հուր զարբու թիւնքս յերկրի . պղծեցին զխարան անուանքս :

Ընային ՚ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ՚ի միասին , և կայք լուցաւ սցաւք զամենայն ասնա սասուծոյ յերկրի :

Նշանա մեք ինչ ոչ տեսար , և ոչ ևս գուցի

ճարգարէ . և զմեզ ինչ որ ոչ ճանաչայի :
 Մինչև յերբ աստուած՝ նախատե թշնա
 մին , բարկացա զանե հակառակորդն զանուն
 սուրբ քո :

Ինքեր գարձու զանեա զձեռն քա , և զաջ քա
 ՚ի մեջոյ ծոցոյ քու միլ խաղաա :

Աստուած թաղաւ որ մեր յառաջ քան ըզ
 յախաւանա , որ սրարեր գիրկու թիւն ՚ի
 մէջ երկրի :

Իսկ հաստատեցեր զորս թեամբ քով ըզ
 ծոյ . զու խորտակեցեր զգլու ի միշտայնի ՚ի
 մերայ ըսրոյ :

Իսկ փշտեցեր զգլու ի միշտայնի , և ետուր
 զնա կերակուր զորայն հնդկաց :

Իսկ բզխեցաւ ցեր զաղբիւրս և զփռակա .
 զու զանայնեաց ցեր զգետս աստիկա :

Քա է ախ և քա է գիշեր . զքա և զարե
 զու սրարեր , և զու հաստատեցեր զանե
 նայն սահման երկրի . զգարուն և զանասն
 զու ասեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ զի թշնամին նախա
 տեսաց զանբոյ . ժողովուրդ անդգամ բարկա
 ցոյց զանուն սուրբ քո :

Մի մտաներ գտաւնաց զանձն՝ որ խառատլան
 առնի առ քեզ , և զանձնս անանկաց քոյ
 մի մտանար խաղաա :

Հայեացյ յախաքս : զի լլանն սուրբ ասիւն-
բոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Ան դարձցի անասնին անաշուքեաց . այլ ար-
քաւորք և անասնիք որհնեացեն զանունն սրբս :

Արի աստուած և դասեալ գգաւաստանա-
քս . յիշեալ զնախաստիճակն որ յանդգամեն զոր-
հանապազ :

Ան մտանար զձայնն սաշտանեկից բոց . ամ-
բարաստանութիւնն ասեբեաց բոց վերացի
հանապազ :

Տո՛ւք ի՞նչ : Գորգո՞ւք ի՞նչ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է Դ .

Ի Կարսո՞ք . թ' աղակներ . ընք օրնո-նիւնն :
Սաղնո՞ յԱւո՞ր . երթ առ Արթուրանեայ :

Ի աստուծանն եղիցուք սաքեզ աստուած .
խառնուծանն եղիցուք և կարդացուք զանունն
սուրբ բն :

Պատմեցից զամենայն սրանելեկաքս . յորտեմ
ժամ սախց , եւ աղիկ դասեցայց :

Առշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք նորա .
եւ հաստատեցի զսինա նորա :

Ասացի անօրինաց , թէ մի անօրինիք . և մե-
ղաւորաց , թէ մի բարձրացալ զանեք զեզ-
ջիւքս ձեք :

Մի համբարանացք ՚ի բարձունս զեղջիւրս
 ձեր, և մի խոսիչք գրասուծոց անխրատ թի:

Օ ՚ի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և ոչ
 յանաստատե ընթանից, այլ աստուած գու
 ասուոր է:

Օ այս խոնարհ աննէ, և զայն բարձրացու
 ցանէ, բաժանի ՚ի ձեռքն տեառն՝ գինի լի ա
 նաստակ արկեւոյ, և խոնարհէ զաւրացանէ յայս
 մանէ յայս:

Սակայն միտք նարս ոչ սպասեացի, և արբ
 ցեն զնա ամենայն մեղքս սրաց երկրի:

Լա զնծացաչց յախտեան, սազնու ասացից
 աստուծոց յակրաց:

Օ ամենայն եղջիւրս մեղքս սրաց մշրեացեա
 և բարձր եղիցի եղջիւրս արգարաց:
 հո՞նք ժ:

ՍԱՆՄՈՍ 46.

Ի իտորո՞ժ, ընդ օրհնութիւնս, քի՛ աղ-|-նիդ:
 Սաղ-|- Աստ-|- Երդ -- Աստ-|-բանիաց:

Յայանի է ՚ի հրեաստանի աստուած, և յիս
 րայել ընծ է անուն նարս:

Լչիւն ՚ի խաղաղութեան տեղի նարս, և բը
 նակու թիւն նարս ՚ի սխալն:

Լնդ խորասկեաց տեր զգորս թիւն աղե
 զան, զգէն զսուր և զձակասամարս:

Եւ աստուծոյ զոր սրբանշնակա ընթացին
 յառիակնեաց . յառիակացն ամենեկեանն որ
 անտխա են սրտիւք . ննջեցին զքանա իւ-
 բեանց եւ ինչ ոչ գտին :

Ընկնայն արք ՚ի մեծութեանն ձեռաց իւ-
 բեանց . ՚ի սասակ քանակ աստուծոյ յակա-
 բաց ննջեցին , եւ ոչք հեծեալ էին ՚ի ձիա :

Իսկ ահա սր եւ , եւ սի կարեւոր առաջի-
 քս . որպէս երկուեցար զու . յերկնեաց , յայտ
 նի եղև բարկութիւն քս :

Ըրկիր երկեալ եւ սարսեցաւ ընդ յառնելն
 աստուծոյ ՚ի գառառանն , ընդ սայրեցա-
 ցանել զամենայն հեղա երկրի :

Իտրհուրդ մարդկանն խառախանն առնին առ-
 բեղ . եւ ծածկեալք խառախեալք օրհնեա-
 ցենն զբեղ :

Ախառս զիջ եւ կատարեցէք ակառն աստու-
 ծոյ մերոյ , ամենեկեանն որ շուրջ էք գնախա :

Աստուցէք սրտաբարզս ահա սրին . եւ քաղկ-
 զհոյ իս իշխանաց , ահա սր է նա քանն զա-
 մենայն թագաւորս երկրի :

Յաւոյ զ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է Զ .

Ի կարգի . Էնն ԻԴԻԻՎԻ . Սղև Աւո՛ր :

Չայնիս ինտլ եւս առ ակք կարգացի . ձայ

Նիւ խնայ առ աստուած, և նայեցաւ առ իս :
 Յաւուք նեղութեան խնայ դաստուած խնայ
 դիտելի ձեռք խնայք . և ՚ի գիշերի առաջի
 նորա ոչ խորեցայ :

Այ կամէք միմեծարել անձն իմ, յիշեցի զառ
 ասուած՝ և աւրախ եղէ . հոգայի՛ և նաւ
 ղէք յիս հոգի իմ :

Ճամանեցին սարհուց ոչք իմ . խառնեցայ և
 ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զաւրախ զառաջի
 նրա, և զանն յախտենից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում . հո
 գայի՛ և ասաւաղէք յիս հոգի իմ :

Միմեծ յախտենից մերժեացէ՛ դիս ակեր . և
 ոչ եւս յաւելուցաւ ՚ի հաճել և եւս :

Կամ խորաւ արգելլէ՛ զարքանութիւն իւր
 յնձն . կամ կասարեանց սրան իւր արգէ
 մինչեւ յապ :

Կամ մեռաւայի գիծալ աստուած իմ և եւս .
 կամ արգելլէ՛ զգիծութիւն իւր բարկու
 թեամբ իւրով :

Ղայի՛ թէ այժմ սկսայ . այս է նորագունն
 աջայ բարձրելոյն :

Յիշեցի զգարձա ակեանն ՚ի սկզբանէ . յիշե
 յի զգրանչեցիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն գարձա քս, և ՚ի ձե
 աւգարձա քս խորհեցայ :

Մասուած՝ ՚ի սրբու թեանն են ճանապարհք
քա . ո՞վ է ասասուած մեծ՝ սրպէս զասասուած
մեր . դու ես ան՝ որ առնես զգրանչեթա :

Զուցեր ժողովրդեանն քա՛մ զգորութիւնքս .
փրկեցեր բազկս . քով զժողովուրդս քա .
զորդիանն յակախաց ե յախեւիս :

Տեսին զքեզ ջուրք ասասուած , աւետին լոյ
քեզ ջուրք ե երկեանն , ե խորք խաւթեցան
՚ի ձայնէ ջուրց բազկաց :

Չայն ետունն անդք , քանդի ե նետք չս զը
նանն ՚ի ձայնէ սրասարց քս անուխ :

Արեւեցանն փայլաստակունք քս ակեղերաց .
խաւթեցաւ ե զազաց երկիր :

Ի ճակու են ճանապարհք քա , ե շաւիղք քա
՚ի ջուրս բազու մն , ե հետք քս ոչ երեւին :

Աւաղտարդեցեր սրպէս խառնին ժողովրդեանն
քա ՚ի ձեռնն մակեւոյս ե ահարանի :

Յոնք ժր . Գորգոս ք :

ՄԱՆՄԱՍ ԷԵ .

Իճարսնիւն յԱւով :

Մայեցարսք ժողովուրդք յարեւս իմ խանադ .
հեցուցէք դու նիկն ձեր ՚ի բանս բերանաց իմց :

Մայցից առակս . զբերանն իմ , ե խաւեցացց
զառակս ՚ի սկզբաննէ :

Արտէա լուսոյ և ծանկեաց զոյս , և հարցն
 անբ պատմեցին անդ :

Աշինչ ծածկեցաւ յարդւոց նոցա յարդ յարդ ,
 պատմել զարհնու թիւնս անառն , զգորու
 թիւն և զգրանելիս իւր զոր արար :

Հաստատեաց զսկսոց թիւն իւր առ յակոր ,
 և արեւս եզ ՚ի վերայ իարայել լի :

Ար ինչ միանդամ պատու իրեաց հարցն ան-
 բոց , զուրանել զոյս արդւոց իւրեանց , զի
 ծանկեցն յարդ յարդ :

Արդ իբ որ ծնանին՝ յարկեցն և պատմեա-
 յնն զոյս արդւոց իւրեանց , զի դիցնն առ
 աստուած զոյս իւրեանց , և մի մտաւ
 զին զգործս աստուծոց :

Օ պատու իրանս նորս ինդրե լոյ ինդրե սցնն ,
 և մի եզկցին արտէա և հարք իւրեանց :

Ըզ շար և դառնացոյ , սոց ար ոչ առ զգրեաց
 զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց առ աստ
 աւած զհոգի իւր :

Արդ իբ եզրե մի լիաձիգք և սնոյ աձիգք , յու-
 շաւր պատեցաղմի կարգործս զարձու զին :

Աչ կարցին նորս յուրաքի անառն , և լրա ի-
 յուանց նորս ոչ կամեցան զնոյ :

Ստացան զերախտիս նորս և զգրանելիսն
 զոր եցոց նոցա :

Ըաւթի հարց նոցա զոր արար զգրանելիս

Իւր , յերկրին եղխարարացւոց եւ ՚ի գառախն
տայանու :

Եւ հերձ գնտախն եւ անցոց գնտաւ , եւ կացոց
գլուրանս սրախէս ՚ի ակիս :

Եւ անխորդեաց նոցա անգոր ՚ի սուէ , եւ
զամենայն գիշեր ՚ի բոյս հոց :

Եւ հերձ գլխն յանապատին , եւ եւս բնակել
նոցա սրախէս ՚ի խորաց մեծէ :

Եւ հան գլուրանս ՚ի գիւղէն , եւ հասեաց սրախս
զգեւս գլուրանս :

Սակայն յաւերջին ՚ի մեզանելել , եւ եւս բար
կացուցին գլարձբեայն յանձրոյի :

Փարձեցին զառաւած ՚ի սիրտս իւրեանց ,
՚ի խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց :

Տրանքեցին զառաւածոց եւ ասացին , միմէ
կարս իցէ առաւած սրտարատակել սեզանս
յանապատի :

Քանզի հարկանելք գլխնն եւ հասէին ըսքք ,
եւ իտակք խաղային ՚ի նմանէ :

Եւ ի հայ եւս կարապէ ասոյ նա մեզ , կամ
սրտարատակեցէ սեզանս ճաղափոցեանս իւրոց :

Ստան աշտոյիկ ըսաւ զոյս ակք , եւ յապա
զեաց , հուր բորբոքեցաւ ՚ի յակախ , եւ
բարկու թխն ել ՚ի վերաց խորացելի :

Սի ոչ հաւ ասացին յառաւած , եւ ոչ յա
տայանս ՚ի փրկու թխն նորս :

Հրամանն եւս ամպոց ՚ի վերաւստ , եւ գոգր-
բունն երկնից երաց , եւ անգլեաց ՚ի նոսա
մանանաց ՚ի կերակուր :

Օհաց երկնից եւս նացա , գհաց հրեշտա-
կաց կերանն մարդիկ . եւ իջաց ՚ի նոսա կե-
րակուր ՚ի լիւթիւնն :

Եհանն գհագնն հարաւոց , եւ հանձ գորա-
թեանի իւրով գհիւսիսիւ :

Տեղեաց ՚ի նոսա միս սրպէս գհաղ , սրպէս
զուարդ ձախն գթաշունն թեւաւորա :

Եւրկ ՚ի մէջ բանակի նացա , եւ շուրջ գիւ-
րանոց նացա :

Կերանն եւ յաղեցան յոյժ . գրանկու թիւն
նացա եւս նացա , եւ ոչինչ կարտա եղեն ՚ի
ցանկու թեւնէ իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանն իւրեանց
էինն , բարկու թիւնն յատուծոց ել ՚ի վերաց
նացա :

Սպանն գրազու մն ՚ի նացանէ , եւ գրնտիք ըն-
տիրա իւրայի լի աւաակեաց :

Հայտ՝ ամենայնի մեղանն եւ եւս , եւ ոչ հա-
ւատացին սրանչե լեաց նորա :

Պակասեցան յաւայնու թեանն աւարք նացա ,
եւ ամէր նացա գու թարպէս անոցին :

Յարժամ՝ աղանանէր գնտա , ինոց բէխն գնա .
գաւա նայինն եւ աւաւս աւանէ ինն աւաւս աւա :

Յիշեցին՝ զի աստուած սգնականն էր նոցա :
 աստուած բարձրեաց փրկիչ էր նոցա :

Միտեցին զնա բերանոք իւրեանց , և յեզուսք
 իւրեանց սակեցին նմա . և սիրոյք նոցա ոչ
 էին ուղիղք ընդ նմա , և ոչ հաւաստացին
 ախարի նորա :

Այնա օրն զԹած էր , քաւ էր զմեզս նա
 ցա՝ և ոչ ստգականէր :

Հաւանիւք դարձաւ ցանել զբարեիս թիւն իւր
 և ոչ բարբարէր զանկնայնն որսանաւ թիւն իւր

Յիշեաց՝ թէ մարմինն են նորա . հոգի որ ե-
 լանէ , այլ ոչ եւս գտանայ :

Բանեցաւ անգամ՝ գտանայուցին զնա յանա-
 պատի , և բարեացուցին զբարձրեալն յանկրդիս

Բարձանն և փորձեցին զաստուած , և ըզ-
 սուրբն խորայն զսոցրացուցին :

Աչ յիշեցին զձեռնն նորա յաւ ուր յարու-
 փրկեաց զնոսս ՚ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

Արդեւ արագ զնշանաւ և զարուեստս իւր յեր-
 կրին եզխարացուց և ՚ի գաշափն տայանա :

Բարձուց յարիւն գլեռս նոցա , և զանձրե-
 ւրս նոցա՝ զի մի արքցենն :

Աստրեաց ՚ի նոսա շանաճանեճ և եկեր ըզ-
 նոսա , և գորախ ստգականեաց զնոսա :

Աս ժանեոց զգրաւ զս նոցա , և զխաւտակս
 նոցա մարտոց :

Եւ չարք հարկաբաւ զայդ իս նոցա , եւ զթղեմնիս նոցա եղեմամբ :

Ստանեալց ՚ի հարկաւ ա զանասաւ նա նոցա , եւ զառայցաւ ածա նոցա հրով գառնեցաւ :

Ընարեալց ՚ի նոսա զարամեաւ թիւն բարկաւ թեան իւրոց , զարամեաւ թիւն զբարկաւ թիւն եւ զիեղաւ թիւն :

Ընարեալց ՚ի նոսա սանձանա ՚ի ձեռն հրեշտակի շարի . զխնեցոց ՚ի նոսա զարամեաւ թիւն բարկաւ թեան իւրոց :

Այն անխոյնեաց ՚ի մահաւ անել զանձնիս նոցա , եւ զանասաւ նա նոցա ՚ի մահ մտանեալց :

Եւ չարք զամենայն անդ բանիկա եւ զխաբարացոց , զակիցոն ամենայն մարտակոց նոցա ՚ի յարկա բանաց :

Շարդան եւս որպէս խաշին ժողովրդեան իւրոց , եւ եհան զնասա որպէս զհաս յանտարաս :

Ընառնարդեաց նոցա յաւսով , եւ ոչ երկեան . եւ զթղեմնիս նոցա ծով ծամկեաց :

Եւ հան զնասա ՚ի լեառն սրբաւ թեան իւրոց , լեառն այն՝ զար ստացաւ աջ նորա :

Սերթեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսա . զիւ ճակեցոց ՚ի նոսա զփիճակ ժառանգաւ թեան իւրոց , եւ բնակեցոց ՚ի յարկա նոցա զապոն խորոյն լի :

Փարսնեղին գառնացուցին զառասաւ ծ բարձ

բեւոյ, և գօթացու թիւն նորա ոչ պահէ զքին :
 Գարձան խաւարեցան որպէս և հարցն իւր
 բեւոնց . գարձան և եղևն որպէս զաղեղն
 թիւր :

Գարձան բարկացու զքին զնա ՚ի բար ինա իւր
 բեւոնց, և գրաշելովք իւրբեւոնց նախանձ արկ
 կին նմա :

Ի աւա սաստաւած, և արհամարհեաց զնուա,
 և անարգեաց յոյժ գխարայել :

Մերժեաց յիւրմէ գխարանն ՚ի սերով, գխա
 բանն՝ զոր բնակեցաց ՚ի մէջ մարդկան :

Սասնեաց ՚ի գերաւ թիւն զգորա թիւն նա
 ցա, և զգերա նոցա ՚ի ձեռս թշնամեաց նոցա :

Ըրգել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր, և զժաւ
 սանդաւ թիւն իւր անուս արար :

Օրբխասարդս նոցա եկեր հուր, և ժամն
 կուսանաց նոցա ոչ ար ազացա :

Վահանոցք նոցա անկան ՚ի սուր, և զայրիա
 նոցա ոչ ար էր որ լայր :

Օարթեաւ որպէս ՚ի քնոյ տէր, որպէս հր
 զոր զի թափէ զգինի :

Լհար յեւա զթշնամիս իւր, և նախատիմա
 յախաննից արար զնուա :

Մերժեաց նա գխարանն յախաննիս, և զազ
 գին եփրեմի նա ոչ բնարեաց :

Ըր բնարեաց նա զազն յազաց, զլեւան

սխալն՝ զոր և սխալաց :

Շինեաց սրպէս միեղիւքուի զարբու թիւն նարա , յերկրի հաստատեաց զնա յառեանն :

Մարտեաց զգաւ ի թժ ծառաց իւր , և ընկալաւ զնա ՚ի հասէ ի աշանց . ՚ի վերջին ծնեւոցն ընկալաւ զնա :

Հախուել զբախալի ծառաց իւր , և զխարայել ժառանգութիւն իւր :

Մրածէր զնոսա խնամաւ թեամբ սրաի իւրոց յանակոյութիւն ձեռաց իւրոց առաջնորդէր նոցա :

Հոմք հգ :

ՍԵՆՄՈՍ ՀԸ .

Սալեա յԱստի :

Ստաւած մտին հեթանոսք ՚ի ժառանգութիւն քո , սղծեցին զսաճաթ սուրբ քո :

Մարտին զերաւասգէմ սրպէս հիւղս միգաւ պահաց . արկին զգիտկաւնա ծառացից քոց գէշ թաշնաց երկնից , և զմարմինս սրբոց քոց գաղանաց երկրի :

Հեզին զարխն նոցա սրպէս ջուր շուրջ զբուսասգէմաւ , և աշ սք էր սք թաղէր զնոսա :

Վզար մեր նախաարհեք գրացեաց մերոց , ծա

զոր և այսին կատարանաց այնոցիկ, որ շուրջ
էին զվեզր :

Մինչև յերբ անք՝ բարեկանսս դու խաբարս,
բարբաբեացի որպէս հուր նախանձ քս :

Հեղ զբարկութիւն քս ՚ի վերաց ազգաց՝
որք զքեզ ոչ ճանաչեցին, ՚ի վերաց թագաւորաց՝
որք զանուն քս ոչ կարգացին, զի
կերին զբարկս և զանգի նորս աւերեցին :

Մի յիշեր զվեզր մեր զառաջինս, փառփառ
եկեացէ առ մեզ ոգորսութիւն քս անք, զի
ազբասացար յոյժ :

Օգնեա մեզ սաստաւձ փրկիչ մեր փան
փառաց անուան քոյ :

Տեր փրկեա զվեզ և քաւեա զմեզս մեր
փան անուան քոյ :

Մի երբէք ստացեն ՚ի հեթանոսս, թէ
ուր է սաստաւձ նոցա :

Այ յայսնի ինչ լիցի ՚ի վերաց հեթանոսաց
առաջի աչաց մերաց, առ ՚ի խնդրել զիբէժ
սպեան ծառացից քոյ՝ որ և հեզա :

Մայէ առաջի քս հեծութիւն կապելոց,
լոս մեծութեան բազկի քս շահեա դու
զպզխ սարանելոյ :

Հասա զբացեաց մերոց ետթնարատիկ ՚ի ծոց
նոցա, նախատինս զոր նախատեցին զքեզ
անք :

Մեր մարտիկները և խաչն արտաքին քոյ՝ խառն
 առնան եղիցուք առ քեզ յառ խառնան, ազ-
 գէ յազգ պատանկցուք զգրհնու թիւն քո :
 Տունք մզ :

ՍԱՆՄԹՍ ԷԹ .

Ի խորագծ . Ի վերայ շնորհիւրցն վիպարիւն .
 Սընն Աստուծոյ . Ի վերայ եկեղեցւոցն :

Մ հախուեալ խորացելն նայեալոյ , որ առաջ
 նորդեա սրտն խաչն յախակառ :

Ար նախազ Ի քրտիւն յաշանեա առաջն եւ ի
 բնակի , բնակաւննն և մանաւննն :

Օտարթա զգորութիւն քո , և եկ Ի կեցու-
 ցանել զմեզ :

Աստուած զգորութեանց դարձն զմեզ , երե-
 ւեցս զերեւս քո Ի մեզ և կեցցուք :

Տէր աստուած զգորութեանց , մինչեւ յերբ
 բարեհանաս յազգթա ծառայից քոյ :

Չամբեցեր մեզ հայ արտառուայ , և աք-
 բուցեր մեզ արտասուս շախալ :

Արարեր զմեզ նախաասինս դրացեալ մերոց ,
 այսն կատականայ թշնամեալ մերոց :

Աստուած զգորութեանց դարձն զմեզ , երե-
 ւեցս զերեւս քո Ի մեզ և կեցցուք :

Այգի յեզխարտակ փոխեցեր . հաներ զհե-
 թանաս և զնասս անկեցեր , և առաջնոր

դեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատա նորա՝ և ելից զեր-
կիր . ծածկեաց զերթնա հովանի նորա , և
բարու նակ նորա զմացս աստուծոյ :

Չգեաց զբոժ իւր մինչև ՚ի ծով . մինչև ՚ի
գեաս և՛ն շառախոք նորա :

Մեղեր քակեցեր զքանկ նորա , կթևն զնա
անցաւ որք ճանապարհի :

Մարտնեաց զնա խող անառախ , և երկվայ-
քի սրամեցաւ ՚ի նմա :

Մասուած զորութեանց զարձ հոցեաց յեր-
կնից և սեւ . այց արաւ այգւոյս այսնիկ , և
զարման ասր սմա՝ զսր անկեաց աջ քա :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զսր զգրացուցեր զնա
՚ի քեզ . այրեցեաց ՚ի հաւր և աւերեաց , ՚ի
աստակ քամիլ կորիցի :

Եղկցի ձեռն քա ՚ի վերայ սա՛ն , աջ քա ՚ի վե-
րայ որդւոյ մարդոյ՝ զսր զգրացուցեր զնա
՚ի քեզ :

Աչ եւս ՚ի բացեաց եղկցաւք մեր ՚ի քե՛ն . կե-
ցաւցես դու զմեզ , և զանուն քա՛տէր կազ
զասցաւք :

Մասուած զորութեանց զարձս զմեզ , երե-
ւեցս զերեսս քա ՚ի մեզ՝ և կեցցաւք :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս 2 .

Ի խորագծ . լաւն հնչանայ . Սաղնու յԱւոփ .
Հիւզիւրդ լիւրիւն :

Զնծայեք առ աստուած , օգնակամն է մեր .
աղաղակեցեք առ աստուած յակախաց :

Ղաւք սազմնս եւ սուք օրհնու թիւն . սաղ
մաս ասացեք նմա ՚ի ձայն քաղցրութեան :

Փող հարեք ՚ի գրուխս անոց , յաւուք նշա
նաւ օրի սարկեկանաց մերոց :

Հրամանն է սյս խաղցելի , ե իրաւունք են
աստուծոց յակախաց :

Վ կայաւ թիւնն յոխեւիտս՝ զոր եղ ընդ նմա .
որպէս երանեք նա յերկրէն եղ իրաւացոց .

Եղաւ զոր ոչ գիտեք՝ լուաւ .
Ի բաց արա ՚ի բեռանց զթիկու նա նորա , ե
զաննս նորա յարթ եւ ՚ի թի ծառացերոց :

Ի նեղութեան կարգացեք առ իս՝ ե փրկեցի
զբեզ . լուաց բեզ ՚ի գազանա թե՛նէ մրկիկն :

Ե փորձեցի զբեզ ՚ի վերոց ըսրոցն հակառա
կա թե՛անն :

Ի սր ժողովարդ իս՝ ե փրցեմ բեզ , ե իս
բացել թէ լուիցես փն՝ :

Ս ՚ի եւս եղիցին բեզ աստուածք առ ծա
մայնք . ե մի երկիրապաղանիցես գաւ աստու
ծոց օտարի :

Դասարակէք սրբոցն և սրբուց . իրաւունս
արարէք անանկին և խանարհի :

Ապրեցուցէք զազբասան և զանանկ , ՚ի ձե-
ռաց մեզաւ որի փրկեցէք զնոս :

Այ խնայան և ոչ ՚ի միտ առին , ՚ի խաւար-
ի գնացին , և շարժեցան ամենայն հիմունք
երկրի :

Եւ սասցի թէ սասաւանք իցէք , կամ ոչ
գիրք բարձրեցն ամենեւեան :

Դուք աւազիկ որպէս զմարդիկ մեռանիք ,
և որպէս զմի յիշխանաց անկանիք :

Արի սասաւան և գաստեա զերկիր , զի գու-
ժաւանդեաց և զամենայն հեթանոս :

Տոմար Ը . Գործար ԾԳ :

ՍԵՆՄԻՍ ԶԲ .

() Դնն-ի-ն . Ս-ը-ն յԱ-տ :

Ասաւան ս քեզ նմանիցէ , մի լուր և մի
զազարիր սասաւան :

Օ ՚ի ահա թշնամիք քս զպէցին , և ստե-
լիք քս համբարձին զգլուխս իւրեանց :

Ի վերայ ժողովոցեան քս խորանանկեցին
զգլուխ թիւն . խորհեցան ՚ի վերայ սրբոց
բոց և սասցին :

Եկայք սասանկեացուք զնոս յազգաց , և

Մի յիշեացի անունն խորացիլի և եււաւ :
 Խորհեցան միտքանու թեամի՛ ՚ի միասին ,
 վասն զս ուխտս արարին :

Իսնակի թ եղովնացեցւոց և խանդեւացիք , մե
 վար և հարարացիք :

Կերպով՝ ամենին՝ ամենդէկ , և սոյլազգիցն ամե
 նայն բնակչոքն հանդերձ ծաղայ :

Կսեւ ասուք եկեալ էք ընդ նոսա . ամենե
 թեան սոքա զգրասիցն էին որդւոցն զովասոյ :

Երա զնստս որպէս մարխամ՝ որպէս զսխա
 րա , որպէս զբարին ՚ի ծործորան կիսովնիս :

Սաստիկեցան նոքա յականու գովոյց , և եղեն
 որպէս զտղք երկրի :

Երա զիշխանս նոցա որպէս զբէբն , զէբն ,
 զգէբէէ , և զսարկանու և զամենայն իշխա
 նրս նոցա :

Այք ասացին՝ ժառանգեացուք ՚ի մեզ զտղք
 բա թիւն աստուծոյ :

Կստուած իմ՝ արա զնստս որպէս զանիս ,
 որպէս զեզէզն սաւաջի հազմոց :

Որպէս հուր՝ զի սոյրէ զանտաւաւ , որպէս
 բոց՝ զի կիզու զեբնու :

Երպէս հարածեացեա զնստս մերկաւ զով ,
 և բարկաւ թեամիք զով իստիկեցաւ սոցեա զնստս :

Ի ից զերեսս նոցա անարդանօք , և ինդրես
 ցեն զանունն զս ակր :

Մտնելոցն է իստակեացին յառիակունս յառիակնեաց , և անօթապից կարիցնն :

Չրանիցնն զի անունն քո ակր է , և դու միայն բարձրեալ ես ՚ի վերայ աննայն երկրի :
Տու՞ք զք :

ՍԱՂԽՈՍ 29 .

Ի իստակն . ինն կնչնայ . որդոցն կրիայ :
Սղն զստի :

Մտնէս սիրելի են յարկք քո ակր զգրութեանց . զանկայ և փափայք անձն իմ ՚ի դու իմս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ զնձապցնն առ աստուած կենդանի :

Վանցի ճնճապակ եզիս իւր ասուն , և աստուած զքոցն ուր զիցէ զձագս իւր :

Սեղանն քո ակր զգրութեանց , թագաւոր իմ և աստուած իմ :

Նրանի աննեցաւն՝ որ բնակեալ են ՚ի ասուն ակունն , յառիակունս յառիակնեաց որհնեացնն զքեզ :

Նրանեալ է սրբ՝ սրայ արնութիւնն իւր ՚ի քնն է . երբ եզ ՚ի մախ իւրում ՚ի հախակս սրամու թեանն ՚ի ակզուջ յարում առիակայ :
Չորհնութիւն աստացի՝ որ զգրենս զնէ . զնայցէ նա ՚ի զգրութենէ ՚ի զգրութիւն , և

Երևեւեացի աստուած հրեշտակաց ՚ի սխալն :
Տէր աստուած զօրութեանց՝ ըստ ազգածից
խնայ : ունկնդիր աստուած յակախաց :

Բնդուների ես դու մեր . տես աստուած ե
նայեաց յերեսս օձերց քո :

Վասն զի ըս է ինձ մի օր ՚ի դաւթթո քո ,
քան զհարարս :

Բնարեցի ընդ ազգ դալ ՚ի ասն աստու-
ծոց , առաւել քան բնականալ ՚ի յարկս մե-
զաւորաց :

Օղորտութիւն ե զճշմարտութիւն սիրե-
տէր աստուած մեր , զնորհա ե զխառս սուցե :

Տէր ոչ սրտեսս առնե զողորտութիւն իւր
յայնչանե՝ օր գնան յանրձութեան :

Տէր աստուած զօրութեանց , երանեալ է
այր՝ օր յաւայ ՚ի քեզ :

Տաճք ԺԳ :

ՍԱՂՄՈՍ 27 .

Ի իտրտժ . արտոյն կրիոյ . Սղմ . Դաթի :

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , ե գարձու-
ցեր զգերութիւնն յակախաց :

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո .
ձամկեցեր զամենայն մեղս նայս :

Եւեցար ցեր զամենայն սրտեաւութիւնս քո .
գարձար ՚ի բարկս թե՛նե՛ սրտեաւութեան քո

Գարձ առ մեզ ստառած սիրելիք մեր, և դարձ
 ձա զարանսս թիւնս քս ՚ի մե՛նջ :

Մի յաւիտեան բարկանայք մեզ աւեր, և մի
 ձգեք զբարկութիւն քս ազգէ մինչև յազգ :

Ըստառած դա զարձեւալ կեցաւ այլևս զմեզ .
 ժաղախութիւն քս աւրասի եղիցի ՚ի բեզ :

Յոյց մեզ աւեր զազարմութիւնս քս, և զսիրտ
 կաւ թիւնս քս առեր մեզ :

Իւրար սինչ խափ աւեր ստառած մեր, խա
 մեայի զխաղաղութիւն ժաղախութեան իւրայ
 առ սաւրբս իւր՝ և առ այնտակ ոչք դարձ
 ձեւալ ե՛ն առ նա սրախք :

Մտկայն մերձ է առ երկիր զանձս իւր սիրտ
 կաւ թիւն նորա, բնակել իստաց նորա յեր
 կրի մերու՛մ :

Սրտութեւ թիւն և ճշմարտութիւն պատահեա
 ջինս, արդարութիւն և խաղաղութիւն համ
 բուրեացին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ, արդա
 բութիւն յերկնից երևեւեցաւ :

Տէր ստացէ զբազմութիւն, և երկիր մեր
 ստացէ զպատու իւր, արդարութիւն առա
 ջի նորա գնացէ զիցէ ՚ի ճանապարհի բոլ
 գնացս իւր :

Տանք ժր. Գորգոս Խզ :

ՍԱՂՄՈՍ 26 .

Սաղմոս Դսմբի . Աղբի երկից :

Սոնարհեցա տէր զանկն քա և լուր քնն .
 զի ազքառա և անանկ և՛մ ևս :

Պահեա զանձն իմ սաքք տէր , և փրկեա
 զձառայս քա սասաւած իմ՝ որ ՚ի քեզ յա-
 սացայ :

Սղարմեա քնն տէր՝ զի սա քեզ աղաղակեցի
 զօրհանարազ , ա բախա արա զանձն ծառայի
 քա , զի սա քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Օ ՚ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ևս , բաղում
 սղարմ՝ առ ամենեւեան , որ կարգան առ քեզ :

Ինկնդիր տէր աղաթից իմոց , և նայեա ՚ի
 ձայն ինդրաւածաց իմոց :

Հաւաք նեղութեան իմոց կարգացի առ
 քեզ , և լուար քնն :

Ոչ որ է նման քեզ յասաւածս տէր , և
 ոչ որ է որպեւ զգարձս քա :

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն և
 երկիր սրագցեն առաջի քա , փառսս որ ա-
 բաղեն զանուն քա յախաւան :

Սե՛ծ ևս դու տէր , և առնեա սքանչելիս , և
 դու միայն ևս սասաւած :

Ղառնարդեա քնն ՚ի ձանարարհի քում , և
 զնայից ՚ի ճշմարտութեան քում , և ա բախա

Եղևցի սիրտ իմ յերկնել յանուանեք առ մե՛ն ,
 Խառատիան Եղևց առ քեզ աէր առաուան
 իմ բարբառ սրտիս իմով . փառաւոր արարից
 զանուն քո յախական :

Սե՛ն Եղև . 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո ,
 փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխաց ներքնաց :

Ըստուան՝ անարկնք յարեան 'ի վերայ իմ ,
 Ե ժողովք հօգոսաց խնդրեցին զանձն իմ , Ե
 ոչ համարեցան զքեզ առաուան առաջի
 իւրեանց :

Ըստ քու աէր առաուան իմ՝ զթա՛ն Ես Ե
 ողորման , Երկայնամիտ բազաւ մաղարձ Ե ճրչ
 մարիտ . նայեա առ իա Ե ողորմեա ինձ :

Տուք զարութիւն ծառայի քո , Կեցո զարգի
 ազախնաց քո , Ե արա առ իա նշան բարաւ
 թեան :

Տեղե՛ն ստեղծք իմ Ե անաշուպե՛ն , զի քու
 աէր օգնեցեր ինձ Ե մխիթարեցեր զիս :
 Տա՛մք ժգ :

ՍԱՅՄԱՍ ԶԶ .

Սաղմ . օրհնութեան . զԴԴ-յն Վրդի .

Հիմնե՛ք նորա 'ի յեռան առ քո նորա . սիրե
 աէր զգրունս սրտիս առաւել քան զամե
 նայն յարեան յակախաց :

Փառաւորեալն խառնցաւ փանն քո , ահա ա

դիկ քաղաքդ աստուծոյ :

Յիշեցի զբաճար և զգարիցան՝ ոչք ճանաչեն զիս . ահա այդպիսիք և ծաւր և ժողովուրդք հեղկաց , սարս և զեն անդ :

Արաբնի ասի մայր , և մարդ ծնառ ՚ի նմա , և ինչն հիմա նա արկ ՚ի նմա բարձրեալն :

Տեր պատմեաց և գրովք ժողովուրդեան , իշխառ նացա այսոցիկ՝ սր և զեն անդ :

Արաբն զի աբախ լիցին ՚ի քեզ ամենեկեան , սրաց բնակու թիւն իւրեանց ՚ի քեն է :

Տաճք Դ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Զ Ե :

Ի իտարծ . լան Մաղղիկայ իմաստ-նիւն . զի եր գարտիւնի Եման իմաստ-նիւնի Իդայե լի :

Տեր աստուած փրկու թեան իմոյ , ՚ի ասու և կարգացի և զիշերի ասաջի քո :

Մայնն ազոթք իմ ասաջի քո ակք , խանար հեացի աւնին քո ՚ի ինդրու անս իմ :

Օ ի լլառ շարշարանոք անձն իմ , և կեանք իմ ՚ի գժոխս մերձեցաւ . և համարեցայ ևս բնդ այնոսիկ՝ ոչք իջանեն ՚ի գաւր :

Եղէ ևս սրաբն մարդ ասանց օգնակամի , և ՚ի մեռեալս ազաւ :

Արաբն զփրաւ սրս , սր ննջեն ՚ի գերեզմանս : Օ սրս գաւն ոչ յիշեցեր , և նաքա ՚ի ձեռանի :

քու մեկ մերժեցան :

Այնին զիս 'ի գրի ներքնա մն' 'ի խառարի ե
'ի սառեքս մահա :

Այս հաստատակցա սրանառ թիւն քս . դա
մենայն գրասանա քս ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յիննն զձանձաթա իմ , ե ե
դին զիս նշառակ իս բեանոց :

Սասնեցայ ե ոչ ելանեի . աչք իմ տկարա
ցան յաղքատութենե :

Աղաղակեցի առ տեր զօրհանապաղ , ե համ
բարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Միժե մեռելոց առնիցենս գարանչեիս . կամ
բժիշկք յարա ցանիցենն խառաղանս առնի
ցինս առ քեզ :

Միժե սրտմեացն որ երբէք 'ի գերեզմանի
գողորմութիւնս քս . կամ զճշմարտութիւնս
քս 'ի կորստեան :

Միժե ճանաչիցին 'ի խառարի սքանչելիք քս ,
կամ արգարութիւն քս յերկիր մեռացեալ :

Առ առ քեզ տեր աղաղակեցի . առաւստու
աղօթք իմ ժամանեացենն առ քեզ :

Նոզէր տեր մերժեա զանձն իմ , կամ դադ
ձուցանեա զերեսս քս յիննն :

Տեսնի ե վաստակաւ որ եմ ես 'ի մանկա
թենե իմմե . 'ի բարձրութենե խանարհեցայ
ե ափշեցայ :

Պիս հաստատուցաւ բարկութիւնքս . աբ-
հաւ իրքք քս խառնեցաւ ցինն զիս :

Երկեցանն զսնեւս սրայեւ ընք , զքր ամենայն
պաշարեցինն զիս 'ի միասին :

Հեռի սրարեր յինեկն զբարեկամն իմ եւ ըզ-
ճանախեա իմ վրանն թշուառս թեանն իմոց :
Տանք ի : Կարգաւ իր :

ՍԱՆՄԱՍ ԶԸ .

Իմաստ-իւն եմնայ յեղայելայոյ :

Օսղորմութիւնս քս տէր յախտեանն սրհ-
նեցից . ազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտու-
թիւնս քս բերանով խնով :

Վասցեր՝ թե աշխարհս սղորմութեամբ չե-
նեացի . յերկինս պատարաւս եղիցի ճշմար-
տութիւնքս :

Նշի ախա բնարեւոյ իմոց , երգուայ դաւ-
թի ծառայի իմոց :

Յախտեանն հաստատուցից զգառակ քս , եւ
չինեցից ազգէ յազգ զախժոս քս :

Խառատիւնն եղիցինն երկինք պանկելեւոյ քոյ
տէր , եւ ճշմարտութի քս յեկեղեցիս սրբոց :

Մի է յանգս որ հաւատարե քեզ . կամ ան-
նիանիցէ տեսանն յարգիս ստատուծոց :

Վատուած վրառաւ որեւալ է 'ի խորհարդս

որքոց իւրաց . մեծ և ահաւոր ՚ի վերաց աշ-
նացիկ որ շուրջ են գնախա :

Տեր աստուած զօրութեանց , ս' նմանէ քեզ-
հօր ևս դու աւեր , և ճշմարտութիւն քո
շուրջ է դքեւ :

Դու ախրեա զօրութեանց ծախա , և զխառ-
վաթիւն ալեաց նարս դու ցածուցանեա :

Դու խանարհեցուցանեա որպէս վիրաւորս
զանքարտաւանա . ՚ի զօրութիւն բազկի քո
ցրաւեցեր զթշնամիս քո :

Դա են երկինք և քա է երկիր , զաշխարհս
լին իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս և
զհարաւ դու արարեր . թարսր և հերանն
յանուն քո ցնծացեն :

Դա է բապուկ և քա է զօրութիւն . զօրացի
աջ քո , և բարձր եղեցի ձեռն քո :

Յարգարութիւն և յիրաւուն հաստա-
տեաց է ամժառ քո . սղարմութիւն և ճշմար-
տութիւն գնացի առաջի երկնաց քոց :

Աշտանի ժողովարեանն որ գիտեն զօրհու-
թիւնս քո աւեր . ՚ի բոց երկնաց քոց գնառ-
ցեն , և յանուն քո ցնծացեն զօրհանա-
ւորս , և յարգարութե քոմ բարձր եղեցին :

Պարծանք զօրութեանց մերաց դու ևս աւեր ,
և ՚ի կանն քո բարձր եղեցի եղջիւր մեր :

Ի աւեանն է օգնութիւն որբոյն խառնէլի

Թագաւորին մերայ :

Յայնժամ խաւեցաք աւելեամբ ընդ սրդիս
քա եւ աստղեր . եղից զօգնութիւն ի վե-
րաց հզօրին , եւ բարձր արարից զչնտակալն
ի ժաղփղղեմէ խմել :

Կաթի զգաւ ի թ ծառայ իմ , իւ զով սրբով
խմով օձի գնա :

Չեմն իմ ընկալցի գնա , եւ բազուկ իմ զա-
բացուցէ գնա :

Մի մեղիցէ նմա թշնամի , եւ սրդի անտրե-
նա թեանն մի շարքաբեացէ գնա :

Հարից աս աջի նորա զթշնամիս նորա , եւ
գրասեցիս նորա ի սրբառու թիւն մասնեցից :
Նշմարառութիւն իմ եւ սղարմութիւն իմ ընդ
նմա , եւ յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նի :

Աղից ի ծախս գձեմն նորա , եւ ի վերաց
գեւաց զով նորա :

Նա կարգացէ աս իմ հայր իմ եւս գաւ ասա
ու ամ ընդաւնեի փրկութեանն իմոց :

Նա անդրանիկ արարից գնա , եւ բարձր քան
զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւառեանն սրահեցից նմա զսղարմութիւն
իմ , եւ ուխտ իմ հաւասարիմ ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւառեանա յաւառեանից ըզ-
զաւակ նորա , եւ զաթառ նորա սրբէս զա-
ւարս երկնից :

Թե թողցեն որդիք նորա գորեն իմ, և յի
բաւուս իմ ոչ կամեացին գնալ :

Թե զարդարու թիւնս իմ անարգեացեն, և
զգրատու իրանս իմ ոչ պահեացեն :

Հարկոց գաւազանսու զանօրէնս թիւնս նո
ցաւ, և սասեխանք զանիրսուս թիւնս նոցա :

Իւրոց զոգորսու թիւնս իմ ոչ արգելցոց ՚ի նո
ցանէ, և ոչ նեւոյեցոց ճշմարտութեան ի
մասմ, և ոչ անարգեցոց զուխս իմ, և ինչ
որ ելանէ ընդ շրթուսնս իմ՝ զայն ոչ արհա
մարհեցոց :

Եթանգամ երգուայ ՚ի սրբութիւնս իմ, թե
գաւթի եւ ոչ սակցոց :

Օրասակ նորա յախակնս կապցե, և ամթա
նորա սրպեւս արեգակնս սասալիս իմ, որպեւ
լուսինս զի հաստասակալ է յախակնս զգայ
հաստարիմ յերկինս :

Իսկ արգ դու մերժեցեր և անարգեցեր, և
ընդ վայր հարեր զօժեալ քո :

Իարձուցեր զուխս ՚ի ծառայել քու մէկ . պղզ
ծեցեր յերկրի զսրբութիւնս նորա :

Իսկեցեր զամենայն սրբիապա նորա, և ե
դիք զամուրս նորա ՚ի դաշումն :

Յոգիշտակեցին զնա անցաւ որք ճանապար
հի . եղև նա նախատ դրացեալ իւրոց :

Իարձք արարեր զաջ նեղաց նորա, և ու
13

բախտ արարելք զամենայն թէ՛նամիս նորա :
 Կարձուցելք զագնու թիւն ՚ի սրոյ նորա , և
 ոչ ընկառայր զնա ՚ի պատերազմի :

Նորոգեցելք զարքու թիւն նորա , զաթառ
 նորա յերկիր կարձանելցելք :

Նուազ արարելք զառու բաժամանակաց նորա ,
 և հեղելք զնախա զամեթ :

Մինչև յերբ զարձուցանես զերեսս քախա
 սրա . բարբոսեացի սրայն հուր բարկու
 թիւն քա :

Իսկ արդ յիշեա և անս՝ թէ ան է իմ հան
 դիսա . միթէ ՚ի զնր ինչ ստեղծելք զամե
 նայն սրդիս մարդկան :

Այլ է մարդ՝ սր կեցցէ և ոչ անցէ զնահ ,
 կամ փրկեացէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժտաց :

Մըր են սղարես թիւնք քա անք առաջինք ,
 զայ երդուս ար զառ թի ճշմարտութեամբ քա :

Յիշեա զնախաափես ծառացի քա , զար ընկա
 լաց ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Սոր նախաստեցին թէ՛նամիք քա անք , նախա
 տեցին փոխանակ օձերց քոյ :

Շահնեալ անք աստուած յախտեանս յա
 շխտենից . եզիցի եզիցի :

Տանք իք :

Կանան Գարգառ է : Սազնս ժղ :

Տանք իք :

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԸՅԵԸՅ ՈՐ ԴԻՈՅՆ

ԱՄՈՎՍԸՅ

Եւանջելիք :

Վ գիշերաց կանխել հազի իմ առաւօտ առաւօտ
նել առ քեզ առաւօտս :

Վ ասն զի ըստ են հրամանք քա ՚ի վերաց երկրի
: աւարուք զարդարութիւն բնակիչք երկրի :

Վ արկեցաւ ամբարիշտն , և այլ ոչ եււա աւացի
առնել յերկրի զարդարութիւն ճշմարտութեան :

Վ արձցի ամբարիշտն յերկրի , և մի աւացի
զխառս առաւօտս :

Տէր բարձր եւ և բազուկ քա հզօր , և նա
քա ոչ գիտացին :

Օրանիցն՝ ամաշեպցն , և նախանձ անկախ
անխառս ժողովրդեան . և արդ հուք զժրշ
նամիս քա կերիցի :

Տէր առաւօտ մեր՝ առք մեզ զխաղաղութիւն
քա , զի ըստ ամենայն գործոց մերոց հառուցաւ մեզ :

Տէր առաւօտ մեր՝ ստացիր զմեզ , զի բաց
ի՛քն զայ ոք ոչ գիտեմք , և զանուն քա
անուանեմք զօրհանապարհ :

Իսկ արդ մեռեալք զիկնդանութիւնս այլ ոչ
 անասնիցենն , և ոչ բժիշկք յարա ցանիցենն :
 Վասն այսարիկ աներ հարեր սաստակեցեր և
 ընկեցեր զամենայն արա մանուկ նոցա :

Յաւել անբ զչար ՚ի վերայ շարի նոցա , և
 ան զչար ՚ի վերայ անարիմաց երկրի :

Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցար զքեզ , զի փոքր
 մի նեղութիւն է իրարս քո ՚ի վերայ
 մեր :

Ուզէս երկունք յզոյ՝ զի հասեալ իցէ ժա
 մանակ ծննդեան , և առ ցաւս իւր ճշիցէ :

Ե՛րեսէս եղևար սիրելոյ քում աներ . յահ և
 յերկիւզ քո յղացեալ երկնեցար , և ծնար
 զհոգի փրկութեան քո :

Ոչ ևս կործանեացաք մեր , այլ կործանեա
 ջին անորէնք երկրի :

Յարիցենն մեռեալք և կանդնեացին ամենե
 քեանս որ եղեալ են ՚ի գերեզմանս :

Չարիժիցենն ցնծացենն և աւրախ եղիցին
 զազարեալք յերկրի :

Վասն զի ցողգ որ ցողէ ՚ի բէն , այդ բժբշ
 կութիւն է նոցա . բողց երկիրն ամբարբշ
 անալ սաստակեացի :

Իսպա առք ժողովարդ իմ . զնա մաւս ՚ի
 շտեմարանս քո . փակեա զգրունս քո առաջի
 երեսաց քոց :

Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի, մինչ
 շու անցցէ բարկութիւն տեսանէ :
 Փառք Հօր և սրբւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Խաղաղութեանց տուող յրիստոս, զխաղաղութիւն և զերկնացին ստորմտութիւն քո սրարգելեալս յարարածս քո :

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քո և կուսի, և վասն խաչի քո սրտատուականի, ընկալ զաղաղանա մեր և կեցոս զմեզ :

Օ, սարճն և շուքն ՚ի վերջն երանեալ կանխն գոցե ՚ի 34 երթն :

Գրեւտ. Առաւ. ան և. քրո. Երան Դամեոյն
Յշեմիք երաւ :

Վերնայն աւարքս մեր նաւաղեցան , և ՚ի բարկաւ թեւեւ քու մեկ խառնեցաք :

Տաննանակ անայ մերաց անդադար սրտէս սարգի , և թիւ աւարք անայ մերաց ՚ի նաւաւ կոթանաւան ան :

Վարս թէ առաւել եւս՝ ութման ան . որ ինչ աւելի քան զայն՝ ցաւօք և հեծու թեւամբ :

Վին ՚ի մերաց մեր հեծու թիւն , և խրատեցաք . իսկ արդ ս զխառնայն զգորս թիւն բարկաւ թեւան քս , կամ յաճէ քու մեկ ըզարանու թիւն քս համարեացի :

Վարկէս ցոյց ինձ զաջ քս , և որ խանարէնն սրտիւք՝ գիտաւան թիւնս քս :

Վարձ անք՝ մինչեւ յերբ . միտիծարեւս ՚ի ծառայս քս :

Վցաք առաւուսս ողորմութեամբ քով . յեծացաք և մբախ եզար զամեհայն աւարս կեհայ մերաց :

Ուրախ եզար միտանակ աւարչն որ խանարէս արարին զսեզ , և անայն յոյս անապք զարչարանս :

Հայեաւ անք ՚ի ծառայս քս և ՚ի գործս ձեռաց քոց , և առաջնարդեաւ սրբւոյ նոցա . եղիցի քոս անաւն ուսումնոյ ՚ի մերաց մեր :

Օգործս ձեռայ մերաց աւղիղ արաւ ՚ի

մեզ անբ , և զգործս ձեռաց մերաց յա
ջողեա մեզ :
Յանք ԺԳ :

ՍԱՂՄՈՍ Դ .

Օրհնութիւն գործութեան ք Դստի :

Որ ընտելեալն է յազնութիւն բարձրերոյն ,
ընդ հարմուելաւ առաւուծոց յերկինս հանդիպել :
Մասայն տեառն՝ ընդունելի իմ ևս , ապա
ւէն իմ առաւած , և ևս յաւամք քեան :

Մտ փրկեացէ զիս յարայացիմէ սրտոցն , և ք
բանից ք իստախ թե՛նէ :

Ք թիկնամէ քա իսք ընկալցի զքեզ . ք հարա
նի թեւաց նորա յաւաստիս :

Մրպէս զէն շաքջ և զկցի զքեւ ճշմարտաւ
թիւն նորա :

Ոչ երկիցես զաւ յերկիս զէ գիշերի , և ոչ
ք նեանէ որ թաշի ք առէ :

Սկսէ որ շքի ք իստաւարի , ք գայթակղաւ
թե՛նէ զիս ք հասարակ աւուք :

Մեկնիս ք կողմանէ քու մի՛ն հարապք , և
ք իսքք ընդամի՛ն քու մի՛ն , և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեացիս :

Մայց միայն աչքք քովք հայեացիս զաւ , բզ
հասաւ յաւ մե մեզաւ սրաց անցեա , զի զաւ
անբ յոյս իմ ևս :

Օրարձրեալն արարերք քեզ ապաւէն . զի
 ոչ հասցեն առ քեզ շարք , և տանջանք մի
 մերձեացին 'ի յարկա քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատու իրեալ է վասն քո ,
 պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Ի քաղաւիս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի մի
 երբէք հարցես զքարի վասն քո :

Ի վէրաց խոխոց և քարոց զՆասացես զառ . առ
 սան կոխեացես զառ իւճն և զփշտայն :

Վանդի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա .
 հասնի եզէց նմա , զի ծանեաւ զանուն իմ :

Կարգացէ առ իս , և ես լուսցց նմա , և առ
 նմա եզէց 'ի ներս թեան :

Փրկեցից և փառասոր արարից զնա . եր
 կայն առարքք լցուցից , և զուցից նմա լոզ
 փրկութիւն իմ :

Տանք ժգ :

ՍՆՆՄՈՍ ՆԱ :

Ալն օրնոսիւն առ լիւր լիւր 'ի դասի :

Իւրի է խառատան լինել տեսանն , սաղմոս
 սակն անուան քում քարձրեալ :

Պատմել առաւօտու զաղբմութիւնս քո , և
 զճշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի :

Տանաղես սաղմոսարանաւ , 'ի ձայն օրհ
 նութեան զամբլ :

Աբախ աբախեր զիս աւեր յարարանս քս, և
 'ի գործս ձեռաց քոց զնձացոցց :

Մրայէս զի մեծ են գործք քո աւեր, և յոյժ
 խոր են խորհուրդք քո :

Այր անողամ գոյս ոչ ծանօցել, և անմիտն
 գոյս ոչ առնու 'ի միտ :

'ի բաւ տանել մեզաւ որաց որպէս խոտ, 'ի ծագ-
 կել այնոցիկ' ոչք գործեն զանօրէնութիւն :

Սասակեացին յախականս յախակնոց, և
 գու բարձրեալ ես յախականս աւեր :

Օ ի ահա թշնամիք քո աւեր, զի ահա թշնա-
 միք քո կորիցեն. զբուեացին ամենեքեան՝ որ
 գործեն զանօրէնութիւն :

Բարձր եղիցի որպէս միեղինբուոյ եզիբ բոժ,
 և ձերու թիւն իմ 'ի ձեթ պարարտութեան :

Էտեա ահի իմ 'ի թշնամիս իմ, որ յարու-
 ցեալ են 'ի մերաց իմ շարութեամբ, 'ի նսաս
 բուիցէ ունին իմ :

Արգարքն որպէս զարմաւենիս ծագկեացին,
 որպէս մայրքն լիբանանաւ բազու մք եղիցին :

Տեկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի գաւ-
 շիթս աստուծոյ մերոց ծագկեացին :

Էւս և բազու մք եղիցին 'ի ձերու թիւն պա-
 րարտութեան. գիրգք և փափուկք եղիցին
 'ի պատմել. ուզիդ է աւեր աստուած մեր,
 և ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն :

Յօժն առաջին շնորհիւ, յոր հաստատեցաւ երկիր .
 օրհնութիւնն գովութեանն Դաւիթի :

Տէր թագաւորեաց փայտելու թիւն զգե-
 ցաւ, զգեցաւ տէր պարտեթիւնն ընդ մէջ
 իւր ամաւ :

Հաստատեաց զաշխարհն՝ զի մի սասանեացի .
 պատարաստ է անծառ քա, ՚ի սկզբանէ յաւի-
 տեանս դու ես :

Ամբարձանն գեառք տէր, և ամբարձինն գեառք
 զձայնս իւրեանց, և յարիցենն գեառք ՚ի գը-
 նացս իւրեանց :

Ի ձայնէ շուրջ բազմաց, սքանչելի եղևնն քը-
 բասանք ծախաւ :

Աքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձունս, փկացու-
 թեանց քոց մեր յոյժ հաւատարացար :

Տան քում փայտելէ սրբութիւնն տէր, ընդ
 երկայնս աւսրս :
 հոմք զ :

Առջին Դաւիթի . շնորհիւ շնորհիւ :

Աստուած փրէ՛ժիմնդ իր . տէր աստուած փը-
 բէ՛ժիմնդ իր յայսնեցցար :

Բարձր լեր սր գատիս գերկիցի, հաստ զհա-
 տուցաւ մի ամբարաստ անկոյ :

Մինչև յերբ մեզաւորք տէր, մինչև յերբ
մեզաւորք պարծեացին :

Բարբառեալ խաւացին զանիրաւութիւն .
խաւացին ամենեքեան՝ որ գործեն զանօրե-
նաւութիւն :

Օ՛ ժողովաւորք քա տէր խնարհ արարին , և
զժառանգութիւն քա շարշարեցին :

Օ՛ սցլին և զգանդաւ խան տգանին , զարբան կո-
տարեցին , և ասացին՝ ոչ տեսանէ զայս տէր ,
և ոչ ՚ի միտ ամուս աստուած յակախաց :

Իմացարաք անզգամք ժողովրդաց , և ան-
մտաք՝ մինչև յերբ ոչ ամուսք ՚ի միտ :

Արդէս զի թէ որ անկեաց զունկն՝ ինքն
ոչ լուիցէ , կամ որ սակզն զակն՝ ինքն ոչ
տեսանիցէ :

Ար խրատէ զացինս , որդէս թէ ոչ յանգի-
մանեացէ . որ ուսուցանէ մարդաց զգիտու-
թիւն . տէր ճանաչէ զխորհուրդս մարդ-
կան՝ զի են ընդ ունայնք :

Լչանի մարդաց զոր խրատես գաւ տէր , և
յորինաց քոց ուսուցանես գաւ նմա :

Յաճուցանես գաւ նմա զաւարտ շարու-
թեանս , մինչև փարեացի խորխորատ մե-
զաւորի :

Աչ մերժէ տէր զժողովաւորք իւր , և զժա-
ռանգութիւն իւր ոչ ամնէ անտես :

Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարու-
թիւն . ընկալցին զնա ամենեքեանց որ
զից են սրտիւք :

Մ յարիցէ ընդ իա 'ի վերայ շարաց . կամ
մ հաւատարեացէ ինձ 'ի վերայ այնոցիկ' որ
զարձեն զանօրէնու թիւն :

Թէ ոչ անասն օգնեալ էր ինձ , փոքր մի ևս
բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս :

Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ ,
սղարմու թիւն քա ակր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ միսթա-
րու թիւն քա սրտի ասնէր զանձն իմ :

Մի հաւատարեացէ անթառ անօրէնու թեան ,
մ պատճառէ զխառախա ընդդէմ հրաւանի :

Արասցան զանձն արդարոյ , և զարիւն ան-
բիժ սրտառու որ ասնէին :

Եղև ակր սարակն իմ , սասուած օգնու
կան յուսոյ իմոյ :

Հասուացէ նոցա ակր ըստ անօրէնու թեան
նոցա , ըստ շարու թեան նոցա կարճանեացէ

զնոսա ակր սասուած մեր :

Յուրք իա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Գ Դ .

() Բ ն ո ՚ ի ՚ ն Գ ՚ լ ՚ ի ՚ ն Դ ո ՚ ի ՚ ի :

Եկոյք ցնծացուք 'ի ակր . ազադակեացուք
սա սասուած փրկիչ մեր :

Կրօնականացուք առաջի նորա խոստովանու թիւ .
ապրանախք աղաղակեացուք առ նա :

Աստուած մեծ է , տէր թագաւոր մեր 'ի
մերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են ամենայն ասեղներք երկրի ,
բարձրու թիւ նք ընթաց նորա են :

Մտաւ է ծով' և նա սրաք զնա , և զքանոց
ձեռք նորա սակզնին :

Եկացք երկիրազազցուք նմա . անկցուք և
բազցուք առաջի տեառն սրաքին մերայ :

Աս քնքն է տէր աստուած մեր . մեր ժողո-
վուրդք ձեռին նորա , և խաչն սրտախ նորա :

Այսպէս եթէ ձայնի նորա լսիցէք , մի խոստու-
ցուցանէք զսիրտս ձեր սրաքս 'ի գառնու-
թեան :

Յուսեքն փորձու թեան յանապատին ուր
փորձեցին զիս հարքն ձեր . քննեցին զիս և
տեսին զգործս իմ' զքառասուն ամ :

Չանապայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ և ասացի'
միշտ մտորեալ են սրտիք . և նորա ոչ ծա-
նեան զձանապարհս իմ' :

Արաքս երգուաց 'ի բարկու թեան խնամ'
թէ մտցեն 'ի հանդիսս իմ' :

Տունք ժա . Գորգոյք Թ' :

Սուրբ Գրքի . Ի Ժամանակի զի գամարն շնորհա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր . օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զգիրտութիւն նորա :

Պարտեցէք ՚ի հեթանոսաց զգառաւ նորա , յամենայն մարտիրոս զպանելիս նորա :

Սե՛ծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . ահարկու է նա ՚ի վերաց ամենայն կոսոյ :

Մենայն կուռք հեթանոսաց զեւք էն , և տէր զերկինս արար :

Խառատմանս թիւն և զայն ըստ թիւն է առաջի նորա , սրբութիւն և մեծօրհնութիւն ՚ի սրբութեան նորա :

Ստուգէք տեառն առհմք ազանց , մատուցէք տեառն զգառաւ և զպատիւ , մատուցէք տեառն զգառաւ անուան նորա :

Մէք պատարագս և մտէք ՚ի սրահ նորա . երկիր սրագէք տեառն ՚ի գառիթս սրբութեան նորա , և խոսիւնացի յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

Մտցէք ՚ի հեթանոսս՝ թէ տէր թագաւորեաց , հառատեաց զաշխարհ զի մի առ

ասնեացի , և դասի գժողոխը բա իւր ուղ-
ղութեամբ :

Սրբախ եղիցիս երկինք , և ցնծացէ երկիր .
դու արձաացի ծով լիս իւրով , ցնծացին
դաշտք և ամենայն սր է ՚ի նոսա :

Յայնժամ ցնծացին և ամենայն ծառք անտա-
սի յերեսաց անտան զի գոց , և գոց նա ՚ի
դասել զերկիր :

Դասի գոխեղերս իրաւամբք , և գժողոխը
դրս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով :
Տաճք ժր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Գ Զ .

Սաղմո գաւթի . ՚ի ժամանակի ՚ի երկինք
հաստեղչա :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր , ու-
րախ եղիցիս կողմք բազումք :

Ընդ և մեզ շուրջ է գնտխա . յիրաւունս
և յարդարութիւն ուղղեաց է ամժոս նորա .
Հաւր առաջի նորա գնացէ , պրեացէ շուրջ
զիմ շնամիս նորա :

Լրելուցանս փայլատակու նք նորա արեղեբաց .
եանս և սասանեցաւ երկիր :

Երկինք որպէս մամ հալեացին յերեսաց անտա-
սին , յերեսաց անտան ամենայն երկիր :

Գաւմեացին երկինք զարդարութիւն նորա .

տեսնելու ամենայն ժողովուրդք պիտաւ նորա :
 Բնակեացն ամենեքեան որ երկիրապաշտնեն
 կուց, և ոչք պարծին ՚ի գրաշարս ի բեանց :
 Երկիրապաշտնեն նմա ամենայն հրեշտակք
 նորա, զի լուսա և ուրախ եղև սխալն, և
 ցնծաացն գտաւրք յուրաց վասն իրաւանց
 քոց տէր :

Օ ՚ի դու բարձրեաց ևս ՚ի վերայ ամենայն
 երկրի. յո՛ւր բարձրացար ՚ի վերայ ամենայն
 կուց :

Այք սիրէք զտէր՝ ասեցէք զչարս թիւն .
 սրհէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց, ՚ի ձե-
 աաց մեզա սրի փրկեացէ զնոսա :

Ի զա ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից և
 զև ուրախս թիւն :

Սրախ եղերաք արդարք ՚ի տէր, խոստովան
 եղերաք յիշատակի սրբա թեան նորա :
 Զո՛ւր ժր :

Ս Ա Ն Մ Յ Ս Դ Ե .

Ս զև Դ ա ՚ի . զի նա ի ինն :

() Ի նեցէք զտէր յսրհնա թիւն նոր, զի լու-
 բանելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ
 իւր :

Երոց տէր փրկու թիւն իւր, առաջի աղ-

դայց յայանեաց զարդարութիւն իւր :
 Անշեաց սղարմութեամբ իւրով զբակար, ճրջ
 մարտութեամբ իւրով զառուն խորացելի, և
 տեսնել ամենայն ծագք երկրի գիրկու թիւն
 աստուծոյ մերոյ :

Այլ զազակեցէք առ տէր ամենայն երկիր, օրհ
 նեցէք զնծացէք և տաղմա ասացէք :

Ստղմա ասացէք աստուծոյ մերոյ օրհնու
 թեամբ, օրհնութեամբ և ՚ի ձայն տաղմաաց :

Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ, օրհ
 նութեամբ զնծութեամբ և ՚ի ձայն եղբեր
 փողոյ, և ազազակեցէք առաջի թագաւորին
 տեառն :

Ի առաջնայն ծով լրիւ իւրով, արեգերք և ա
 մենայն բնակիչք նորա, և գեաք ծախս հար
 ցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Ի երկնք զնծացելն առաջի տեառն, զի դայ
 և հասեալ է տէր ՚ի գառեղ զերկիր :

Ի ստի զաշխարհս արդարութեամբ, և զժ
 զախարդս իւր ուղղութեամբ :

Տունք ժ : Կարգաց 17 :

ՍԱՆՄԱՍ ՆՐ.

Սուրբ Դավիթ :

Տէր Թագաւորեաց , բարեհաջան ժողովուրդք . որ նախա ՚ի բրաբէս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր ՚ի սխալն մեծ է , եւ բարձր է ՚ի վերաց ամենայն ժողովրդաց :

Խնամտիւան եղիցուք անուան բաւմ մեծի , զի ահաւոր եւ սուրբ է , եւ պատիւ Թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուզդու թիւն , զիրաւունս եւ զարգարու թիւն յակափրաց դու աւրարեր :

Բարձր արարէք զտէր սասուած մեր . երկիրագողք պատուանդանի ստից նորա զի սուրբ է :

Մտիտէս եւ ահարուլն երիցունք նորա . սամուել ընդ այնտակ որ կարգան զանուն նորա : Կարգային առ տէր եւ նա լսէր նոցա , եւ ՚ի սխն ամաց խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զփխչու թիւն նորա , եւ զհրամանն զոր եւս նոցա :

Տէր սասուած մեր՝ դու լսէիր նոցա , սասուած՝ դու բաւիչ լինէիր վրէժխնդիր ՚ի վերաց ամենայն գործոց նոցա :

Իսորնք արարեք զտէր սասաւած մեր . երկիրագրէք ՚ի լեւանն սուրբ նորա , զի սուրբ է տէր սասաւած մեր :

Տունք ժ .

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Դ Յ .

Ս-ըն ի-գո-լն-ի-ն ՚Ի-ի :

Ըզազակեցէք առ տէր ամենայն երկիր , ծառայեցէք ակառն ու բախաթեամբ :

Ստէր առաջի նորա զնծու թեամբ , ծանեաբաք զի նա է տէր սասաւած մեր :

Ղա արար զմեզ և ոչ մեր էաք , մեր ժողովարդք և խաչն արօտի նորա :

Ստէր ընդ գրունն նորա խաւաթանութի , և օրհնութեամբ ՚ի յարկն նորա :

Խաւաթանն եղերաք ակառն , և օրհնեցէք զանառն նորա :

Ղազար է տէր , յա խաւանն է պարսնութիւնն նորա . ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւնն նորա :

Տունք զ .

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ .

Ս-ըն Դ-ի :

Յոզարսնութիւնն և յիբառնն օրհնեցից ըզբեզ տէր . սազմա սասայից և ՚ի միտ առից :

Ճանապարհ ամբիժ մինչև Եկեղեցի առ իս ,
 զի գնացի ես յանբժուածեան արաբի իմոյ 'ի
 մէջ տան իմոյ :

Այ եղի առաջի աչաց իմոյ իրս անխառն
 թեան . ոչք առնեիս զանօրէնաւ թիւն , ա-
 տեցի :

Այ մերձեցաւ առ իս որ թիւնն էր արաբ .
 խոտորեաց յինե՛ն անողգամսն , և ես ինչ ոչ
 փոյթ առնեի :

Ար խօսէր գաղա զքնիերէ իւրմէ , զնա բա-
 ցէ 'ի բաց հարածէի :

Ար ամբարտաւանն էր աչօք և ազահ արաբ .
 ընդ նմա և հաց ոչ առեի :

Աչք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի , զի նաացին
 նոցա ընդ իս :

Ար գնացր 'ի ճանապարհ ամբիժ , նա պաշ-
 տէր զիս :

Այ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր
 զամբարտաւանաւ թիւն . որ խօսէր զանխա-
 ռաւ թիւն՝ շէր յաջողեաց նմա առաջի աչաց
 իմոյ :

Ինչ առաւօտս սպանանեի զամենայն մեղա-
 ւորս երկրի . սատակեցից 'ի քաղաքի տեառն
 զամենեւեան՝ որ գործեն զանօրէնաւ թիւն :
 Հաճք ժ : Գորգոցս իզ :

ՍՍՆՄԹԹ ՃԱ.

Լ'ընդէս զիս . իբրիւ յանդիմանիս զիս
 զիս զիս զիս զիս զիս :

Տեր լուս ազօթից իմաց , ազազակ իմ առ
 քեզ եկեացէ , մի գարձառ ցանկեր զերեւա քո
 յիմեկն :

Գառաւ ինդաթեան իմաց խանարհեցա առ
 իս զանկն քո . յարաւ առաւ կարգաւ առ
 քեզ , վազվազակի լուս իմն :

Սարաեցան սրպէս ծախ առաւ քո իմ , ե ոս
 կերք իմ սրպէս իս իս շրպացան :

Հարաւ սրպէս խառ ե ցանարեցա սիրա
 իմ . մաւացայ առաւ զհայ իմ ՚ի ձայնե հե
 ծաթեան իմաց :

Այնցա սակր իմ ՚ի մարմին իմ . նմանեցի ես
 հաւարտան անարտաի :

Լզէ ես սրպէս քո յա երակի , սքնեցայ ե
 եզէ ես սրպէս ձեճգուկ միայն ՚ի սանիս :

Նախառեցի զիս թշնամիք իմ զօրհանարազ ,
 ե զայնք իմ իմեւ երգնա իմ :

Պ միսիք սրպէս հայ կերաց , ե գրանկի իմ
 արտառա քո խառնեցի :

Յերեւաց քարիս թեան սրամաթեան քո ,
 զե դու քարձրացա չեր ե խանարհեցա
 չեր զիս :

- Եւ որք իմ պապէս համանի անցին , եւ եւս որ
պէս խառն ցանկարեցայ :
- Դու տէր յաւիտեանե կաս , եւ յիշատակ քոյ
ազգէ մինչեւ յազգ :
- Դու յարուցեալ գեթացիա 'ի վերայ սխալի ,
ժամանակ գեթայոյ նորա հասեալ է ժամ :
- Համեցան ծառայք քո ընդ քարին նորա ,
եւ 'ի հոգս նորա գեթացին :
- Երկիցն հեթանոսք յանուանէ քու միլ , եւ
անկեացն թաղաւորք երկրի 'ի փառաց քոյ :
- Շինէ տէր զսխալն , եւ երեւեոցի փառք
իւրովք 'ի նեա :
- Հայեցաւ նա յաղօթս խանարհաց , եւ ոչ ար
համարհեաց զինոց բաւաճս նորա :
- Կրեցի այս յազգ յայլ . ժողովուրդ զոր բա
ւացեալ է՝ օրհնեացէ զտէր :
- Հայեցաւ նա 'ի բարձանոց 'ի սրբութեանէ
իւրմէ , տէր յերկնոց յերկիր հայեցաւ :
- Եւս զհեծութիւն կապեցայ , եւ արձակել
զորդիս մահապարտաց :
- Պատմել 'ի սխալն զանուան տեառն , եւ զօրհ
նութիւնս նորա յերաւազէ մ' :
- Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին , եւ թաղաւ
ւորաց ծառայել տեառն :
- Պատասխանի եւս նեա 'ի ճանապարհի զա
բութեանս իւրոց . զնուազութիւն աւազոց

խնայ ասա ինձ , և մի հանելոք գիտ ՚ի կէս աւ
ւ աւրց ինոց . զի ազգէ յազգ են անք քա :

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաստատու
ցեր , և գործք ձեռաց քոց երկինք են :

Ղրբաւ անցանեմն , և դաւ կասա և մնաս յաւ
ւ իսկանն :

Ըմենեքեան որպէս զձորձս մաշեացին , որ
պէս մերարկուս մոխրեացես զնսսա և մա
խեացին :

Ըսցց դաւ նայն իսկ ես , և անք քա ոչ ան
ջանեմն . որդիք ծառացից քոց բնակեացն ՚ի
նմա , և զաւակի նոցա յաւ իսկանն անպէսցի :
Տաճք իչ :

ՍԸՂՄ ԻՍ ՃԲ .

Սաղմոս Գաւթի :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն տակերք
իմ զանուն սուրբ նորա :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և մի մտանմար
զամենայն սուրբ նորա :

Սքաւէ զմեզս քա , բժշկէ զամենայն հիւանդ
դաւ թիւնս քա :

Սգրկէ յապահանու թեմնէ զկեանս քա , սրաւ
կէ զքեզ ողորմութեամբ և զթաւթեամբ :

Սնու ՚ի բարութեանէ զցանկութիւնս քա .
նորոգեացի որպէս արծաւոց մանկութիւնս քա :

Անէ սղարմու թիւնս ակբ , և իրաւունս
ամենայն գրկեաց :

Եցոց ակբ զձանադարհս իւր մտխէսի , և
որդւոյն խրայէ թ զկամս իւր :

Կթամ սղարմամ է ակբ , և բխայնամբս և
բարս մազարմ :

Աչ խաբսս բարկանայ ակբ , և ոչ յախականս
պահէ սխս :

Աչ բաս մեղաց մերաց արար մեղ ակբ , և ոչ
բաս անօրէնու թեանս մերում հասացց մեղ :

Ը սրպէս բարձր են և բկինք յերկրէ , այն
պէս գորացոց ակբ զսղարմու թիւնս իւր ՚ի
փերաց և բկիւ զամաց իւրաց :

Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտոց , այն
պէս հեռի արար ՚ի մենջ զանօրէնու թիւնս
մեր :

Արպէս գթաց հայր ՚ի փերաց որդւոց իւրաց ,
այնպէս գթացի ակբ յերկիւ զամս իւր :

Օ ՚ի նա գիտաց զանեղծուածս մեր , և յի
չեաց թէ հոգ եմք :

Կարգոց արպէս խտաց են աւարք իւր , որ
պէս ծագիկ վայրի այնպէս ծագիկ :

Շնչէ ՚ի նսա հոգմ և ոչ է , և ոչ եւս երեւի
ակգի նարս :

Բաց սղարմու թիւնս անառն յախականս
յախակնոց ՚ի փերաց և բկիւ զամաց իւրաց :

և արդարաւ թիւն նորա որդւոց մինչեւ յոր
գիտ :

Ար պահեն զախտս նորա , յիշեն զպատա-
ւախանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս որսորստեաց զախտս իւր .
արքայութիւն նորա ամենեցուն արիւի :

() Եհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա ,
հզօրք զորութեամբ՝ որ առնէք զքան նորա ,
ընել ձայնի պատգամաց նորա :

() Եհնեցէք զտէր ամենայն զորութիւնք նո-
րա , պաշտօնեացք և արարոցք կամաց նորա :

() Եհնեցէք զտէր ամենայն գործք նորա .
ընդ ամենայն սեղիս է տէրութիւն նորա .
որհնեաւ անձն իմ զտէր :

Տաճք իր : Գորչոյ իշ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Գ .

Ա-ը-ն- Գ-մ-ի- . 7 Է-ր-ո-յ -ը-ր-ի-գ-ր-ի-ծ
-ը-ր-ի-ծ-ո-յ :

Օրհնեաւ անձն իմ զտէր . տէր աստուած
իմ մեծ և զեք յոյժ :

Խառատիմութիւն և մեծփայլեցաւ թիւն ըզ-
գեցար , արկար զըչս որպէս զօխոց , ձգե-
ցեք զերկինս որպէս խորան , և յարկար ՚ի
փերաց իւրոց զփերնացարկս նորա :

- II գնէ յամեցս զգնացս իւր, և շրջի նա ՚ի
 վերայ թեւաց հողմաց :
 II արար զհրեշտակս իւր հագխս, և զպաշ-
 տանեացս իւր ՚ի հուր կիպերցս :
 Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ հաստատու-
 թեան իւրաց, զի մի ստանեացի յաւիտեանս :
 Իարքս սրպէս զգեասս վերարկու է նորս, ՚ի
 վերայ լերանց կայցեն ըսրք :
 Ի ստանէ քու մէկ փախիցեն, և ՚ի ձայնէ ու
 բռտարց քու մէկ սարսիցեն :
 Աշանեն լեռնանան և իջանեն դաշտանան,
 ՚ի տեղի յոր հաստատեցեր զնասս :
 Աահման եղիր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ եւս
 դառնան ՚ի ծածկել զերկիր :
 Աւաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս, ՚ի մէջ
 լերանց զնասցեն ըսրք :
 Աբբուցանել զամենայն զաղանս փայրի . յա-
 գեացին ջիւք ՚ի ծարասս իւրեանց :
 Անդ թաշուք երկեից բայնս դիցեն, և ՚ի
 միջոյ փոխաց տացեն զձայնս իւրեանց :
 Աբբուցանէ զերկնս ՚ի շտեմարանաց իւրաց .
 ՚ի պաղոյ զարծաց իւրաց լոյցի երկիր :
 Բուսուցեր զխոսս ՚ի լերինս, զզալարի ՚ի
 ծառացս թիւն մարդկանս :
 Հաներ զհաց յերկրէ . զինի ուրախ առնէ,
 իւզ զուարթեւ հաց հաստատէ զսիրս մարդոց :

Յազեացին ծառք անառախ , և մայրքն լե-
րանանաւ զորս զու անկէցեր :

Ընդ թաշուեր երկնից ձագս հանցեն , և
բոյն արագ լի ապաւ էն է նոցա :

Լերքիւք բարձուեր են եզնէրուաց , և վէ մք
ապաւ էն նաւրաստակաց :

Ըրարեր զբուսին փանն ժամանակի . արեգա-
կըն ծանեաւ զժամ մասնելոյ իւրոյ :

Ըրարեր զխաւար՝ և եղև զիշեր . ի նմա
զնան ամենայն զազանք անառախ :

Կարխուեր սախ ծուց մանչեն և յափշտակեն ,
և ինդրեն յաստուծոց զկերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արևու ժողովին , և ի մարխս իւ-
րեանց զազարեն :

Ըշանե մարգ ի գործս իւր , և ի փաստակա
ձեռաց իւրոց մինչև յերկնց :

Ըրարէս զի մեծ են զործք քս աէր . զամե-
նայն ինչ խնաստա թեամք արարեր , և լլցաւ

երկիր սակզձու անովք քովք :

Ըրս ծով մեծ և անդարր . ի սմա են աւ-
զուեր՝ որոց ոչ գոց թիւ . զազանք մեծու

մեծք և մանուեր . ի սմա և նաւք զնան .
փշապն զոր սակզձեր իազալ նախա :

Ը մենեքեան քեզ սպասեն , և զու տաս կե-
րակուր նոցա ի ժամա :

Տաս զու նոցա և կերակրին . բանաս զձեռն

քա՛ն և կերակրեա զամենեւեւանն կամոք քովք :
 Գործու զանեւա զերեւա քա ՚ի նոցանի՛ն՝ և խը
 առաջինն , հանեա զազի ՚ի նոցանի՛ն՝ պակասին
 և ՚ի հոյ զամեննն :

Առաքեա զազի քա և ստանաա զնոսա , և նա
 բաղեա զերեւա երկրի :

Լղկցին փառք տեւանն յառիակունն , տեք
 առախա և զկցի յարարանս իւր :

|| Հոյի յերկիր , և սոյ զաղալ սնա , մերձի
 ՚ի լերինա և ծիսեացին :

Օրհնեցից զտեք ՚ի կեանա իմ , սաղնա սառ
 ցից սաառնայ իմոյ մինչեւ եմ եւ :

Բազար և զկցի նաա արհնա թիւնն իմ , և եւ
 առախա եղկց ՚ի տեք :

Պակասեացին մեզաւ սրք յերկրէ , սմբա
 թիւսք մի եւս զապին ՚ի նաա , արհնեա սն
 ձրնն իմ զտեք :

Տուք ԼԳ :

Ս Ը Ն Մ Ո Ս Ի Դ :

Ա լ է լ ի :

Խաաառախն և զերաւք տեւանն և կարդացէք
 զանաւն նորա , պատմեցէք ՚ի հեթանոսա
 զգարնա նորա :

Օրհնեցէք և սաղնա սաաղէք նաա , պատ
 մեցէք զամենայն պանելեղա նորա , և գաղն

ցարուք յանունսս սուրբ նորա :

Ուրախ եղիցին սիրոք այնոցին՝ ոչք խնդրենե
զակբ . խնդրեցէք զակբ՝ և հզօրք եղերուք .
խնդրեցէք զերեսս նորա յանննայն ժամ :

Այլեցէք զգրանչեխս նորա զոր արար , զար-
ուեսաս և զիրաւունս բերանոց նորա :

Օգուակն արբահամեան ծառայք նորա , որ
գիր յակախոց բնորեալք նորա :

Նա խնդն է ակբ սաստաւած մեր . յանննայն
երկրի են իրաւունք նորա :

Այլեաց յա խակեխոց զախա իւք , և զբանն
զոր սրտոս իրեաց մինչ ՚ի հազար ամ :

Օգուխանն զոր եզ ընդ արբահամա , և զեր
զու մն իւք ընդ սահանոց :

Հաստատեաց առ յակախոց զհրամանն իւք , և
առ իարայել զախա իւք յա խակեխոց :

Մե՛ ձեզ տաց զերկիրն քանանաւ , զփիճակ
ժառանգութեանն ձերոց :

Օ ի էինն նորա թաւով տակաւ , նաւազք և
սպանդուխոք ՚ի նմա :

Մեցին նորա ազգէ յազգ , ՚ի թագաւորս
թե՛նէ ՚ի ժողովաբոց յաղ :

Ոչ եթող մարդիանն մեղանչել նոցա . կրչ
տամբեաց զթագաւորս մասն նոցա :

Մի մերձենայք աակ՝ յածեալս իմ , և ՚ի մար-
գարէս իմ մի մեղանչէք :

- Կոչեաց սով յերկիր նոցա , և զամենայն զարաթիւն հացի երեկ :
- Ղաւթեաց առաջի նոցա սյր , 'ի ծառայութիւն վաճառեցաւ յախի :
- Խանարհարարին 'ի կապանս զտառ նորա , և անց ընդ երկաթա անձն նորա :
- Սինչեւ եկեացէ բան նորա , և բան տեսանն փարձեաց զնա :
- Ղաւթեաց թագաւորն և երջմ զնա , իշխան ժողովոցեան եթող զնա :
- Կացոց զնա աւր տան իւրոց , իշխան 'ի վերայ ամենայն ստացուածաց իւրոց :
- Իդատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն , և բզձերս նոցա խնայուանս արասցէ :
- Լիմուս խորցել յեղիպատս . յակոբս պանդխտեցաւ յերկիր քանոց :
- Ղնեցոց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօրացոց զնոսս բան զթշնամիս իւր :
- 'Իարձոց զփրատս նոցա տանլ զժողովուրդ իւր , և 'ի նենգել զծառայս իւր :
- Ղաւթեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զահարովն ընտրեալ իւր :
- Լիս նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զպուկսս սրս իւր յերկիր քանոց :
- Ղաւթեաց խաւար և խաւարեցոց զնոսս , զի դառնացուցին զբան նորա :

- Մարմնաց յարիւն գգեաւ նոցա , և սպան
 զամենայն ձկունս նոցա :
- Լուսաց յերկիր նոցա գորա , և ՚ի շտեմարա
 նրա թաղաւ սրաց նոցա :
- Լուսաց՝ և եկին շմեաձանձ և մեկն ընդ ամե-
 նայն սահմանս նոցա :
- Մարմնաց զանձրեւս նոցա ՚ի կարկուտ . և
 հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :
- Եւ հար զայգիս և զթղե՛նիս նոցա , և փշթեաց
 զամենայն ծառս սահմանաց նոցա :
- Լուսաց՝ և եկին մարախ և խառնիմ՝ զի ոչ
 գոյր թիւ :
- Եւ կեր զամենայն խոտ երկրի նոցա , ըսպաւ
 ուեաց զամենայն սրտս զանոցոց նոցա :
- Եւ հար զամենայն անոց բանիկս և զխաբաղուոց ,
 զեկիտըն ամենայն փաստակոց նոցա :
- Եւ հան զնոսս սակւով և արծաթով , և ոչ
 գոյր յազգի նոցա հիւանդ :
- Աւրախ եղեւ եզխաբոս ընդ երանել նոցա ,
 զի անկաւ ահ տեառն ՚ի վերաց նոցա :
- Ահա եաց ամոց հովանի առնել նոցա ՚ի սը-
 տեւ , և հրով ըյս սայր նոցա ՚ի գիշերի :
- Ինոց բեցին՝ և եկին բրամարգի , և հացիս
 երկնից ըսոց զնոսս :
- Եւ հար զփլմն՝ և բզխեցին ըսրբ , և գնացին
 գեաք ընդ անջրգիս :

Յիշեաց զամեն իւր սուրբ, որ ընդ արքուն
համու ծառայի իւրում:

Եհանն զվարտիարկ իւր զնձու թեամբ, և
զնապետար իւր ուրախութեամբ:

Եւր նայա զգաւաւս հեթանոսաց, ՚ի վաս
տակա ժողովոցոց ժառանգեցոց զնսսա:

Օ ի սրահեացն զվկայա թիւնս նորա, և
զարէնս նորա ինդրեացն:

Տաճար իւր: Գորգար էջ:

ՍԱԼՄՈՍ ԶԵ.

ԼԷԸ-Դ:

Խաւտախան եղերաւք տեւան՝ զի ըսողոք է,
զի յաւ Բաբելոն է սղարմու թիւնս նորա:

Խաւտեացի զգորա թիւնս տեւան, ընկի ա
րաւոյն զամենայն սրհնու թիւնս նորա:

Երանի ոչք սրահնն զիրաւունս, և առնեն
զարդարաւ թիւնս յամենայն ժամ:

Յիշեա զմեզ տեւք ընդ համոցս ժողովոց եւան
քոց, և այց սրա մեզ ՚ի վրիտա թեւան քում:

Տեւոցաք մեք գրաւոցաւ թիւնս ընապեղոց քոց
ուրախ եղիցաւք յաւ քախաւ թիւնս աղօթի քոց:

Եւ զայնացաւք մեք ՚ի ժառանգաւ թեւան քում:
Սեղաւք մեք ընդ հարուն մեք, անօրհնեցաւք

և յանցեաւք:

Հարցին մեք յեզխարտութեան իմացանքս գործանելի-
 լիս քո, և ոչ յիշեցինք գրապատմ' սրբաբան-
 թիսնս քո :

Բարեկարգութեան պիտի զքեզ յանցանեմք իս թեանց
 ընդ ձո՞վ կարմիրք, փոփեաց գնտաս վասն ան-
 ուանե իս քոց, զի ծանօթցենք գորտա թիսնս նի՞ :
 Պատասեաց ՚ի ձո՞վ կարմիրք՝ և ջրանարեցաւ :
 առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս սրբե-
 ընդ անասարտս :

Արեցաց գնտաս ՚ի ձեռաց ատակեաց նոցա, և
 փոփեաց գնտաս ՚ի ձեռաց թշնամեաց նոցա :
 Օրանկեաց ձո՞վ գնեցիս նոցա, և մի ՚ի նա-
 ջանե ոչ սարեցաւ :

Հաւատացինք ՚ի բանն նորա, և օրհնեցինք զօրհ-
 նա թիսնս նորա :

Վարդապետեցինք և մատարանք զգործս նորա, և
 ոչ անասցինք խորհրդոց նորա :

Յանեկարցանք գրանեկա թիսնս յանասարտի, և
 փորձեցինք գրաստուած յանխրդի :

Եւս նոցա գնեցրաւ անս նոցա, առարեաց
 լիս թիսնս յանմիտ նոցա :

Բարեկարգութեան գնեցիս ՚ի բանակիս, և զա-
 հարաջիս սուրբ անասնն :

Բացաւ երկիր և եկաւ ի զգաղան, և ծած-
 կեաց գրանականք գարխրաջիսի :

Հաւր վասեցաւ ՚ի ժողովս նոցա, և քոց

ճաշեաց զմեզուս որս :

Աբարին որթ ՚ի բոբեր , և երկիրապագին
պատկերի , և փոխեցին զփառս ի բեանց ՚ի
Նանու թիւն որթուս խառակերի :

Առաջան զատուս ան կենարարն ի բեանց ,
որ արար զմեծանեծս ի բ յեզ խառուս , զաւ
քանելիս ի բ յերկիր քանց , և զահ ի բ
՚ի վերայ կարտիր ծախն :

Ասաց սատակել զնոսս , եթէ ոչ ծախս
ընարեալ կայր առաջի նոցա :

Դարձաւ առ սէր և անցոց զարկա թիւն
նորս , զի մի սատակեցին նորս :

Անարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ հաւա
սացին բանի նորս :

Տրանջեցին ՚ի բանակս ի բեանց , և ոչ լուսն
ձայնի տեսան :

Համբարձ զձեռն ի բ ՚ի վերայ նոցա , հար
կանել զնոսս յանապատի :

Յրուեացի զառակ նոցա ընդ հեթանոսս ,
ցրուեացի զառակ նոցա ընդ գաւառս :

Պրծեցան նորս ՚ի բէրեգոփր , զի կերան ըզ
զահեալ և զմեռերափ :

Նարկացուցին զնա ՚ի գործս ի բեանց , յա
ծախեաց ՚ի վերայ նոցա բեկա մե :

Ապա եկաց ՚ի մէջ փենեհէս , քառեաց և
արգելաւ մահ . համարեցաւ նմա յարգա

բուժիչն ազգէ յազգ մինչևւ յաւիտեան :
 Բարկացուցին զնա ՚ի ջուրան հակառակու-
 թեան . շարչարկեցաւ մեզմէս զնան նոցա ,
 զի գառնացուցին զազի նորս :

Հրամայեաց շրթամիք իւրովք , և ոչ սա-
 տակեցին զազգան՝ զոր սասց նոցա աէք :
 Իստանակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան
 զգարծս նոցա . ծառայեցին կոոց նոցա , և
 եղև նոցա ՚ի գայթակղութիւն :

Օգհեցին զուստերս և զգաստերս իւրեանց
 գիւաց , և հեղին արիւն ամբիծ :

Ըրիւն ուստերաց և գաստերաց իւրեանց՝
 զոր զոհեցին կոոցն քանանս :

Հազարեցաւ երկիր յարե՛նէ նոցա , և պրո-
 ծեցաւ ՚ի գարծոց նոցա , զի պոռնկեցան ՚ի
 գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութեամբ աէք ՚ի վերաց
 մողովրդեան իւրոց , և գարշեցոց զմասան
 գութիւն իւր յոյժ :

Սասնեւոց զնասս ՚ի ձեռս հեթանոսաց , տի-
 բեցին նոցա ստակիք իւրեանց և թշնամիք
 իւրեանց նեղեցին զնասս . և խանարհ եղևն
 ՚ի ներքոց ձեռաց նոցա :

Բազում անդամ փրկեաց զնասս , և նոցա
 գառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց ,
 և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց :

Հայեցաւ ակէր 'ի նեղութիւնս նոցա, 'ի քսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր, և զգիտացաւ ըստ բազում սղարմութեանս իւրում. և ազնուսա 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերբայ նոցա : Քրկեա զմեզ ակէր աստուած մեր, և ժարս վեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :

Խաւարմանս եղիցաւք անուանքում սրբայ, և պարծեացաւք յորհեա թիւնս ըստ :

Օրհնեալ ակէր աստուած խաբարէ ի, յաւիտեանս յաւիտենից :

Նա ասացի իմ ժողովուրդն, եղիցի եղիցի :
 Զամբ իդ :
 Կանան Գորգոյս և, Մարտա մե :
 Զամբ յիդ :

ԱՂՕԹ-Ե ԵՂԵԿԷՆԵԻ ԱՐՔԱՅԻ ԿՐԵԱՍՏԻՄԻ, Ի ՃԱՄԱՆԱԻ ՅԱՐՈՒԹ ԿԻՒՆԴԱՅԵՆԻ, ԵՒ ՅԱՐԵՆԻ Ի ԿԻՒՆԴՈՒԹԵՆԵ ԻՒՐՄԵ

Ե-Ճ-Յ Ե :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինչն առաջ ի մայ, թէ գնացի ես 'ի դրանս գժտաց : Թողի զամենայն յեւսինս իմ, և ասացի՝ թէ այլ ոչ եւս ակեփց դիտիա թիւնս ակաան յերկրին կենդանեաց, և ոչ եւս ակեփց ըզմարդ բնակչոք իւրովք հանդերս :

Պատկանեցայ եւս յազգատաճակ խնկէ . այսու-
 հետեւ թողի լքի գամենայն զկեանս իմ .
 Եւ գնաց մեկնեաց յինե՛ն հագի իմ , որպէս
 դայն՝ որ քակէ զտապաւար . եւ եղէ եւս որ
 պէս զտապայն տաւարաց մերս՝ ՚ի հասանելոյ .
 Հարուք յայնմիկ մտանեցայ եւս յառաւօտե-
 րպէս ՚ի ձեռս սախձու . այնպէս խորտա-
 կեաց մանրեաց զսակերս իմ , զի յառաւօտե-
 մինչ ՚ի գիշեր մտանեցայ :

Արպէս ծիծառն՝ այնպէս ճշեցի , որպէս զա-
 զունի՝ այնպէս մնեցի . զի նա աղեցինս աչք
 իմ ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս սառակեր աստուած
 իմ՝ որ փրկեացն զիս , եւ փարսանեցոց յինե՛ն
 պատուանձինս իմոյ :

Տէր՝ փառն պատրիկ պատմեցաւ քեզ . զար-
 թուցեր գանձն իմ , զարձուցեր զհագի իմ .
 մխիթարեցայ եւ կեցի :

Մհա ՚ի խաղաղութիւն զարձաւ գառնա-
 թիւնս իմ . փրկեցեր գանձն իմ , զի մի կա-
 բեաց . եւ բնկեցեր յեւոց գամենայն բզ-
 մեզս իմ :

Ո՛ր աչ թէ որք ՚ի դժոխս ե՛ն խաւարլան
 սանիս սաքեզ , եւ աչ մեռեալք որհնեացեն
 զքեզ . եւ աչ յուսանցին ՚ի ճշմարտութիւն
 քսամենեքեանս որ իջանեն ՚ի դժոխս :

Եւ կենդանեցաւ որհնեացաւ զքեզ տէր .
 որպէս եւ եւս այսուհետեւ մանկունս ծնայց .
 որ պատմեացեն զարդարութիւնս քո՛ տէր
 փրկութեան իմոց :

Եւ ոչ եւս զարդարեցից որհնել զքեզ յորհ
 նութիւնն նոր զավենայն աւուրս կենաց ի
 մոց յանդիման աստուծոց :

Փառք հոգի եւ որդւոց ե :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Յոյս կենդանութեան , յոյս եւ սպասէն
 փրկութեան տէր յիսուս փրկիչ , փրկեալ
 եւ փարսանցս զցաւս անձին իմոց :

Մարդտէր տէր , վասն սրբուհւոց անարաւ
 տի մօր քոց եւ կուսի , եւ վասն խաչի քո պատա
 ստանկանի բնկալ զարդարանա մեր , եւ կեցս
 զմեզ :

() Էրզնէ եւ շաշն 7 Էրզնէ Երկինք պատմեն
 կաննին Գոյն 7 74 Երեւն :

The first part of the manuscript is a list of names and titles, including
 the names of the authors and the titles of their works. The list is
 arranged in a columnar format, with the names on the left and the titles
 on the right. The names are written in a cursive hand, and the titles
 are written in a more formal, blocky hand. The list includes the names
 of several prominent figures of the time, and the titles of their most
 important works. The list is followed by a section of text that
 discusses the lives and works of the authors. The text is written in
 a cursive hand, and is arranged in a columnar format, with the
 names of the authors on the left and the text on the right. The text
 provides a detailed account of the lives and works of the authors, and
 is a valuable source of information for scholars of the time.

Et tunc resurrexit tertia die postquam crucifixus erat
et ascendit in caelum.

ԼԷՆԻ

Խառատամբանե կղերուք տեառան զի քաղցր է,
 զի յառիաճանե է ողորմութեան նորա :
 Խառայեան փրկեացք տեառան, զորս փրկեաց
 ՚ի ձեռաց թշնամւոյն :

Յամենայն զառաւաց ժողովեաց զնոսա, յա
 բեկից և յարեմուսից, ՚ի հիւսիսաց և ՚ի ծափէ :
 Սոբորեցան նորա յանուպատի, յանկոյ ՚ի ճա
 նարարհի, քաղցր բնակութեանն ոչ գտին :
 Քաղցրեան և ճարտեցան, և անձնեք նոցա
 ՚ի նոսին նաւաղեցին :

Մաղաղեցին առ տէր ՚ի նեղութեան իւր
 ևսնց, ՚ի փշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :
 Մաղաղեաց նոցա ՚ի ճանուպարհ ազից,
 զի երթիցին ՚ի քաղցր բնակութեան իւ
 բեանց :

Խառատամբանե կղերին տեառան ողորմութեանց
 նորա, պանծեցաց նորա սրգիք մարդկան :

Սի յազեցոց զանձնեա քաղցրաբ, և զան
 ձնեա կարտակաբ ՚ի արարք բարութեամբ :

Ո՛րք նառե՛լին 'ի խաւարի եւ 'ի ստուերս մա-
հաւ , կապեալ էին յաղբատու թեանս սրտիւս
յերկաթս :

Օ՛րք դառնացաւ ջինս զբաննս սասաւնոց , եւ
զխորհաւ ըզս բարձրերցնն բարկացաւ ջինս :
Խանարհ էզենն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա . սը-
կարացան՝ եւ ոչ որ էր սր օգնէր նոցա :
Մըպակեցին առ աէր 'ի նեղութեանս իւ-
րեանց . 'ի վշտոց նոցա եհանն զնոսա :

Քրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ եւ 'ի ստուերաց
մահաւ , եւ խղեաց զկապանս նոցա
Խառտովանն եզիցին աւեառնս սղորմութեանց
նորա , սքանչելեաց նորա սրդիք մարդկան :

Օ՛րք վշրեաց զգրունս պղնձիս , եւ զնիգս
երկաթիս խորտակեաց :

Ո՛գնեաց նոցա 'ի ճանտարարհի անօրէնու-
թեանս իւրեանց , զի վասնս մեղաց իւրեանց
խանարհ էզենն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց դարչէին սիրտք նոցա .
մերձեցան մինչեւ 'ի դրունս մահաւ :

Մըպակեցին առ աէր 'ի նեղութեանս իւ-
րեանց , 'ի վշտոց նոցա ապրեցոց զնոսա :
Մարեաց զբանն իւր եւ բժշկեաց զնոսա , եւ
փրկեաց զնոսա յապականութենէն իւրեանց
Խառտովանն եզիցին աւեառնս սղորմութեանց
նորա , սքանչելեաց նորա սրդիք մարդկան :

Սասունացիներն նահապետաբարձ օրհնութեանն,
և սրատակացիներն զգործս նորա շնծաութեամբ :

Այլ իջանէին ՚ի ծով նաւակք, և առնէին
զգործս ՚ի ջուրս բացումս :

Նորա սեփնն զգործս սեփանն և պարանշե-
լիս նորա ՚ի խորս անդեղաց :

Ըսաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և բարձ-
րացան ալիք նորա :

Ըջանէին յերկինս և իջանէին յանդուձորս
և անձինք նոցա յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Իւրակեցան սասանեցան սրակս սրբեալք,
և սակնայն իմաստութիւնն նոցա ընկաւ :

Ըղաղակեցին սա. սեբ ՚ի նեղութեանն իւ-
րեանց : ՚ի վշտաց նոցա կեցւոյ զնոսա :

Իւրձոց զմրրիկն յող՝ և զաղարեցին ա-
լիք նորա : սբախ և զինն զի զաղարեցին, և

սա. ափսոսեաց նոցա ՚ի նաւահանդ իսա կա-
մաց իւրեանց :

Իսասափան և զիցին սեփանն ողորմութեանց
նորա, սրանշեքաց նորա որդիք մարդ կան :

Իւրձք արասցենն զնա ՚ի ժողովս ժողովոցոց,
և յաթոսս ծերոց օրհնեացիներն զնա :

Օ ՚ի զարձոց զգեաւ ՚ի ջամուք, և զգնացս
ջուրց յերկիր ծարաւսս :

Ըբար զերկիրն պաղարեք յաղտաղտուկս,
զանն շարսութեան բնակչաց նոցա :

Մարդ գանձագրանն ՚ի ճահճիմա ջուրց , և զերկ
կիցն ճարտարուսն ՚ի գնացա ջուրց :

Բնակեցոց ՚ի նմա քաղցեալս , և շինեցին
քաղաք բնակարձեանն իւրեանց :

Սարեցին արտա և անկեցին սրբիս , և արար
րին պատգարմանս իւրեանց :

Օրհնեաց գնտան՝ և բազմացան յոյժ , և ա
նասանք նոցա ոչ նաւարեցան :

Նաւարեցան նորա և շարչարեցան , ՚ի նեղա
թեանն շարեաց և ՚ի սխառց :

Եկն անարդար թիւն ՚ի վերայ իշխանաց նո
ցա . մարտեցոց գնտան յանապատի և ոչ ՚ի
ճանապարհի :

Օրհնեաց անանկին յաղքատութեանն , ա
ռաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի նոցա :

Տեղին ազիզք և արախեղեցին , և անկե
նայն անորէն խցցեղ գրեքան իւր :

Ի՞նչ է իմաստունն որ պահեացէ զայս , և ՚ի
միտ առցէ զպարմա թիւնս անասնն .
Տճճ իւր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ե .

Օրհնութիւն . Սղնու գործի :

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատրաստ
է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասելք քեզ
փառօք իմովք :

Չարթիք փասք իմ, զարթիք սաղմոսիք
 և օրհնութեամբ, և ևս զարթեաց սաս-
 ւասուց:

Խաստիւնե եղևց քեզ ՚ի ժարգաւ բոս ակբ,
 և սաղմոս սասուցից քեզ յազնեա:

Սնձ եղև մինչև յերկինս սարգմութիւն
 քա, մինչև յամեցա ճշմարտութիւն քա:
 Բարձրեալ ևս դու յերկինս սասուամ, յա-
 մենայն երկրի ևն փասք քա:

Արդէս փրկեցան փրկիք քա, կեցա աջով
 բով և յուր մեզ:

Ըստուամ խոսեցա ՚ի օրբութեան իւրմէ,
 բարձր եղևց՝ բաժանեցաց զփութիմ, և բո-
 ճախանե յարկաց յամեցից:

Իմ է գաղղցադ և իմ է մանասէ, եփրեմ
 հզորիչ գրաց իմց:

Յուդա թագաւօր իմ, մեփաք աւազան
 յուսց իմց:

Յեզովիմ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ աչ-
 բողոքիք հազանեդ և զնն:

Ո՞ սարցե զիս ՚ի բարաք անուր, կամ մի ա-
 սախորդեացի ինձ մինչև յեզովիմ:

Թէ ոչ դու սասուամ, որ մերժեցեր բո-
 մեզ, և ոչ ելեր սասուամ ընդ զբո մեր:

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան, զի
 սուս է փրկութիւն մարդոց:

Աստուծով արատցուք զօրութիւնս , և նախ
յանտօմ արատցե՛ք զձեռնաձիւս մեր :

Յաւոյ ճգ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ը .

Ի Ի Կ Ե Բ Ի Ծ . Ս Ե Ղ Ե Ղ Դ Ե Կ Ե Ի Ի :

Աստուած օրհնու՛մ թեանս իմոյ մի լուեր , զի
բերանս մեզու որքի՛ բերանս նե՛նգաւ որքի բա-
ցաւ . ՚ի վերայ իմ :

Իրանցանս զհնէ՛ն լեզուսս նե՛նգաւ որսս , և
բանիսս ստակու թեանս սրաշարեցինս զիս :

Սարանանս ընդ իս ՚ի տարապարտուց . փա-
խանակս սիրոյ իմոյ մտանելինս զիս , այլ ևս
յաղտօմս կայի :

Հատուցին ինձ շար փախանակս ընդ բարուոյ .
ստակու թիւնս փախանակս սիրոյ իմոյ :

Կացս ՚ի վերայ նորս մեզու որ . ստատանայ
կայցել ընդ աքիւն նորս :

Ի զատատանել իւրակէ ելցել զատապարտակար .
և աղտօմք նորս ՚ի մեզս դարձցին :

Եղիցին սուսս բք նորս նուազ , և զայցելու
թիւնս նորս զայն այլ տարցի :

Եղիցին արգիք նորս արք , և կինս նորս այրի .
սահեացին փախիսկացին . արգիք նորս մա-
րողք եղիցին , և ելցեն ՚ի բնակու թեանս
իւրեանոց :

Վնենայե՛ փոխառաւ զամենայն ինչս նորա :
 յափշտակեացնն օտարք զփառասկս նորա :
 Մի գացի օգնական նմա , և մի սքողորմեացի
 ՚ի վերայ սրբոց նորա :

Եղիցին սրգիք նորա ՚ի սասակս մե , և յազգէ
 ընդեացի անուն նորա :

Յիշեացին մեզք հօր նորա առաջի տեառն ,
 և մեզք մօր նորա մի ընդեացին , և եղիցին
 առաջի տեառն յամենայն ժամ :

Սասակեացի յերկրէ յիշատակ նորա , փոխառակ
 զի ոչ յիշեաց առնել զազարմութիւնն :
 Հարածեաց զսք ազբաս և զանանկ . ըստ
 սրանանկ զայն՝ որ խնայէ է սրախ :

Միտեաց զանե՛ծս՝ և ելլէ նմա . ոչ կամեցաւ
 զօրհնութիւնն , հեռի եղիցի ՚ի նմանկ :

Օգեցաւ զանե՛ծս սրպէս հանդերձ . մայկ
 սրպէս ըսք ՚ի փար նորա . սրպէս ձեթ ընդ
 սակերս նորա :

Եղիցի նմա սրպէս հանդերձ՝ զի ազանի ,
 սրպէս գօտի՝ որ ամի հանապազ ընդ մէջ :

Ըստ գործ է այնոցիկ՝ որ շարախա կային
 զինե՛ն առ տէր , և ոչք խօսէին շար զանձնէ
 իսկէ :

Ըստ գուտէր տէր՝ սրա ընդ իս ըստ անուան
 քու՛մ , զի քաղցր է սղորմութիւնն քո .
 և փրկեա զիս , զի ազբաս և անանկ եմ ես :

Արար իմ խառնակցու ՚ի փարփ խնու մ, և եւս
 սրապէս ստու եր ՚ի խառնակել խնու մ սրակա
 սեցաց, և թօթափեցաց սրապէս մարտա:

Օրու նկ ը իմ անխարայան ՚ի պահաց, և մար
 մին իմ սրապէս նեւաց յիւրաց:

Երբեւն նախաս նուցա, անասն զիս՝ և շար
 ժեցին զգրու իս իս թեւանց:

Օր նեւս ինձ ան ը ստու սն իմ, և փրկեա
 զիս ըստ սրապէս թեւան ըստ մ:

Օրանիցնն զի նեւն ըստ սր է, և զու ան ը
 սրապէս զացս:

Նարս անթմանեմն՝ և զու սր նեւանց, սր
 յարս զեալ են ՚ի վերաց իմ՝ անթ կրեա
 զեն, այլ ծուսայ ըստ ու ըստ կողմի ՚ի թեւ:

Օր զեւրցին զանթ սր ը ըստ սրս կողմն զանեմ
 նե ինն, և սր զեն սրապէս կողմն զանթ
 իս թեւանց զիս թեւան ըստ:

Եւ ևս խառնակն կողմն սա ան ը ըստ ըստ ըստ
 ըստ ինն, ՚ի մէջ ըստ սր նեւանց զթեւ:

Օր ի կողմն նա ըստ սր նեւ անանկին, փրկել
 զիս ըստ սր նեւն զանեմն իմ,
 ըստ էր:

ՍՍՆՄՈՍ ՔՅ

Ի իւրեմ . Սըն Գաթի :

Եւս սր ըստ իմ, նխա ըստ սր նեւ ինն:

Իստատեանու թիւն և փայեբու թիւն են գործք
նորա . արդարու թիւն նորա մնայ յաւի
տեանս յախակնից :

Յիշատակ արար սրանելեկաց իւրոց ուղղոյ-
սղորման գթամ է աէր , կերակուր ասոյ
երկիւզանաց իւրոց :

Յիշեաց յախակնից զուխա իւր . զգոյս-
թիւն գործոց իւրոց սրտու իրեաց ժողո-
փորդեան իւրում :

Տալ նոցա զժաւանդու թիւն հեթանասաց .
և գործք ձեռաց նորա արդարու թիւն և ի-
րուունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի սրտու իրանք
նորա , հաստատեալ են յախակեանս յախ-
ակնից . արարեալ են ճշմարտութեանք և
ուղղութեանք :

Փրկու թիւն սասքեաց աէր ժողովորդեան
իւրում . սրտու իրեաց յախակնից զուխա
իւր , սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Միզըն զգծու թեան երկիւզ տեաան . իմա-
տու թիւն բարի ամենեցուն՝ որ աանեն . և
գրհնու թիւն նորա մնայ յախակեանս յախ-
ակնից :

ՍԱՆՄՈՍ ՔԺԱ.

ԱՆԵՆ-Ի . Դ Է՛րոյ - Դ-Ն-Դ-Ի-Ն , ԱճԻ-ոյ Է
Չ-Ի-Դ-ոյ .

Լիցանեալ է սոք՝ որ երկնչի ՚ի տեառնէ , ըզ-
պատահրանն նորա նա կամի յոյժ .

Հոգի եզիցի յերկրի զառակ նորա , և ազգ-
ազգոյ սրհնեացի .

Փառք և մեծութիւն են ՚ի սասն նորա , ար-
դարութիւն նորա մնայ յախտեանս յախ-
տեանից .

Օրագեաց ՚ի խաւարի ըստ ազգոյ , սղարմած
գթած և արդար է տէր .

Մաղցր սոք սղարմի և սոց փախ , յարմէ ըզ-
բան իւր ՚ի գառաատանի , զի յախտեան
նա մի սասանեացի .

Սիչատակ յախտեանից եզիցի արդարն , ՚ի
համբաւ է շարէ նա մի երկիցէ .

Պատրաստ է սիրտ նորա յառաջ առ ան :
Հաստատեալ է սիրտ նորա , և նա մի երկի-
ցէ՝ մինչեւ տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր .

Ախտեաց և ետ ազբատոց , արդարութիւն
նորա մնայ յախտեանս յախտեանից , և եզ-
ջիւր նորա բարձր եզիցի փառօք .

Մեղաւորն տեսցէ և բարկացի , զատանն նա
իւր կրճատեացէ և հարեացի , և ցանկաւ թիւն

մեզաւ սրաց կորիցէ :

Տաճք Ժ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԲ :

Ա. Է. Ը. Ի. :

Օրհնեցէք մանկուներդ զաւեր, և օրհնեցէք
զանուներ աւետան :

Լիզիցի անուներ աւետան օրհնեալ, յայտմ հե-
տէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս արեւու օրհ-
նեալ է անուներ աւետան :

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց աւեր, և
յերթինս և նոյն սխաբ նորս :

Մի է սրբէս աւեր ստուռան մեր ՚ի բար-
ձունս բնակեալ, և պատարհս աւետանէ յեր-
կինս և յերկրի :

Յարուցանէ զազբառս յերկրի, և բարձր
ասնէ զաստարակարս յազբեաց :

Նստուցանէ պնտաս իշխանս բնդ իշխանս
ժողովրդեան իւրայ :

Բնակեցուցանէ զանու ՚ի տան ուրախս
միտ սրբէս մայր սրբւոց բերկրեալ :

Տաճք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԳ :

Ա. Է. Ը. Ի. :

Լիւանելն իսրայէլի յեզխարտակ : տանն յա

- Կոսթանայ ՚ի ժողովրդեան յայլազգեաց :
- Նշելու հրեաւանան սրբաւ թիւն նարա , ե խա
րայել իշխանու թիւն նարա :
- Պոպեանա ե փոփակաւ , ե յսրդանան անդ
րէն դարձաւ :
- Ներքինք ցնծացին սրայէս խոյք , ե բլաբք
սրայէս դասինք մայրեաց :
- Պի ե քեզ ծով , դո՞ տեսեր ե փոփակար .
կամ դու յսրդանան՝ դի դարձար անդրէն :
- Ներքինք՝ ցնծացելք սրայէս խոյք , ե բլաբք
սրայէս դասինք մայրեաց :
- Յերեւանայ տեսան տառանեցաւ . երկիր , յե-
րեւանայ տառաւ ծոց յակոբեաց :
- Ո՞ դարձայց զփէմն ՚ի փոսկիս ջուրց , ե դապա-
ւանն յարքերակունա :
- Մի մեզ տէր՝ մի մեզ , այլ անաւան քու՞մ
տաբ զփառա , փանն սրբմաւ թեան ե ճշմար-
տաւ թեան քոյ :
- Մի երբէք տառայեն ՚ի հեթանոսս , թէ ուր
ե տառաւան նարա :
- Մտաւան մեր յերկինա ե յերկրի , գամե-
նայն գոր ինչ կամեցաւ ե արար :
- Կուսք հեթանոսայ սկի լե արձաթ են ,
ձեւագործք են սրգւոյ մարգկան :
- Ներան ունին՝ ե ոչ խօսին , աչ ունին՝ ե
ու տեսանեն :

Կանխաւ նիսն՝ և ոչ լսեն , առնչաւ նիսն՝ և
 ոչ հաստատեն :

Չեսաւ նիսն՝ և ոչ շօշափեն , սաս նիսն՝
 և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կսկորդա
 նոցա :

Ղեման նոցա եղիցին՝ ոչք արարին զնսաս , ա-
 ճենեքեանն ոչք յաւայելայ են ՚ի նսաս :

Տունն խարայէ յի յաւայաւ ՚ի տէր , օգնա-
 կան ընդունելի է նոցա :

Տունն ահարանի յաւայաւ ՚ի տէր , օգնա-
 կան ընկերելի է նոցա :

Լշրկիս զածք տեսանն յաւայանն ՚ի տէր , օգ-
 նականն և զիրկիս է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ . օրհ-
 նեաց տէր զսասնն խարայէ յի , օրհնեաց տէր
 զսասնն ահարանի :

(Օրհնեաց տէր զերկիս զածա իւր , զփոքրկու-
 նչս և զմեծամեծա :

Յասեցիտ ՚ի ձեզ յար , ՚ի ձեզ և յարգիս ձեր :

(Օրհնեաց էք դուք ՚ի տեսաննէ , որ արար
 զերկինս և զերկիր :

Լշրկինք երկնից տեսանն են , և զերկիրս և ա-
 սրդւոց մարդկանն :

Այ թէ մեռեալք օրհնեացնն գրեզ , և ոչ
 ամենեքեանն՝ որ իշանսնն ՚ի դժոխս :

Լ՝ Մ կենդանիքս օրհնեացաւք տէր , յայսմ՝

հետեւ մինչեւ յաւիտեան :
 Տուր իշ : Գորգոս ծր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԴ .

Ա Է Ը Ի .

Արեւոյն զի լուսոյն տէր զձայն աղօթից ի մոց . խոնարհեցոց զաւելն իւր առ իս , և եւ յաւաքս իմ կարգացի առ նա :

Երկեցան զմեւ երկունք մահաւ , և միշտք գժոխաց գտին զիս :

Սնեղութիւն և զանձկութիւն գտի , և զանաւն տեսան կարգացի :

Ա տէր սրկեա զանձն իմ , սղարմած ասաւ աւած մեր սղարմի և պահէ զազոյս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոց զիս . զարձանձըն իմ՝ ի հանոց իսաքս , զի տէր օգնեաց ինձ :

Սրկեաց զանձն իմ՝ ի մահաւանել , զաչս իմ յարսասաւաց , զասս իմ՝ ի գայթակղութե-

նել , հաճոց եղէց առաջի տեսան յերկիր կեն զանեաց :

Տուր զ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԵ .

Ա Է Ը Ի .

Հաւատացի զքր և իտակաց , և եւ խոնարհ եղէ յոյժ :

Եւ ստացի ՚ի գարսնանայ խնու մ, թէ ամեն
նայն ճարդ սուս է :

Օ ի նչ սաց արխաւս ք տեւանն, ընդ ամենայ
նի զքր եւ եւս ինն :

Օ քամակ փրկու թեւանն ընկարացց, եւ զա
նուն տեւանն կարգացից :

Օ աղօթա իմ տեւանն սաց, առաջի ամենայն
ժողովոց եւանն նորս :

Պատու ականն է առաջի տեւանն ժողովոց սրբայ
իւրաց . զ տէր եւ ծառայ քր եւ մ, ծառայ եւ
նորի արարիտոց քր :

Հասն քր զկարսնու իմ . ընդ ժամատոցից սրա
տարայ արհնու թեւանն, եւ զանունն տեւանն
կարգացից :

Օ աղօթա իմ տեւանն սաց առաջի ամենայն
ժողովոց եւանն նորս, ՚ի դաւ ի թա սանն տեւա
ն ըն, եւ ՚ի մէջ քր երուսայէ մ :

Տաճք ք :

Ս Ը Ն Մ Ո Ս Ք Ճ Ձ :

Մ Է Ը Ի :

Օ քհնեցէք զտէր ամենայն ապիտք . զտէրցէք
զնա ամենայն ժողովոց քր :

Օ քրացի սարսնու թիւն նորս ՚ի սկրայ մեք .
ճշմարտութիւնն տեւանն մնացէ յառ խնուանն :

Տաճք ք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ճ Ե .

Մ . Է Ը Է Ի .

Խառնակա՛նն եղևբաւք տեւաւն՝ զի բարի է , զի
յաւխաւեանն է սղարմաւ թիխն նարաւ :

Մասայէ առնն խարայէ ին՝ զի բարի է , զի յա
ւխաւեանն է սղարմաւ թիխն նարաւ :

Մասայէ առնն ահարայի՛նք , զի յաւխաւեանն է
սղարմաւ թիխն նարաւ :

Մասայէնն երկխաղանք տեւաւնն , զի յաւխաւեանն
է սղարմաւ թիխն նարաւ :

Ինեղաւթեանն կարգայի առ տեք , ե ըստ
խնն յանդարդ :

Տեք է իմ սղարմակա՛նն , ե ես ոչ երկեացց , զի
սղարմայէ ինն մարդ :

Տեք է իմ սղարմակա՛նն , ե ես տեւոյց ՚ի թըշ
նաւխա իմ :

Մարի է յաւաղ ՚ի տեք՝ քանն յաւաղ ՚ի մար
դիկ . բարի է յաւաղ ՚ի տեք՝ քանն յաւաղ
իշխանաւ :

Մեծայն ազնիւք շրջեցանն զնեւեւ , ե անուամբ
տեւաւնն յաղթեցի նայաւ :

Շրջեցա՛յ շրջեցանն զնեւեւ , ե սաշարեցն
զիս ՚ի միտախն , ե անուամբ տեւաւնն վանեցի
զնաւաւ :

Շրջեցանն զնեւեւ , որպէս մեղաք , վառե

ցանն բորբոքեցան որպէս փառք ՚ի հուր ,
 և անուամբ տեսանն մերժեցի գնասա :

Ի մերժեցն գրգռեցայ , և եղև մերձ ՚ի գրգ
 լորել . և տէր ընկալաւ զիս :

Օգրու թիւն իմ և օգնու թիւն իմ տէր , և
 եղև ինձ ՚ի փրկութիւնն :

Չայն զնծու թեան փրկութեանն ՚ի յարկս ար
 գարաց :

Ըջ տեսանն արար գորութիւնն , աջ տեսանն
 բարձր արար զիս , և աջ տեսանն արար զ
 րութիւնն :

Աչ մեռայց , այլ կեցից և պատմեցից զգոր
 ծրս տեսանն :

Իբրատելով խրատեաց զիս տէր , և ՚ի մահ
 ոչ մտանեաց :

Բայցէք ինձ զգրունս արդարութեանն , զի
 մտից ընդ այն , և խոստովանե եղևց տեսանն :

Ըյս գուռն տեսանն է , և արդարք մտա
 նենն ընդ սա :

Խոստովանե եղևց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ ,
 և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւնն :

Վէմն զար անարդեցին շինողքն , նա եղև
 գլուխ անկեանն :

Ի տեսանել եղև այս , և է սքանչելի սուս
 ըի աշայ մերայ :

Ըյսոր է զար արար տէր , եկայք զնձսա

ցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի անս :

Ստէր փրկեա , ստէր առաջնորդեա . որչն
 նեալ որ գարցոյ կա յանուն տեաան , և որչն
 նեցաք զքեզ ՚ի տանել տեաան :

Տէր աստուած մեր երեսեցաւ մեզ . արա-
 բէք ասեա ուրախութեան կանխաւ , մինչեւ
 յանկիւնս սեղանոց :

Աստուած իմ կա զու՛ իստատփան եղէց քեզ .
 աստուած իմ կա զու՛ և բարձր արարից
 զքեզ :

Իստատփան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ ,
 և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն :

Իստատփան եղերուք տեաան զի բարի է , զի
 յաւ իստան է ողորմութիւն նորա :
 Տուք էք : ԳԻՂՄԻ ԻԳ :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԺԸ .

ԱԷԼԻ :

Երանեալ են անբիծք ՚ի ճանապարհի , և
 ոչք զնան յորէնս տեաան :

Արանի ոչք բննեն զփիսցու թիւնս նորա , բա-
 լարով արախ իւրեանց ինդրեացեն զնա :

Ոչ թէ ոչք գործեն զանօրէնութիւն , ՚ի ճաւ
 նապարհս նորա զնաւոցեն :

Դու պատու իրեցեր զպատու իրանս քո ՚ի

պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ճանապարհք իմ :

Ի պահել ինձ զարդարութիւնս քս :

Յայնժամ ես ոչ սահաչէի ի զգուշանայ ինձ

Ի պատու իրանս քս :

Խառատիան եղէց քեզ տէր յազգութիւնս

արաի իմոյ, որպէս աւայց զիրաւունս աք

զարութեանս քս :

Օ իրաւունս քս պահեցի, մի թաղար զիս

մինչ խաբար :

Ինչ ուղղեացէ երխաւարդ զճանապարհս

իւր, այլ ի պահել զբանս քս :

Եւրոտով արաի իմով ինձ քեզի գրեզ, մի

մերտէր զիս ի պատու իրանայ քոյ :

Ի արաի իմում թաղարցի զբանս քս, որպէս

զի մի մեզայց քեզ :

Որհնեաց ես գու տէր, աւս ինձ զարդար

ութիւնս քս :

Շ բթամբք իմովք պատմեցից զսաննայն ի

րաւունս բերանայ քս :

Ի ճանապարհս միայութեանց քոյ զուարճա

ցոյ, որպէս յաննայն ի մեծութեան :

Ի պատու իրանս քս հոգացայ, ե զգուշացայ

Ի ճանապարհս քս :

Օ իրաւունս քս խոսեցայ, ե ոչ մտայցայ

զբանս քս :

Հասա ծառայի քու մ' , զի կեցից և սրահեցից
զբանս քս :

Օ արթնս զաշտ իմ , և նայեցայց 'ի սրանդեղիս
արհնաց քաց :

Պանդուխտ եմ եւս յերկրի , մի թաղուցս
նէր յինէն զպատու իբանս քս :

Փարսպեաց անձն իմ 'ի ցանկոյ ինձ յիբա
ւունս քս յամենայն ժամ :

Սասանեցիք ամբարտաւանից , անխնայ ոչք
խաւարեցան 'ի պատու իբանաց քաց :

Ի բաց արտ յինէն զեախառսինս և զարհա
մարհանս , զի պիտոյս թիւնս քս ինդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և շարախառնին զի
նէն , այլ ծառայ քս խորհէր յիբուսունս քս :

Օ 'ի պիտոյս թիւնք քս խօսք իմ էին , և խոր
հարդք իմ արդարու թիւն քս :

Սերձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կեցա զիս
քսս բանի քու մ' :

Օ ճանապարհս իմ սասանեցից քեզ' և ըստք
ինձ , ուս ինձ զարդարու թիւնս քս :

Ի ճանապարհս արդարու թեանց քաց իմաս
տան սրտս զիս , և բնեցից զսրանդեղիս քս :

Տրնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանձրանոյ , հաս
տատուս զիս 'ի բանս քս :

Օ ճանապարհս անդաց 'ի բաց արտ յինէն ,
և յարէնս քս ոչօրմեա ինձ :

- Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քս ընարեցի , և գիրաւունս քս ես ոչ մտացայ :
- Ս երձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քս , տէր մի յանձն առնէր զիս :
- Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ , զի անդորր արարէր սրտի իմոց :
- (Իրենագէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհս իրաւանց քոց , և խնդրեցից զնա յիմ մամ : Իմաստուն արա զիս , և քննեցից զօրհնս քս , և պահեցից զնա բարբաժ սրտիս իմով :
- Մ առջնորդ ես ինձ 'ի շախզս պատուիրանաց քոց , զի ընդ նոսա հաճեցայ :
- Ի սնարհեցս զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քս , և մի յագահութիւն :
- Ի սարձս զաչս իմ զի մի տեսից զնանդութիւն . 'ի ճանապարհս քս կեցս զիս :
- Հաստատեա ծառայի քում զքան քս յերկիւղ քս :
- Հան յինէն զնախառնինս զոր և կարծեցի . զի դատաստանք քս քաղցր են :
- Մնա ցանկացայ պատուիրանաց քոց , յարգարութեան քում կեցս զիս :
- Վկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քս տէր , և վրկութիւն քս ըստ բանի քում :
- Տայ պատասխանի ոչք նախաստե՛ն զիս բանիւք , զի ես 'ի բանս քս յուսացայ :

Մի՛ թ քաղեաց առնեիք թ բերանաց խնկ ըս-
բան շնորհաբան խնկնե միտելու յոյժ , զի յի-
բան առնաք յա առցոց :

Կա՛նէ զի զգրե՛նաք յա յառնե՛նայն ժամ , յա թ-
անունե ի յա խանունա յա խանե՛նից :

Վնայնի եւ յանդարբա , զի զպատու իրանա
քա խնդրե զի :

Խանի թ զկոչոյն ի թ ինա յա առ ալի ի թ ազառ ո-
րոց , ե ոչ առնալի :

Խորհի թ պատու իրանա քա՛ զար սիրե զի :
Հանրարնի զնեւ ո իմ թ պատու իրանա քա զար
սիրե զի , ե խորհի թ յարգարա խնուն քա ժ :

Նիշեա զքանե ծառայի քա , յար ե յա առցո-
ցիք զի :

Կա միտիմարե սղե զի թ իրանարնե խնուն թ-
նա ժ , զի բանք քա կեցոց զի :

Վիտարառա առք անիրառ կոչանե զի յոյժ , այն
յարկեաց քոց եւ ոչ իսարեցոց :

Նիշե զի զիրառ առնա քա յա խանե՛նից առք ,
ե միտիմարեցոց :

Տրանա ի թ ին կարառ զի թ մեզառ պոց , ե
ոչ թ թագնե զգրե՛նաք :

Վարկե թ եւ ին իրառ առնք քա թ առնա զի
պանդիրառ խնուն ինց :

Նիշե զի թ զիշեթի դանառն քա առք , ե պա-
նէ զի զգրե՛նաք քա :

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի
 զարդարու թիւնս քո խնդրեցի :
 Տառք ԾԳ :

ԼԵԸԻ :

Բարձր իմ ես դու աւեր , ասացի սրահել
 ինձ զարե՛նս քո :

Մշտնեցի զերևաս քո բարբառլ սրախ խնով
 սղարմեա ինձ ըստ բանի քու՛մ :

Խարհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դարձաւցի
 զոտս իմ 'ի վիացու թիւնս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ , զի սրահե
 ցի զպատու իրանս քո :

Տառք մեզաց սրտակցան զինել , այլ զա
 րե՛նս քո ես ոչ մտացայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խառափան լինել առ
 քեզ , վան իրաւանց և արդարու թեանս քո :

Հարդդ էի ես ամենայն երկիւ զամաց քոց ,
 սրոց սրահեալ է զպատու իրանս քո :

Սղարմու թեամբ աւեան լի եղև երկիր .
 զարդարու թիւնս քո ուս ինձ :

Վարդարու թիւն արարեր ընդ ճառացի քու՛մ
 աւեր , ըստ բանի քու՛մ :

Վարդարու թիւն զխրատ և զգիտու թիւն ուս
 ինձ , զի 'ի պատու իրանս քո ես հաւատացի :

Մինչև ե խոնարհեալ էի ես՝ մեղաց, վասն
արարիկ դրանա քա պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու աւեր, և քաղցրութեամբ
քով ուսս ինձ զարգարութիւնս քա :

Մաղմալցան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւ
ւանից . այլ ես բարբով սրախ խնով քննե-
ցի զպատուիրանս քա :

Մածան որպէս կաթն սիրար նոցա . այլ ես
զգրե՛նս քա խօսեցայ :

Մարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս , որպէս
ուսաց զարգարութիւնս քա :

Մարի ե՛ն ինձ որե՛նք բերանոց քա , քան ըղ-
հազարս սակոյ և արծաթոց :

Չե՞ոք քա արարիմ և ստեղծիմ զիս . խնա-
տու՛ն արա զիս , և ուսաց զպատուիրանս քա :

Լշիկի զածք քա սեւցե՛ն զիս և ուրախ եղի-
ցիմ , զի ես ՚ի բանս քա յուսացայ :

Օրանեաց աւեր զի արգարութեամբ ե՛ն դու
սաստանք քա . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

Լզիցի սղարմութիւն քա ՚ի մխիթարել զիս ,
բնա բանի քում զճառայս քա :

Լիկեցե՛ն յիս գթութիւնք քա՝ և կեցից , զի
որե՛նք քա խօսք իմ էիմ :

Լծաշեւցե՛ն ամբարտաւանք՝ որ ՚ի տարա-
պարտուց անիրաւեցան յիս , այլ ես հոգա-
ցայ ՚ի պատուիրանս քա :

- Իբրևանեացեն զիս երկիս գամբ քա : և ոչ ք ձա
նաչեն զվիպոս թիւնա քա :
- Լ: զիցի սիրա իմ անթիմ յարդարու թեան
քա մ : զի մի անաչեցից :
- Կարասացու անձե իմ ՚ի փրկու թիւնա քա :
զի ես ՚ի բանա քա յա սացայ :
- Սպասեցին ոչ ք իմ բանի քա մ : սասցի երբ
մի թիւնաչե զիս :
- Լ: զի ես սրակա ախի ՚ի սրակի . զի սրակա
քա թիւնա քա ես ոչ մասացայ :
- Քանի ինչ են աւարք ձառացի քա . երբ ա
բացեա ինձ իբաւուն ՚ի հարանչաց իմոց :
- Պատեցին ինձ անարկեր զհարհարոս . ոչ
ոչ սրակա գրե՛նա քա :
- Ընկեացի սրասու իբանք քա ճշնարիս են . ՚ի
նանիք հարանեցին զիս . օգնեա ինձ :
- Փոքր մի եւս և երբա ասե՛ն ին զիս յերկիս .
այլ ես ոչ թոյի գրասու իբանա քա :
- Ըստ սղարմու թեան քա մ կեցա զիս . և սրա
հեցից զվիպոս թիւնա բերանոց քո :
- Յա իսանե անբ բան քա կայ յերկինա . ոչ
զէ միտելու յազգ է ճշնարաս թիւն քա :
- Հաստանեցիք զերկիք . կայ և մնայ
Հրանանի քա մ մնայ ախ . զի անկեացի ձա
սայ քա է :
- Լ: Թէ ոչ գրե՛նք քա իսոք իմ էին . կանխու

Եւս արդեօք կորուսեալ էի ՚ի խանարհա-
թեան խնամ :

Յախական ոչ մտացայց զարդարութիւնս
քս, զի նորք կեցուցեր զիս :

Մե՛ ի՛մ եւս եւ կեցս զիս, զի զարդարութիւնս
քս խնդրեցի :

Ինչ ապաստեցին մեզաւորք ՚ի կորուսանել, զի
զփկայութիւնս քս եւս ՚ի միտ առի :

Յամենայն կատարանի անսի զխախճանս, յոյժ
անդորր էին ինչ պատուիրանք քս :

Արդէս սիրեցի զարեւս քս, զարհանապաղ
խօսք իմ էին :

Քան զիմ նամիս իմ խնամառան արարեր զիս
՚ի պատուիրանս քս, զի յախականս իմ էին :

Քան զամենայն աւանցիչս իմ խնամառան է-
զի, զի զփկայութիւնք քս խօսք իմ էին :

Քան զմերս խնամառան էզի, զի զպատուի-
րանս քս քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց շարաց արդեքի զս-
արս իմ, արդէս զի պահեցից զսանս քս :

Յկրուանց քս եւս ոչ խտարեցաց, զի դու-
արեւոյքէս արարեր զիս :

Արդէս զի քաղցր են ՚ի յիսնս իմ բանք քս՝
քան զմեզք բերանց ինց :

Ի պատուիրանաց քս խնայեալ ասեցի զամե-
նայն ճանապարհս շարաց, զի դու արեւոյքէս

արարելք զիս :

Ճրագ է բանք քո ստից խնայ , և լոյս տայ
չառ զայց խնայ :

Լըդուայ և հաստատանցի , զի պահեցից զա-
մենայն իրաւունս արդարաւթեան քո :
Խանարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր կեցս զիս
բառ բանի քու՛մ :

Ընդ կանս բերանայ խնայ հաճեա տէր , և
զիրաւունս քո ուսս ինձ :

Ընձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ , և
զօրէնս քո ես ոչ մնայցայ :

Լզիկն ինձ մեղաւորք սրագայթ , ՚ի պատախ-
բանայ քոց ես ոչ մարտցայ :

Մասանդ եցի զվրայաւթիւնս քո յառ իսկանս ,
զի ցնծաւթիւն է սրտի խնայ :

Խանարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարա-
թիւնս քո յառ իսկանս , սխմե հաստաւցնանս :

Օանօրէնս ստեցի . և զօրէնս քո սիրելցի :

() զնահանս և սրկիչ իմ ես դու , և ես ՚ի բա-
նս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերաւք յինե՛ն շարք , և քննելցից լոյ-
սպատախբանս ստատուծոյ խնայ :

() զնեա ինձ բառ բանի քու՛մ և կեցս զիս ,
և մի յամօթ առնելք զիս ՚ի յուսայ իմե՛ն :

() զնեա ինձ և ապրեցս զիս , և խորհեցայց
սիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Մարդեցիք զամենեւեւանս որ արարանք
 եղևն յարդարութեանց քոց . զի անիրաւու-

թեանք էին խորհուրդք նոցա :

Հանցաւ որս համարեցայ զամենայն մեղա-
 ւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի զպառ-

ուիրանս քո :

Նուեռեալս բնոյ երկիրդ քո զմարմին իմ , զի
 ՚ի դատաստանաց քոց երկեացց յոյժ :

Եւնք 47 :

ԼԷԸԻ .

Մարի իրաւունս եւ արդարութիւն , մի
 մասնեք զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Նեկալ զճառացս քո ՚ի բարի , զի մի անբար-
 տաւանք զգուեացեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ սիրելութեան քում աւեր .
 եւ բանեց արդարութեան քո :

Ըրս բնոյ ծառացի քում ըստ ողորմութեան
 քում . զարդարութիւնս քո ուստ ինձ :

Օրասաց քո եւ՛ ես՝ իմաստունս արա զիս , եւ
 ծանեացց զկայսութիւնս քո :

Դատ է պաշտել զեւր . խափանեցին զը-
 բէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ,
 քան զամենայն ոսկի եւ զապացիան :

1. Անոցն առաւում իրանք քա անոցն ցանն ինն .
 զի առանցի եւ զճանապարհս շարաց :
2. Բանչեղի են վիպու թիւնք քա . վասն այսու
 թիկ սիրեաց զնսուս աննն իմ :
3. Երցանու թիւն բանեից քոց շաւաւսք ե ի
 ճաւառուն աննէ զտոլոցս :
4. Զբերանն իմ քոցի ե անի զհոգի . ի պա
 սուս իրանս քա սխախարհաց աննն իմ :
5. Արցես առ ան իա ե ողորմես ինն . շաւ իբաւ ա
 նքս սիրազոց անուան քա :
6. Ընանապարհս իմ ա զից արս ինն շաւ բանի
 քա . ե մի սիրեացնն ինն աննուցն մեզք :
7. Վերեւս զիս ի պրպարաւ թե՛նն վարդկանն . ե
 պահեցից զգաւում իրանս քա :
8. Արեւեցս զերեւս քա ի ճաւացս քա . առ
 ինն զարդարս թիւնս քա :
9. Ետակք ջաւրց իջին յաշաց իմաց . զի ոչ պա
 հեցին զգրեւս քա :
10. Երգար եւ զաւ անք . ե ա զից են գաւառ
 աննք քա :
11. Գաւառ իրեցեր զարդարս թի՛ վիպու թեւանց
 քոց . ե ճշմարիտ են յոյժ :
12. Խաշեաց զիս նախանն քա . զի մտացանն լոյ
 բանս քա ի ճշմարիտ իմ :
13. Ինարեւոյ է բան քա յոյժ . ե ճաւաց քա սի
 բեաց զաւ :

- Մանուկ եմ եւս եւ արհամարհեալ, եւ քարոզու-
 րու թիւնս քա եւս ոչ մտաւայցայ :
- Ընդ արու թիւնս քա արդարու թիւնս յառ խառն-
 նից, եւ օրէնք քա ճշմարիտս ե՛ն :
- Վեզու թիւնք եւ սկզաք գտինս զիս, եւ պա-
 տախրանք քա իտաք իմ է՛ն :
- Ընդ արու թեւանքս ե՛ն սկաչու թիւնք քա յա-
 ռ խառնան, իմաստունս արար եւ կեցա զիս :
- Կարգացիս առ քեզ բարբառ սրտիս իմով,
 ըսքս ինձ անք՝ զի քարոզարու թիւնս քա
 իմոգրեցի :
- Ընդգրակեցիս առ քեզ եւ սրկեա զիս, եւ պա-
 հեցից զսկաչու թիւնս քա :
- Կանխեցիս սարաժանուս, արագակեցիս, եւ եւս
 ՚ի բանս քա յաւայցայ :
- Կանխեցիս աչքս իմ առ առաւստս ՚ի խառնել ինձ
 զբանս քա :
- Չայնիս իմում ըսքս անքս ըստ սրբանս թեւանս
 քա մ. անքս յիտաւունս քա կեցա զիս :
- Մեքանցաւցիս յիս հարաժիշքս իմ քանարկնուս
 թիւնս, զի յարիտաց քոց հեռի եղին :
- Մեքան եւս դու անքս, եւ ամենայնս պատախ-
 րանք քա ճշմարիտս ե՛ն :
- Ի սկսբանե՛ն ծանեալ ՚ի սկաչու թեւանց քոց,
 զի յառ խառնան հաստատեցեր զնասա :
- Տեա զխանարհու թիւնս իմ եւ սրկեա զիս, զի

զօրէնս քս ես ոչ մտացայ :

Իստեա զգաստատանս իմ ե փրկեա զիս ,
 ե ըստ բանի քում կեցա զիս :

Հեռի է ՚ի մեզա սրաց փրկու թիւն , զի զի
 բառունս քս ոչ պահեցին :

Ի թու թիւնք քս բազում են տէր , ե ըստ
 իրաւանց քոց կեցա զիս :

Իսպում են որ հալածեն ե նեղեն զիս .
 ՚ի վրացու թեանց քոց ես ոչ խտարեցայ :

Հայկի յանապարսնա ե մաշէի , զի զպա
 տու իրանս քս ոչ պահեցին :

Տե՛ս՝ զի զպատու իրանս քս սիրեցի . տէր ոչ
 զգտու թեանք քս կեցա զիս :

Սիրոցն բանից քոց ճշմարտութիւն է , յա
 շխտանս են ամենայն իրաւունք արդարու
 թեանս քս :

Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր , ե ՚ի բա
 նից քոց երկեա սիրտ իմ :

Յնծացայ ես ՚ի բանս քս որպէս այն որ զը
 տանէ աւար բազում :

Օ մեզա ասեցի ե անարգեցի , ե զօրէնս քս
 սիրեցի :

Լշտին անգամ յառաւ որ հնեցից զբեզ , վանս
 իրաւանց ե արդարութեանս քս :

Իսաղաղութիւն բազում է այնոցիկ որ սիրեն
 զօրէնս քս , ե ոչ գոյ ՚ի նոսա գայթակղութի

Սպասեցի փրկութեան քու մ' աէր, և զգա-
տաւ իրանա քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զփրայութիւնս քո, և սի-
րեաց զնսսա յոյժ :

Պահեցից զգրատու իրանա և զփրայութիւնս
քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Սերմեացին ինդրու ածք իմ առաջի քո աէր .
լսաւ բանի քու մ' իմաստունն սրտս զիս :

Սոցեւն ազոթք իմ առաջի քո աէր, և քու
նիս քով փրկեա զիս :

Սոցեւն զթմուք իմ զարհմութիւնս քո,
յարժամ ուսուցեա ինձ զարդարութիւնս քո :

Խառնեցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն
սրտաու իրանք քո սրդարութեամբ են :

Սոցեւն ձեռն քո 'ի կեցութեանս զիս, զի ըզ-
րատու իրանս քո ընտրեցի :

Յանկացաց փրկութեան քու մ' աէր, և օրէնք
քո խառք իմ էին :

Սոցեւն անձն իմ օրհնեցից զբեզ, և իրաւ
ւանք քո օգնեացեն ինձ :

Սոցեւն առ սրտէս զպիտար կորուսեալ .
ինդրեա զճառսս քո, զի զգրատու իրանս քո
ես ոչ մտացայ :

Տունք Եզ :

Կանան Գորգուս Ե : Սաղմոս Ժգ :

Տունք ԿԵ :

ՕՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՍԵՆԵՆՑ

ԳԵՅՆԱՆԱԲԵՆՔՈՒՐ ՍՈՒՐԹ ԱՆԳԱՆԵՐ

Ե—՛ր, Ի՛ր :

Օրհնեցէք քառասուն յարհնու թիւն նոր, զի խշտանու թիւն նորա ՚ի բարձունս փառաւորի :

Ի՛ր. անուն նորա փառաւորեաց է ՚ի ծագաց միեղև. ՚ի ծագա երկրի :

Այք խշտեկին ՚ի ծով նաւաք, կողմք և անմեղայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Արախ եղիցի անասրանն և անմեղայն բնակիչք իւր, արախ եղիցին բանակք և բակք կեդարաւ, և արախ եղիցին բնակիչք վանին :

Ի գլխաց ընթանց գոշեացնն, ասցեն զփառասառաննոց, և գրաջու թիւն նորա կողմք պատմեացնն :

Տէք ասառան զորս թեանց գլխեաց և գոց զարթուցանել զպատերազմ, յորս ցանել զնախանձ, փող հարկանել գոշել ՚ի վերաց թշնամեաց իւրաց զորս թեանք բարձու :

Արախ եղիցին երկինք ՚ի վերաւաս, և անցք ցօղեացնն զարդարու թիւն :

Բղխեացէ երկիր զողորմութիւն, և զարդարութիւն առ հասարակ բղխեացէ :

ԱՆՈՒԹ ՅԻՆԱԿՆՈՒ ՄԱՐԿԱՆԵՐԻ

Ի նեղութեան խնամ ինքն ինքն առ անբարեացի,
 և ըստ աստուած յանդնոցոց դժոխաց աղա-
 զակի խնամ :

Ի սր անբարեացի խնամ, զի ընկեցեք զիս
 ՚ի խորս ծախս, և շքանք գեաաց ստաշարե-
 ցին զիս :

Ընկեցին սրտանք ըստ և արևք ըստ անցին ՚ի
 վերաց խմ, և ասացին թէ մեք ինչոց աքսն
 յեթեաց աչաց ըսց :

Ըստ իցե՞ թէ յառեցեց հացել ՚ի սասձար նք
 ըստ, զի հեզանս գիտեա ըստք մինչեւ յանձն
 խմ, և անդ առնոք անհեարկնք ստաշարեցին զիս :

Ընկաւ ազըս ի խմ ընդ ստաշարս ընթանց, ի
 զի ևս ՚ի խորս երկրի, անսի գնիգս նորս
 զի էին սրագ, ազեց յառեանից, և երցն
 յառախանս թե՛նէ կեանք խմ :

Ըստ ընդ անբարեացի խմ ՚ի նաւազել ան-
 ձին խնց կարեացի, և զքեզ անբարեացի
 և մոցնեւ ազգե՞ք խմ ՚ի սասձար ստքք ըստ :

Օ ՚ի ոչք սրահե՛նս զու՛նայնս թխն և զստա-
 թխն, յազարեա թե՛նէ իսթեանց մեք ինչոց :

Ըստ ևս ՚ի ձայն սրհնս թե՛նս խոստովան և
 զէց քեզ, մատուցից ստաշարսս անառն,
 և կատարեցից զառա խմ ՚ի սրկա թե՛նս :
 Փառք հոգ և սրգոց և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Կ

Եկեացե՛ն աղօթք մեր ՚ի սաաճար սուրբ քա-
 խանարհէսցի ունին քա ՚ի խնդրուածս մեր :
 Սարգսաւէր տէր , զամն սրբաւ հւոյ անարատի
 մեր քոյ և կուսի , և զամն խաչի քա սրատու ա-
 կանի ընկող զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ :

Օչարդն և լալին 7 ժրն Սի նախաննիք
 խննին գոյե 7 117 երեւն :

1875

Received of the
 Treasurer of the
 State of New York
 the sum of
 Dollars
 for
 the year ending
 the 31st day of
 December 1875

This receipt is
 given in full
 for the amount
 of the above
 sum of Dollars
 and no other
 receipt is
 required

Witness my hand
 and the seal of
 the State of New
 York this
 day of
 1875

Առաքեալ շոգի թո էս ստանալ զնառ .
Էս երթոյն զերես երկրի :

Օրնա թիւն ինն ՚ի տեառնէ կեկեացէ, որ
արար զերկինս և զերկիր:

Այն ապա ՚ի սասանա թիւն զուան քա, և մի
նեկեացէ պահապան քա:

Արայէս ոչ նեկէ և ոչ ՚ի քան երթոյ պահա-
պան խարայէ լի:

Տէր պահեացէ զքեզ, և տէր ընկալցի անով
նեւամեր իւրով:

Ըրեզակն ՚ի սուէ քեզ մի մեղիցէ, և մի
լուսին ՚ի գիշերի:

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն շարի, որս
հեացէ տէր զանան քա:

Տէր պահեացէ զմուս և զել քա յոյսմ հե-
տ միտելու յախանան:
Տուր ք:

ՍԱՆԲՈՍ ՏԻՆ:

Օրնա թիւն ստիճանաց:

Արաբի եզէ ևս՝ որ ստեին զիս, ՚ի սուն
տեառն երթոյցուք մեր:

Հասեալ կային սոք մեր առ գրանս քո՝ ե-
րուստղէմ:

Սերուստղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բը-
նակա թիւն իւր շուրջ պատիւս:

Նազ ելին աղոթք աղոթք տեառն, մկայա թիւն
խարայէ լի խոստապան լինել անուան տեառն:

Միզ արկեալ կեն ախժուք դատաստանի, ալ
 թուս արկեալ ՚ի ասնո դաւթի :

Հարցէք զպնունէ զերուսաղէմի, և զշնու-
 թենէ՝ ոչք սիրէք զտէր :

Արկիցի խաղաղութիւնն ՚ի զպու թեան քում՝
 և շնու թիւն յաշտարակս յաճու բա քո :

Վասն եղբարց և բնկերաց իմաց խօսեցաց
 զխաղաղութիւնն . վասն քոց և վասն ասնո
 տեաանն աստուծոց մերոց իմոց բեցաք զքա-
 թութիւնն ՚ի քե՛ն :

Տո՛ղք Է :

ՍԱՆՄԱՆ ՆԻՐ :

() Բնութիւնն ստիճանաց :

Առ քեզ տէր համբարնի զաշտ իմ, որ բնու-
 կեալդ ես ՚ի յերկինս :

Արպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռնն տեաանն իւ-
 բոց, որպէս աչք սպասիմոց ՚ի ձեռնն արկեալ
 իւրոց :

Ա՛յ յապէս կեն աչք մեր սա քեզ տէր աստ-
 աւած մեր, մինչեւ ողորմեացիս ՚ի վերաց մեր :
 Աղորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ, զի բա-
 զում լցաք արհամարհանոք :

Այս սասակ լցան անձիմք մեր նախասա-
 նօք, որ նախասակին զմեզ, և արհամարհա-
 նօք ամբարտաւանից :

Տո՛ղք Ե :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԻԳ .

() Դհնո-Սիւն : ստիճանաց :

Լ թէ ոչ տէր էր առ մեզ , ստասցէ խոստ
յել , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան ՚ի վերաց մեր , կեն-
դանուցն կամեցան կրանել զմեզ :

Ի բարկանալ արամատու թեամբ նոցա ՚ի վերաց
մեր , ստրա ե իւրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր , անցին ան-
ձինք մեր ընդ ուղիս անդադարս :

() Դհնեալ է տէր , որ ոչ եւս զմեզ յորս ու
ստանանց նոցա :

Ընձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճղուկ ,
յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա մշտեցան , ե մեր ապրեցար :

() Գնու թիւն է մեզ յանուանէ տեառն , որ
արար զերկինս ե զերկից :

Տ՝ՆԳ Ը .

ՍԱՆՄԱՍ ՃԻԳ .

() Դհնո-Սիւն : ստիճանաց :

Ո յուսաց ՚ի տէր որպէս ըւտան սիւսն , մի
ստանանացի յու իտեան՝ որ բնակեալն է յե-
րուսազէմ :

Լ կրինք շուրջ են գնովաւ , տէր շուրջ է ըզ

Ժողովրդեամբ իւրով յայսմ հեռե մինչեւ
յաւիտեան :

Այ թողու տէր զգաւազան մեղաորաց ՚ի
փրկակա արդարաց . և արդարք մի ձգեացեն
զձեռս իւրեանց յանօրէնու թիւն :

Եւարի առնե տէր բարեաց , և այնպիսի ոյք
ուղիղ են պահաք :

Իսկ զթիւրեարն յափշտակու թեամբ , տանի
զնասա տէր ընդ այնպիսի ոյք գործեն զանօրէ-
նու թի . խաղաղու թիւն ՚ի վերաց խաղաղի :
Տաճք է : Գորգոր է :

ՍԸՆԿՈՍ ՏԻԵ .

() Ենն-իւնն -- արձանց :

Ի գարձու ցանել տեառն զգերու թիւն սփ-
ոյնի , և եզարք մեք միսթարեալք :

Հայնժամ քան բերանք մեր ինդու թեամբ
և ըզուք մեր ցնծու թեամբ :

Հայնժամ ասացեն ՚ի հեթանոսս , մեծ ա-
րար տէր զառնել իւր ընդ նասա . մեծ ա-
րար տէր զյառնել իւր ընդ մեզ , և մեք ե-
զարք բերկրեալք :

Իւարձս տէր զգերու թիւնս մեք որպէս զուղ-
իլու ՚ի հարաւոյ , ոյք վարկին արտասուօք՝
ցնծու թեամբ հնձեացեն :

Լքի՞ծարա՛յ երթ՞այնիս եւ ընչի՛ն , ոչք բարձեալ
տանե՛կին զեւերմանիս իւրեանց :

Վազա՛յ եկեալցեն եւ յնձաւացեն , ոչք առեալ
բերիցեն զարացս իւրեանց :

Տու՛նք զ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Ձ :

() Ընե՛ւմի՛ննս սարժմանց :

Լքի՞ծե՛ ոչ տէր շինե՛ զտուն , 'ի նամեփր վաս
տակի՛ն շինողք նորս :

Լքի՞ծե՛ ոչ տէր պահե՛ զբազար , ընդունայն
արնին պահասարանք նորս :

'ի նամեփր է ձեզ յառնել իսնխաւ . արդ
արիք մինչեւ եք ննջեցեալ , ոչք առեք
զհաց զսաց :

'ի ժամանակի որպէս տայի քուն սիրելեաց
իւրոց , ժառանգութիւնս առն որդիք են , ու
րոց վարձք իւր են , այն է պատու որովայնի
իւրոց :

Որպէս նեար 'ի ձեռս հզօրի , այնպէս են եւ
որդիքն թախտակերոց :

Լքանի՛ որ ելից զքանկութիւնս իւր 'ի նոցա
նէ , մի ամառեացեն յորժամ խաւսայնն թըջ
նամիք նոցա ընդ նոսա առ դրան :

Տու՛նք զ :

() ԴՆԱՆՔԻՆԻ ԱՊԻՃԱՆԱՅ :

Այրանի ամենեկորուն ոչք երկնային ՚ի ակառանկ ,
և գնան ՚ի ճանապարհա նորա :

Չ զաստակա ձեռնայ քոց կերիցես . երանի
է քեզ , ե քարի եղիցի :

Ան քա որպէս այդի վայերու չ յանկխանա
ասան քա . որդիք քա որպէս նորատունկ ձի
թե՛նայ շարժ զանգամով քով :

Այսպէս օրհնեացի ամենայն մարդ որ երկնայի
՚ի ակառանկ . օրհնեացի զքեզ աէք ՚ի սխախէ :

Այս ակացես դու զքարու թիւն յերուտայի մ'
զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեացես դու զորդիս որդւոց քոց , խաղա
զու թիւն ՚ի վերայ խորայելի :

Տաճք Գ :

() ԴՆԱՆՔԻՆԻ ԱՊԻՃԱՆԱՅ :

Աստու մ' անդամ' մարտեան ընդ իս ՚ի ման
կու թե՛նէ իմե՛ն , առայել խորայել :

Աստու մ' անդամ' մարտեան ընդ իս ՚ի ման
կու թե՛նէ իմե՛ն , ե ինձ ոչ յազթեցիս :

Չ թիկու նա իմ հարին մեզու որք , ընդ եր
կար արարին զանձորէ նու թիւնա իւրեանց :

Տե՛ր սրբաբ է, և խորասակէ զառնն մեզաւ
 և սրաց :

Վճարեացնն և յետո դարձցին ամենեքեանն
 ոչք ասունն զսխալն :

Վշիցին նորա սրպէս խառ ասանեաց, որ մինչ
 չեւ ՚ի բուռն եկեալ էր՝ շարացաւ :

Ու ասի ոչ երկոց զբուռն իւր հնձողն, և ոչ
 զգիրկս իւր՝ որ զտայն ժողովէք :

Ոչ ասացին ամենեքեանն ոչք անցանեկին առ
 նորա, թէ օրհնու թիւն անառն ընդ ձեզ
 և օրհնեցաք զձեզ յանուանել անառնն :
 Տուք է :

ԱՆՆՄՈՍ ԶԻԹ

(Պիւն-Տիւն աստիճանաց :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ անէր, անէր ըսք
 ձայնի իմում :

Վշիցին ակամօքք քո ՚ի բեւզ զձայն աղօթից
 իմոց :

Թե՛ զանօրե՛նու թիւնս իմ ըննեւս անէր անէր,
 իսկ ո՞ կարե՛ կազ առաջի քո, զի ՚ի քէն է
 քառու թիւնն :

Ո՞րան անուանէ քո համբերի անէր, համբեր
 անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ
 ՚ի անէր :

Ի սրահէ առաւուսու մինչեւ յերեկոց, ՚ի սրա

հէ առ առ օտառ յառաջացաւ խորացել ՚ի ակեր :
 Ի ակեաանէ է սղարսեա թիւն քաղաւճ, ՚ի նք
 մանէ է սրբիտ թիւն . և նա սրբիկեաց պի
 յայել յամենայն նեղութեանց նորա :

Տաճք 2 .

ՍԵՆՏՐՈՍ ՃԼ .

() Բնութիւնս ստիճանաց :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրա իմ, և ոչ պատան
 աչք իմ :

Ոչ գնացի ևս ընդ մեծամեծս, և ոչ ընդ
 այնտիկ ոչք սքանչելի և գե՛ն քան պի :

Եւոչ թէ խմարհեցաց ևս սրպէս մանաւ կ
 սարսուցեաց ՚ի ստե՛նէ մօր իւրոց, և դարձ
 նորա անդրէ՛ն ՚ի նոյն :

Եւս թէ հարարացաւ զի սրդեօք զանձն իմ,
 սրպէս և զիցի հասաւ զու մե անձին իմոյ .
 յառաջաւ խորացել ՚ի ակեր յայսմ հեակ
 միտելու յառ իսեան :

Տաճք 9 . Գորգոս Ի Գ :

ՍԵՆՏՐՈՍ ՃԼԵ .

ԼՆԳ ԸՊ :

Յիշեա ակեր զգաւ թիւ, և զամենայն հե
 զու թիւն նորա :

- Որպէս երգուաւ տեառն , և ուխտս եզ
առտուծոյ յակոբայ :
- Թե՛ ոչ մտից 'ի յարկս տան ինոյ . թե՛ ելից
յանկողինս մահճաց ինոյ :
- Թե՛ սաց քուն աչաց ինոյ , կամ նիկո՛ւ ար-
տեւանաց ինոյ , կամ հանդիսս իրանաց
ինոյ . մինչեւ գոտից զտեղի յարկի տեառն
առտուծոյ յակոբայ :
- Ընա քու ար գնձանե՛ յեփրաթաց , և գոտար
գնա 'ի գաշտա մայրեաց :
- Մայրս ք 'ի յարկս նարա , երկիրդայց ցաւք 'ի
տեղւոջ ուր կայեալ են սար նարա :
- Ըրի տէր 'ի հանդիսս քա , գու և կտակա-
րանք սրբաւթեան քա :
- Լըիցունք քա զգեցցին զարդարաւթիւն , և
սուրբք քա զնծարսփ զնծաացն :
- Վասն գաւթի սիբերոց քա , մի գարձուցա-
ներ զերեսս քա յոճերոյ քումն :
- Լըրուաւ տէր գաւթի ճշմարտութեամբ՝
և ոչ տակաց նմա , 'ի սպողոյ սրտայնե՛ քում-
մէ նստուցից յաթոս քա :
- Թե՛ պահեացնն որդիք քա զորէնս իմ , և ըզ-
փկայութիւնս իմ զար ուսուցից նայա :
- Որդիք նայա նայցին յախանանա յախան-
նից յաթոս քա :
- Հաճեցաւ տէր ընդ սիսին , և ընտրեաց ըր-

Նախկեղ ՚ի նահա . առե՛ւ այս է հանդիսաւ իմ յա-
ւ . իսականա յաւ իսակնից , ՚ի տես ք՛նախկեցայց՝
զի հաճեցայ ընդ առ :

Օ պարիս սարս արհնելլով արհնեցից , ե զազ-
քասա սարս լյուցից հայցի :

Լըրիցանց սարս զգեցուցից զփոփա թիւն , ե
առ քքք սարս ցնծարլ ցնծարցեն :

Լնդ ծաղկեցից զեզիս ք ՚ի դաւ իմ . պաս-
քասա պարսից զճրար օճեցոյ իմց :

Թնաակաց նարս զգեցուցից զանօթ , այլ ՚ի
փեցայ նարս ծաղկեացի սրբա թիւն իմ :
Տաճք մե :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ա Ր .

Լ Ե Գ Ե Ղ :

Օ ՚ի բարի կամ զի փայլուչ , զի քնախկն
եզբարք ՚ի միասին ,

Արայե ա իւզ զի իջանե ՚ի գլուխ ե ՚ի մարտն
ահարսիսի , ՚ի մարտայն իջանե ՚ի գրասպան
զգեատաւ նարս :

Արայե ա ցոզ զի ցոզե ՚ի հեքանե , ՚ի փեցայ լե-
քին սխալիսի :

Տէր անդ պարսասանաց զարհնա թիւն , ե
զկեանա յաւ իսակնից :

Տաճք Գ :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԼԳ .

ԼԻԳ Ը-Գ .

Ըստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր , ո կայք ՚ի տառն տեառն և ՚ի գաւիթ թրս սաստաճոյ մերոյ :

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի սրբաթիւն , և օրհնեցէք զտէր :

(Օրհնեացէ զմեզ տէր ՚ի սրբիւն , որ արար յերկինս և յերկիր :
 հաճք ք :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԼԳ .

ԼԵԸ-Ի .

(Օրհնեցէք զանառն տեառն . օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր . ո կայք ՚ի տառն տեառն և ՚ի գաւիթս տան սաստաճոյ մերոյ :

(Օրհնեցէք զտէր զի բարի է , սազմաւ աւսացէք անուան նորա զի բարոյք է :

(Օ յախաճք բնարեւոյ իւր տէր , և զխաղցէ՛ք ծառանոց ու թիւն իւր :

Ըստ ծանեւոյ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ է բուն զամենայն կուռս :

(Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր , յերկինս և յերկիր , ՚ի ծով և յամենայն խորս : Հանել զանկա ՚ի ծագաց երկրէ , գիտցրատա-

Կու՛նա իւր յանձրելու արար, և հանձն բղ,
հազն ՚ի շտեմարանաց իւրոց:

Եհար զամենայն անդրանիկս եզխարտացոց,
՚ի մարդոց մինչև յանասուն:

Եւ արեաց զնշանս և զարուեստս իւր ՚ի մէջ
քս եզխարտս, ՚ի փարստոն և յամենայն
զօրս իւր:

Եհար զազգս բազումս, և սարսն զթագաւ
ւորս հզօրս:

Օքնհոյն թագաւոր ամուրհացոց, զոխ
թագաւոր բառանու, և զամենայն թագաւ
ւորս թիւնս քանանացոց:

Եւս զերկիր նոցա ՚ի մասանդաւ թիւն, մա
սանդաւ թիւն իւրայելի մարտիրոսան իւրոց:

Տէր անուն քս յախանան, աւեր յիշատակ
քս ազգէ մինչև յազգ:

Գառնի աւեր զժողովուրդս իւր, և ՚ի ծա
սայս իւր միտիթարի:

Արաք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են,
նեւ ազարծք են որդւոց մարդկան:

Իերանոց և ոչ իւսին, աչք են և ոչ տե
սանեն:

Եհանջք են և ոչ լան, և ոչ ոց շունչ ՚ի
բերանս նոցա:

Երան նոցա եզիցին ոչք արարին զնոսա, ա
մենեքեան ոչք յուսացեալ են ՚ի նոսա:

Տաւն խորացելի արհնեցելք զանէր . առն ահա
բաւիտի արհնեցելք զանէր :

Տաւն զերեւոյ արհնեցելք զանէր . երկիւր զամբ
անառն արհնեցելք զանէր :

Օրհնեալ անբ Ի սիւսիտէ , սք բնակեալն է
յերուսաղէմ :
Տաւր Ի . Գորգըս Իդ :

ՍԸՂՄՈՍ ճԼԵ .

ԼԷԼԻ .

Խառատփան է զերուք անառն , զի բարի է ,
զի յաւիտեան է սղարմա թիւն նորա :

Խառատփան է զերուք առաւանդ առաւանդ ,
զի յաւիտեան է սղարմա թիւն նորա :

Խառատփան է զերուք անառն անբանց , զի
յաւիտեան է սղարմա թիւն նորա :

Ըրար գրանչեցիս մեծամեծս միայն , զի յա
ւիտեան է սղար :

Օ երկիկա արար խնատու թեամբ իւրով , զի
յաւիտեան է սղար :

Հառատակաց զերկիր Ի զերաց ջուրց , զի
յաւիտեան է սղար :

Ըրար գլուսաւ սրս մեծամեծս միայն , զի յա
ւիտեան է սղար :

Օ արե գակն արար իշխանական առ բնիկան :

զի յաւ Բանեանն է ողոր :

Օ յաւ օրնն եւ զառտեղս Բշխմանեանն զԲնե քոյ :

զի յաւ Բանեանն է ողոր :

Ա՛հար զերկկիրն եւ զԲարտապա ոց անդ բանեղոց
Խաբաբ հանգերն , զի յաւ Բանեանն է ողոր :

Ա՛ւ ե հանն զԲարապետ Դ թիկոց Եղբա , զի յաւ Բ-
անեանն է ողոր :

Ի ձեռնն բարձր եւ Դ բարապետ հարա , զի յաւ Բ-
անեանն է ողոր :

Ա՛հերն զԺողովն մեծ եւ բարձանեաց յերկուս
մասունն , զի յաւ Բանեանն է ողոր :

Ա՛ւ անցոց զԲարապետ քնդ մեջ Եղբա , զի յա-
ւ Բանեանն է ողոր :

Ի նեղակեաց զԲարապետն եւ զղորս Խաբ Դ ձով
կարմիր , զի յաւ Բանեանն է ողոր :

Ա՛ւ ե հանն զԺողովաբոյ Խաբ յանապատ , զի
յաւ Բանեանն է ողոր :

Ա՛հար զապա մեծամեծս միայն , զի յաւ Բ-
անեանն է ողոր :

Ա՛ւ սպանն զԺողովաբոյ հարա , զի յաւ Բ-
անեանն է ողոր :

Օ յե հոյնն Թաղաւոր անաբհացոց , զի յա-
ւ Բանեանն է ողոր :

Օ յիկ Թաղաւոր բաւանն , զի յաւ Բանեանն
է ողոր :

Ա՛ւ զերկկիր Եղբա Դ ժառանգաւ Թխն , զի

յաւ խաւեանն է սղար :

Աստ անդ ու թիւն խարստէ ինչ ծառայի իւրոյ ,
զի յաւ խաւեանն է սղար :

Յիշեաց զմեզ ակր ՚ի խամարհու թեանն մե-
րու՛մ , զի յաւ խաւեանն է սղար :

Այլ փրկեաց զմեզ ՚ի անուայ թշնամեաց մե-
րոյ , զի յաւ խաւեանն է սղար :

Ուսայ կերակուր աստեանայն կենդանեաց , զի
յաւ խաւեանն է սղար :

Խառատիանն եղերուք աստուծոյ երկնուսրի ,
զի յաւ խաւեանն է սղար :

Տնք իւ :

ՍՈՂՄՈՍ ԺԼԶ .

Անու Դ--Ղ . ՚ի յիւն երեկոյն . մեզն յի-
շեց--յն :

Այլ գեաս բարեբաշտոյ , անդ նստեար ե
լարար . որպէս յիշեցար մեք անդ զպիտիւն :

Ի մէջ ուսեաց նոցա կախեցար զկատկարու
նքս մեր :

Անդ հարցանեիմ գերիչք մեր զքանոս որն
նու թեանն . գերեզմարք մեր աստուծոյն զմեզ
եւ սակնն :

(Գրհնեցէք մեզ յարհու թեանն սիւսիսի . իսկ
զխորդ գրհնեցարք զարհու թիւնս տեանն
յերկիր ասար :

Թէ մտացոյց զքեզ երուսացի՛մ, մտացի
 դեա աջ իմ:

Այցեացի լեզու իմ ՚ի բխնս իմ, թէ ոչ յիշե-
 ցից զքեզ, թէ ոչ նախ նուազեցից զքեզ
 երուսացի՛մ, սկիզբն աբախաւ թեանս ինց:

Յիշեա տէր զարգիսն եզակեաց՝ յառաքան
 երուսացի՛մ:

Այք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք, մինչեւ ՚ի
 հիսն հասուցէք:

Դուստր բարեբացոց թշուառականս, երու-
 նի որ հասաց զհասուցումն քազոր գու-
 մեզ հասուցեր:

Այրանի որ կալաւ զանեկաւնս քա, և եհար
 զբարի:
 հոգի զ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵ.

Աչն Դաւիթ:

Խաւատման եղէց քեզ տէր բողբոջ սրախ-
 ինով, առաջի հրեշտակաց աստեա սասցից
 քեզ:

Օ ՚ի լուսր զրանս բերանոց ինց, երկիր սու-
 գից ՚ի տաճար սուրբ քա, և խաւատման ե-
 ղէց անուան քում՝ վանս ողորմութեան և
 ճշմարտութեան քա:

Անձ արարեր յամենայնի զանունս սուրբ քա,

յորում աւար կարգամ առ թեզ՝ փարփա
 քակի լուր ինձ , և բարում արտայնու գորու-
 թիւնս յանձն իմ :

Խառնութան եղիցիս առ թեզ ամենայն թա-
 գաւորք երկրի , զի լուան սքանա բերանոց
 քո , և օրհնեացեն զճանապարհս քո :

Մեծ են փառք տեսան , բարձր է տէր՝ բո-
 խանարհա տեսանել , և գրարձանա՝ ի հեռաւա-
 սանել ճանաչել :

Թէ գնացից ես ՚ի մէջ նեղութեանոց , կե-
 ջուացես զիս ՚ի բարկութենէ թշնամեայն :
 Զգեցեր զձեռն քո , և փրկեաց զիս աջ քո .
 և տէր հասուացի ընդ իմ :

Տէր սղարմա թիւն քո յախտան . զգործս
 ձեռաց քոց մի անտես առներ :
 Տո՛ճք ը : Գորգոր եզ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Ճ Ե .

Ի Կոթարծ . Սղնա Գաւիթ :

Տէր փարձեցեր զիս և ճանեար զիս . գու-
 ճանեար զնասել իմ և գրառնել իմ :

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաստա-
 նել , գրաւիդս իմ և զփնճակս իմ գու թննե-
 ցեր , և զամենայն ճանապարհս իմ յառա-
 ջագայն տեսեր , զի ոչ գոց նենդութիւն ՚ի

ընդունի խնամ :

Մէջոյ դու աւեր ծանեկար գլխակն խմ և դա
աւջին խմ, դու ստեղծեր գիտ, և եղիք բո-
ձեանքս ի վերայ խմ :

Աքանդելի եղև գիտութիւնքս յինն, դը
բացաւ և ոչ հանդարտեմ անա :

Յո՛րթացց ես յոգւոյ քու միկ, կամ յերե-
ւոյց քոց ես յո՛րթացց :

Թէ երանեմ յերկինս՝ դու անդ ես, և թէ
իջանեմ ի գոթիս՝ և անդ մտա ես :

Թէ առից զթեւս խմ ընդ առաւօտս, և
ընակեցացց յերես ծովս :

Սակայն և անդ ձեանքս առաջ՝ ետրդեացե-
ինն, և աջ քո ընկապցի գիտ :

Մտայի՛ խաւար մբեմն արդեար ծանկեաց
գիտ, կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փոսկու-
թեանս խնց :

Խաւարն ի քնն ոչ խաւարեացի, և գիշերն
որպէս տիւ լուսաւար եղացի, և խաւար նա-
քա որպէս գոյս նարս :

Մաւտայար զերթամն նա խմ, և ընկալար
գիտ յարտայնն մօր խնց :

Խաւարան եղէց քեզ աւեր՝ գիտ ահեղ և լու-
քանդելի ես . սքանդելի են գործք քո և ան-
ձրն խմ սիրեաց յոյժ :

Ալ թագեաւ սկիւր խմ ի քնն զոր արարեր

Ի ծածուկ, և կար զորութեան խնց ընդ ըստարփես երկրի :

Օ անդորձս իմ անտին աշք քո, և ի գիրս քո ամենեքեան գրեցան :

Ի սուէ մնարեցան, և ոչ որ էր որ սուաշնարդ էր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարոյ եղին բարեկամք քո սուսուան, և յոյժ զօրոցան իշխամք նոցա :

Ի ուեղի զնոսս՝ և քան զսուաղ բաղմոցան, զարթեայ՝ և արդ ընդ քեզ եմ :

Ի է սպանանեա զմեզու որս սասուան, արքարեան ի բայ եղերուք յինէն :

Ի հակառակութիւն և ի նախանձ, սուցին ի նանիր գրազարք քո :

Օ ասեղիս քո սէր ասեցի, և ի վերայ թրչնամեաց քոյ մաշեցայ :

Ըսե ըս թիւն կատարեայ ասեցի զնոսս, և եղին ինձ թշնամիր :

Փորձեա զիս սասուան և ծանիր զսիրտ իմ. քննեա զիս և ծանիր գշախոս իմ, և սեւ թէ իցնն անորէնու թիւնք ի ճանապարհս իմ, և սուաշնարդեա ինձ ի ճանապարհս քո յախանից :

Տոմար իր :

Ի Կ-Գ-Թ . Ս-Ն-Ի Դ-Մ-Ի :

Մարտիցս զհա առ ք ՚ի մարդոց շարե , յառնե
անխրատե փրկեա զհա :

Խորհեցան զանօրե՛նու թի ՚ի սիրտս իւրեանց .
զար ամենայն պատարաստեցան ՚ի պատերազմ :

Արեցին զեղուս իւրեանց որպէս գօծի , և
թոյնք իմից ՚ի ներքոց շրթանց նոցա :

Պահեա զհա առ ք ՚ի ձեռաց մեղաւորի , և ՚ի
մարդոց շարե փրկեա զհա :

Խորհեցան իստիանեղ զգնացս իմ , թաղու-
ցին ամբարտաւանք որոցայթ ինձ :

Լայս ձգեցին որոցայթ տակց իմոց , շուրջ լող-
շուղջք իմովք և գին ինձ գայթակղութիւն :

Մայնի առ ք աստուած իմ ևս գու , առնին
գիր առ ք ձայնի աղօթից իմոց :

Տեր առ ք զգու թիւն փրկութեան իմոց , հա
փանի գիտց իմոց յառք պատերազմի :

Մի մտաներ զհա առ ք ՚ի ցանկութիւն մե-
ղաւորաց , ոչք խորհեցան փան իմ ընդ փայր
հարկանեղ զհա :

Օ ՚ի մի երբէք բարձրացին և խորհուրդք
նոցա մի կատարեացին , փախձան կատարածի
նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեացե
զնոսա :

Մրկցեալ ՚ի վերայ նոցա զհայնականն հրոյ ,
 և հորձանեացեալն զնոսա . ՚ի տառապանաց մի
 հարսացեն և կեալ :

Մարդոց ընդ աւետոյ մի աշտղեացի ՚ի վերայ
 երկրի . զայք մեզուսք շարիք իւր որսացեն
 ՚ի հարուստ :

Չամենաց զի առնես տէր դատաւասան աղ-
 բասի և իրաւունս անանկի :

Մրդարք դահապին զանուանէ քու մեկ , և
 բնակեացին ու զիցք սա աջի երեսաց քոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԻ .

Սաղմո Դսմի :

Տէր հարդացի սա ընդ և լուր ինձ , նայ
 եա ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի հարդալ իմում
 սա ընդ :

Սաղմո եզիցին աղօթք իմ որպէս խունկ ու
 առջի քո տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց
 պատարագ երեկոցի :

Վիր տէր պահապան բերանոց իմոց , և դա-
 ւըն ամուր շրթանոց իմոց , զի մի խաւարեացի
 սիրտ իմ բանիս շարուծեանն :

Պատճառ ել զպատճառս մեզոց ընդ մար
 դոս՝ ոչք գործեն զանարեւոտ թիւն . ոչ եզից
 կցորդ ընարեւոց նոցա :

զնայի, թագաւ զառ ինձ արդայթ :
 Հայի յաջակ՝ տեամնէի, և ոչ որ ճանաչէր
 զիս. կարեաւ յինէն փոխաւ առ իմ, և ոչ
 գտաւ ինձ թող անձին ինձ :

Մտադակեցի առ քեզ տէր և սասայի, դու
 ես յոյս և բաժնի իմ յերկրին կենդանեաց :

Ղրայեաւ տէր յարգեթս իմ, զի ես խանարհ և
 զէ յոյժ. ապրեցա զիս ՚ի հարան շայ ինձ՝ զի
 հզար և զէն քան զիս :

Տէր հան ՚ի բանակ զանձն իմ, դահանա՛ս
 զանուանէ քու մեկ :

Վեզ սպասեն արդարք մինչեւ հասաւ սցեա :
 Տանք ը : Գորգոյս Ժ Գ :

Ս Ը Ն Մ Ո Ս Ք Ի Բ .

Ս շնո գաւթի. Ի թանձալի զէ հալձեր ըն
 Աբիսղձ որդի Զոյս :

Տէր լուր արգեթից ինձ, ունին զիք խորն
 գրուածաց ինձ Ծշնարաւ թեամիք քով :

Ի ուր ինձ արդարաւ թեամիք քով, և մի մտաւ
 ներ ՚ի գառառասան ընդ ծառայի քու մ, զի ոչ
 արդարանայ առ ալիք քա ամենայն կենդանի :
 Հարածեաց թշնամիք զանձն իմ, խանարհ
 արար յերկիր զիեանա իմ, և նասայց զիս ՚ի

խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտեօրց :

Չմեծբայցաւ յիս հոգի իմ , և սիրաւ իմ խը
 ստեղծաւ յիս :

(Մեռցի զառաքան զառաջինս , խորհեցայ
 յամենայն ՚ի գործս քա , յարարանս ձեռաց
 քայ խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ ըզ-
 ձեռս իմ :

Ընձե իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ -
 ստորխաղակի ըսք ինձ աւեր , զի նաւազեաց
 յիտէն հոգի իմ :

Ի՞նչ գարձու ցանեք զերեսս քա յիտէն . նը
 մանկցեմ այնայիկ սքք իջանեն ՚ի գաւր :

Ի սելի արաւ ինձ առաւստաւ զազարմաւ թխնա
 քա , զի ես ՚ի քեզ աւեր յաւացայ :

Յոց ինձ ճանապարհ յսր գնացից , զի առ
 քեզ աւեր համբարձի զանձե իմ :

Պրկեաւ զիս ՚ի թշնամեաց խնց աւեր , զի ըզ-
 քեզ ապաւէն ինձ սղարի :

Իստ ինձ առնել զկանս քա , զի գաւ ես առա-
 ռանձ իմ :

Հոգի քա բարի առաջնորդեացի ինձ յեր-
 կիր ազից :

Վասն անուան քա աւեր կեցուացես զիս սը
 գարաւ թեանք քով , հանցես ՚ի նեղաւ թե՛նե
 զանձե իմ :

Իջարմաւ թեանք քով առասկեացես զթշնամիս

խմ, կարու սցեւ զամենայն նեղիչս անձին իմոց,
 զի եւս ծառայ քս եւմ :
 Զուրբ ժ Գ :

ՍԱՆՄ ՈՍ ՃԻԳ :

Սուրբ Գ. — Ի՛ր — Գ. — Ի՛ր :

Օրհնեալ աւեր ստառած իմ, որ ստացց քզ
 ձեռս իմ ՚ի պատերազմ, և զմտառեալս իմ ՚ի
 ճակատաստեօրս :

Պարտեալ թիւն իմ և սպառեալն իմ, օգնական
 իմ և փրկիչ իմ, սպառեալն իմ և եւս յաւ
 սամ ՚ի նա : ո՛ր հնազանդ առնել զժողովուր
 դքս ընդ ինեւ :

Տէր ո՛ր է մարդ զի յայնեւոցար դու նմա,
 կամ որդի մարդոց թէ համարիս ինչ զնա :

Սարգ նամբոյ նմանեաց, և սուսքք նորս
 սրպէս հոգանի անցին :

Տէր խմեարհեցս զերկինս և եջ, մերձեալ ՚ի
 թերինս և ծիսեացին :

Փայլատակեալ զփայլատակեալս քս և խառ
 վեա զնոսս, առաքեալ զնոսս քս և զքաւեա
 զնոսս :

Մարտեալ զձեռն քս ՚ի բարձանց և փրկեալ
 զիս ՚ի ջուրց բազմաց, և ՚ի ձեռաց որդւոց
 ստարաց :

Սրոց բերանց ի բերանց խոսեցան զնանորս :

Թիւն , և աջ նոցա աջ է մեզաց :

Աստուած յօրհնաւ թիւն նոր օրհնեցից բո-
քեզ , տաննայեաւ սաղմաստանաւ սաղմա
սասցից քեզ :

Ասացէ գիրկաւ թիւն թաղաւ որաց մերաց ,
որ գրկել լցնէ իցէ զգաւ իմ ձառաց իւր 'ի սը-
րաց շարէ :

Գրկեաւ զիս և ապրեցա զիս 'ի ձեռաց որդ-
ւոց աստորաց :

Արաց բերաներ իւրեանց խառնցան զնանբաւ-
թիւն , և աջ նոցա աջ է մեզաց :

Արաց ուսակքք իւրեանց որպէս նորաստանի
հաստատուն են 'ի մանկաւ թե՛նէ իւրեանց .
զտակքք նոցա զարդարեալ և սրածաւ ձեալ
'ի նմանաւ թիւն տաճարի :

Շտեմարանք նոցա լի են և բոցիտեն 'ի մի-
մեանա . խաչիներ նոցա բազմածինք են և
բազմանուն 'ի գնացա իւրեանց , և անդեալք
նոցա արարարաց են :

Աչ գոց իրաւաստաւ թիւն ցանկից նոցա , և
աչ ազաղակ 'ի հրատարակա նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան , որոց այս այս-
պէս է . նա երանի ժողովրդեան որոց անբ-
աստուած է նոցա :

(Ինն-ի-անց Ս-չին Դասի) :

Իւարձք առնեւե՛մ զքեզ աւատուած իմ և թափափափ իմ, և օրհնե՛մ զանու՛նքս յառիճեալսն և յառիճեալսն յառիճեալսն :

Օ օրհնեալսն զքեզ, և զամբողջսն զանու՛նքս յառիճեալսն և յառիճեալսն յառիճեալսն :

Սնն է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծուծեալսն նորա ոչ գոյ շարժ :

Եզք և ազգք զամբողջսն զգործսքս, և բոլորսն թիւնքս յառիճեալսն :

Օ մեծօրհնեալսն թիւնքս յառիճեալսն, և զգործսքս յառիճեալսն :

Օ զգործսքս առիճեալսն, և զմեծուծեալսն յառիճեալսն :

Օ յիշատակ բազում յառիճեալսն յառիճեալսն, և աբղարսն թիւնքս յառիճեալսն :

Կթաճ ապրեալսն է տէր, և բեկայնեալսն և բազում մեղարմ :

Վազար է տէր առ ամենեւեալսն, և զթափափափ նորա ի վերայ ամենայն ապրեալսն ի բոլորսն :

Իտաստեալսն և զհոգիսն առ քեզ տէր ամենայն գործքս, և առ բոլորսն օրհնեալսն զքեզ :

Չ փառս արքայութեանքս աստուծոն, և ըզ-
գորութիւնսքս պատմեացն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգորութիւնս
քս, և զփառս մեծփայելչութեան արքայու-
թեանսքս :

Մարայութիւնքս արքայութիւն ամենայն
յաւիտենից, և տէրութիւնքս ազգէ մին-
չեւ յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամենայն ՚ի բանս իւր,
և արդար է յամենայն ՚ի գործս իւր :

Հաստատէ տէր զամենայն գայթակղեալս,
և կանգնէ զամենայն գլորեալս :

Մէք ամենեկուն ՚ի բնզ յուսան, և դու
ասա կերակուր նոցա ՚ի մանու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս զձեռն
քս, քու ցանեւ զամենեկանսքս զազգութեամբ
կանոք բովք :

Մտար է տէր յամենայն ՚ի ճանապարհս իւր,
և սուրբ է յամենայն ՚ի գործս իւր :

Սերձ է տէր առ ամենեկանս ոչք կարգան
առ նա, առ ամենեկանս ոչք կարգան առ
նա ճշմարտութեամբ :

Չ կանս երկիւզածաց իւրոց առնէ տէր,
ազօթից նոցա բէ, և կեցուցանէ զնոսս :

Պահէ տէր զամենեկանս ոչք սիրեն զնա, և
զամենայն մեղաւորս աստակէ տէր :

Օրհնես թիւնս անասնն խառնոցի բերանն
 իմ. օրհնեցիք ամենայն կենդանիք զանունն
 սուրբ նորա յառիափանն և յառիափանս յա-
 ւ խառնոց :

Տաճար եր : Գորգոր ծր :

ՍԱՆԾՈՍ ՃԻԵ .

Մ. Է. Ը. Ի. . Ա. Գ. Ի. Կ. Լ. Զ. Գ. Դ. Ե. :

Օրհնես անձն իմ զանք . օրհնեցիք զանք
 ՚ի կեանս իմ, ասղմնս աստցից աստուծոց և
 մոց մինչև և եմ ես :

Մի յաւայր յիշխանս յարգիս մարդկանն , զի
 աչ զոց վերկա թիւնն ՚ի նստս :

Լըտէ հոգի ՚ի նոցանե՛ և դարձցին անդրե՛ն
 ՚ի հոգ , և յայնմ աւուր կարիցեն ամենայն
 խորհուրդք նոցա :

Լըտանի ազգի որոց անք աստուած յակոբոսոց
 ոգնականն է նենս , և յոյս նորա ՚ի անք աստ-
 ուածն է :

Սբ արար զերկինս և զերկիր , զձով և զամե-
 նայն սր է ՚ի նստս :

Ս պահէ զճշմարտութիւնն յառիափանն , և
 ասնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հայ քաղցելոց , և արձակէ զխապեարս
 անք :

Տէր բանաց զաչա կու բաց , և կանգնել զգլ-
բարեալս ահր :

Տէր սիրել զարդարա , ահր պահել զպանդուխ-
արա . զորքա և զայրիա ընդ աւնի ահր , և բոզ-
ճանապարհն ամբարշտաց կարուսանել :

Թագաւ սրեացել ահր յաւ խոեանս , սասաւ ամ-
բս սխալն ազգել մինչեւ յազգ :
Յոմք ժ :

ՍԵՆՄ ՈՍ ՅԻԶ .

Ա. ԷՂԻԻ . ԱՅԳԻՅ Է ԶՎՊԻՅ :

() Իհնեցէք զահր՝ զի բարի են սաղմաք , աւ-
սասուծոյ մերաւ մ յառոյց և զիցի սրհնու թխնն :
Է ինել զերուսաղէ մ ահր , և զորու եւալնս իւ-
րացել լի մազովն :

Իմչկն զբեկեալ սիրտս , և սրասն զաննեայն
մէրս նոցա :

|| Թաւ է զբազմու թխնն սասուղաց , և զանն-
նեանեան գնասա յանուանել կոչել :

|| Ե՛ծ է ահր մեր և մե՛ծ է զորս թխնն նորս ,
խնասաւ թեանն նորս ոչ դոյ բաւ :

Ինգունի զհեզա ահր , և իանապհն սա՛նել զամ-
բարասանս մինչեւ յերկիր :

() Իհնեցէք զահր խաստախանու թեամբ , սաղ-
մաւ սասացէք նսնս սրհնու թեամբ :

|| զգեցոց զերկինս անպովք , պասարասա

արար զանձրևս իւր յերկիր :
 Բուսաց զխոտ ՚ի բերնս , զգարար ՚ի ծու
 սայտ թխն ժայռկան :
 Ոսաց անասնոց կերակուր , ձագաց ագռա
 ւաց որ կարգանս ասնս :
 Ոչ թէ ընդ գորութիւնս ձիոց կամեցաւ
 ակր , և ոչ ընդ իրանս ասն չհակցի հաճեցաւ :
 Ըն հաճեցաւ ակր ընդ երկիր զածս իւր ,
 և ընդ այնտիկ՝ ոչք յասան յողորմութիւն
 նորս :
 Տո՛ղք ժր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ .

Ընչէլիւ . Անգիւն և Ջուրիւն :

Գովեա երաւասողէ՛մ զակր :
 Ըս օրհնեա զաստուած քո սխալն :
 Օ ՚ի գորացոց զնիզս գրանց քոց , և օրհն
 նեաց զարդիս քո ՚ի բեզ :
 Ո եզ զահճանս քո ՚ի խաղաղութիւնս , պա
 րարտութեամբ ցրենոց լոյց զքեզ :
 Ըսարէ զքան իւր յերկիր , վաղվազ ընթա
 նանս պատգամք նորս :
 Գնե՛ զնիւն արպէս զար , և զնեզ արպէս
 փոշի ցանեաց :
 Ըրկանե՛ զասն արպէս պատառս , աստի՛ի
 ցրաց նորս ո՛ր կարէ կեալ :

Մասքէ դրան իւր և հարկ գնուսս . քննուցեն
հարկք և գնուացեն իւրք :

Պատմէ դրան իւր յակոսխաց , զարդարու-
թիւն և գիրաւունս խորացելի :

Աւստայէս արար ամենայն ազգաց տէր , և
զգատաստանս իւր ոչ յայանեաց նոցա :

Տունք ժ . Գորգոս Թ :

ԱՂՕԹ-Ի ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵՒ

Ա՛՛՛ . Գ .

Տէր՝ դուք քա ըւաց և երկեաց . տէր՝ նա
յեցաց ՚ի գործս քա և զարհուրեցաց :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանօցիս դու ,
՚ի մերձենալ ամացն յայանեացիս , և ՚ի հա-
սանել ժամանակին երևուեացիս :

Ի խոսքել անձին խեց , ՚ի ժամանակի բարկու-
թեան զազարմութիւն յիշեացես :

Մտաւ ան ՚ի հարաւոց եկեացէ , և սուրբն ՚ի
փառան ըստնէ :

Յայանեացեն երկինք զփայլեցու թիւն փառաց
նորա , և արհոււ թեամք նորա ըսն արեգըրս

Նստազայթք սրպէս ըւաց հաստան ՚ի նը-
ժանէ , և եզջիւրք ՚ի ձեռին նորա գտան . և

անդ հաստատեցաւ զորս թի՛ փառաց նորա :

Յերբեայց նորա երջելն հարաւանք , և զհետ
չառ զայց նորա երթիկիցն անձամբ : Ի թրուչ
նայ :

Լիկայ և շաբեայց պերկիկք , հայեցաւ և զի
անայց զհեթանոսս :

Լ երթնք հայեացին և անտառք փռանեացին .
ձանապարհք որ ՚ի սկզբանէն էին կարաս-
ցին , և ՚ի նմանէ գաղաղկ անկեայն երկիկք .
Տեւի գրանտիս քա շաղայց . իսովեցան բբ
նակիկք փռանայն մաղխան :

Միթէ ՚ի վերայ գետայց բարկացին դու նր .
կամ սրտանաւ թիւն քա ՚ի վերայ գետայց ,
կամ բարկաւ թիւն քա ՚ի վերայ ձովու :

Լ շեր դու ՚ի կառս քա . հեծեղաւ թիւնդ քա
փրկաւ թիւն է յերանելդ քա :

Օ զարթեաւ աղեգն քա . գնեաւ կապարձից
քոց արբեցուցեր , զգետս ցրուեցեր , պերկիկք
գաղաղկուցեր ՚ի սասակաւ թե՛նէ անձրեւի ,
որ անցանէն ընդ սա :

Լ նդու նդք աղաղակեցին անձապէս . ըստ
փայլու մե արեգակնս արգերս , և ձագու-
մին ըսանին գաղարկայ :

Արախս ՚ի նշողս սրտայց քոց գնուցենն , և
որախս ՚ի ըստ փայլառակնան սրոց քա :

Բարկաւ թե՛անր զարթիցես ՚ի վերայ երկրի ,
և գաղաւ թե՛անր կապեա զհեթանոսս :

Լշրեւեցար ՚ի փրկութիւն մարտիրոսեանքս
 ՚ի փրկել զքնապետարսքս :

Մեռածից եղեր ՚ի գրութիս մարտիրոսեանքս
 առանկից , մինչեւ յանդուձոյս ծախս ըն
 կրգանեցան :

Ինդրեցեր զփրկ մ գորութեամբքսով ՚ի գը
 լապ լիտայն մեղաւորաց , որ յուսացեալ ե
 ին յանդգնութիւն իւրեանց , զի կերան
 զայքսանն ՚ի գաղանիս :

Մարտիրոսեցեր ՚ի վերաց ծախս զերխարսքս ,
 իստակեցան յաղթ զուրբ անդնոց :

Արցի եւ՝ ե գերան աղիք իմ ՚ի ձայնէ բերա
 նոց ինոց . ե մուս գաղա մն յակերս իմ , ե
 եւ յանձն իմ իստակաց :

Օպս սրահեացեա յուսեր նեղութեան , ա
 ծել ՚ի վերաց ազգի ամենայնի որ մարանչին
 ընդ մարտիրոսեանքսմ :

Թղենի ոչ տայէ զգրաւ զ իւր , ե այգւայ
 բեր մի գայի . ձիթենի անապի , ե երկիր մի
 բուսուսցէ զգարաբի :

Պակասեացին հօսք ՚ի ճարակաց , ե եղինք մի
 գային առ մուսքս :

Լշա ՚ի տէր յուսացաց , ցնծացաց ե ուրախ
 եղէց յառաւած փրկիչ իմ :

Տէր տէր եւս ինձ գորութիւն , ե կացոյց
 զառս իմ ՚ի հառաւառութեան . ՚ի վերաց պա

բանեցի թշնամւոյն կացոյց զիս և հանեցոյց
զիս երազ երազ :

Փասք հօր և սրբւոյ և :

Մ Ա Ղ Ք Ա Ն Գ

Աւր մեզ տէր , լուր մեզ ստատւածային
սղփմու թեամբ , և գթութեամբք քա խնու
յեա յարարածս քո :

Սարգասէր տէր , վասն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քո սրատուա
կանի ընկող զազաշունս մեր և կեցոս զմեզ :

Օհարօշ և զաշիւ Դ զիշի Սղփմեա իւնիին
Գոյի Դ 117 երեւ :

Մ Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Շ

Աշիւ-իս . Անգիայ և Զտօղիայ :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք ըզ
նա ՚ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա ,
օրհնեցէք զնա ամենայն պարս թիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա սրեգակն և լուսին , օրհնե
ցէք զնա ամենայն ստտեղք և բոս :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, Ըստ որ
 ՚ի վերայ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն
 տեառն :

Օ, ի նա ստաց և եղևն, հրամայեաց և
 հաստատեցան :

Կացոց զնոսա յառ խեանս յառ խեանից, սահ
 ման եզ որ ոչ անցանել :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ, փշապք՝ որ յանն
 նայն խորս :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողի և
 մրրիկ որ առնէք զքան նորս :

Երկնք և ամենայն բարձունք, ծառք սրբա
 դարերք և ամենայն մայրք :

Վազանք և ամենայն անասունք, սողունք և
 ամենայն թռչունք թեւատորք :

Թաղատորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք
 և ամենայն դատատորք երկրի :

Արիտասարդք և կուսանք, ձերք և սղայք
 օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորս միայն, խառտիւ
 նա թիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղի իւր ժողովրդեան
 իւրոց, օրհնու թիւն նմա յամենայն սրբոց,
 յարդւոցն խորայելի, ժողովրդերոց որ մերձ
 է առ տէր :

Ա՛լ լի-ի- . Ա՛ն գի-ոյ և Ջ-տ-դի-ոյ .

() Բհնեցէք զտէր յարհնաթիւն նոր , օրհնաթիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց .

Ա-բախաացի խորակէլ յարարիլ իւր . որդիք սխալի յնծաացնն ՚ի թագաւորն իւրեանց :

() Բհնեացնն զանուն նորա օրհնաթեամբ , սաղմոսիւր և օրհնաթեամբ սաղմոս երգեացնն նմա .

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , և բարձր առնէ զհեղա ՚ի փրկութեանն :

Պարծեացին սուրբքն փառօք , և յնծաացնն ՚ի հանդիսս իւրեանց , և բարձր արասցնն զաստուած բերանով իւրեանց .

Ասր երկապրի ետ ՚ի ձեռս նոցա , առնուլ զհասուցումն ՚ի հեթանոսաց , ՚ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովուրդոց :

Ի կատել զթագաւորս նոցա կատանօք , բոլորափարս նոցա ձեռակատար երկաթեօք :

Ա՛ննէլ նոցա զաստուածան ըստ գրոց . փառս պրս են ամենայն սրբոց նորա :

Տուր ը .

Ա՛լ լի-ի- . Ա՛ն գի-ոյ և Ջ-տ-դի-ոյ .

() Բհնեցէք զաստուած ՚ի սրբութեանն նորա .

օրհնեցէք զնա ՚ի հասարակութեան զգրու-
թեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ՚ի զգրութեան նորա , օրհ-
նեցէք զնա ՚ի բազում անձու թեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ՚ի անյն օրհնութեան , օրհ-
նեցէք զնա սաղմուսիք և օրհնութեան :

() օրհնեցէք զնա զնձու թեան , գովեցէք
զնա առ բախութեան :

() օրհնեցէք զնա ՚ի բան քաղցր , գովեցէք
զնա ՚ի բարբառ լեզի :

() օրհնեցէք զնա ՚ի անյն գահութեան , ամեն-
անյն հարկք օրհնեցէք զանք :

Տուր զ : Գործք Խ :

Կանան յոր : Չորս կանան Տուր ոչիք :

Մահանա սաղմուս Գործքք Ծգ : Ասղմու ԾԾ :

Տուր ՚ի անս անիք :

Այս Աւելն իննգից Գործի արտադր լուսն :
Ի Ժամանակ զի ի Լն Լուսնի ընդդէմ Գործի
անիք Աստուծոյ և աննյն ընդդէմ իրարից :

Փոքր է ի Լուսն յեղբարս իմ , և կրտսեր ՚ի ասան
հար իմոյ , արած է ի զխաշինա հար իմոյ :

Չեաք իմ արարիս սաղմուսարան , և ժամանակ
իմ կապակցին զարծի օրհնութեան :

Իսկ արդ և արամենայն զայս անուանե իմա մ.
ինչնին անք ամենայնի լուսնի զամենայն :

Եւ առայլեաց տէր զհրեշտակ իւր, եւ համ
բարձ գիտ ՚ի հօտե խաչանց հօր իմց, եւ օծ
գիտ յօծումն իւրոց իւրոց :

Երբարք իմ մեծամեծք եւ գեղեցիկք, եւ ոչ
հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Ելի եւ ընդ առաջ սցրողքւոյն, եւ նորոցի
գիտուս նորա :

Հանի գտուսերն ՚ի նմանե եւ հասի գգրուի
նորին, եւ բարձի գնախառնու յորդւոյն իւ
րացիք :

Փառք հօր եւ սրգւոյ եւ :

մախրեցեր դու մեզ, դի բարիս գացաք մեք
ի քէն :

Ըրդ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ա-
ծեր ՚ի վերայ մեր, արդար գատաատանա-
արարեր :

Ստանեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մերաց,
անօրփնաց, խառնաց և ապառաճազաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրփնի և շարի քան
զամենայն երկիր, մասնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս
մեր, դի ստօթ և նախաօրինք եզար ծառ-
սից քոց պաշտօնեից :

Ըս մի մասնեք զմեզ խաղառ փանե անուանե-
քս, մի զրեր զուխա քս, և մի ՚ի բացեաց
ասնեք զոգորմն թխնա քս ՚ի մէնջ :

Ստանե արբահամա սիրերոց քս, խահակաց
ծառայի քս և խաղայիք սրբոց քս :

Խառաւոցար նոցա և ասացեր, բազմացուցից
զզաւակ ձեր սրայէս զաստեղս երկնից և
սրայէս զաւալ սա եզր ծովս :

Եւ արդ ակր նաւաղեցար մեք քան զամե-
նայն ազգս, և եմք տառապեալ յամենայն
երկրի սրտք փանե մեզաց մերաց :

Աչ գոյ ՚ի ժամանակի յոցմիկ իշխան՝ մար-
գարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատա-
բազաց, ոչ խաճէք օրփնաց, և ոչ ակդի

պատարագս մատուցանել առաջի քո , եւ
զոգարմութիւն գտանել 'ի քէն :

Մ անձամբ խնարհեալ եւ հագւալ տա
ռապանաց ընդունելի լիցուք մէք որպէս
զոգրակէզս խոցոց եւ զաւարակաց , եւ որպէս
բիւրասորս գտաննոց պարարտաց :

Մ յնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մէք
այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գացուք
զկնի քո , եւ շէ ամեթ յառացելոցս 'ի քեզ :

Եւ որպէս գամբ գհեա քո ամենայն սրտիք
մերովք , երկնչիմք մէք 'ի քէն , եւ խնդրեմք
զերեսս քո , տէր մի յամեթ առնէր զմեզ :

Մ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում
եւ ըստ բազում ոգարմութեան քում . փրկ
կեա զմեզ փասն պանշեքեաց քոց , եւ փա
ռաւորեացի անուն քո յախտեան :

Յամեթ լիցին ամենեքեան որ շարչարին
զձառացս քո , ամաշեցեալ լիցին բձնու
թիւնք նոցա , եւ ամենայն զգրութիւն նոցա
խարտակեացի :

Եւ ծանխցեն զի գու ես տէր սաստամ մի
այն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերաց ամե
նայն ասիւզերաց :

() Իհեալ ես գու տէր սաստամ հարցն
մերոց , գովեալ եւ սաստել բարձրացեալ
յախտեան :

- Եւ օրհնեալ է անուն նոր փառաց քոց , գո
 վեալ եւ առաւել բարձրացեալ յախտեան :
- (Օրհնեալ եւ ՚ի տաճարի փառաց սրբու
 թեան քո , գովեալ եւ առա :
- (Օրհնեալ եւ ՚ի վերայ ակժառոյ արքայու
 թեան քո , գովեալ եւ առա :
- (Օրհնեալ եւ օր նատիա ՚ի քրոյսէս եւ հայխա
 յանդուճոս , գովեալ եւ առա :
- (Օրհնեալ եւ ՚ի վերայ հաստատութեան
 երկնից , գովեալ եւ առա :
- (Օրհնեցէք ամենայն գործք անան ն զտէր ,
 օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յախտեան :
- (Օրհնեցէք երկնից զտէր , օրհնեցէք եւ բար
 ձրք արարէք զնա յախտեան :
- (Օրհնեցէք հրեշտակք անան ն , ե ջուրք օր
 ՚ի վերայ երկնից զտէր , օրհնե :
- (Օրհնեցէք զօրութիւնք անան ն , արեգակն
 ե լուսին զտէր , օրհնե :
- (Օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրեւք ե
 ցոզք զտէր , օրհնե :
- (Օրհնեցէք ամենայն հոգիք հուր ե ընք բո
 տէր , օրհնե :
- (Օրհնեցէք յուրս ե աստ , ցոզ ե ձիւնա
 բեր զտէր , օրհնե :
- (Օրհնեցէք սառն ե պարզ , եղեամն ե ձիւն
 զտէր , օրհնե :

- (Պրհնեցեք ախբ և գիշերք , լոյս և խաւար
զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցեք անդք և փայլատակու՛նք և երկիր
զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցեք լերինք և բլուրք , և ամենայն
բայք երկրի զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցեք աղբխրք ծովք և գետք զտէք ,
օրհնե՛ :
- (Պրհնեցեք կէտք և ամենայն կայստաք որ
'ի ջուրս , և թռչու՛նք երկնից զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցեք գազանք և անասունք , և սրգիք
մարդկան զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցե՛ խորացել զտէք , օրհնեցե՛ և բար-
ձրք աբարցե՛ զնա յաւ խտեան :
- (Պրհնեցե՛ք քահանայք զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցե՛ք ծառայք տեսան զտէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցե՛ք անձինք և շունք արգարոց բզ-
տէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցե՛ք սուրբք և խոնարհք սրախք բզ-
տէք , օրհնե՛ :
- (Պրհնեցե՛ք անանխա ազարխա և մխարցել բզ-
տէք , օրհնեցե՛ք և բարձր աբարե՛ք զնա
յաւ խտեան :

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ

ԱՍՏՈՒ ԱԾՆԻՆ

Ղ. 41. 21.

Մեծացաւցէ անձն իմ զոտեր, և շնծայցէ
հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ՚ի վերայ խնայահոգ թեանս ա
զախնոց իւրոց. այսաւ հեռուս երանեացնն ինձ
ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ և
անունն նորս:

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկին
զանոց իւրոց. արար զօրութիւն բազկաւ
իւրով:

Յարեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից
և բախեաց զհզօրս յաթտոց:

Օ խնայահոգ բարձրացոյց, գիարտաւ ելից
բարութեամբ, զմեծատունս արձակեաց
ունայնս:

Պաշտպանեաց իտրայէլի ծառայի իւրոց յե
լեղով զողորմութիւն իւր:

Որպէս իտակցաւ առ հարս մեր ընդ ար
բահամաւ և զաւակի նորս յախտեանս:

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԸ ՔԸՐԻԱՅԻ ԿՕՐՆ

ԵՐԿ, ՀԱՆՆՈՒ

ԳՆԻ. Ծ.

Օրհնեալ աեք առաւան խորացելի որ յայց ել, և արար փրկու թխն ժողովոցեան իւրոց :

Յարոց մեզ եղջ իւր փրկու թեան 'ի սանկ դաւ թի ծառայի իւրոց, որպէս խաւցար բերանովք որբոցն՝ որ յախանից մարդաբեջնէ կիտ :

Պրկու թխն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենայն աակբեաց մերոց :

Մանել արքան թխն առ հարս մեր, և յիշել զխաւարանս արբու թեան իւրոց :

Նրդա մե դոր երգումս արբահանս հօր մերոց, ապ մեզ առանց երկիւզի զփրկու թխն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա արբու թեանք և արդարութեանք առաջի նորս, զամենայն աւար կենաց մերոց :

Նա դա մանուկ՝ մարդարեւ բարձրեցնէ կաշեովք. զնապեւ առաջի ակառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորս :

Տալ զգիտութիւն փրկու թեան ժողովոցեան իւրոց, 'ի թաղութի ամենայն մեզաց մերոց :

Մասն զթոյ սղորմու թեանն տեսանն առաւ-
 ծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ մեզ արեւդակին
 'ի բարձանոյ՝ լուսաւոր սանել զխաւար մեր :
 Օրագել լըս 'ի վերոյ այսոցիկ՝ որ նստէւք
 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու , ու զգել
 զլուս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեանն :

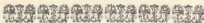
ԱՂՕԹԻ ՍԻՄԵՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԵՒՈՅՆ

Չ. Ի . Բ .

Երբ արձակեալ զճառսցս քս տէր լուս բանի
 քու՛մ 'ի խաղաղութիւնն , զի տեսին աչք խմ
 զփրկութիւնն քո , զոր պատրաստեցեր սաւա-
 յի ամենայն ժողովրդոց :

Ի դրս յայննեցար հեթանոսաց , և փոսք ժա-
 ղովրդեանն քու՛մ խաղայելի :

ԱՂՕԹԻ ԵՊԵՇ ԻԵՐՈՒԹԻԵՆ

ԲԵՆԻԱՍԷԻ ԹԵՂԵՆՈՐԻՆ

Տէր ամենազատիկ ստատուած արքայազանու ,
խառնակաց , յակարաց և զուսակի նոցա ար-
դարաց , ամենազատիկ տէր՝ թող զվեր իմ :

Ար արարելեր զերկիսն և զերկիկր և զամենայն
զարդ նոցա , ամենազատիկ տէր :

Ար կոտորելեր զձով բանիս հրամանաւ քո ,
փակելեր զխորս , կերելեր ահաւսր և փա-
ռաւսրեալ անուամբ քով . ամենազատիկ :

Ար ամենայն ինչ արարել և զարդաց յերեսաց
ահի զգրու թեան քո , ամենազատիկ :

Մերաւ է մեծփայլելու թիւն փառաց սրբու-
թեան քո , սաստիկ է բարկու թիւն արաւ-
նակաց քոց ՚ի վերաց մեզաւսրաց , անշտի
և անքնիս եւն ողորմու թիւնք սուեանաց քոց .
ամենազատիկ :

Վաւ տէր բարձրեալ , զթամբ , և բերայնամիտ ,
բազումօղորմ . և զզնանաւ ՚ի վերաց շարեաց
մարդկան . ամենազատիկ :

Վաւ ստատուած՝ ոչ և զիք ասպաշխարս թիւն
փանն արդարայն արքայազանու , խառնակաց
և յակարաց , սրբ ոչ մեզան քեզ , ամենազատիկ :

Եւ ի կողմս սարգիսարացու թխնն զհասն իմ մեղաւորիս , զի մեղաց աւելի քան զաւազ աւելցր ծախս , եւ բազմացան սնտրկեալ թխնք իմ . ամենակալ :

Չեմ արտանմի հարկել եւ սեռանելոյ զբարձրութիւնս երկնից ՚ի բարձու թե՛նէ՛ սնտրկեալ թեանն իմոյ . ամենակալ :

Արարցեալ եմ եւ ՚ի բռնութե՛նէ՛ կարգանաց երկաթեանց , եւ ոչ գոյ ինձ հանց իստ . ամենակալ :

Բարկացու չի գորտմտու թխնն , եւ չար առաջի քո արարի . կանգնել չի սրտակեր եւ բազմացու չի գրտումն . ամենակալ :

Լըւ արդ տէր՝ խանարհէցու քանեմ՝ զծունքս սրտի իմոյ , եւ ինոյրեմ՝ ՚ի քաղցրութե՛նէ՛ քու մի՛ն . ամենակալ :

Մեղաց տէր մեղաց , եւ զանտրկեալ թխնս իմ եւ ինձէ՛ն գիտեմ . ամենակալ :

Մշտնեմ եւ ինոյրեմ ՚ի քե՛ն՝ թաղ ինձ տէր թաղ ինձ , եւ մի կորուսաներ զիս ըստ սնտրկեալ թեանն իմոյ . ամենակալ :

Մի ցաւ իտեանն բարկանար ինձ , եւ մի յիշեր գշարիս իմ , եւ մի սպարտուս որեր զիս ընդ իջեալնն ՚ի ներքոյ երկրի շարեօք . ամենակալ :

Օ ՚ի դու առտուած առտուած սարգիսարու

զայց եւս , ե յիս ցոյց դրարե բարութեանդ քո՝
 որ անարժանե եմ . ամենակալ :

Կեցուցեալս զիս ըստ բազում աղօթեալեանե
 քոմ , ե սրհնեցից զքեզ զամենայն առա-
 ըքս կենաց իմոց . ամենակալ :

Օ քեզ անբ սրհնեմ ամենայն զաւարժուեց
 երկնից . ե քս եմ սխաբ յառ խսեանա . ամեն :

Փառք հօր ե սրբւոյ ե : Ա՛յժմ ե միշտ ե :

Ա՛զաւեմ ե ինդ բեմ ՚ի քե՛ն անբ , թող ինձ
 զմեզս իմ :

Բազում մաղարձ անբ՝ աղօթեալս ինձ :

Երաւած քառեա զիս զմեզս սրս ՚ի մե-
 զայց ե կեցս :

Ա՛բարիչ իմ ե յոյս առաւած , զթա յիս ՚ի
 մեզուցեալ ծառայս , ե աղօթեալս ինձ բազ-
 մամեզիս :

Ա՛նսրհնեալ սրբուհի ե միշտ կոյս առա-
 ւածածին մարիամ , բարեխառեա առ անբ
 սխան իմ մեզս սրբա :

Ա՛մենայն առ բոք առաւծոյ՝ բարեխառեցէք
 առ հոյս ՚ի յերկնա սխան մեք մեզս սրայս :

Վրիտաս սրգի առաւծոյ անսխառալ ըն-
 կալ զաղաչանա մեք , զի ՚ի քեզ եմ ազաւթ
 նեալ անձնեք մեք :

Յայնմայդ դորտ թեւամբ սուրբ և կենդանա-
բարձ և պատուակամ խաչիս քո տէր պահ-
պանեալ զմեզ :

Առաքեալ տէր զհրեշտակ խաղաղութեան
քո, որ և կենաց պահեացէ զմեզ անխաւիս ի
սուէ և ի գիշերի :

Առ մարգարայտ թեւամբ քո յիշեալ զմեզ
տէր, յիշեալ զմեզ յարեամ՝ դատաւորայտ
թեւամբ քոյ, և ողորակեալ մեզ :

նե լի է առաջի աստուծոց : Այլա թէ որ ՚ի
 քրիստոսնե ից անիոյց թ առնէ զառ յառանե-
 լոյ և յաղօթելոյ , յանդիմանեացի և ՚ի ժողո-
 վոցնե սցլաղցեաց . որք զաղօթման զար ու-
 սոցց նոցա , ՚ի սրտակրողմունա անդամ աչ
 խաւփանեմն թող թէ ՚ի խաղաղութեան : Ասկ
 մեր ժողովարգք արտաքոյ աղօթից տեղոց
 բնաւ ոչ յիշեն զանունն աստուծոց . զի ոչ
 ունին փոյց ՚ի կարգս աղօթից արպէս զառ
 քաւածապաշտա , ոյց սիրեն զգառարկարա-
 նաւ թմն քան զաղօթմ : Աչ թէ երբեմն զան
 տեսնք յաղօթել առ քահանայն , կամ փա-
 կեալ բերանալ կանգնին , կամ զքաւցա-
 արաւ թիւնա առնեն ընդ միմեանա . զի ոչ ին-
 քեանք գիտեն բանա աղօթից , և ոչ քահա-
 նայից միա գնեն տաղմտաց և արշտամանց :
 Այան աչար պատճառի արարաք զաղօթմ
 զայս պարզ և յատկ բառիւ վանն արմա-
 բաց գիտաչա լինելոյ . որ է առկա ըստ
 բանից՝ տունա քանն և շորս , ըստ ժամուց
 տա ընդեան և գիշերոյ , և ըստ տառից արքոց
 մարդարկիցն , և զարաւոր ըստ մտաց . զի
 զյոլովագոյն պէտա ինդրաւանոց մերոց որ
 յաստուծոց՝ ունի յինքեան , և տաւաք ժա-
 զոյրդեան մերաւ յառաւմն , զի սակնայն
 պնճն քրիստոսնե ի ուսցի զառ , և ուր հան-

գիտեացին 'ի ժամ աղօթիցն՝ խօսեացին ա-
 վա ընդ աստուծոյ թէ յեկեղեցի՝ թէ 'ի
 տան՝ թէ յանդի՝ թէ 'ի գործ ինչ՝ թէ 'ի
 ճանապարհի : Այս որք ուսանին զաս և աղօ-
 թեացեն ժողովութեամբ՝ ընթանանոց որք
 ախ և արատաւօր , ամենայն ինչոք ամբ
 որ գրեալ են 'ի անա՝ կատարեացին 'ի կենդա-
 նութեան և յեւ մահու : Իսկ որք արհամար-
 հեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեացեն , ին-
 քեանք աեացեն զգնաս անձանոց խրեանոց .
 մեք հասար 'ի մէջ զպատճառն՝ առեւ լոյ-
 զաղօթս զայս , զի մի այլ եւս պատճառեա-
 ցին թէ ոչ գիտեմք բանա աղօթից , վասն
 այնորիկ ոչ կամք յաղօթս : Ապց ճանիցեն
 այնպիսիքն , թէ աստանոց ոչ այնչափ ջանոց
 զայլ բարեգործութիւնս մեք խափանել որ-
 չափ զաղօթս . զի գիտէ որ յաղօթիցն մի-
 այն ինքն հարածի 'ի մէջ , և աստուած բը-
 նակէ 'ի մեզ : Այդ՝ մեք աղաչեացուք զբա-
 բերարն աստուած բանալ զայս մտաց ձե-
 րոց , յօժարութեամբ ուսանել զաս և աղօ-
 թել , և աստուծոյ սիրելի լինել :

Այս յաղօթելն՝ զՎրիգորիոս կաթողիկոս
 հայոց , և զԵղեացին նորին զՎերակս զաղօ-
 թիցս յորինալն յիշեցէք 'ի բրիտան : Այ-
 որք ընդորինակէք 'ի գրաս զաղօթս , գրեցէք

և պարտաւարձութիւնս բանաւ պարտասկի . և սրբ գրեւն
 գրաւ՝ գրեւցեւն ՚ի գարտ թիւնն կենաց յաւի
 տեւնից : Այս սրբ աւանդիս և ազգածեացեւն ,
 ազգածեա թիւնն շնորհայցիս ՚ի քրիստոսակ . և սրբ
 աւանդանիցեւն պիտեկերս . վարձաւ աւցեւն յաւ
 աւանդ : Այս սրբ գրեւնն , մի աւանդ քան
 գործեալիս՝ բանն կամ՝ գիրս իտաւնեացեւն , և մի
 նաւազ գրեւցեւն , զի մի սրբ և սրբ շնորհայցիս
 բանեցն , սրբ հաւատար իցցիս ամենեկեան
 աւր և գրեւցիս : Այս ախտարցիս ՚ի գիրս՝ աւ
 զից գրազայցն ստացեւն գրեւ . և քրիստոսակ
 վաւր յաւիտեանն , ամեն :

քա՛ . ընկալ զիս սրպէ՛ւ զանաա ախ սրպին , և
զգեցա ինձ զպատմութեանն զառաջին՝ զոր
մերկացայ մեզք . և ողորմեա :

Արգի սատու ծոց սատու ամ ճշմարիտ , սր իս
նարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ , և առ եր մար
մին ՚ի սրբոց կուսէն մարիանոց վրանն մերոց
մրկութեանն . խաւեցար խաւեցար և յար
եար ՚ի մեռելոց և համբարձար փառօք առ
հայր . մեղաց յերկինս և առաջի քա . յիշեա
զիս սրպէ՛ւ զառաջակն՝ յորժամ գաւ արքա
յա խեամբ քով . և ողորմեա :

Հոգի սատու ծոց սատու ամ ճշմարիտ , սր ի
ջեր ՚ի յորդանանն և ՚ի փերնասաննն , և լու
սու սրեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ առա
ջանին . մեղաց յերկինս և առաջի քա . մար
բեա զիս փրատին սատու ամային հրով քով
սրպէ՛ւ հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաջեալնն .
և ողորմեա :

Մեղ ընտ խիւնն՝ մեղաց քեզ մար խնովք .
հոգւով և մարմնով խնով . մի յիշեր զմեզս
խճ զառաջինս վրանն անուանոց քա սրբոց .
և ողորմեա :

Տեսող ամենայնի՛ն՝ մեղաց քեզ խորհրդով
բանիս և գործով . ընթեա զձեռայ իր յան
շանոց խնոց , և գրեա զանուն իմ ՚ի գոցու
թեանն կենաց . և ողորմեա :

Վննուդ գաղանձեաց՝ մեզաց քեզ կատարեալ եւ սկսանայ, գիտաւ թեւանք եւ անդ խառն թեւանք թաղաւ թիւն շնորհեալ մեզաւ սրբաւ, զի ՚ի ծընդնդեան տալք տաւաղանին մինչեւ զայսօր մեզաւ զեւալ եւ մ առ աջի սաստաւ ամալ թեւանդ քա զգայաբանեօք խնայք եւ ամենայն անդաւ ժօք մաքրմնայն . եւ սղարմեալ :

Մենասխմամ տէր՝ զիք պահապան աշխարհաց ի մնաց զերկիրդ քա տալք՝ ոչ եււս հայել յարտաւ, եւ սկսանայ խնայ՝ ոչ արտօժել լսել զբանա շարաւ թեւան, եւ բեքանայ խնայ՝ ոչ խառնել զտաւ թիւն, եւ սրափ խնայ՝ ոչ խաղհել զշարա թիւն, եւ ձեռաց խնայ՝ ոչ գործել զանկրաւա թիւն, եւ ստից խնայ՝ ոչ գնալ ՚ի ճանապարհա անտրեմա թեւան . այլ ա զգեալ զարտա մե սացա լինել միշտ բաւ պատա ի բանաց քոց յամենայնի . եւ սղարմեալ :

Նաք կենդանի քրիստոս, զհաք սիրաց քո զար արկեր յերկիր՝ բարբաքեա յանձն իմ, զի սղբեացէ զախա հոգւոյ խնայ, եւ սղբեացէ զիտիճ՝ մտաց խնայ, եւ մաքրեացէ զմեզա մաքրմնաց խնայ, եւ մառեացէ զոյցս գիտաւ թեւան քա ՚ի սրափ խնայմ . եւ սղարմեալ :

Իմաստաւ թիւն հօք յիտաւս, տալք ինձ իմաւ տաւ թիւն զբարբա խաղհել եւ խառնել եւ զարծել առ աջի քա յամենայն ժամ . եւ ՚ի շար խաղ

հրդայն ի բանից եւ ի գործաց սիրկեալ զիս . եւ
 ողորմեալ :

Կամեցող բարեաց աւեր կամարար : մի թա
 դաւր զիս ի կասեմ անձինս իսկ զձեռք , ոչլ ա
 ռաքնորդեալս ինձ լինել միշտ ըստ կամեաց քոց
 բարեսիրաց . եւ ողորմեալ :

Մտաց երկնաւոր՝ առաք ինձ քաղցրացս թխն
 քա զոր խոտաւացար սիրելեաց քոց . եւ զօրու
 ջա զսիրտ իմ առտել զմեզա . եւ սիրել զքեզ
 միայն , եւ առնել զկասեմ քա . եւ ողորմեալ :

Ինձամեղ արարածաց՝ պահեալ նշանաւ խաչի
 քա զհոգի եւ զմարմնս իմ ի արարածեաց մե
 զաց , ի գործաւ թեանց զիս այց , եւ ի մար
 գաց անխրաւաց , եւ յամենայն վասնդից հա
 դւոց եւ մարմնաց . եւ ողորմեալ :

Պահապան ամենայնի բոցառաս , աջ քա հա
 վանի լիցի ի մերաց իմ ի սուե եւ ի գիշերի ,
 ի նստել ի սուտե , եւ ի գնաց ի ճանապարհի ,
 ի ննջել եւ ի յառնել , զի մի երբէք տառանե
 ջացց , եւ ողորմեալ :

Մասաւան իմ՝ որ բանաս զձեռն քա եւ ըստ
 զամենայն արարածս ողորմեալ թեամք քով ,
 քեզ յանձնե առնել՝ զանձնս իմ . զու հոգա
 եւ արարաստեալս զպէտա հոգւոց եւ մարմնաց
 իսկ յոյճ հեռե միտելու յախտեանս . եւ
 ողորմեալ :

Մարմանցի մարտերաց՝ դարձա զիս ՚ի շար
 ստիպում թեանց խնայ ՚ի բարի ստիպում թիւն .
 և բեւեռեալա ՚ի հոգի իմ զստիպելի օր մա
 հաւն . և զերկիւզ զ Կեհեմնին . և զակբ արքա
 յա թեան . զի զգլխացաց ՚ի մեղաց . և զոր

ձեցից զարգարում թիւն . և ողորմեա :

Ըջիւր անմահա թեան՝ աղբերացո ՚ի սր
 աւ իմմէ զարստումսս և ապաշխարում թեան սր
 պէս պառնկին . զի բաւայից զմեզս անձին ի
 մից յառաջ քան զերանել իմ յաշխարհէս .

և ողորմեա :

Պարգեւիչ ողորմութեան՝ պարգեւեալս ինձ
 ու զգափառ հաւատով և բարի գործով , և
 սուրբ մարմնաց և արեան քո հաղորդութի
 զայ առ քեզ . և ողորմեա :

Բարեբաւ ակբ՝ հրեշտակի բարեաց յանձն
 արասցես զիս քաղցրութեամբսս անդեղ
 զհոգի իմ , և անխառն անցաւ զանել ընդ շա
 րութիւն ողորմն՝ որ են ՚ի ներքոց երկնից .

և ողորմեա :

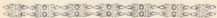
Ի զիս ճշմարիտ քրիստոս՝ արեւմտաւորեալ ըզ
 հոգի իմ ուրախութեամբսս անասնել զիս
 փառաց քոց ՚ի կաշման սուսին . և հանգչել
 յա սով բարեաց յոթեւանս արգարաց մին
 շեւ յոր մեծի գարստեան քո . և ողորմեա :

Մատաւոր արգար՝ յորմամ գաս փառօք

հօր դասերը զկենդանեիս և քաննեարք, մի
 մտանէր ՚ի դասատասան ընդ ծառայի քու մ.
 այլ փրկեա զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն, և
 ընելի արա ինձ զերանաւէա կաշա մն արդա
 ղոյն յերկնից արքայութիւնդ. և սղարմեա ։
 Վնեազարմ տէր՝ սղարմեա ամենայն հաւա
 տացեղոյ ՚ի քեզ, իմոյ և ասարաց, ծանօ
 թից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռե
 լոց. շնորհեա և թշնամեաց իմոյ և ասե
 լեաց զթաղութիւն որ առիս յանցանաց. և
 գարձս զնսաա ՚ի շարեացն զոր տնին փան
 իմ, զի սղարմութեան քու մ արժանի և զի
 ջին. և սղարմեա ։

Քառասորեալ տէր՝ ընկալ զազաշանա ծա
 աւայիս քս, և կատարեա ՚ի բարի զինդ քու ա
 ծրս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ ասա
 աւածաննին և յովհաննու մկրտչին և սրբոյն
 ասեփաննոսի նախասկաչին և սրբոյն գրիգօ
 բի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոյ ասարեւոյն,
 մարգարէ իցն, փարզապեւտացն, մարտիրոսացն,
 հայրապեւտացն, ճգնաւորացն, կաւանացն, և
 ամենայն սրբոյ քոց երկնաւորաց և երկրա
 ւորաց ։ Այլ քեզ փառք և երկրպարգութիւն
 անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յա
 Վիտանա յաւիտենից. ամէն ։

ՄԼՂԹԸՆԷՔ ԶՕՐԸՒՌԻՔ ԸՐՆԸՒՐԸՑ

ԳՒՇԵՐԸՑՆՑ

Արքայի Գլխիցի Զարկոյցոյ Երկրաւ :

ԲՁ ԺԲ :

Մեկայ քաղաքս թեամբ , սեբ սաստուած
 հոգի , գոսա նայսոցիս գազաշանա . մետաթք գ ը
 թու թեամբ առ պատկառեալս գ խնդ . միա
 բասեա , սակե տարադեւ , գամեթ ախանե արթա
 բա թիւնա . բարձ յինե՛ն , սպարման , գանթե
 բելի ծանրա թիւնա . անթրպեանեա , հեարա
 ւար , գմահարցա կրթա թիւնա . առ արեա ,
 միշտ յաղթադ , գխարոցին հաճա թիւնա .
 բարադրեա , գլե ընային , գնայելոյն մառախաւ գ
 կնքեա , կեցաւ զիչ , գկարաւ զին ընթացանա .
 զրաւեա , ծանկաւեա , գրմթ ա նային շար գ բա
 մաւնա . խարտակեա , անթննին , գմարտոցին
 գ խնցանա : Տեառ նայրեա քո անաւմբ գ
 գրա սանցոյց երգ յարկիս . պարթակեա քո
 ձեռամբ գ գառ սաստադ սասնարիս . գ ըմա
 գրեա քո արեամբ գ գմաւ սեւոց սե՛նեկիս .
 կերպարցա գ քո նշանդ ՚ի հեռա երկոց մաղթա
 զիս . անխարցա քո աղակ գ հանդ ստեանա խորչ
 ախ . մարթեպեա ՚ի հարցից գ ծանկարանե ան

կողմոյս . պահեցեալս ըս կամերդ զտառաւ
 պեալ անձն ոգւոյս . անխարդախ արատցեա
 զքս շնորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուցեա
 շրջափակ զարար զարուզ երկնայնոյ . կարգեա
 յեա ՚ի գիմի ընդդէմ գիւտցն դասու . Տուր
 հանդիսա բերկբա թե մահահանդայնա նխը
 հսնան ՚ի խորա թեան գիշերիս , բարեխառու
 թեանք հայցուածոյ սրբոյ աստուածամեկոյ
 եւ ամենայն ընտրելոյ . Մկնափեալ պարու
 բեա զգրատու հան տեառ թեանոյ զգայութա
 նայս խնամոփոյ անզարհա բեղի զեանդնանք
 ՚ի ծիփական խռախ թեանոյ , կենցաղական
 պատգմանոյ , անբնական երազոյ , խաղականոյ
 ջնորփոյ , յիշատակա ըս յուսոյդ անփա
 տելի պաշտարանեալ : Այս անժափեալ փերու
 փն ՚ի նեմանեկ ծանոր թեան ամենազգասա
 սրթեա թեանք , հոգեւորոգ զուսրթա թի
 ՚ի քեզ արձանացեալ զայս ձայն մազթանոյ
 բուրանք հաւատոյ , քեզ ամենարհեալ
 թագաւոր փառաց անձառից փառարանո
 զաց երկնագու մարխանից երգակցեալ յեր
 կինա առաքել : Օ ՚ի դու փառաւորեալ եւ
 յամենայն արարածոյ յաւիտեանա յաւիտե
 նից . ամէն :

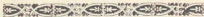
ՆՄԻՆ ԴԻՅՆ ԳՈՒԳՈՒՄ :

ԲՆ ԳԳ :

Մասնաւոր յաւիտեանակալն , բարեբաւար և առ
 անեանակալ : սակեղծիչ լաւաց , և յարմարիչ գիւ
 շերաց : կեանք ՚ի մահու , և յոյս ՚ի խաւարի .
 յոյս անկեռնազայ և երկայնատեւ թիւն տա
 լակաւ սերաց : Ար ամենաբաւեւա իմաստաւ
 թեւամբ թո՛ղարձաւ զանեւ յայց զստաւերս
 մահու , անեւաւ ալ ծագաւ մե և անեւաւ աւ
 բեզակին . զանեղծ ալ զարե ծածկել զստաւ
 սեբաւ թեւան թախաւար գիշերաց : Արաւ մ
 կրկնի ծաւեր երկրորդաւ թեւան ամենայն ե
 ղերաց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց և սան
 զարասնեւասկանաց . որ լսեաւ գհեծաւ թիւն
 կապերաց , և հայխա յազգեթա խանարհաց , և
 բեղաւնիս զանեղբաւ անաւնացս . ստատաւ ան իմ
 և թեւագաւ որ իմ . կեանք իմ և ապաւե՛ն իմ .
 յոյս իմ և սխաւահաւ թիւն իմ . իտաւ ս զբա
 ստաւ ստատաւ անգ ամենայնի . սա զբեզ հան
 զաւցեւալ ՚ի հոգիս սրբոց , մխիթարաւ թիւն
 սխաւաց՝ և թաւարանն անգաւցեւոց . որ գիտեա
 զամենայն յաւալ զանեղ զիննելնացս . սաւա

քեա զպահարանողական զգրու թիւն աջոյ քո ,
 և սրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի և ՚ի գիւե
 շարէ : Արպէս զի գիշարտակա ստակարի և սուրբ
 քո անուանող՝ միշտ համբուրեալ չրթամբք
 հոգւոյ՝ ըզձաթեան շնչոյ , կեցից պահարա
 նեալ ընդ այնտակ՝ որ կարգան գրեզ ՚ի բո
 լոր պատէ : Այլ ՚ի գրումէ խաչի քոյոյ նըշա
 նից , զոր աստուածային արեամբք քո ներ
 կեալ նորայեցեր , և ՚ի նոյն շնորհ որդեգ
 րութեան զմեզ մկրտեցեր , և ՚ի փառս պատ
 կերի քո նկարեալ յորինեցեր , այսու պար
 գեւոր աստուածականօք անաշեացի սաստա
 նոյ , բակտեացի մերենայքն , բարձցիս որո
 գայթքն , պարտեացիս մարտուցեալքն , պա
 կասեացիս զէնքն սոցրասուրբ , մերժեացի մե
 գքն , փաղաւտեացի խաւարն , մեկնեացի մա
 սախուղն : Բարուկ քո հովանաացի , և աջ
 քո կերեացի , սխան զի գթամն ևս և ողոր
 մամ , և անուն քո կոչեցեալ է ՚ի մերայ ծա
 սայից քոյ : Այլ քեզ ընդ հոր՝ հոգւոյց որդ
 բով փառք և իշխանութիւն յախտանա
 յախտենից , ամէն :

ԱՂՕԹ Ե ԶՕՐ ԱՒՈՐ

ՆՐԻՆ ԴԲՅՆ ԳՐԻԿՂԻ :

Բուն խոս :

Արդ ի ստատու ծոց կենեղանեաց արհնեալ յաւ
 մե՛նայնի , հարց ահաւ սրբի անքննեմն ծնաւնոց ,
 սր անկարանեաց առ 'ի քե՛ն եւ ոչ ինչ , սր 'ի ծաւ
 գեղ անատու եր նշու լից սղարմու թեան քո
 փառաց , հայնն մեղք հարածին գեւք , ջնն
 ջին յանցանք , խղին կարանք , խարտակին
 շղթացք , կենեղանեմննին մահացեալք բժքշ
 կին հարուստք , սղնանանն վէքք , բառնին աւ
 սրականու թխնք , անզի տանն տխրու թխնք ,
 նահանջին հեծու թխնք , փասնու խաւարն ,
 մեկնի մեզն , մեքժի մառտխաղն , փարաւ
 տի մայն , սարա ի աղբանու զնն , վերանեաց
 մաթն , գնաց գիշերն , տարապրի տաղնու
 սրն , շքանան շարխն , հարածին յաւտահաւ
 տաթխնքն , եւ թագաւ սրե՛ն ձեռն քո ամե
 նակար , բաւ իշգ ամե՛նայնի : Աք ոչ եկիր
 կարաւսանել զմարդկանն սգխա , այլ կեցաւ
 ցանել . թող ինձ զանթխ շարխն իմ բա
 զու՛մ սղարմու թեամբոց , զի գաւ միայն եւ
 յերկնի անձաւ , եւ յերկրի անգննին , 'ի տաւ

Երբ դպի, և յեղբոս ծագաց աշխարհի, սկիզբ
 բնի ամենայնի և յամենայնի ամենայնի բոլ
 ժամբ, սրհնեաց ի բարձունս. և զնոց ընդ
 հօր և հոգւոց սրբոց փառք յախտեանս.
 ամէն:

Քաղաքի՛ անդամ՛ ժողովանս ընդ իս .	Ճիշտ :
Քաղց օխոցն աստուծոց հնազանդ ընթ անձնն .	Կո :
Քանից խնայ անկնայից անթ : և ՚ի միտ աս .	Ե :
Քաղցի և խառնագան զինեչ անասնն : և սաղմուս .	Գո :
Քաղցը ասնձե՛մ՝ զքեզ աստուած իմ՝ և իմ .	Ճիշտ :
Քաղցը ասնձե՛մ՝ զքեզ անթ : զի ընկալալս .	Իմ :
Քաղցնայն օխոս իմ զգառագանս քո բարբի .	Խոց :
Գահարացոց զքեն անթ բարբաղ սրտիս .	Իմ :
Գաղն և քառասնի՛մ՝ զանթ .	Ճիշտ :
Դաստ սրտ իմ աստուած . և իբրև սրտ .	Խոց :
Դաստ սրտ իմ անթ . զի ևս յանքնու իմեանն .	Իմ :
Դաստես անթ զանքնուսի՛ն՝ ոչք զասննն .	Ի՞ն :
Էթն և շ անթ ևք աս անց : աստուայն .	Ճիշտ :
Էթն և շ անթ զինն գառնն ՚ի ճանից .	Ճիշտ :
Էթոցք զնձասցուք ՚ի անթ . սպառչակեացուք .	Գ՞ :
Էթանեաց ևս անթիմք ՚ի ճանասարհի .	Ճանթ :
Էթանեաց և սքք՝ ոք և ընկնչի ՚ի անասնն .	Ճանտ :
Էթանեաց և սքք ոք ոչ ցնաց ՚ի խա՛հուրդս .	« :
Էթանի աննեցան՝ ոչք և ընկնչին ՚ի անասնն .	Ճիշտ :
Էթանի ոք՝ խոցի՛ն զաչ յասնն և զանանինն .	Ի :
Էթանի . ու՛մ ինչու իման և զիս և զաչ .	Դո :
Էթնիմք գառննն զգրաս . աստուծոց և զաչս .	Չիք :
Զ ՚ի բարբի կամ զի՛ փոյն ըսչ . զի ընտկին .	Ճիշտ :
Զ ՚ի սրտի ՚ի շարս իմեանն հարս .	Ճո :
Զարգան իմ իմու քո անթ յա իմանն սրն .	Ճիք :
Ընթի՛ք իս ասնցանն և իմանաց և ժոպ .	Ք :
Ընթիք և ընթեցիք աստուած խաղա .	Կո :
Ըն արդարեւ զարգարս իման իմանից .	Ճե :
Ըրքեւ զի բարբի և խոցնի՛ն աստուած .	Կո :
Ի զարգան զանեչ անասնն զչեքս իմանն .	Ճիշտ :
Ի խոցայ կարգացի աս ընդ անթ : անթ .	Ճի՛նն :
Ի կարգաց իմու՛մ ըսար իմ աստուած .	Գ :
Ի նեղութեանն իմու՛մ ևս աս անթ կարգացի .	Ճանն :
Ի անթ յասացոց : ճիշտ ասոցեք զաննն .	Չ :

Ի յնդ ակր յուսացայ : մի անուշ յնց յախտան .	Ը :
Ի յնդ ակր յուսացայ : մի անուշ յնց յախտան .	հ :
Լուսարք զպս աննայն ազգք : ունկոյիք .	խք :
Լուսից յնդ ակր յուսար աննկոյ ինան .	մի :
Լուս աստուած ազգիկից ինկ յազաւիկ ին .	կք :
Լուս աստուած ազգիկից ինկ : և նայեա ակր .	կ :
Լուս ակր ազգարտ ինան . և նայեա .	մդ :
Խանարհեց ակր զաննին զս' և լուս ին .	մե :
Խասարան և զերտք անան' և կարգա .	նք :
Խասարան և զերտք անան' զի յապի և .	նեկ :
Խասարան և զերտք անան' զի յապի և .	նի :
Խասարան և զերտք անան' զի յապի և .	նն :
Խասարան և զերտք անան' զի յապի և .	նդ :
Խասարան և զնց յնդ ակր յազգարդ սրտի .	նե :
Խասարան և զնց յնդ ակր յազգարդ սրտի .	նի :
Խասարան և զնց ակր աստուած .	կք :
Ճարխ հարկք աննայն հեկմանայ .	խք :
Կեց ցի աստուած : զի հասին լուսք .	կք :
Հաննցար ակր ընդ և յկիր զս' և զարժա .	մդ :
Հանարտի զաշ' իմ 'ի ըրինա . ուստի և կեա .	նի :
Հանիկ յնդ ակր հանիկ յն անան' . և նայեցա .	իմ :
Հաստացի զպ և իսանցայ . և ես իս .	նեկ :
Հիմնայ նայա 'ի ընան' սուրք նայա .	մդ :
Չայնի ինկ ես առ ակր կարգացի .	կք :
Չայնի ինկ ես առ ակր կարգացի .	նք :
Մաստ ցեք անան' սրկիք աստուծոյ .	խք :
Մեծ և ակր : և սրճեւայ և յոյս .	իե :
Մի նախանիք ընդ լարս . և մի ընդ այն .	լք :
Մինչե . յ'քք ակր' ժառանգ ցի .	մք :
Յայնի և 'ի հիմաստանի աստուած . և .	կե :
Յայնի աստուած' և զյու կոչին աննայն .	կե :
Յի յանն ի կարգիկի յ' գիտաւ .	նեդ :
Յի յեա ակր զպս իմ . և զաննայն հեզա .	նք :
Յարգաւ ինան և յիսաւ ուն սրճեւ .	ն' :

Արշակունիս քաղաքս քաղաքս յարևան իմ :	Հե :
Աղբյուրն քան աստուած : զի կրիակոյ :	Նե :
Աղբյուրն քան աստուած՝ աղբյուրն քան :	Նգ :
Աղբյուրն քան աստուած ըստ անձի սպար :	Ն :
Ա յուսոյ ՚ի անբ. որպէս զնաւն սխալն :	Նիգ :
Եր ընտելեալն է յարևանի իմն ըստն :	Չ :
Եր հոգեւեաց իրարցեցի նոցեաց . սք :	Հիմ :
Արպէս սիրեցիցէ են յարկք զս անբ զգրու .	Նգ :
Արպէս փոփոցի է զնկարս յարցնբս :	Իս :
Անձնոցիք աստուած ազգովից իմաց . է :	Նգ :
Արքաքն էզի ես . ոչք անի ին զիս :	Նիս :
Գրեւն զիս աստուած իմ : զի ես ՚ի յեզ :	Նե :
Գարստուս է սիրս իմ աստուածն . սլաս :	Նե :
Սիրեցի : զի ըս իցն անբ զնայն :	Նիգ :
Սիրեցից զ յեզ անբ զգրու իմն իմ :	Նե :
Տեսան է կրկից զիս իս ըսգ :	Իգ :
Տեր ապու են կզիք մեր ապի :	Նիմ :
Տեր աստուած իմ ՚ի յեզ յուսոցոյ :	Է :
Տեր աստուած փրկու իմն իմաց : ՚ի աստ :	Նե :
Տեր զի ըստն է զնն նեզիցք իմ :	Գ :
Տեր Թագաւորաց : ըստնոցանն ժառ :	ԳԵ :
Տեր Թագաւորաց փրկու իմն զպէցու :	ԳԲ :
Տեր Թագաւորաց զննուցի կրկից :	ԿԳ :
Տեր ՚ի զգրու իմն ըստն արքաքն կզիցի :	Ի :
Տեր ըսք իմ է կրկից իմ : ես յուսնն :	Իգ :
Տեր ըսք ազգովից իմաց : անձնոցիք :	Նիգ :
Տեր ըսք ազգովից իմաց : ապապակ :	Նս :
Տեր կարգացի սա յեզ է ըսք իմն :	Նի :
Տեր հոգեւեաց զիս է իմն իմն ոչ :	Իք :
Տեր մի սրտուս իմն սք յարկն իմն :	Գ :
Տեր մի սրտուս իմն սք յարկն իմն :	Բ :
Տեր ոչ ըստնոցու սիրս իմ : է ոչ :	Նգ :
Տեր ո՛ր կարցի ՚ի իրարմի ըստն :	Նգ :
Տեր անբ մեր զի սրտուցից է անուսն :	Ը :

Տեր փայտիցեր զիս և ծանկար :	ՃԸ :
Բնանցիք առ սասունս . ոչնախնն և :	Ը :
Բնանցիք սոցարս Ի ակր : ազոց :	Ը :
Փրկես զիս Ի իշխանեաց խնայ սասունս :	ՃԸ :
Վեղ փայտից արծառ ի իսն սասունս Ի սրտից :	ԿԳ :
Արձնես անուն իմ զակր : ակր սասունս :	ՃԳ :
Արձնես անուն իմ զակր : և աննայն :	ՃԻ :
Արձնես անուն իմ զակր : արձնեցից զակր :	ՃԻԵ :
Արձնաց ակր սասունս իմ : որ առայց :	ՃԻԶ :
Արձնեցիք զանունս անունս . արձնե :	ՃԻԸ :
Արձնեցիք զսասունս Ի սրտս իսնունս նարս :	ՃԸ :
Արձնեցիք զակր աննայն սրտից զակր :	ՃԻԳ :
Արձնեցիք զակր զի ըստի և սոց :	ՃԻԿ :
Արձնեցիք զակր յիսնայն : արձնե :	ՃԻԼ :
Արձնեցիք զակր յարծառ իսնն նար : զի :	ՉԵ :
Արձնեցիք զակր յարծառ իսնն նար : ար :	ՉԵ :
Արձնեցիք զակր յարծառ իսնն Ի նար :	ՃԻԻԵ :
Արձնեցիք իսնայն զակր և :	ՃԻԻԸ :
Արձնեցիք զակր յաննայն իսն . յանն :	ԸԳ :

Օ Ր Ն Ն Բ Ի Թ Ի Ի Ե Բ

Առ արձնակա զճանայս զու ակր :	320
Ես սոցի Ի թիսնայ իսնն սասունս :	330
Զ ի հարս ըստիցիցս Ի ըստիս իսնն :	115
Ի զիսնայ կանխն հոցի իմ" սասունս սո :	195
Ի նարս իսնն իսնն իսնն և սո ակր կարգացի :	260
Նասանայցս սրտս իմ Ի ակր : և :	155
Մեծայնս ոչ անուն իմ զակր : և :	318
Նայնարս և իսնայն : և իսնայն :	70
Տեր զարս զու ըստ և իսնայն :	305
Տեր աննայն սասունս սրտս սո :	321
Փայր և ի և ըստս իմ : և կոս :	311
Արձնաց ևս ակր սասունս հոցին սո :	315

Պատկերակներ աստուած խորհրդի : ար .	310
Պատկերակներ զանազան : զի քանի որ է .	31
Պատկերակներ աստուած յայնչաբնական նայ .	208

Երկու Գրքերու Ազգայնագրութեան

Տեր մի աստուածութեան զով յանդի .	7 .
Երկու : առ ինչաբնական եղևն ինչոց .	10 .
Տեր մի աստուածութեան զով յանդի .	15 .
Որչափեա ինչ աստուած զան ինչի ոչոց .	20 .
Տեր զոր ողորդից ինչ : ողորդի .	25 .
Ի ինչոց ինչոցի առ զից անբ : անբ .	27 .
Տեր զոր ողորդից ինչ : ողորդից ինչ .	27 .

2413

2343